

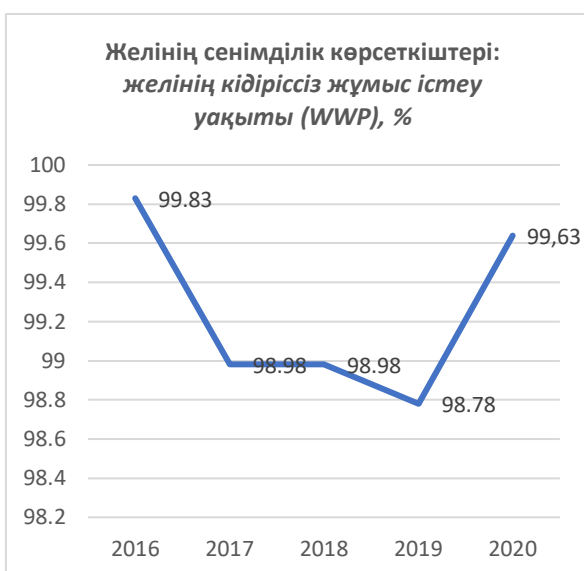

KEGOC – ТІРШІЛІК ЭНЕРГИЯСЫ

«KEGOC» АҚ
2020 ЖЫЛҒЫ
ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

Негізгі индикаторлар

Мазмұны

Негізгі индикаторлар	2
Директорлар кеңесі төрағасының сөзі	6
Басқарма төрағасының сөзі	8
«KEGOC» АҚ 2020 жылғы корпоративтік оқиғалары	10
Компанияның бейіні	12
Миссия және құндылықтар.....	12
Меншік иелері құрылымы	13
Серіктестік.....	13
Бизнес-модель.....	15
Қуат.....	16
Компания құрылымы	16
Қызмет географиясы	17
Даму стратегиясы	17
Ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттар	187
2020 жылы стратегиялық мақсаттар аясында жүргізілген жұмыс	18
Қызмет нәтижелеріне шолу	23
Салаға шолу	24
Саланы реттеу	23
Сала құрылымы	23
Электр энергиясының теңгерімі	26
Өндірістік қызмет	30
Электр энергиясын жеткізу.....	32
Техникалық диспетчерлендіру.....	32
Электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру	33
Электр энергиясын сатып алу-сату бойынша операциялар	33
ЖЭК-ті дамыту.....	35
Тұтынушылармен жұмыс	37
Желінің сенімділігі.....	35
Инвестициялық қызмет	39
Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар	41
«KEGOC» АҚ Бизнесі трансформациялау бағдарламасы	40
Тариф саясаты	41
Сатып алу тәжірибесі	43
Қаржы-экономикалық көрсеткіштер талдауы	46
Жоспар-факт талдауы.....	46
2019 жылғы нақты көрсеткіштер бар 2020 жылғы шығыстар мен кірістердің нақты көрсеткіштерінің талдауы	47
Коэффициенттер талдауы.....	48
Құрылған және бөлінген экономикалық құн	46
Теңгерім талдауы.....	47
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	48

Корпоративтік басқару	54
Корпоративтік басқару қағидаттары	52
Компанияны басқару құрылымы	53
Акционерлік капитал	53
Акционерлердің жалпы жиналысы	54
Дивидендтік саясат	57
Миноритарлық акционерлердің құқықтары	56
Директорлар кеңесі	58
Директорлар кеңесінің құрамы.....	57
Директорлар кеңесінің мүшелері туралы мәліметтер	60
Директорлар кеңесі мүшелерінің құзыреті	63
Тәуелсіз директорларды іріктеу өлшемдері	62
Мүдделер қайшылығы	62
Директорлар кеңесінің комитеттері	64
Кәсіби даму	71
Корпоративтік басқару кодексін сақтау	74
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес	72
Атқарушы орган.....	73
Басқарма құрамы	75
Басқарма қызметі туралы есеп	77
Басқарма жанындағы комитеттер	76
Мүдделілігі бар мәлімелер	76
Менеджментті бағалау және сыйақы	79
Корпоративтік басқаруды дамыту саласындағы жоспарлар	78
Корпоративтік этика.....	78
Ішкі аудит қызметі	80
Сыртқы аудитор	82
Кадрлық әлеует	83
Персонал құрылымы	86
Қызметкерлерді жалдау саласындағы саясат	86
Мотивациялау жүйесі	85
Қызметкерлерді әлеуметтік қорғау	86
Персоналды дамыту	87
Персоналды бағалау	88
Ұжымдық шарт және кәсіподақ қызметі	88
Еңбекті қорғау	91
Қоршаған ортаны қорғау	94
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат	94
Атмосфералық ауаны қорғау	95
Қалдықтарды басқару	96

Су объектілеріне әсер	97
Инвестициялық жобаларды іске асыру барысындағы табиғатты қорғау іс-шаралары	97
Энергия тиімділігі	98
Байланыс	102
Глоссарий	103
1-қосымша. Есеп туралы.....	103
Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ)	103
БҰҰ Ғаламдық шарты қағидаттарының сақталуы туралы	104
Есепті жасау қағидаттары	105
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл және маңыздылықты бағалау	107
Маңыздылық талдауы	109
2-қосымша. Индикаторлар	112
Кадрлық әлеует	114
Өндірістік көрсеткіштер	116
Экономикалық көрсеткіштер.....	117
Заңнаманың және нормативтік талаптардың сақталуы	118
Экологиялық көрсеткіштер.....	118
Еңбекті қорғау көрсеткіштері	119
3-қосымша. «KEGOC» АҚ еншілес ұйымдары	121
«Энергоинформ» АҚ.....	123
«Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС	121
4-қосымша. GRI құрамын көрсеткіш	122
5-қосымша. Қаржылық есептілік	129

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР!

2020 жыл «KEGOC» АҚ үшін қиын болғанымен де, өте маңызды жыл болды. Наурыз айында Директорлар кеңесі 100 % таза кірісті акционерлерге дивиденд төлеуге жұмсау туралы шешім қабылдады. Сонымен қатар Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың барлық таза пайданы дивиденд түрінде төлеу қажеттілігі туралы ұлттық компанияларға берілген тапсырмасы орындалды.

Директорлар кеңесі есептік жылы барлық мүдделі тараптардың мүдделерін ескере отырып, өте сапалы басқарушылық шешімдер қабылдағанын көрсетті. 2020 жылы Директорлар кеңесі жаңартылған Портфель мен Бизнесі трансформациялау бағдарламасының Жол картасын бекітті. 2020 жылы Бизнесі трансформациялау бағдарламасының жобаларын іске асырудан түскен пайда 2,3 млрд. теңгені құрады. Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету қағидасының жаңартылған редакциясы бекітіліп, Компанияның 2020-2024 жылдарға арналған Бизнес-жоспарына өзгерістер енгізілді.

«KEGOC» АҚ 2020 жылы бизнес-процестерді өте сапалы деңгейде басқарғанын, БЭЖ-дің жүйелік операторы функцияларын тиімді атқарғанын, сондай-ақ қаржылық сенімділігін көрсете отырып, «KEGOC» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған Даму стратегиясында Директорлар кеңесі айқындаған стратегиялық мақсаттар мен міндеттерді ойдағыдай іске асыруды жалғастырды.

Компания өзін корпоративтік басқарудың үздік стандарттарын ұстанушы ретінде танытып, ашықтық қағидаттарын сақтайтынын көрсетті: Корпоративтік басқаруды жетілдіру жоспарының іс-шаралары сәтті жүзеге асырылды.

«KEGOC» АҚ ірі жұмыс беруші ретінде өз жұмыскерлерін қолайлы және қауіпсіз еңбек жағдайымен қамтамасыз етеді, соған сай қызметкерлер карантин жағдайында өз міндеттерін ойдағыдай атқара отырып, өте жоғары деңгейде жұмыс істеді және жақсы өндірістік және қаржылық көрсеткіштерге қол жеткізді. Соның нәтижесінде 2020 жыл 53,5 млрд.теңгеден астам мөлшерде таза кіріспен аяқталды.

Жалпы алғанда осының барлығы «KEGOC» АҚ-ға жоғары беделін сақтауға, өндірістік және қаржылық қызметтің барлық спектрі бойынша сала көшбасшысы болуына, әлеуметтік тұрақтылықтың жоғары көрсеткіштеріне қол жеткізуіне мүмкіндік береді. Бұған халықаралық рейтингтік агенттіктердің жасаған тұжырымдары да дәлел. Мысалы, Fitch Ratings агенттігі 2020 жылы «KEGOC» АҚ ұзақ мерзімді рейтингін тұрақты болжаммен «BBB-» деңгейінде растады.

Компания 2021 жылға нық сеніммен қадам басып отыр және алдыға қойылған мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуге ниетті. Жақсы ойластырылған стратегия, қызметкерлердің жоғары біліктілігі мен қатысуы «KEGOC» АҚ-ның 2021 жылы бұдан әрі дами түсуіне негіз болып табылады.

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің атынан барлық серіктестерімізге арамыздағы өзара тиімді ынтымақтастық үшін, ұжымға өте тиімді қызмет еткені үшін, сонымен қатар барлық стейкхолдерлерге көрсеткен қолдаулары үшін алғыс білдіргім келеді.

Қолы

Біздің стратегиялық басымдықтарымыз:

1. Қазақстан БЭЖ-інің сенімді жұмысын қамтамасыз ету:

- Қазақстан БЭЖ Жүйелік операторының функцияларын сапалы орындау,
- пайдалану бойынша сапалы қызмет көрсету,
- қолданыстағы активтерді жөндеу және жаңарту;
- жаңа электр жеткізу желілері мен қосалқы станцияларды салу арқылы Қазақстан Республикасы ҰЭТ-ының өткізу қабілетін арттыру;
- технологиялық даму және бизнесті цифрландыру.

2. «KEGOC» АҚ тиімді жұмысын қамтамасыз ету:

- салынған капиталдың тиімділігін арттыру және бизнестің жаңа түрлерін дамыту;
- «KEGOC» АҚ Бизнесті трансформациялау бағдарламасын іске асыру,
- халықаралық ынтымақтастықты дамыту.

3. Корпоративтік басқаруды жетілдіру және тұрақты даму:

- еңбекті қорғауды басқару жүйесін жетілдіру;
- корпоративтік басқаруды жетілдіру;
- адами капиталды дамыту,
- қоршаған ортаға қамқорлық.

Құрметті оқырмандар!

2020 жыл «KEGOC» АҚ үшін ғана емес, сонымен қатар бүкіл әлем халқы мен еліміз үшін де өте қиын болғанына қарамастан, Компания «KEGOC» АҚ Даму стратегиясына сай акционерлер мен Директорлар кеңесі жүктеген барлық міндеттерді орындауға тырысып, жыл соңында жақсы нәтижелерге қол жеткізді. Ұжым коронавирустық инфекция қаупі артып келе жатқан жағдайда жұмыс істеуге мәжбүр болды. Коронавирустық инфекцияның қызметкерлер арасында таралуын болдырмау мақсатында ұжымның басым көпшілігі қашықтағы жұмыс түріне ауыстырылды. Бұл ретте барлық қызметкерлердің жалақылары деңгейі, сыйақы төлемдері, сонымен қатар Ұжымдық шартта көзделген материалдық қолдаудың барлық түрлері сақталды.

Сондай-ақ, есептік кезеңде «KEGOC» АҚ мен қызметкерлердің өкілдері арасында 2021-2025 жылдарға арналған жаңа ұжымдық шарт жасалды, ол Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі мен нормативтік актілеріне енгізілген жаңа түзетулерге, сонымен бірге Энергетика саласындағы салалық келісімге сәйкес келтірілді.

Біздің персоналымыз карантин уақытында тәртіп сақтап, өзін оқшаулау қажеттілігін түсіністікпен қабылдағанын, тіпті осындай күрделі жағдайда «KEGOC» АҚ еліміздің тұрмыс-тіршілігіне жауапты ұйым ретінде өндірістік кәсіпорындар мен халықты электр энергиясымен қамтамасыз ететін ұйымдарға электр энергиясын үздіксіз жеткізіп отыру үшін БЭЖ-дің сенімді жұмысын қамтамасыз етіп, барлық жағдай жасағанын ерекше айта кету қажет. Персонал жөндеу науқанын кестеге сәйкес өткізіп, «KEGOC» АҚ 2020-2021 жылдардың күзгі-қысқы кезеңіндегі жұмысқа дайындық паспортын уақытында алды.

Сонымен қатар, Компания Қазақстанның энергия жүйесінің тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз ете отырып, қатарлас жұмыс режимдерін басқару бойынша көршілес мемлекеттердің энергия жүйелерімен өзара іс-қимылды ойдағыдай жүзеге асырып отырды, бұл Компанияның негізгі басымдықтарының бірі болып табылады.

Нәтижесінде 2020 жыл қорытындысы бойынша «KEGOC» АҚ мынадай көлемде қызмет көрсетті: электр энергиясын беру бойынша - 46,2 млрд. кВтсағ. немесе 2019 жылғы көрсеткіштен 5%-ға артық; техникалық диспетчерлендіру бойынша - 99 млрд. кВтсағ. (102%). 2020 жылы электр энергиясын өндіру мен тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру бойынша қызмет көлемі 192,9 млрд. кВтсағ-ты, 2019 жылмен салыстырғанда өсім 2,2%-ды құрады.

Жыл қорытындысы бойынша таза кіріс 53,5 млрд. астам теңгені құрады, бұл 2019 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда 31,2%-ға жоғары.

Компания акцияларының құны «KEGOC» АҚ қаржылық жағдайының тұрақты екенін айқын дәлелдеп отыр. 2020 жылы «KEGOC» АҚ бір акциясының нарықтық бағасы ең жоғары тарихи деңгейге жетіп, 1 753 теңгені құрады, бұл алғашқы орналастырылған бағасынан (505 теңге) шамамен 3,5 есеге жоғары. Компания үшін акционерлердің құқықтары мен мүдделерін сақтау және жүзеге асыру негізгі шарт болып қала бермек. Осылайша, 2020 жыл ішінде акционерлерге 32,7 млрд. теңгеден астам жалпы сомасында екі рет дивиденд төленді.

Есептік жылда Қазақстанның Ұлттық электр торабы жұмысының сенімділігін арттыруға арналған инвестициялық жобаларды іске асыру қызметтің маңызды бағыты болды. Солардың қатарында «KEGOC» АҚ «Ақтөбе ЖЭТ», «Батыс ЖЭТ» және «Сарыбай ЖЭТ» филиалдарындағы 220-500 кВ-тық ӘЖ-лерді қайта құру жобалары және «Қазақстан БЭЖ-дің Батыс аймағының электр желісін нығайту» жобасы бар.

«Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы аясында «KEGOC» АҚ ақылды желілерді (SmartGrid) қалыптастыруға кірісті, сонымен бірге «Самұрық-Қазына» АҚ-ның

орталық командасымен бірлесе Бизнесі трансформациялау бағдарламасын ойдағыдай жүзеге асыруды жалғастыруда.

COVID-19 пандемиясы жағдайында отандық тауар өндірушілерді қолдау бойынша өткір мәселе көтерілді. «KEGOC» АҚ «Самұрық-Қазына» АҚ-ның ұзақ мерзімді серіктестері отандық тауар өндірушілері болып табылатын портфельдік компаниялары қатарында екенін қуанышпен атап өткім келеді. Компания Мүгедектер қоғамымен де бірлесе ойдағыдай жұмыс істейді, олардан дәстүрлі түрде өндірістік персоналға арналған қазіргі заманғы талаптарға сай арнайы киім сатып алады.

2020 жылы Компания қызметкерлері пандемияға қарамастан, ұжым ішіндегі әлеуметтік-еңбек қатынастары деңгейінің жоғары екенін көрсетті. Нәтижесінде, 2020 жылы «KEGOC» АҚ өндірістік персоналы арасындағы әлеуметтік тұрақтылық деңгейін зерттеу қорытындылары бойынша SRS (Samruk Research Services) индексі 91%-ды, әкімшілік-басқарушылық персоналды тарту индексі 90%-ды құрады.

2021 жылы біз ірі инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастырып, ӘЖ-дегі және ҚС жабдықтарындағы жөндеу-пайдалану жұмыстарының барлық жоспарланған көлемін мерзімінде және сапалы орындауға, 2021-2022 жж. күзгі-қысқы кезеңге дайындық паспортын уақытында алуға ниеттіміз. Жұмысымыздың маңызды бағыты бұл біздің Компания қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған оңтайландыру жобаларын (REVEX) іске асыру болып табылады. Сонымен қатар, 2021 жылы біз Процестік көрсеткіштерді басқару жүйесін ендіретін боламыз.

«KEGOC» АҚ 2021 жылы өзінің әкімшілік және өндірістік персоналының мол тәжірибесіне, Компанияның қаржылық тұрақтылығына және озық тәжірибелерді қолдануға сүйене отырып, алдына қойылған барлық мақсаттарын жүзеге асыратынына сенімдімін.

Қолы

Для инфографики

WWP – 98,63 %

SML – 5,21 мин.

ЕБИТДА – 108,44 млрд. теңге

ROACE – 9,48 %

LTIFR – 0

Ұлттық электр торабы арқылы электр энергиясын жеткізу – 46,16 млрд. кВт·сағ

	Мерзімі (күні, айы)
«KEGOC» АҚ-ның 2020 жылғы корпоративтік іс-шаралары	
Нұрмағанбетов Жандос Демесінұлы Стратегия және даму жөніндегі басқарушы директор болып тағайындалды. Қуанышбаев Жәнібек Болатбекұлы «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС-ның бас директоры лауазымына тағайындалды.	17 қаңтар
Fitch Ratings агенттігі «KEGOC» АҚ эмитентінің шетел валютасындағы дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін «BBB-» деңгейінде растады, болжам - тұрақты.	6 наурыз
«KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысы сырттай дауыс беру арқылы өтті, онда Бекенов Жанбота Темірғалиұлы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына тәуелсіз директор болып тағайындалды.	27 сәуір
Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 75 жылдығына және Отан қорғаушылар күніне орай «KEGOC» АҚ қызметкерлері 75 түп ағаш отырғызды.	6 мамыр
«Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның (KASE) сауда алаңында «KEGOC» АҚ жылдық кірістілігі 12% болатын 9,03 млрд. теңге сомасына номиналды құны бойынша 9,7 млрд. теңге жалпы көлемінде облигациясы сәтті орналастырылды. Бағалы қағаздар эмитенттің екінші облигациялық бағдарламасы облигацияларының бірінші шығарылымы аясында 80 млрд. теңге жалпы көлемінде орналастырылды. Айналым мерзімі - 15 жыл. Сауда-саттық нәтижесінде тартылған көлемі бойынша облигациялардың 89,6%-ын екінші деңгейлі банктер, 9,9%-ын басқа институционалдық инвесторлар, 0,5%-ын басқа заңды тұлғалар сатып алды.	28 мамыр
Қазақстан Республикасының Энергетика министрі Нұрлан Ноғаев «KEGOC» АҚ-да болып, электр энергетикасын дамыту мәселелері бойынша кеңес өткізді.	28 мамыр
«KEGOC» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы өткізілді, онда жылдық қаржылық есептілік, таза кірісті бөлу тәртібі бекітілді, 2019 жылға жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылданды және «KEGOC» АҚ бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшері бекітілді. «KEGOC» АҚ-ның бірінші облигациялық бағдарламасы аясында «KEGOC» АҚ бірінші шығарылым облигациялары бойынша төртінші купондық кезеңге сыйақы төледі (НИН KZP01Y15F281, ISIN KZ2C00003572, KASE негізгі алаңы, «облигациялар» санаты, KEGCb1). Төленген купондық сыйақының жалпы сомасы 3 752 500 000,00 (үш миллиард жеті жүз елу екі миллион бес жүз мың) теңге 00 тиын, купондық кіріс – жылдық 7,9 % (жеті бүтін оннан тоғыз) пайызды құрады.	29 мамыр
«KEGOC» АҚ 2019 жыл қорытындысы бойынша дивиденд төледі. Дивидендтердің жалпы сомасы 12,7 млрд. теңгені немесе бір жай акцияға есептегенде 48,86 теңгені құрады.	11 маусым
«KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысы сырттай дауыс беру форматында өтті, онда «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор Януш Биалектің өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату және «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына Нұрлан Заманбекұлы Аханзариповты тәуелсіз директор етіп тағайындау туралы шешімдер қабылданды.	26 маусым

«KEGOC» АҚ «KEGOC» АҚ-ның бірінші облигациялық бағдарламасы аясында екінші шығарылым облигациялары бойынша үшінші купондық кезеңге сыйақы төледі (НИН KZP02Y15F289, ISIN KZ2C00003978, KASE негізгі алаңы, «облигациялар» санаты, KEGCb2). Төленген купондық сыйақының жалпы сомасы 4,1 млрд. теңгені, купондық кіріс жылдық 11,5%-ды құрады.	3 қыркүйек
«KEGOC» АҚ «Шығыс ЖЭТ» филиалының қызметкерлері А.Запольскийге, А.Иванов пен Е.Тастанбековке «Ж-2034 немесе Ж-2044 ажыратылған кезде ОГ-2 командасын құру» атты рационализаторлық ұсынысы үшін 5 млн. теңге мөлшерінде авторлық сыйақы төледі. Бұл рационализаторлық ұсыныс ендірілген жағдайда «KEGOC» АҚ-ға 51 млн. теңгеден астам мөлшерде экономикалық пайда алуға мүмкіндік береді.	7 қыркүйек
«KEGOC» АҚ «Қазақстан қор биржасы» АҚ-мен (KASE) бірлесіп, бейнеконференция форматында «Эмитент күнін» өткізді. Осы іс-шара шеңберінде Компанияның 2020 жылғы бірінші жартыжылдық тағы қызметінің қорытындылары айтылды.	18 қыркүйек
«KEGOC» АҚ қызметкерлері Халықаралық қарттар күніне арналған қайырымдылық акциясына қатысты.	1 қазан
«KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысы өткізілді, онда «KEGOC» АҚ жартыжылдық қаржылық есептілігі, таза кірісті бөлу тәртібі бекітілді, жай акциялар бойынша дивиденд төлеу туралы шешім қабылданды және 2020 жылғы бірінші жартыжылдық қа «KEGOC» АҚ бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшері бекітілді.	23 қазан
Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Атомдық және энергетикалық қадағалау мен бақылау комитеті «KEGOC» АҚ-ға 2020-2021 жж. күзгі-қысқы кезеңдегі жұмысқа дайындығы туралы паспорт берді.	22 қазан
«KEGOC» АҚ 2020 жылғы бірінші жартыжылдық қорытындысы бойынша «KEGOC» АҚ жай акцияларына дивиденд төледі. Дивиденд төлеуге бөлінген қаражаттың жалпы сомасы 20 млрд. теңгені немесе бір жай акцияға есептегенде 77,09 теңгені құрады.	30 қазан
Нұр-Сұлтан қаласында «KEGOC» АҚ-ның төрағалығымен өңірлік электр энергетикасы саласындағы маңызды іс-шаралардың бірі - Орталық Азияның Үйлестіру Электр энергетикалық Кеңесінің отырысы өтті.	11 желтоқсан
«KEGOC» АҚ 2020 жылғы 9 желтоқсанда «KEGOC» АҚ-ның екінші облигациялық бағдарламасы шегінде (ISIN KZ2C00006658, KASE негізгі алаңы, «облигациялар» санаты, KEGCb3) бірінші шығарылым облигациялары бойынша бірінші купондық кезең үшін сыйақы төлеу туралы хабарлады. Төленген купондық сыйақының жалпы сомасы 533 500 000,00 (бес жүз отыз үш миллион бес жүз мың) теңге 00 тиынды, купондық кіріс жылдық 11,0%-ды (он бір) құрады.	14 желтоқсан
Тәуелсіздік күніне орай Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен «KEGOC» АҚ Аппарат басшысы-Адами ресурстарды басқару жөніндегі басқарушы директор Ж. Бексары және «KEGOC» АҚ «Ақмола ЖЭТ» филиалының директоры Ж.Алшынбеков «Құрмет» орденімен наградталды, «Ерен еңбегі үшін» медальдері «KEGOC» АҚ «Ақтөбе ЖЭТ» филиалының директоры С.Рыскелді мен Пайдалану департаментінің директоры Б.Арыстановқа табыс етілді.	15 желтоқсан
«Энергетиктер күні» кәсіби мерекесіне және «KEGOC» АҚ Бизнесі трансформациялау бағдарламасының Ақпарат күніне орай «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдері мен Қордың портфельдік компаниялары	22 желтоқсан

әріптестерінің қатысуымен «IDEAS TO GROW – ДАМУ ИДЕЯЛАРЫ!» тақырыбында онлайн форматта іс-шара өткізілді.	
«KEGOC» АҚ мен қызметкерлердің өкілдері арасында 2021-2025 жылдарға арналған жаңа Ұжымдық келісімшартқа қол қойылды.	28 желтоқсан

Компания туралы мәлімет

«Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» (Kazakhstan Electricity Grid Operating Company) «KEGOC» акционерлік қоғамы «Қазақстан Республикасының энергетика жүйесін басқаруды құрылымдық қайта құру бойынша кейбір шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 28 қыркүйектегі № 1188 қаулысына сәйкес құрылды, Қазақстан Республикасының Ұлттық электр торабын басқарушы компания болып табылады және Қазақстан Республикасы Біртұтас электр энергетикалық жүйесінің Жүйелік операторы дәрежесі берілген. «KEGOC» АҚ 1997 жылғы 11 шілдеде бастапқы мемлекеттік тіркеуден өтті. **102-11**

2006 жылға дейін «KEGOC» АҚ-ның 100 % акциялары мемлекеттің меншігінде болды. 2006 жылы мемлекеттік акциялар пакеті (100%) «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі Қазақстан холдингі» АҚ-ның орналастырылатын акцияларын төлеуге табыс етілді. 2008 жылы «Қазына» Тұрақты даму қоры» акционерлік қоғамы мен «Самұрық» Мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі Қазақстан холдингі» акционерлік қоғамын біріктіру жолымен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі Қазақстан холдингі» акционерлік қоғамының құқығын иеленуші болып табылатын «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы («Самұрық-Қазына» АҚ немесе Қор) құрылды.

2014 жылғы 18 желтоқсанда «Самұрық-Қазына» АҚ еншілес және бағынысты ұйымдарының акциялар пакеттерін бағалы қағаздар нарығына шығару бағдарламасын іске асыру шеңберінде Компанияның 25 999 999 дана жарияланған жай акциялары жазылым жүргізу жолымен Қазақстан қор биржасында орналастырылды.

Мекенжайы: Z00T2D0, Нұр-Сұлтан қаласы, Алматы ауданы, Тәуелсіздік даңғылы, 59-ғимарат. **102-11**

«KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес мынадай негізгі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- Ұлттық электр торабы арқылы электр энергиясын жеткізу;
- электр энергиясын желіге босату мен тұтынуды техникалық диспетчерлендіру;
- электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру.

Жоғарыда көрсетілген қызметтердің түрлері табиғи монополиялар саласына жатады, соған байланысты «KEGOC» АҚ қызметі «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі. **102-11**

Миссия және құндылықтар

Миссия:

Қазақстан БЭЖ-дің қазіргі заманғы техникалық, экономикалық, экологиялық талаптарға, кәсіби қауіпсіздік және денсаулық қорғау стандарттарына сәйкес сенімді жұмыс істеуі және тиімді дамуы.

Пайымы:

Біз – ең үздік әлемдік компаниялар деңгейіндегі сенімділік пен тиімділік көрсеткіштері бар озық Компаниямыз.

Біз озық технологияларды қолдана отырып, Ұлттық электр торабын дамыту арқылы барлық мүдделі тараптар үшін құндылықтарды үнемі арттырып отыруды, транзиттік және экспорттық әлеуетті арттыру үшін жағдай жасауды, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілікті арттыруды көздейміз.

Құндылықтар:

ШУАҚ

Шынайылық пен әділдік

Біз әрбір қызметкердің пікірін тыңдаймыз және күрделі мәселелерді ашық талқылай отырып, шешім қабылдаймыз.

Біз өзімізге қабылданған міндеттерді орындаймыз, сөзімізде тұрамыз.

Біз әдептілік нормаларын сақтаймыз.

Уақыт талабы мен тұрақты даму

Біз тиімділікті арттырудың жаңа жолдарын іздестіреміз және бастамаларды қолдаймыз.

Біз озық тәжірибелер негізінде біліктілікті арттырып, білімімізді жетілдіреміз және дамытамыз.

Біз кез келген қиындықты еңсеріп, алға қойылған мақсаттарға қол жеткіземіз.

Ауызбіршілік пен жауапкершілік

Біз компанияға, қоғам мен қоршаған ортаға залал келуіне жол бермейміз, қауіпсіздік пен сенімділікті қамтамасыз етеміз.

Біз өзімізге жеке жауапкершілік алып, дұрыс шешімдер қабылдаймыз.

Біз бір-бірімізге сенім артып, қол ұшын береміз, білім мен тәжірибе алмасамыз.

Құрмет, дәстүр мен біліктілік

Біз компания мүдделерін өз жеке мүдделерімізден жоғары қоямыз, мүдделер қайшылығына жол бермейміз.

Біз адамдарға құрметпен қараймыз және компанияда қол жеткізілген жетістіктердің барлығын бағалаймыз.

Біз Компания құндылықтарын, нормалар мен қағидаларды ұстанамыз және бөлісеміз.

Меншік иелері құрылымы

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша Компанияның жарияланған және орналастырылған жай акцияларының саны - 260 000 000 дана, оның ішінде 234 000 001 акция (90% плюс бір акция) «Самұрық-Қазына» АҚ атынан ірі акционерге, 25 998 609 акция (9,9995%) миноритарлық акционерлерге тиесілі, қалған 1 390 дана акцияны (0,0006 %) «KEGOC» АҚ сатып алды.

70253

Серіктестік

70253 70253

ИНФОГРАФИКА

«KEGOC» АҚ маңызды салалық және басқа да ұйымдар мен қауымдастықтардың мүшесі және қатысушысы болып табылады, соның ішінде:

www.kea.kz

– «Қазақстан Электр энергетикалық Қауымдастығы» заңды тұлғалар бірлестігі («ҚЭҚ» ЗТБ), негізгі міндеттері мыналар: қызметі электр энергетикасы саласымен тікелей немесе басқа түрде байланысты барлық ұйымдарға қолдау көрсету; электр энергетикасы саласына қатысты мемлекеттік бағдарламаларды, заңдар мен нормативтік актілерді

әзірлеуге қатысу; өз мүшелерін сала мүдделері Үкіметтің, сот және басқа да органдардың шешімдеріне байланысты мәселелерде қолдау және ұстанымдарын қорғау;

www.kazenergy.com

– **«KAZENERGY» Қазақстан мұнай-газ және энергетикалық кешені ұйымдарының қауымдастығы» заңды тұлғалдар бірлестігі** («KazEnergy» ЗТБ), негізгі мақсаты: Қауымдастық мүшелерінің құқықтары мен мүдделерін мемлекеттік органдарда қорғау, заңнамалық базаны үйлестіру; жер қойнауын пайдаланушылар, электр энергиясын өндірушілер, энергетика секторының өнімдері мен қызметтерін тасымалдаушылар мен тұтынушылар үшін біртұтас ақпарат алаңын құру; жергілікті, өңірлік және халықаралық деңгейде сала ішіндегі ынтымақтастық пен кәсіпкерлік жобаларын дамыту мен қолдау; «KazEnergy» ЗТБ, оның мүшелері мен жалпы алғанда саланың оң имиджін өңірлік және ғаламдық деңгейде тарату; қазақстандық қоғамдастықтың экономикалық, әлеуметтік, экологиялық және ғылыми-техникалық белсенділігін ынталандыру;

– **Қазақстан электр қуаты резервтерінің нулы (ЭҚРПУЛы)**, қызметінің негізгі мақсаты ПУЛРЭМ әзірлеген Қағидаларға сай ПУЛРЭМ қатысушыларына тиесілі энергия жабдықтары және/немесе халықаралық және өңірлік электр жеткізу желілерінің энергия жабдықтары кенеттен істен шыққан жағдайда энергиямен үздіксіз жабдықтауды қамтамасыз ету үшін қуат резервтерінің қажетті көлемін, құрылымы мен орналастыруды қалыптастыру болып табылады;

www.ark.org.kz

– **Бәсекелестікті және тауар нарықтарын дамыту қауымдастығы** – кәсіпкерлік қызметті үйлестіру, сонымен қатар мемлекеттік органдарда, өкімет құрылымдарында, халықаралық және қоғамдық ұйымдарда бәсекелестік пен тауар нарықтарын дамыту мәселелері бойынша жалпы мүдделерді білдіру және қорғау үшін бастапқыда ерікті түрде заңды тұлғаларды біріктіретін коммерциялық емес ұйым. Бұл ұйымға кіру Компанияға «KEGOC» АҚ мүдделерінде монополияға қарсы заңнамаға қажетті өзгерістер енгізуге бастама жасауға және оны ілгерілетуге мүмкіндік береді. Қауымдастықтың жұмыс нәтижелері бұл нормативтік құқықтық актілер жобаларын әзірлеу және оларды әзірлеуге қатысу, тәжірибе алмасу үшін халықаралық үкіметтік емес байланыстарды дамыту, семинарлар, конференциялар, дөңгелек үстелдер және басқа да іс-шаралар өткізу, бәсекелестік пен кәсіпкерлікті дамытуға көмектесу, монополияға қарсы заңнаманы бұзушылықтың алдын алу болып табылады.

Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ шекаралас елдермен тиімді электр энергетикалық нарық құруға көмектесу және халықаралық ынтымақтастықты дамыту мақсатында мынадай халықаралық салалық ұйымдардың жұмысына тұрақты түрде қатысып отырады:

ИНФОГРАФИКА

- ТМД Электр энергетикалық кеңесі;
- Кернеуі жоғары үлкен электр жүйелері бойынша халықаралық кеңес (Conseil International des Grands Réseaux Électriques – CIGRE);
- Еуразиялық экономикалық одақ (Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Ресей Федерациясы, Қырғыз Республикасы);
- Дүниежүзілік энергетикалық кеңес;
- EURELECTRIC қауымдастығы;
- Әлемдік энергетикалық кеңес жанындағы Атқарушы ассамблея (WEC);
- БҰҰ Еуропа экономикалық комиссиясы;
- Орталық Азияның Үйлестіру электр энергетикалық кеңесі (ОА ОЭК).

МИССИЯ

Қазақстан БЭЖ-дің қазіргі заманғы техникалық, экономик-калық, экологиялық талаптарға, кәсіби қауіпсіздік және денсаулық қорғау стандарттарына сәйкес сенімді жұмыс істеуі және тиімді дамуы.

ПАЙЫМЫ

Біз – ең үздік әлемдік компаниялар деңгейіндегі сенімділік пен тиімділік көрсеткіштері бар озық компаниямыз. Біз озық технологияларды қолдана отырып, Ұлттық электр торабын дамыту арқылы барлық

мәдениеттер үшін күнделікті қолданатын өнім артырып отырамыз, транзиттік және экспорттық әлеуетті арттыру үшін жағдай жасауды, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілікті арттыруды қолдаймыз.

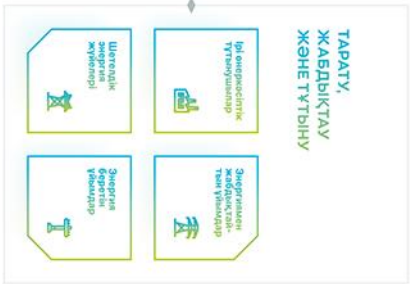
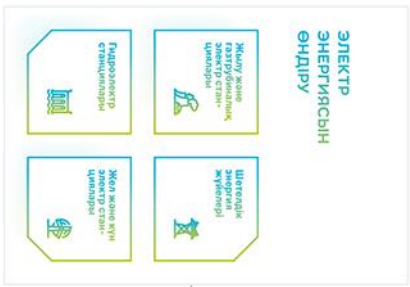
ҚУНАДЫЛЫҚТАР

Шынайлық пен әділдік
Ұяғат талбы мен тұрақты даму
Ауырбырлық пен жауапкершілік
Құрмет, дәстүр мен бірліктік

БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТІМІЗ

Электр энергиясын жеткізу	46,16 млрд кВт-сағ.
Желіге босатуды техникалық диспетчерлендіру	88,99 млрд кВт-сағ.
Өндіру-Түгему төңерімін ұйымдастыру	192,86 млрд кВт-сағ.

Инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру

БІЗДІҢ НӘТИЖЕМІЗ

Таза пайда	53,4 млрд теңге
1 акцияға дивидендтер төленді	2019 жылға 48,86 теңге
31.12.2020 ж. жағ-күй бойынша акция құны	2020 ж. 1-жарты жылдықта 77,09 теңге
Сенімділік көрсеткіштері	1 687,81 теңге
Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі	УУР 98,63% SMI 5,21 мин
Өндірістен жазғатайым оқиғалар	91%
	0

БІЗДІҢ АКТИВТЕРІМІЗ

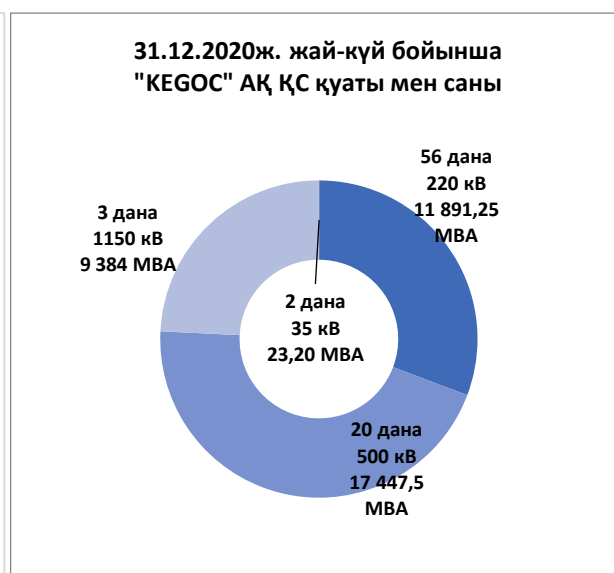
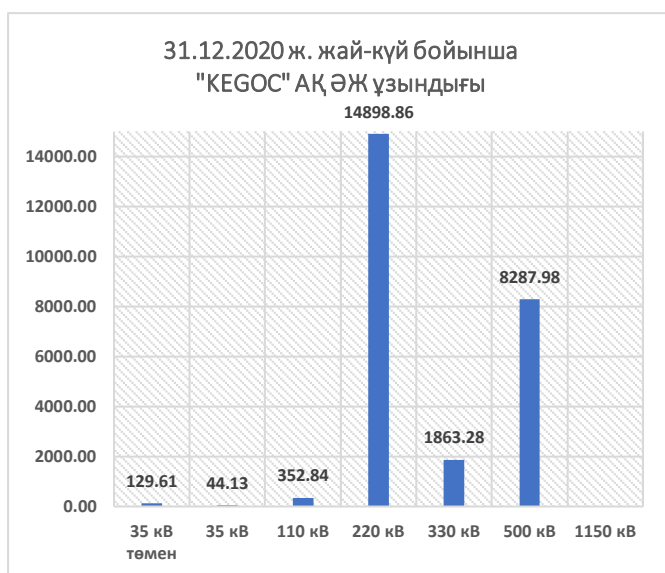
- Трансформаторлардың бағаленген құаты 38 746,05 МВА болатын 81 КС
- 9 ЖЭТ және ЖО УЛО Филлидары

БІЗДІҢ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

- Қазіргі заманғы технологиялар
- 26 997/923 км ӘЖ
- 4 731 адам

Қуат

2020 жылдың соңында габариті 0,4-1150 кВ, жалпы ұзындығы 26 997,923 км (тізбектер бойынша) болатын 377 әуелік электр жеткізу желісі (ӘЖ) және трансформаторларының белгіленген қуаты 38 746,05 МВА болатын кернеуі 35-1150 кВ-ты құраған 81 қосалқы электр станциясы (ҚС) бар Ұлттық электр торабы (ҰЭТ) Компанияның негізгі активі болып табылады. Олар электр энергиясының трансшекаралық ағындарын қамтамасыз ету, электр станцияларынан электр энергиясын жеткізу және өңірлік электр энергетикалық компаниялар мен ірі тұтынушылар арасындағы байланысты қамтамасыз ету үшін қызмет етеді. **102-а)**

БҮБ

БҮБ

Компания құрылымы

«KEGOC» АҚ өз қызметін Қазақстан Республикасының аймағында жүзеге асырады. Компания құрылымына 9 «Электр жеткізу тораптары» (ЖЭТ) филиалы және «Жүйелік оператордың Ұлттық диспетчерлік орталығы» (ЖО ҰДО) филиалы кіреді.

«KEGOC» АҚ «Энергоинформ» АҚ мен «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС-ның («ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС) бас компаниясы болып табылады.

«Энергоинформ» АҚ ҰЭТ жабдықтарына қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді және Компания жұмысына телекоммуникациялық қызмет көрсетеді.

«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС 2013 жылы жаңартылатын энергия көздері (ЖЭК) секторына инвестицияларды ынталандыру және барлық ЖЭК (өздері үшін аталған қолдау схемасы таңдап алынды) объектілерінен тіркелген тарифтер бойынша электр энергиясын орталықтан сатып алуды мемлекет тарапынан кепілдендіру арқылы Қазақстанның энергия балансында ЖЭК-ті пайдалану үлесін арттыру мақсатында құрылды.

Сонымен қатар, «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 7 қыркүйектегі № 357 бұйрығымен электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметтерді орталықтан сатып алуды және электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету жөнінде орталықтан қызмет көрсетуді жүзеге асыратын бірыңғай сатып алушы ретінде белгіленді.

Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ «Солтүстік Қазақстан - Ақтөбе облысы өңіраралық электр жеткізу желісін салу» жобасын іске асыру үшін 2005 жылы құрылған «Батыс транзит» АҚ-ның акционері (акцияларының 20%-ы) болып табылады. **102-б)**

Қызмет географиясы

102-а) 102-б)

ФИИАЛДАР МЕН ТӨМЕНДЕГІ МӘЛІМЕТТЕР ЕНГІЗІЛГЕН ҚАЗАҚСТАН КАРТАСЫ

«Ақмола ЖЭТ» ӘЖ 4230,431 км	«Ақтөбе ЖЭТ» ӘЖ 967,194 км	«Алматы ЖЭТ» ӘЖ 4225,143 км	«Шығыс ЖЭТ» ӘЖ 1923,39 км	«Батыс ЖЭТ» ӘЖ 1764,013 км	«Сарыбай ЖЭТ» ӘЖ 2447,845 км	«Солтүстік ЖЭТ» ӘЖ 3680,614 км	«Орталық ЖЭТ» ӘЖ 3496,69 км	«Оңтүстік ЖЭТ» ӘЖ 4262,603 км
10 ҚС 8136,6 МВА	7 ҚС 2425,5 МВА	12 ҚС 4897,35 МВА	7 ҚС 4362,5 МВА	6 ҚС 1450 МВА	8 ҚС 6569,9 МВА	8 ҚС 3770,6 МВА	10 ҚС 3741,6 МВА	13 ҚС 3392 МВА

102-в)

Даму стратегиясы

«KEGOC» АҚ қызметінің Қазақстанның бүкіл экономикасы үшін стратегиялық маңызы бар және кең ауқымдағы мүдделі тараптардың мүдделерін қамтиды, Компания оны ұзақ мерзімді стратегиясын құрған және шешімдер қабылдаған кезде есепке алады. Біздің басты назарымызда - қоғам мүдделеріне ықыласпен қарау және Қазақстан ҰЭТ-тың озық дамуын қамтамасыз ету, адамдардың әл-ауқатын және лайықты еңбек жағдайын қамтамасыз ету, экологияға деген қамқорлық. Бұл «KEGOC» АҚ Даму стратегиясында көрсетілген.

Мемлекет «KEGOC» АҚ-ға оның басқа мемлекеттердің энергия жүйелерімен қатарлас жұмысты қамтамасыз ету, энергия жүйесіндегі теңгерімді сақтау, жүйелік қызмет көрсету және электр энергиясының көтерме сауда нарығы субъектілерінен қосалқы қызметтерді сатып алу, сонымен қатар Қазақстан Республикасының ҰЭТ-ы арқылы электр энергиясын жеткізуді қамтамасыз ету, ҰЭТ-ке техникалық қызмет көрсету және пайдалануға дайындығын қолдау жөніндегі функцияларын белгілейтін Қазақстан БЭЖ жүйелік операторы дәрежесі бекітіп берді.

Табысты дамудың маңызды факторлары мыналар болып табылады:

- Компания қызметінің тиімділігін арттыру және активтер мен инвестициялық жобаларды басқаруға портфельдік тәсілдерді ендіру;
- электр энергетикасы саласын дамытуға (жаңартылатын энергия көздерін дамыту, бизнесті цифрландыру, процестерді автоматтандыру және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және т.б.) айтарлықтай әсер ететін электр энергетикасы саласында болып жатқан өзгерістердің әсерін есепке алу,
- сонымен қатар адамдардың түсінігін өзгерту.

Ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттар:

1-мақсат: Қазақстан БЭЖ-нің сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету, яғни Қазақстан БЭЖ-дің Жүйелік операторы функцияларын сапалы орындау; қолданыстағы активтерді пайдалану бойынша сапалы қызмет көрсету, оларды жөндеу және жаңарту; жаңа электр энергиясын жеткізу желілері мен қосалқы станцияларды салу арқылы Қазақстан Республикасы ҰЭТ-інің өткізу қабілетін арттыру; технологиялық даму және бизнесті цифрландыру.

2-мақсат: «KEGOC» АҚ қызметінің тиімділігін салынған капиталдың тиімділігін арттыру және бизнестің жаңа түрлерін дамыту; «KEGOC» АҚ Трансформациялау бағдарламасын іске асыру арқылы қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастықты дамыту.

3-мақсат: Еңбекті қорғауды басқару жүйесін жетілдіру; корпоративтік басқаруды жетілдіру; адами капиталды дамыту және қоршаған ортаға қамқорлық арқылы корпоративтік басқаруды жетілдіру және тұрақты даму.

2020 жылы стратегиялық мақсаттар шеңберінде жүргізілген жұмыс

Стратегияны іске асырудың жол картасына жобалар, іс-шаралар және стратегиялық ҚНҚ кіреді.

Бұл ретте инвестициялық жобалардың тізбесі портфельдік тәсілді есепке алумен құрылды, яғни инвестициялық жобалар операциялық және коммерциялық мақсатқа лайықтылық, Компанияның ұзақ мерзімді мүдделеріне қол жеткізу, инвестицияланатын капиталдың қайтарымдылығы қағидаттарына ғана негізделеді.

1-мақсат Қазақстан БЭЖ-дің сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету

Қолданыстағы активтерге пайдалану бойынша сапалы қызмет көрсету, жөндеу және жаңғырту жөніндегі міндеттерді орындау үшін «KEGOC» АҚ 220-500 кВ ӘЖ-ні ауқымды қайта құруды бастады.

220-500 кВ ӘЖ-ні қайта құрудың 1-кезеңі шеңберінде жалпы ұзындығы 2 029 км құрайтын «KEGOC» филиалдарының 220-500 кВ ӘЖ-лерін қайта құру» жобасын іске асыру жалғастырылды. Жоба іске асырыла басталғалы бері 2 029 км әуе желілерінің 850 км қайта құрылды, оның 625 км 2020 жылы қайта құрылды.

220-500 кВ ӘЖ-ні қайта құрудың екінші кезеңі - «KEGOC» АҚ филиалдарының 220-500 кВ ӘЖ-лерін қайта құру» жобасы бойынша таңдалған мердігерлік ұйым ТЭН-ді әзірлеуді жалғастырды. «KEGOC» АҚ филиалдарының балансында тұрған 220-500 кВ-тық 48 ӘЖ қайта құрылады.

Сондай-ақ, 2020 жылы «220 кВ Өскемен - 14 ҚС ӘЖ бойындағы найзағайдан қорғайтын сымарқанды ауыстыру» жобасын іске асыру аяқталды.

Жаңа электр энергиясын жеткізу желілері мен қосалқы станцияларды салу арқылы Қазақстан Республикасы ҰЭТ-ының өткізу қабілеттілігін арттыру міндетін орындау аясында «KEGOC» АҚ бірқатар стратегиялық инвестициялық жобаларды іске асыруда.

- «Қазақстан БЭЖ Батыс аймағының электр желісін нығайту» жобасы республиканың батыс облыстары арасындағы 220 кВ электр желілерін нығайту арқылы Қазақстан БЭЖ-інің Батыс аймағындағы тұтынушыларды электрмен жабдықтау сенімділігі мен өткізу қабілеттілігін арттыруға бағытталған. Жоба аясында ұзындығы шамамен 820 км құрайтын қолданыстағы 220 кВ-тық Орал - Правобережная - Индер - Қарабатан - Құлсары - Теңіз транзитінің екінші тізбегінің электр желілік объектілерін салу жоспарлануда.

- «Түркістан қаласын сырттан электрмен жабдықтау схемасын күшейту» жобасы «Түркістан қаласын түркі әлемінің мәдени-рухани орталығы ретінде дамыту жөніндегі бас жоспардың тұжырымдамасын мақұлдау туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 29 қыркүйектегі Жарлығына сай іске асырылуда. Жоба аясында Түркістан қаласының маңында 220 кВ жаңа қосалқы станция салу жоспарлануда, ол қолданыстағы 220 кВ желіге қосылады.

Деректерді жіберуге арналған ТОБЖ дамыту үшін жоғары жылдамдықты магистральды желі салынып, пайдалануға берілді. Байланыс қызметтері провайдерлерімен өзара коммерциялық іс-қимылды жүзеге асыру үшін «Қазақтелеком» АҚ-ның Павлодар қаласындағы Деректерді өңдеу орталығына және «ҚазТрансКом» АҚ байланыс торабына дейін ТОБЖ-ды жобалау бойынша жұмыстар аяқталды. «Бухгалтерлік есеп пен салықты есепке алудың нысаналы моделін ендіру» бағытында корпоративтік электрондық почтаға қашықтықтан қол жеткізу жүйесін ендіру және «Кәсіпорынның автоматтандырылған ақпараттық-басқару жүйесін» ендіру жүзеге асырылды. Қазақстан ҰЭТ-ында WAMS жүйесін құруға арналған жабдық жеткізілді. Жоба бойынша ҚМЖ аяқталды. Объектіні пайдалануға қабылдау актісіне қол қойылды.

Қазақстан Республикасының БЭЖ-і режимдерін басқаруды автоматтандыру үшін «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасына кіретін жоба іске асырылуда, олар 3 компоненттен тұрады:

1) WAMS/WACS синхрофазорлық технологиялары негізінде мониторингтеу және басқару жүйесі, бұл нақты уақыт режимінде басқару есебінен өткізу қабілетін барынша пайдалануға мүмкіндік береді. Жоба 2021 жылы аяқталады деп жоспарлануда;

2) Аварияға қарсы автоматиканың орталықтандырылған жүйесі (ААОЖ) энергия жүйесінде қалыпты жұмыс режимі бұзылған кезде оның тұрақтылығын автоматты режимде қамтамасыз етеді. Жүйе пайдалануға берілді;

3) Жиілік пен қуатты автоматты реттеу жүйесі (ЖҚАР), энергия жүйесіндегі электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін автоматты түрде қолдауды қамтамасыз етеді. Жоба 2021 жылы аяқталып, өнеркәсіптік пайдалануға беріледі деп күтілуде.

Сондай-ақ, 2020 жылы өткізу қабілеттілігін арттыруға бағытталған мынадай перспективалық инвестициялық жобалар алдын-ала бағалау сатысында тұрды:

- «Солтүстік-Оңтүстік тұрақты ток желісін салу» жобасы желінің барлық ықтимал схемалары жағдайында Солтүстік-Оңтүстік стратегиялық бағытында магистральды желінің қажетті өткізу қабілетін қамтамасыз ету және Қазақстан БЭЖ-інің Оңтүстік және Орталық аймақтарын электрмен жабдықтау сенімділігін арттыру мақсатында қарастырылып отыр (ОА БЭЖ-мен бірлесе немесе бөлек).

- «Екібастұз қаласының Өнеркәсіптік аймағын сырттан электрмен жабдықтау» жобасы 1150 кВ Екібастұз ҚС-ға қосылатын 500 кВ жаңа қосалқы станция салу жоспарлануда, ол ҚС-дан Екібастұз қаласындағы Өнеркәсіптік аймақтың тұтынушылары және Екібастұз энергия торабының тұтынушылары электрмен жабдықталатын болады.

1-мақсатты іске асыру индикаторлары

ҚНК атауы	2018 факт	2019 факт	2020 жоспар	2020 факт
WWP, %	98,78	99,64	98,35	98,63
SML, мин.	1,11	0,52	1,00	5,21

Компанияның 2021 жылға арналған негізгі міндеттері:

- Қазақстан БЭЖ-дің жүйелік операторы функцияларын сапалы жүзеге асыру және жүйелік қызметтерді тұтынушылардың қанағаттану деңгейін арттыру. Бұл міндетті іске асыруды есепке ала отырып, SCADA жаңғыртудың техникалық-экономикалық негіздемесі көзделетін болады;

- жұмыс істеп тұрған активтерге пайдалану бойынша сапалы қызмет көрсету, жөндеу және жаңарту. Бұл міндет бойынша «KEGOC» АҚ филиалдарының 220-500 кВ ӘЖ-лерін қайта құру» жобасын бұдан әрі іске асыру, сонымен қатар бейне бақылау жүйелерін, кіруді бақылауды басқару жүйелерін орнатуды, күзеттік периметрлік сигнализацияны орнатуды, бақылау-өткізу пункттерін, қоршаулар мен күзеттік жарықтандыру жүйесін салуды қоса алғанда, инженерлік-техникалық қауіпсіздік құралдарының қазіргі заманғы кешенді жүйелерімен жабдықтау көзделген.

- жаңа электр энергиясын жеткізу желілерін және қосалқы станцияларды салу жолымен ҚР ҰЭТ-ының өткізу қабілетін арттыру. Жаңа ӘЖ салуға байланысты іске асырылатын және перспективалық жобалар бойынша және сырттан электрмен жабдықтауды күшейту бойынша жұмыстар жалғасатын болады.

2021 жылы технологиялық даму және бизнесті цифрландыру бойынша «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасына кіретін «ҚР БЭЖ режимдерін басқаруды автоматтандыру» жобасы бойынша жұмыс та жалғасатын болады.

2-мақсат: «KEGOC» АҚ қызметінің тиімділігін қамтамасыз ету.

Ендірілген SAP PPM (Project Portfolio Management) жүйесі шеңберінде 2020 жылғы жобалар жүйеде көрсетіліп, жіктелді және тиісті дәрежесімен PS (жобаларды басқару)

жүйесіне тапсырылды. «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі шамаларын бекітетін ірі және маңызды жобаларды іске асыруға және шешімдер қабылдауға сатылы тәсіл қолданылады.

Өткен жылы Бизнесі трансформациялау бағдарламасының жаңартылған Портфелі мен Жол картасы бекітілді. 2020 жылғы Бизнесі трансформациялау бағдарламасы жобаларын іске асырудан болған пайда 695 млн. теңгені құрады.

Ақпараттық қауіпсіздікті дамытудың 2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасына сәйкес, «KEGOC» АҚ-да «DLP» ақпаратының сыртқа кетуін болдырмау жүйесі және «РАМ» артықшылықты пайдаланушыларды бақылау жүйесі өнеркәсіптік пайдалануға берілді. Сонымен бірге өнеркәсіптік құрылғыларда (NAC) орталықтан сәйкестендіру жүйесін ендіру жұмыстары орындалды. TUV NORD компаниясы ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесінің ISO 27001 халықаралық стандартына сәйкестігіне сыртқы аудит жүргізді. Аудит нәтижелері бойынша сәйкестік сертификаты алынды.

2020 жылы Компания филиалдарында баспа қызметіне көшу аяқталды (бір баспа парағы үшін тариф белгіленген бірыңғай қызмет ретінде жабдықтарды ұсыну, оны техникалық қолдау және сервистік қызмет көрсету бойынша қызметтер жинағы). Осы тәсілді енгізу 2020 жылы 80,57 млн.теңге мөлшерінде қаражатты үнемдеуге мүмкіндік берді.

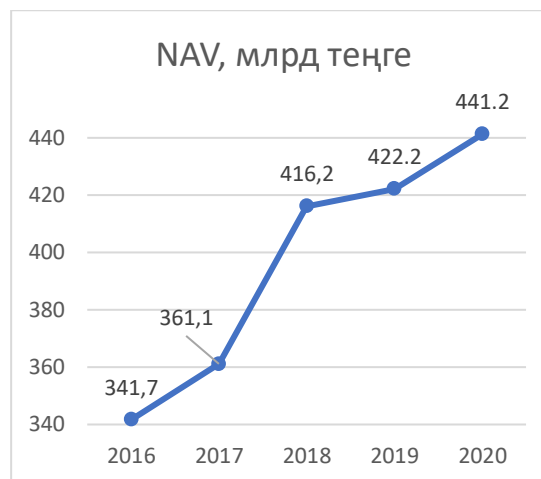
Сондай-ақ, Бизнесі трансформациялау бағдарламасының Жол картасы шеңберінде «KEGOC» АҚ «Тиімді кадрлық әлеуетті қалыптастыру», «Деректер архитектурасын әзірлеу», «Өндірістік процестерде деректерді талдауды қолдану бойынша зерттеу жұмыстары», «HSE саласындағы процестерді автоматтандыру», «Жоба мен портфельді басқаруды жетілдіру» іс-шаралары бойынша жұмыстар жүргізді.

Халықаралық ынтымақтастықты дамыту үшін Компания ТМД Электр энергетикалық кеңесінің, ЕАЭО ЖЭН жұмысына белсенді қатысты.

2-мақсатты іске асыру индикаторлары

ҚНҚ атауы	2018 факт	2019 факт	2020 жоспар	2020 факт
ЕБИТДА, млрд. теңге	81,2	88,5	100,5/87,7*	108,4
Таза кіріс, млрд. теңге	40,0	40,7	50,4/28,5*	53,4
ROACE, %	7,16	7,47	10,61/6,57*	9,48
NAV, млрд. теңге	416,2	422,2	433,2	441,2

* Көрсеткіштер «KEGOC» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған Даму стратегиясының 4-қосымшасына сәйкес есептелген (негізгі сыртқы және ретеуші факторлардың әсері)

Салынған капиталдың тиімділігін арттыру және бизнестің жаңа түрлерін дамыту бойынша міндеттерді шешу үшін «KEGOC» АҚ инвестициялық қызметін жоспарлауда және жобаларын басқаруда портфельдік тәсілді ендіру жобасын аяқтау жоспарланып отыр. 2021 жылы Компания 2021-2025 жылдар аралығы кезеңіне жүйелік қызметтердің шекті тарифтерін бекіту бойынша ауқымды жұмыс жүргізетін болады.

Халықаралық ынтымақтастықты дамытуды ТМД Электр энергетикалық кеңесінің, ЕЭК, ОА ҮЭК, ЖелЭС, ХЭК, SIGRE қызметі шеңберінде жұмысты жалғастыра отырып, жүзеге асыру жоспарлануда.

Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ Бизнесті трансформациялау бағдарламасын іске асыру шеңберінде кәсіпорынның кеңейтілген процестерін ендіру жұмыстарын іске асыру жалғасатын болады.

3-мақсат: Корпоративтік басқаруды жетілдіру және тұрақты даму

Компания еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы жұмысты жүйелі түрде жүргізеді. Еңбекті қорғауды қамтамасыз ету және қызметкерлердің денсаулығын сақтау Компанияның сөзсіз басымдылығы болып табылады. Компанияда қауіпсіз еңбек жағдайын жасау, техникалық операцияларды орындаған кезде жарақаттануды азайту, жұмыскерлердің өндірістік және санитарлық-тұрмыстық еңбек жағдайларын жақсарту, сонымен қатар зиянды және қолайсыз факторлардың әсерін азайту бойынша жұмыстар тұрақты жүргізіліп отырады.

2020 жылы филиалдарда қауіпсіздіктің мінез-құлық аудиті жүргізілді. ISO 45001 халықаралық стандартына сай «KEGOC» АҚ Кәсіби қауіпсіздік және еңбекті қорғау менеджменті жүйесі жөніндегі 2020 жылға арналған бағдарламасы іске асырылды.

Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ өндірістік персоналы жыл сайын және ауысым алдында медициналық тексеруден өтті.

Қосымша түрде зардап шеккендерге дефибрилляторларды қолдану арқылы жедел көмек көрсету бойынша оқу өткізілді.

2020 жылы Компания қызметкерлерінен кәсіби аурулар анықталған жоқ.

2020 жылы Компанияның 2019-2020 жылдарға арналған корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспары іске асырылды. 2020 жылы АД құрылымдық бөлімшелерінде, ЖЭТ филиалдарында және ЖО ҰДО филиалында БМЖ бойынша 380 ішкі аудит жүргізілді.

Компания тұрақты даму қағидаттарын іске асыруда айтарлықтай жетістіктерге жетті: Компания қызметінің нәтижелері жалпы тұрақты даму қызметі саласындағы және Компания қызметінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік сияқты салаларындағы қол жеткізуге болатын елеулі нәтижені көрсетеді. Компания 2020 жылы «BBV» корпоративтік басқару рейтингіне сәйкестік бойынша стратегиялық мақсатқа қол жеткізуге тырысты, бірақ Қор корпоративтік басқару диагностикасын 2021 жылға ауыстырды және

Компания консультант ұсынымдарының нақты іске асырылуы және Директорлар кеңесінің өзін-өзі бағалау нәтижелері есепке алынатын «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2021 жылға арналған іс-шаралар жоспарын әзірлейді.

«KEGOC» АҚ 2019-2022 жылдарға арналған кадрлық саясатын іске асыру жөніндегі жол картасының іс-шаралары, қоршаған ортаны қорғау, энергия үнемдеу және энергия тиімділігі саласындағы іс-шаралар және Экологиялық бағдарлама орындалды. «KEGOC» АҚ-ның кадрлық әлеуеті бұл Компанияны дамытудағы жетістікті анықтайтын маңызды стратегиялық фактор болып табылады.

«KEGOC» АҚ кадрлық саясатының негізгі көрсеткіштерінің бірі бұл персоналды тарту (АУП қызметкерлеріне жүргізілген сауалнама нәтижелері мен онлайн-сауалнама негізінде есептеледі) және өндірістік персонал қызметкерлері арасында анықталатын әлеуметтік тұрақтылық индексі болып табылады.

2020 жылы персоналды тарту индексі 90%-ды, әлеуметтік тұрақтылық индексі 91%-ды (2019 жылы сәйкесінше 74% және 90%) құрады.

3-мақсатты іске асыру индикаторы

ҚНҚ атауы	2018 факт	2019 факт	2020 жоспар	2020 факт
LTIFR, коэффициент	0,29	0	3,6	0
Өндірістегі өлімге әкелетін жазатайым жағдайлардың жиілігі, коэффициент	0,25	0	0	0
Корпоративтік басқару рейтингі	BB	-	BBB	BB*

*- «Самұрық-Қазына» АҚ хатына сәйкес, нәтижесі бойынша «BBB» корпоративтік басқару деңгейі жоспарланған Корпоративтік басқару диагностикасы 2021 жылға ауыстырылады. Соған байланысты корпоративтік басқару деңгейі 2018 жылы расталған деңгейде қалдырылды.

2021 жылы еңбекті қорғауды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі міндетті шешу үшін өндірістегі өлімге әкелетін жазатайым оқиғаларға нөлдік төзімділік өлшемін сақтай отырып, қауіпсіздік техникасы саласындағы нәтижелерді жақсарту көзделген.

Адами капиталды дамыту «KEGOC» АҚ 2019-2022 жылдарға арналған Кадр саясатын іске асыру жөніндегі жол картасын іске асыру шеңберінде жүзеге асырылатын болады.

Алдағы перспективалар

Ел экономикасының тұрақты дамуын есепке ала келе, «KEGOC» АҚ перспективада электр энергиясын өндіру мен тұтыну өседі деп болжамдап отыр, бұл Компанияның электр энергиясын жеткізу бойынша көрсететін қызметтері мен реттеліп көрсетілетін қызметтері көлеміне әсер етеді. Сондықтан «KEGOC» АҚ алдағы уақытта кірістер мен басқа да қаржылық көрсеткіштер (ROACE, EBITDA, NAV) өседі деп күтуде. Алайда көбінесе аталған көрсеткіштердің оң өсу динамикасы ағымдағы жылы тұтынушылар үшін алдағы бес жылға жүйелік қызметтер тарифтерінің шекті деңгейлерінің бекітілуіне байланысты.

«KEGOC» АҚ Қазақстан БЭЖ-дің сенімді жұмысын қамтамасыз ететін және жүйенің кідіріссіз жұмысы (WWP пайызының көрсеткіші), жүйелік минуттардың ысырабы (SML), толымсыз жеткізілген электр энергиясының көлемі (ENS) және жүйелік қызметтерді тұтынушылардың қанағаттану деңгейі сияқты көрсеткіштерді сапалы жақсартуға көмектесетін активтерін жаңарту мен дамыту жобаларын іске асыруды жалғастырады.

«KEGOC» АҚ-ны перспективада тұрақты дамыту корпоративтік басқаруды және еңбекті қорғауды басқару жүйесін бұдан әрі жетілдіру, Компанияның әзірленген жоспарлар

мен бағдарламаларға сәйкес экологияны сақтау бойынша жауапкершілігін арттыру есебінен қамтамасыз етіледі.

Компанияның стратегиялық мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізудің, сондай-ақ оның қызметінің тиімділігін көрсететін негізгі индикаторлар бұл қызметтің негізгі көрсеткіштері немесе ҚНҚ болып табылады.

Компанияның ҚНҚ жүйесі мыналарға бағытталған:

• Компанияның Даму стратегиясы мен Бизнес-жоспарын, ірі стратегиялық жобалары мен бастамаларын іске асыру;

• Компанияның өндірістік және қаржылық көрсеткіштерін жақсарту;

• Компанияның қауіпсіз және авариясыз қызметін қамтамасыз ету;

• Компания қызметінің тиімділігін бағалауға қолданылатын теңдестірілген тәсіл.

Корпоративтік ҚНҚ мен басшы қызметкерлердің ҚНҚ-сын Компанияның Директорлар кеңесі бекітеді. Басқарушы қызметкерлер мен филиалдар басшыларының ҚНҚ-сын Компания Басқармасы бекітеді.

Есептік жылдың алты және тоғыз айының қорытындылары бойынша корпоративтік ҚНҚ мен басшы қызметкерлердің ҚНҚ-сының орындалуына мониторинг жүргізілді. Есептік жыл аяқталғаннан кейін барлық деңгейдегі ҚНҚ-ның нақты мәндері есептеледі.

2020 жылғы 19 наурызда «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі қаржы-экономикалық көрсеткіштерді, Компания қызметінің өндірістік тиімділік көрсеткіштерін және еңбекті қорғау саласындағы көрсеткіштерді қарастыратын корпоративтік ҚНҚ мен олардың 2020 жылға арналған нысаналы мәндерін бекітті. 2020 жыл қорытындысы бойынша «Корпоративтік басқару рейтингі» ҚНҚ-ны қоспағанда корпоративтік ҚНҚ-ның нысаналы мәндеріне қол жеткізілді; «Самұрық-Қазына» АҚ хатына сәйкес нәтижелері бойынша «ВВВ» деңгейі жоспарланған корпоративтік басқару диагностикасы 2021 жылға ауыстырылды. Осыған байланысты корпоративтік басқару деңгейі 2018 жылы расталған деңгейде қалды.

Басшы және басқарушы қызметкерлердің ҚНҚ-лары стратегиялық мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігі мен өзектілігін сақтау үшін тұрақты түрде қайта қаралып отырады. Компания осы ҚНҚ-ның қолдануға жарамдылығы мен өзектілігін бақылауды бұдан әрі жалғастырады. Басшы және басқарушы қызметкерлерге сыйақы төлеу жүйесі «KEGOC» АҚ қызметінің нәтижелеріне тікелей байланысты, ал жыл сайын сыйлықақылар тағайындау және мөлшерін белгілеу шарттары Компанияның стратегиялық басымдықтарымен және ҚНҚ-мен байланысты.

Қызмет нәтижелеріне шолу

Салаға шолу

Саланы реттеу

Электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын Қазақстан Республикасының Үкіметі әзірлейді және белгілейді. Электр энергетикасы саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік уәкілетті орган бұл Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі болып табылады. Электр энергетикасы саласындағы қадағалау мен бақылауды мемлекеттік орган – Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі Атомдық және энергетикалық қадағалау мен бақылау комитеті жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті мемлекеттік монополия саласына жататын қызметті (соның ішінде табиғи монополия субъектісі ретінде «KEGOC» АҚ қызметін) бақылау мен реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган болып табылады.

Қазақстан Республикасының БЭЖ-і электр станцияларының, электр жеткізу желілері мен қосалқы станциялардың жиынтығын білдіреді.

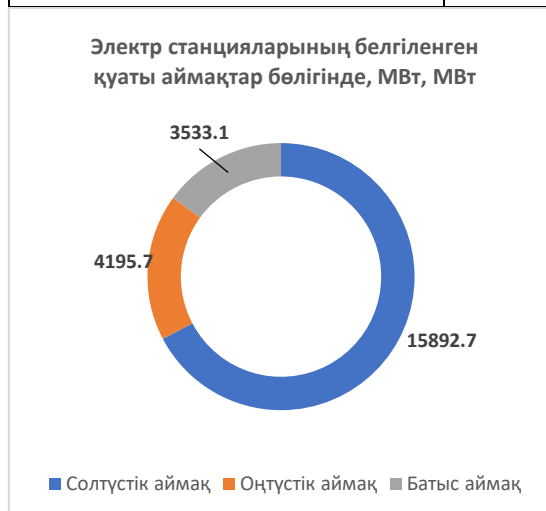
Қазақстан Республикасының электр энергетикасына мынадай секторлар кіреді:

- электр энергиясын өндіру;
- электр энергиясын жеткізу;
- электр энергиясымен жабдықтау;
- электр энергиясын тұтыну;
- электр энергетикасы саласындағы басқа да қызметтер.

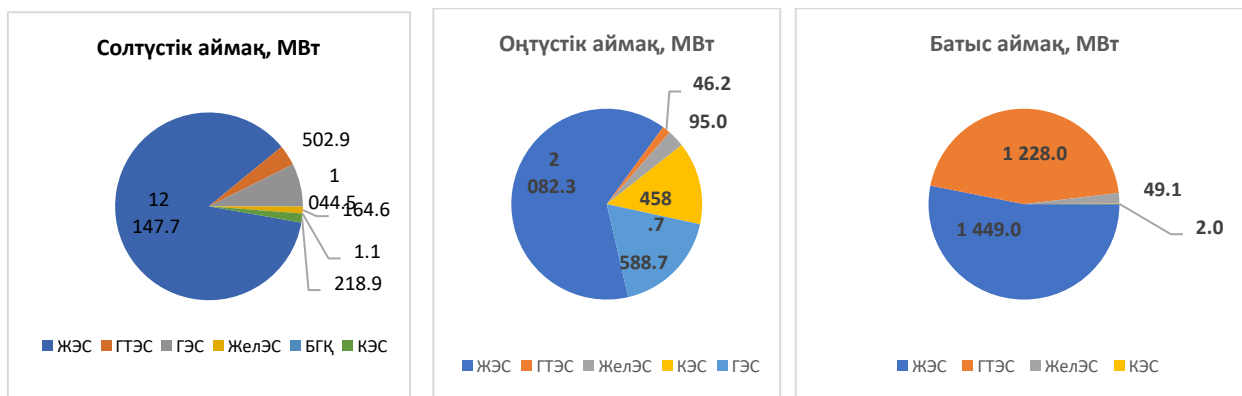
Электр энергиясын өндіру секторы

Қазақстанда электр энергиясын өндіруді әртүрлі меншік нысанындағы 179 электр станциясы жүзеге асырады. Қазақстанның электр станцияларының жалпы белгіленген қуаты 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша 23621,6 МВт; иелік қуаты 20078,6 МВт құрайды.

Электр станциялары	Белгіленген қуаты, МВт
Жылу электр станциялары барлығы	19 419,5
бу турбиналық	17 404,5
- көміртозаңды	13 407,0
- газбен және мазутпен	3 997,5
газтурбиналық	2 015,0
Жел электр станциялары	508,6
Күн электр станциялары	958,3
Гидро электр станциялары	2 734,1
соның ішінде шағын	211,5
Биогазды қондырғылар	1,067
	23 621,6

Жиынтық иелік қуат аймақтар бөлігінде:

2020 жылы белгіленген қуаты төмендегідей 541,6 МВт жаңа генерациялайтын қуат ендірілді:

Ақмола облысы:	133,95 МВт
ЖелЭС-1 «Golden Energy corp» ЖШС	4,95 МВт
Нұра КЭС «KB ENTERPRISES» ЖШС	100,00 МВт
ЖелЭС-2 «Golden Energy corp» ЖШС	25,50 МВт
Қызыл жар ЖелЭС «Вичи» ЖШС	3,50 МВт
Ақтөбе облысы:	48,00 МВт
Бадамша-1 ЖелЭС «Arm Wind» ЖШС	48,00 МВт
Алматы облысы:	67,45 МВт
Қаскелен КЭС-50 «Misrtal Energy» ЖШС	50,00 МВт
Нұрлы ЖелЭС «Нұрлы-2» ЖШС	4,50 МВт
Сарыбұлақ КЭС «ҚапшағайСоларПарк» ЖШС	4,95 МВт
Шелек ЖелЭС «SamrukGreenEnergy» ЖШС	5,00 МВт
КЭС «ТехноБазальт» ЖШС	3,00 МВт
Жамбыл облысы:	69,90 МВт
Көктал-1 ЖелЭС «Wind Power city» ЖШС	4,95 МВт
Көктал-2 ЖелЭС «Wind Elektricitiy» ЖШС	4,95 МВт
Жанатас ЖелЭС «Жанатас Жел Электр станциясы» ЖШС	60,00 МВт
Қарағанды облысы:	36,00 МВт
Кеңгір КЭС «KAZ GREEN ENERGY» ЖШС	10,00 МВт
«Ағадыр-2» КЭС «ҚазСолар 50» ЖШС	26,00 МВт
Қызылорда облысы	28,00 МВт
Жалағаш КЭС «Номад Солар» ЖШС	28,00 МВт
Маңғыстау облысы	15,00 МВт
ЖелЭС «Сервис» ЖШС	10,00 МВт
ЖелЭС «Жангиз» ЖШС	5,00 МВт
Түркістан облысы	143,30 МВт
Задарья КЭС «KazGreenTekSolar» ЖШС	14,00 МВт
Жетісай КЭС «KaDi» ЖШС	4,80 МВт
КЭС ОҚКЭС 50	50,00 МВт
«Шымкент» КЭС «NEVEL KAZAKHSTAN» ЖШС	20,00 МВт
«Кентау» КЭС «NEVEL KAZAKHSTAN» ЖШС	50,00 МВт
шағын «Дархан» ГЭС «КелесГидроСтрой» ЖШС	4,50 МВт

Электр энергиясын жеткізу секторы

Қазақстан Республикасының электр тораптары өз алдына қосалқы станциялардың, тарату құрылғыларының және олардың арасын қосып тұратын, электр энергиясын жеткізуге және (немесе) таратуға арналған кернеуі 0,4–1150 кВ-тық электр жеткізу желілерінің жиынтығын білдіреді. Қазақстан Республикасы БЭЖ-інде жүйе құрайтын торап ролін Қазақстан Республикасының өңірлері мен шекаралас мемлекеттердің (Ресей Федерациясы, Қырғыз Республикасы және Өзбекстан Республикасы) энергия жүйелері арасындағы электрлік байланысты, сонымен қатар электр станцияларының электр энергиясын беруін және оны көтерме сауда тұтынушыларына жеткізуді қамтамасыз ететін

ҰЭТ атқарады. ҰЭТ құрамына кіретін кернеуі 220 кВ және одан жоғары қосалқы станциялар, тарату құрылғылары, өңіраралық әне (немесе) мемлекетаралық электр жеткізу желілері және электр станцияларынан электр энергиясын жеткізуді жүзеге асыратын электр жеткізу желілері «KEGOC» АҚ теңгерімінде тұр.

Өңірлік деңгейдегі электр тораптары өңірлердің ішіндегі электрлік байланысты, сонымен қатар бөлшек сауда тұтынушыларына электр энергиясын жеткізуді қамтамасыз етеді және өңірлік электр желілік компаниялардың (ӨЭК) балансында және пайдалануында тұр.

Энергия беруші ұйымдар шарттар негізінде өзінің немесе пайдаланатын (жалға алу, лизинг, сенімгерлікпен басқару және пайдаланудың басқа түрлері) электр тораптары арқылы электр энергиясын көтерме және бөлшек сауда нарығының тұтынушыларына немесе энергиямен жабдықтайтын ұйымдарға жеткізуді жүзеге асырады.

Электр энергиясымен жабдықтау секторы

Қазақстан Республикасы электр энергиясының нарығын электрмен жабдықтау секторы электр энергиясын энергия өндіруші ұйымдардан немесе орталықтандырылған сауда-саттықтан сатып алуды және оны бұдан әрі соңғы бөлшек сауда тұтынушыларына сатуды жүзеге асыратын электрмен жабдықтайтын ұйымдардан тұрады. ЭЖҰ бөлігі электр энергиясын «кепілдікті жеткізушілер» функциясын атқарады.

Электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері мыналар болып табылады:

электр энергиясының көтерме сауда нарығына кем дегенде 1 МВт орташа тәуліктік (базалық) қуат көлемінде электр энергиясын жеткізетін энергия өндіруші ұйымдар;

энергия беруші ұйымдар;

энергиямен жабдықтау мақсатында кем дегенде 1 МВт орташа тәуліктік (базалық) қуат көлемінде электр энергиясын көтерме сауда нарығында сатып алатын энергиямен жабдықтаушы ұйымдар;

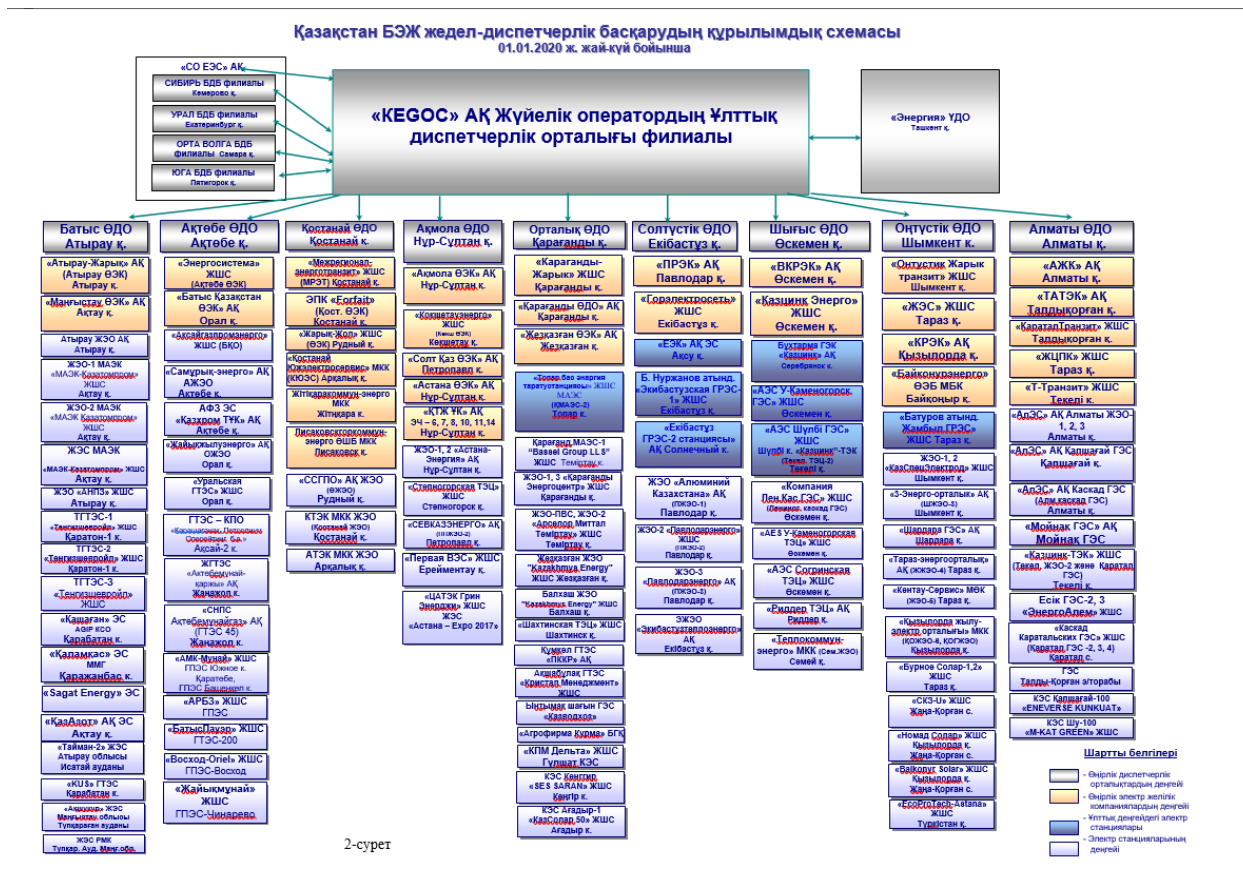
кем дегенде 1 МВт орташа тәуліктік (базалық) қуат көлемінде электр энергиясын көтерме сауда нарығында сатып алатын электр энергиясын тұтынушылар;

функцияларын «KEGOC» АҚ атқаратын жүйелік оператор;

функцияларын «КОРЭМ» АҚ атқаратын электр энергиясы мен қуатының орталықтандырылған сауда-саттығының операторы;

ЖЭК-ті қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы.

Қазақстан Республикасының БЭЖ-ін орталықтан диспетчерлік басқаруды «KEGOC» АҚ «Жүйелік оператордың ұлттық диспетчерлік орталығы – ЖО ҰДО» филиалы жүзеге асырады. Қазақстан Республикасының БЭЖ-інде орталықтан жедел-диспетчерлік басқару «KEGOC» АҚ «Жүйеаралық электр тораптары» филиалдарының құрылымдық бөлімшелері болып табылатын 9 өңірлік диспетчерлік орталықты (ӨДО) ЖО ҰДО-ға тікелей жедел бағындыру схемасы бойынша ұйымдастырылған.

ЖЭК-ті пайдаланатын объектілер өндірген және Қазақстан Республикасы біртұтас электр энергетикалық жүйесінің электр желілеріне жеткізілген электр энергиясын орталықтан сатып алу мен сатуды жүзеге асыру «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС-ға жүктелді.

Электр энергиясының теңгерімі

2020 жылы Қазақстан бойынша электр энергиясын өндіру 108 085,8 млн. кВтсағ. құрады, соның ішінде:

	Өндіру, млн.кВт·сағ
Жылу электр станциялары барлығы	96 190,3
бу турбиналық	86 662,6
- көміртозаңды	74 497,6
- газбен және мазутпен	12 165
газ турбиналық	9 527,7
Гидро электр станциялары	9 545,8
Жел электр станциялары	1 092,7
Күн электр станциялары	1 252,1
Биогазды қондырғылар	4,9

Жалпы алғанда 2020 жыл бойынша электр энергиясын өндіру 2019 жылмен салыстырғанда 2056,0 млн. кВт·сағатқа немесе 1,9%-ға артты.

Бұл ретте:

өндіру мынадай ірі электр станцияларында артты:

Электр станциялары	Электр энергиясын өндірудің арту көлемі	
	млн. кВт·сағ	%
Екібастұз МАЭС-1	1164,9	6,4
«ЕЭК» АҚ	247,4	1,8
ЖЭО-2 «Арселор Миттал Теміртау» АҚ	200,4	9,7
ЖЭО-3 «Павлодарэнерго» АҚ	141,0	4,8
«АлЭС» АҚ Алматы ЖЭО-1	121,1	5,6
«3-Энергоорталық» АҚ (ШЖЭО-3)	85,4	12,4
«АлЭС» АҚ Алматы ЖЭО-3	77,5	7,3
Балқаш ЖЭО «Қазақмыс Энерджи» ЖШС	50,5	4,7
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	45,7	0,9
ЖЭО-1 «Қазақстан алюминий» АҚ	5,6	0,3

өндіру мынадай ірі электр станцияларында азайды:

Электр станциялары	Электр энергиясын өндірудің азаю көлемі	
	млн. кВт·сағ	%
Жезқазған ЖЭО «Қазақмыс Энерджи» ЖШС	-163,7	9,9
«СевКазЭнерго Петропавловск» ЖШС ППЖЭО-2	-141,5	4,1
«Казхром» ТҰК (ГТК) АФЗЭС	-130,9	15,8
«АлЭС» АҚ Алматы ЖЭО-2	-117,8	4,3
Жамбыл МАЭС	-69,7	3,7
МАЭС «Топар» ЖШС	-62,9	1,3

«Жамбыл МАЭС» АҚ 2020 жылдың басынан бастап екі блокты режимде, 28 наурыздан бастап 1 блокты жұмыс істеді. Станция 11 тамыздан бастап екі блокты режимде, 20 желтоқсаннан бастап 2021 жылғы 1 қаңтарға дейін үш блокты режимде жұмыс істеді.

Қазақстан ГЭС-інде электр энергиясын өндіру 2019 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 439,1 млн. кВтсағ-қа (4,4%) азайды. Станциялардың жұмыс режимі су-шаруашылық балансы және гидрологиялық жағдайлар бойынша анықталды.

ЖЭО-да электр энергиясын өндіру 707,6 млн. кВтсағ-қа (0,8%) артты.

ГТЭС-та электр энергиясын өндіру 552,1 млн. кВт·сағ-қа (6,2%) және ЖЭК (КЭС, ЖелЭС, БГК) 1235,4 млн. кВт·сағ-қа екі еседен көп артты.

Қазақстан БЭЖ-інде электр энергиясын өндірудің негізгі үлесі (шамамен 80%) шағын маневрлі жылу электр станцияларына тиесілі. Барлық ГЭС-тың жартысына жуығы су режимдері бойынша қатаң түрде реттелген, бұл Қазақстан БЭЖ-де маневрлік генерация тапшылығын тудырады. Бұл мәселенің шешімі бұл жаңа маневрлік қуаттарды салу, энергетикалық жүйені цифрландыру, теңгерімдеуші нарықты ендіру, энергия жинақтау жүйесін дамыту, энергия жүйесінің жұмысын болжау және модельдеу болып табылады. Жаңа маневрлік электр станцияларын салу мәселелері «Электр энергетикасы туралы» заңға енгізілген, 2020 жылғы желтоқсанда қабылданған тиісті түзетулердің арқасында өз шешімін тапты. Маневрлік генерациялау объектілерін орналастыру және жаңа газ станцияларын салуға аукциондар ұйымдастыру жоспарына сай 2022 жылы Қазақстанның оңтүстігінде жаңа маневрлік станциялардың құрылысы басталады деп күтілуде.

2020 жылы «KEGOC» АҚ қолданыстағы маневрлік генерацияны барынша тиімді пайдалануды қамтамасыз ететін жиілікті және қуатты автоматты реттеу жүйесін (ЖҚАР) құру бойынша (цифрландыру) жобаны іске асырды. 2021 жылы ЖҚАР-ға бес электр станциясын - ЖҚАР жиынтық резерві 500 МВт болатын Екібастұз МАЭС-1, Мойнақ ГЭС, Бұқтырма, Шұлбі, Өскемен ГЭС-ті қосуды аяқтау жоспарланып отыр.

2020 жылы Қазақстанда электр энергиясын тұтыну 2019 жылмен салыстырғанда 2151,7 млн. кВт сағ-қа немесе 2,0%-ға өсіп, 107344,8 млн. кВт·сағ-ты құрады.

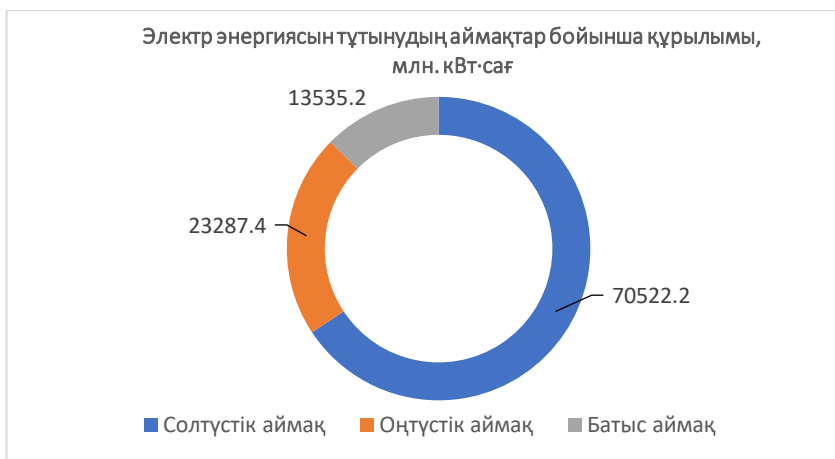
Тұтыну Қазақстанның барлық аймақтарында: Солтүстік аймақ бойынша 1 468,6 млн. кВт сағ-қа (2,1%), Батыс аймақ бойынша 76,4 млн. кВт сағ-қа (0,6%), Оңтүстік аймақ бойынша 606,7 млн. кВт сағ-қа (2,7%) өсті.

Тұтынуды көбейтті:

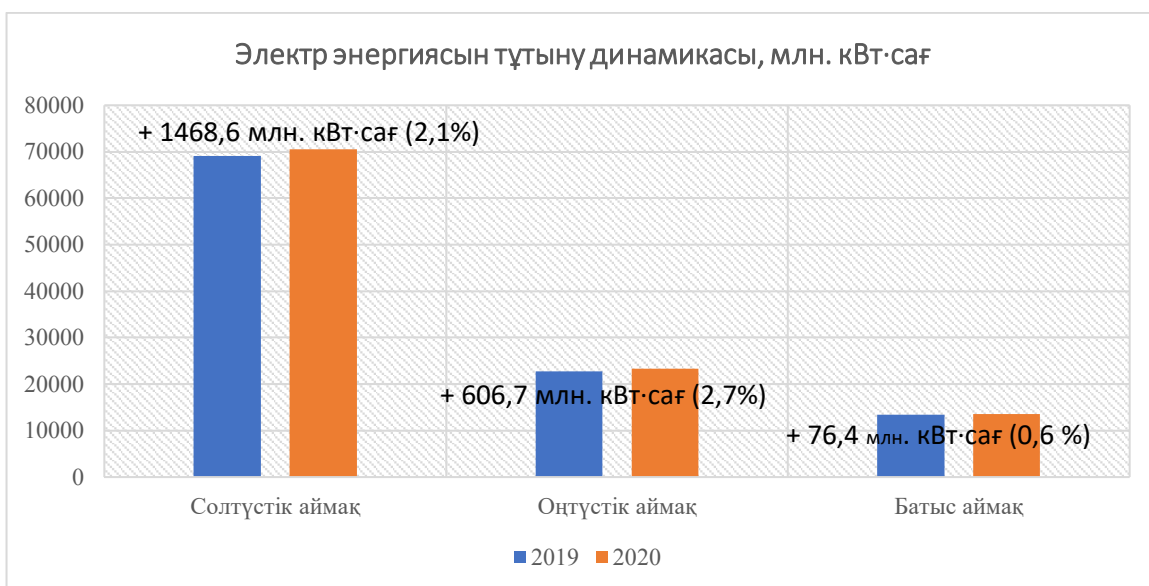
Тұтынушылар	Электр энергиясын тұтынудың арту көлемі	
	млн. кВт·сағ	%
«Қазхром ТҰК» АҚ (Ақсу ФЗ)	114,7	2,0
«Тараз Металлургия зауыты» ЖШС	112,3	67,5
«Сатпаев атындағы канал» РМК	66,6	32,5
«Қазхром ТҰК» АҚ (Ақтөбе ФЗ)	66,3	2,1
«Қашаған» ЭС AGIP KCO NCOC	50,6	4,7
«Қазақмыс корпорациясы» ЖШС	39,4	3,2
«Kazakhmys Smelting» ЖШС	33,2	2,8
«Арселор Миттал Теміртау» АҚ	24,9	0,7
«Қазақстан электролиз зауыты» АҚ	19,0	0,5
«Қазфосфат» ЖШС	9,1	0,4
«Қазақстан алюминий» АҚ	2,3	0,2
«Теміржолэнерго» ЖШС	1,9	0,1

2019 жылмен салыстырғанда электр энергиясын тұтынуды азайтты:

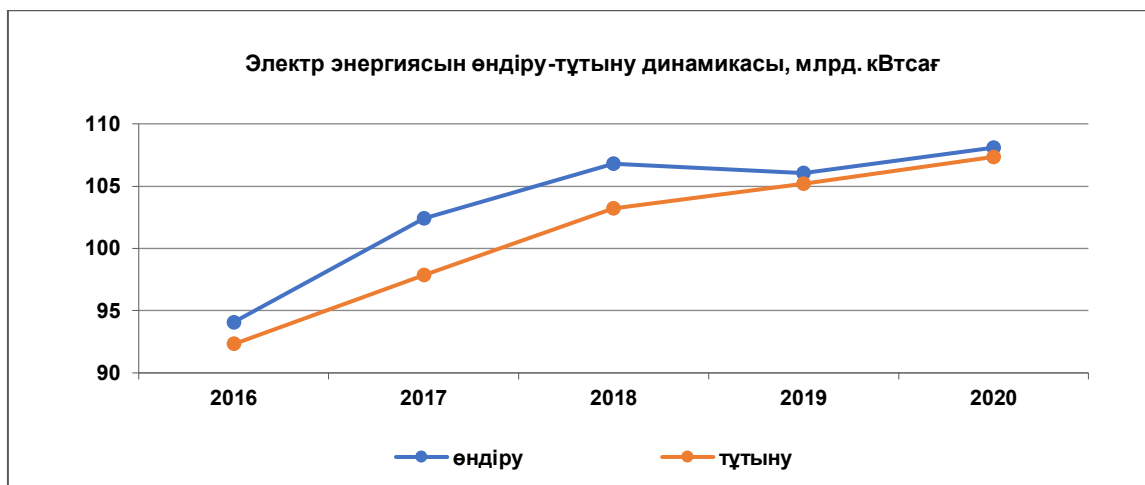
Тұтынушылар	Электр энергиясын тұтынудың азаю көлемі	
	млн. кВт·сағ	%
«УКТМК» АҚ	-228,5	26,2
«Соколов-Сарыбай ТӨБ» АҚ	-100,9	5,5
«Тенгизшевройл» ЖШС	-70,3	3,7
«АНПЗ» ЖШС	-3,8	0,5
«Казцинк» ЖШС	-1,8	0,1

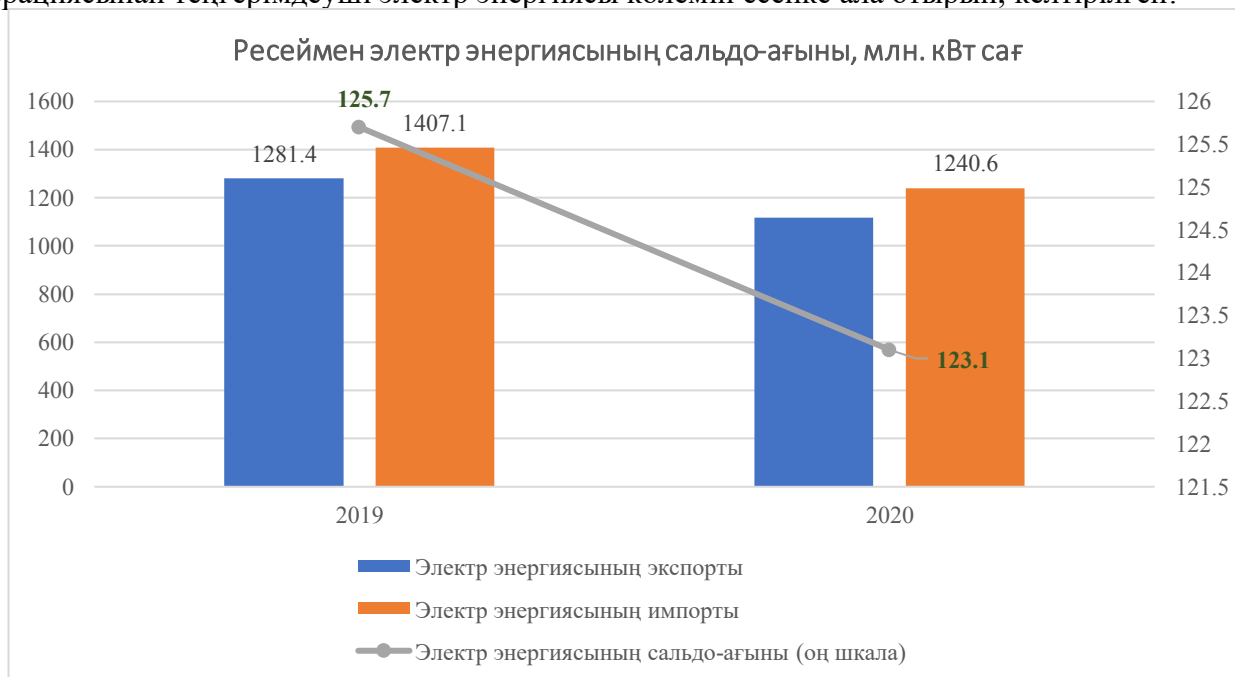
2020 жылғы есептік кезеңде 2019 жылғы осындай кезеңмен салыстырғанда электр энергиясын тұтыну Қарағанды облысы бойынша 470,3 млн.кВт·сағ-қа (2,6%), Павлодар облысы бойынша 1204,4 млн.кВт·сағ-қа (6,2%), Ақтөбе облысы бойынша 210,1 млн.кВт·сағ-қа (3,3%), Батыс Қазақстан облысы бойынша 258,7 млн.кВт·сағ-қа (12,9%), Жамбыл облысы бойынша 475,6 млн.кВт·сағ-қа (10,6%), Түркістан облысы бойынша 114,2 млн.кВт·сағ-қа (2,2%) айтарлықтай өскені байқалады.

2020 жылы электр энергиясын өндіру тұтырудан 741,0 млн. кВт·сағ-қа асып кетті.

Есептік кезеңде Ресей Федерациясынан электр энергиясының сальдо-ағыны 123,1 млн. кВт·сағ. (2019 жылы Ресей Федерациясына 125,7 млн. кВт·сағ) құрады. Бұл ретте Ресей Федерациясына электр энергиясының экспорты 1117,5 млн. кВт·сағ. (2019 жылы – 1281,4 млн. кВт·сағ) құрады, 2019 жылмен салыстырғанда 163,9 млн. кВт·сағ-қа төмендеген. Ресей Федерациясынан электр энергиясының импорты – 1240,6 млн. кВт·сағ. (2019 жылмен салыстырғанда 166,5 млн. кВт·сағ-қа төмендеген). Экспорт пен импорт Ресей Федерациясынан теңгерімдеуші электр энергиясы көлемін есепке ала отырып, келтірілген.

Орталық Азияға сальдо-ағын 864,1 млн. кВт·сағ. құрады, бұл ретте электр энергиясының экспорты 1179,0 млн. кВт·сағ. құрады, соның ішінде:

- Өзбекстан Республикасына 810,5 млн. кВт·сағ. (Екібастұз ГРЭС-1 ЖШС-дан - 806,6 млн. кВт·сағ, «ГРЭС Топар» ЖШС-дан – 3,9 млн. кВт·сағ);
- Қырғыз Республикасына 53,6 млн. кВт·сағ. (Екібастұз ГРЭС-1 ЖШС-дан - 52,6 млн. кВт·сағ).

Тәжікстан Республикасы мен Қырғыз Республикасынан электр энергиясының тауар алмасуы туралы шарт шеңберінде жеткізілген электр энергиясының көлемі сәйкесінше 12,2 млн. кВт·сағ. және 300,0 млн. кВт·сағ. құрады.

Өндірістік қызмет

«Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес «KEGOC» АҚ Жүйелік оператор бола отырып, нарыққа қатысушылардың барлығының

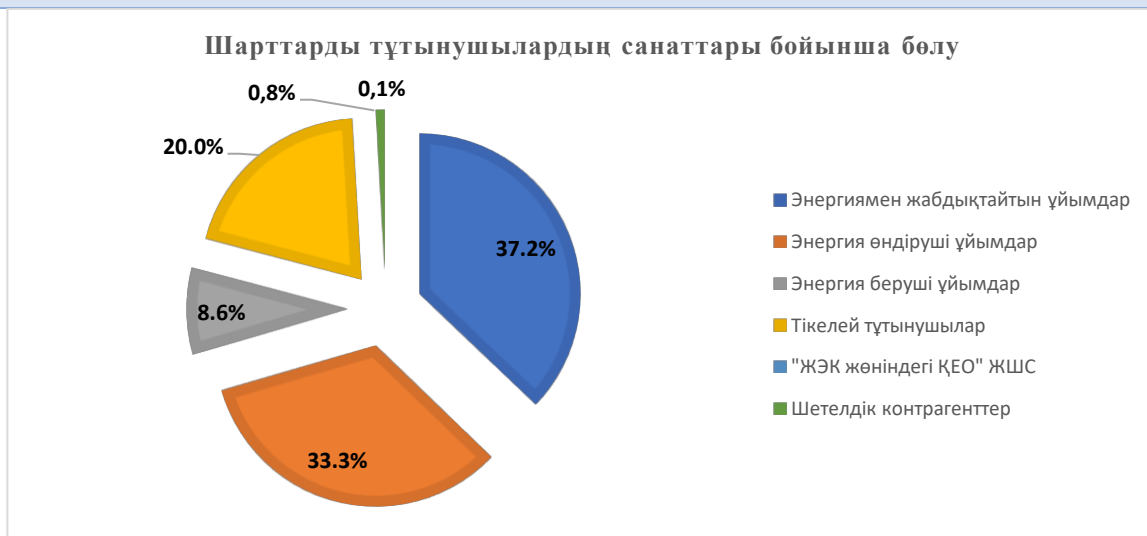
электр энергиясы нарығына еркін қол жеткізуін қамтамасыз етеді. Ұлттық электр торабына қосылу Электр желілік қағидалар мен Электр энергиясын пайдалану қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады. «KEGOC» АҚ электр энергиясы нарығының барлық субъектілерінің Ұлттық электр торабына қол жеткізуі үшін теңдей жағдайлармен қамтамасыз етеді.

ҰЭТ-қа қол жеткізу тәртібі туралы толығырақ Компанияның ресми сайтындағы «[Біздің қызмет](#)» бөлімінде танысуға болады.

«KEGOC» АҚ қызметін тұтынушылар заңды тұлғалар: энергия өндіруші, энергия беруші, энергиямен жабдықтаушы ұйымдар, өнеркәсіптік кәсіпорындар болып табылады.

2020 жылы көтерме сауда нарығының субъектілеріне жүйелік қызметтер жасалған шарттарға және тұтынушылардың өтінімдеріне сәйкес толық көлемде көрсетілді. 2019 жылдан ауысқан және 2020 жылы жасалған қызмет көрсету жөніндегі шарттар мен келісімдердің жалпы саны 861 құрады.

Шарттар	Саны
ҰЭТ арқылы электр энергиясын жеткізу бойынша	332
электр энергиясын желіге босату мен тұтынуды техникалық диспетчерлендіру бойынша	151
электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру бойынша	353
резервтік электр қуатын жеткізу және беру бойынша	1
ысыраптарды өтеу үшін және шаруашылық қажеттіліктеріне электр энергиясын сатып алу бойынша	13
қуатты реттеу қызметтерін сатып алу бойынша	3
электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо-ағындарының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемдерін өтеу мақсатында Ресейден электр энергиясын сатып алуға	1
электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо-ағындарының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемдерін өтеу мақсатында Ресейге электр энергиясын сату бойынша	1
«ФСК ЕЭС» ӨАҚ үшін электр энергиясын жеткізу (транзит) бойынша қызмет көрсету	1
«НЭС Узбекистана» АҚ үшін қуатты (жиілік) реттеу бойынша қызмет көрсету	1
«Батыс транзит» АҚ-да ысыраптарға электр энергиясын жеткізу бойынша қызмет көрсетуге	1
жоспардан тыс электр энергиясын сатып алуға	1
жоспардан тыс ағындарды реттеу үшін электр энергиясын («НЭС Кыргызстана» ААҚ-дан) сатып алуға	1
жоспардан тыс ағындарды реттеу үшін электр энергиясын сатуға («НЭС Кыргызстана» ААҚ үшін)	1
БАРЛЫҒЫ	861

313 1020

2020 жылы ұлттық электр торабы арқылы электр энергиясын жеткізу жөніндегі қызметтің нақты көлемі 46,16 млрд. кВт·сағ-ты құрады, бұл 2019 жылғы көрсеткіштерден 2,19 млрд. кВт·сағ-қа немесе 5,0%-ға жоғары. Артудың негізгі себебі мыналар:

- Қазақстан Республикасы көтерме сауда нарығының субъектілері үшін электр энергиясын жеткізу көлемі 2019 жылмен салыстырғанда 1,45 млрд. кВт·сағ-қа немесе 3,7%-ға өсті;
- Компанияның шарттары шеңберінде электр энергиясын экспорттау көлемі 2019 жылмен салыстырғанда 0,21 млрд. кВт·сағ-қа немесе 21,8%-ға өсті;
- Ресей Федерациясы - Қазақстан Республикасы - Ресей Федерациясы мемлекетаралық транзиті бағытында «KEGOC» АҚ желілері арқылы электр энергиясын жеткізу көлемі 0,53 млрд. кВт·сағ-қа немесе 14,8%-ға өсті, бұл 2019 жылмен салыстырғанда көп (2020 - 4,1 млрд. кВт·сағ, 2019 – 3,57 млрд. кВт·сағ).

Техникалық диспетчерлендіру

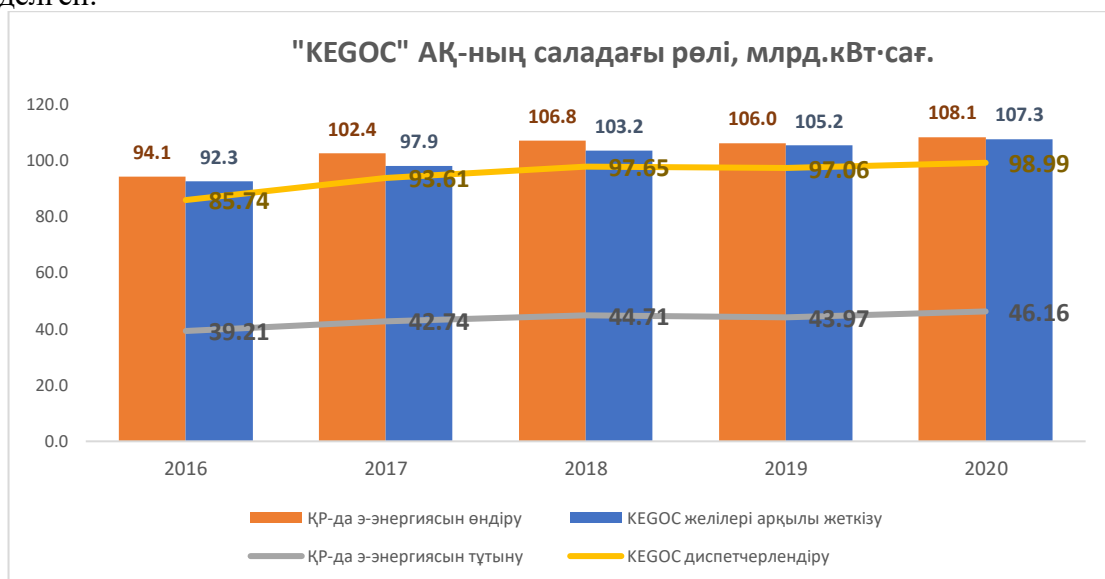

2020 жылы электр энергиясын желіге босату мен тұтынуды техникалық диспетчерлендіру бойынша көрсетілген қызметтің нақты көлемі 98,99 млрд. кВт сағ-ты құрады, бұл 2019 жылғы көрсеткіштерден 1,93 млрд. кВт сағ-қа немесе 2,0%-ға жоғары. Бұл Қазақстан Республикасы энергия өндіруші ұйымдарының электр энергиясын өндіруінің артуымен байланысты.

Электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру

2020 жылы электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру бойынша қызметтердің нақты көлемі 192,86 млрд. кВт сағ-ты құрады, бұл 2019 жылғы көрсеткіштерден 4,08 млрд. кВт сағ-қа немесе 2,2 %-ға жоғары, бұл Қазақстан Республикасының көтерме сауда нарығында электр энергиясын тұтынудың өсуімен негізделген.

Электр энергиясын сатып алу-сату бойынша операциялар

«Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес «KEGOC» АҚ қатарлас жұмыс режимдерін басқару және оның тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы БЭЖ-інің Жүйелік операторының көрші мемлекеттердің энергетикалық жүйелерімен өзара іс-қимылды жүзеге асыру жөніндегі функциясын орындайды.

Қазақстан Республикасы БЭЖ-інде тәулік ішінде электр энергиясын тұтыну теңсіздігі айқын байқалады: тұтыну түнде азайып, жұмыс күнінің басында артып, кешкі сағаттарда шекті (максималды) шамаға жетеді. Сонымен қатар, генерацияланатын қуаттардың негізгі үлесі өз технологиясы бойынша базалық режимде жұмыс істейтін (өз жүктемесін тез өзгерте алмайтын) жылу электр станцияларына тиесілі болып келетін Қазақстан Республикасы БЭЖ-і өз меншікті электр станцияларымен ауыспалы тұтыну кестесін толықтай жаба алмайды. Нәтижесінде, Қазақстан Республикасы БЭЖ-інде электр энергиясын өндіру мен тұтыну арасында теңгерімсіздіктер туындайды. Жұмыс істеп тұрған электр станцияларындағы жабдықтың авариялық тоқтауы және тұрақсыз генерациялайтын жаңартылатын энергия объектілерінің қарқынды ендірілуі салдарынан Қазақстан

Республикасы БЭЖ-інде маневрлік генерациялайтын қуаттың жетіспеу жағдайы қиындай түседі. Осыған байланысты Қазақстан Республикасы БЭЖ-інде пайда болатын теңгерімсіздіктерді жабу және жиілігін сақтау Ресей Федерациясы БЭЖ-імен қатарлас жұмыс шеңберінде өзара іс-қимылды жүзеге асыру есебінен де қамтамасыз етіледі.

Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы Үкіметтері арасында жасалған Тараптардың энергетикалық жүйелерінің қатарлас жұмысын қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы 2009 жылғы 20 қарашадағы келісімге сәйкес, «KEGOC» АҚ және «Интер РАО» ЖАҚ арасында Қазақстан Республикасы БЭЖ-і мен Ресей Федерациясы БЭЖ-інің шекарасында электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо ағынының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемдерін өтеу мақсатында жыл сайын электр энергиясын сатып алу-сату шарттары жасалады. Осы Келісімге сәйкес ауытқуларды сатып алу-сатудың қаржылық нәтижесі Ресей Федерациясы энергетикалық жүйесінің Қазақстан Республикасы БЭЖ-індегі ауытқуларды физикалық реттегені үшін әділ төлем болып табылады.

2020 жылы «KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасы БЭЖ-і мен Ресей Федерациясы БЭЖ-інің шекарасында электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо ағынының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемдерін өтеу мақсатында 16 019,9 млн.теңге (15, 03 теңге/кВтсағ) сомасына 1 065,6 млн.кВтсағ. көлемінде электр энергиясын сатып алды.

«KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасы БЭЖ-і мен Ресей Федерациясы БЭЖ-інің шекарасында электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо ағынының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемдерін өтеу мақсатында 5 101,7 млн. теңге (4,79 теңге/кВтсағ) сомасына 1 065,6 5101,7 млн. кВтсағ. көлемінде электр энергиясын сатуды жүзеге асырды.

ЖЭК-ті дамыту

Бүгінгі таңда ЖЭК секторы бұл Қазақстандағы электр энергиясын өндірудің қарқынды дамып келе жатқан саласы болып табылады, Қазақстан Республикасында ЖЭК-ті дамыту бағдарламаларын іске асыру жөніндегі іс-шаралар кешенінің арқасында ЖЭК объектілерінен электр энергиясын өндіру жыл сайын артып келеді.

Төмен көміртекті даму бойынша халықаралық тенденцияларға сүйене отырып, 2013 жылғы мамырда Қазақстан еліміздің «жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасын қабылдады және ауқымды мақсатты бекітті: 2050 жылға қарай баламалы және жаңартылатын энергия көздерінің үлесі энергетикалық теңгерімнің жалпы көлемінде 50%-ды құрауы тиіс. Сонымен, «Жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасы мен Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспарына сай ЖЭК-тің электр энергиясын өндірудегі жалпы көлемінде алатын үлесі 2020 жылға қарай 3%-ды, 2025 жылға қарай 6%-ды, 2030 жылға қарай 10%-ды және 2050 жылы 50%-ды (балама + ЖЭК) құрауы тиіс.

Заңнамаға сәйкес, ЖЭК нарығы мен қуат нарығында табысты жұмыс істейтін еншілес компания – «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС құрылды. ЖЭК саласындағы заңнамалар үнемі жетілдіріліп отырады, «KEGOC» АҚ өзінің тиімділігін дәлелдеген ЖЭК-ті таңдау бойынша аукциондық сауда-саттық жүйесін ұсынды. ЖЭК энергиясы басым диспетчерлендірумен қамтамасыз етіледі, ЖЭК объектілері өндірген барлық электр энергиясы Біртұтас энергетикалық жүйеге 100% жеткізіледі және 100% төленеді.

ЖЭК генерациясын дәлірек болжамдау бойынша зерттеулер жүргізілуде, ЖЭК өндірудің жоспарлы кестесінен ауытқуларды азайту мүмкіндігі бар, бұл энергия жүйесіндегі резервтердің қажетті көлемін азайтуға мүмкіндік береді. Энергия жүйесінің жұмысын модельдеу PLEXOS және DigSilent бағдарламалық өнімдерін қолдану арқылы жүзеге асырылады, олар ЖЭК-тің электр жүйесінің жұмысына әсерін бағалайды және желінің бар мүмкіндіктеріне сүйене отырып, ЖЭК-ті оңтайлы орналастыратын жерлер мен ұйғарынды көлемдерін анықтауға мүмкіндік береді.

2021 жылы энергия жинақтау жүйелері бойынша, технологиялар мен олардың құнын шолу бойынша, энергия жүйесінде жинақтау құрылғыларын пайдалану әлеуеті бойынша зерттеулер жүргізілетін болады.

2020 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда белгіленген жиынтық қуаты 1685 МВт болатын 116 ЖЭК объектілері жұмыс істеді.

Қазақстан Республикасының ЖЭК объектілерінің электр энергиясын өндіруі 2020 жыл қорытындысы бойынша 3,24 млрд. кВтсағ-ты құрады, бұл елдегі жалпы электр энергиясы өндірісінің 3%-ын құрайды. ЖЭК объектілерінің электр энергиясы өндірісінің артуы 2019 жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда 74%-ды құрайды. Технологиялар бөлігінде ЖЭК объектілерінің саны бойынша ГЭС және КЭС басым болып табылады. Станциялардың ең көбі Алматы, Түркістан және Жамбыл облыстарында орналасқан. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің ақпараты бойынша ЖЭК-тің барлық өндірілетін электр энергиясының 96%-ы Қазақстанның төрт облысында - Алматы, Жамбыл, Шығыс Қазақстан және Түркістан облыстарында шоғырланған.

ЖЭК-ті пайдалану объектілері өндірген электр энергиясын орталықтан сатып алу-сату ЖЭК-ті пайдаланатын энергия өндіруші ұйымдармен және шартты тұтынушылармен Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі бекіткен үлгі нысандар бойынша жасалған шарттар негізінде жүзеге асырылады. «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша жалпы белгіленген қуаты 2 811 МВт болатын 131 шарт жасады, соның ішінде: тіркелген тарифтер бойынша жалпы белгіленген қуаты 1800 МВт болатын 86 шарт; аукциондық баға бойынша белгіленген қуаты 1011 МВт болатын 45 шарт жасады. 2020 жылдың қорытындысы бойынша «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС арқылы электр энергиясын сататын жұмыс істеп тұрған ЖЭК станциялары жалпы белгіленген қуаты 1570 МВт болатын саны 72-ні құрады.

«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС ЖЭК электр энергиясын орталықтан сатып алу-сатуға негізделген ЖЭК-ті қолдау механизмі іске қосылғаннан бері ЖЭК электр энергиясын сатып алу көлемі 2014 жылы 8 млн. кВт.сағ-тан 2020 жылға қарай 2 543 млн. кВтсағ-қа дейін өсті. ЖЭК электр энергиясы көлемінің өсуі 2019 жылмен салыстырғанда 88%-ды құрады. ЖЭК электр энергиясын сатып алу шығындары 2020 жылы 84 753 млн. теңгені құрады, шығындардың өсуі 2019 жылмен салыстырғанда 2 есеге жуық өсті. Бұл көрсеткіштердің өсуі жаңа ЖЭК объектілерінің пайдалануға берілуімен, сондай-ақ тіркелген тарифтер мен аукциондық бағаларды инфляция шамасына жыл сайын индекстеумен байланысты.

Тұтынушылармен жұмыс

«KEGOC» АҚ көрсетілетін қызметтерінің сапасын жақсарту үшін «Жүйелік қызмет көрсетуді және тұтынушылардан түскен шағымдарды басқару» ішкі стандарты әзірленді. Осы стандартқа сай кем дегенде жарты жылда бір рет жүйелік қызметтердің барлық тұтынушыларына сауалнама жіберіледі. Сауалнамаға Компания персоналының жұмыс деңгейін, ұсынылатын іскери және техникалық ақпараттың дұрыстығын, тұтынушылардың өтініштері бойынша жұмыстың жеделдігін, жүйелік қызметтердің сапасын, жедел-диспетчерлік басқару бөлігінде ӨДО жұмысының сапасын бағалау және «KEGOC» АҚ көрсетілетін қызметтерінің сапасы бойынша ұсыныстар беру туралы өтініш кіреді. Келіп түсетін жауаптар көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру мақсатында талданады.

2020 жылы тұтынушылардың қанағаттану дәрежесінің орташа жылдық бағасы бес балдық шкала бойынша 4,72 балды құрады. Бұл жеткілікті түрде жақсы деңгей болып табылады. Жақсартуды талап ететін өлшемдер бойынша тиісті шаралар қолданылады.

Компанияға қызметтерді ұсынуға қатысты заңнама мен нормативтік талаптардың сақталмағаны үшін салынған айыппұлдар 2020 жылы болған жоқ.

Желінің сенімділігі

Қазақстан Республикасы үшін электр энергетикасының маңызы зор, себебі еліміздегі металлургия, мұнай мен газ өндіру сияқты негізгі салалар энергияны өте көп қажет етуімен

сипатталады. Сәйкесінше, Қазақстан өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігі және халықтың тіршілік ету сапасы көбінесе тұтынушыларды энергиямен сенімді және сапалы жабдықтауға байланысты.

2020 жылы «KEGOC» АҚ электр желілерінде 248 авариялық ажыратулар болды (бұл 2019 жылғы көрсеткіштен 17 %-ға көп): 137 жағдайда желінің тұрақты жұмысы АҚІ құрылғыларының сәтті жұмыс істеп кетуімен сақталды, ал 111 жағдайда сәтсіз АҚІ нәтижесінде ажыратылды.

2020 жылы Компанияда 48 технологиялық бұзылыс тіркеліп, тексеру жүргізілді, олардың ішінде 1 авария, I дәрежелі 2 істен шығу және II дәрежелі 45 істен шығу. Көрсеткіш 2019 жылға қарай 14 %-ға өсті.

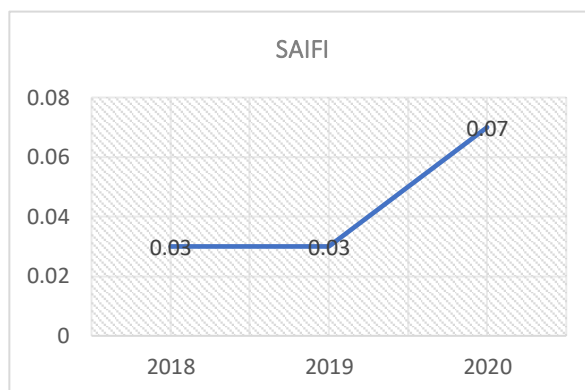
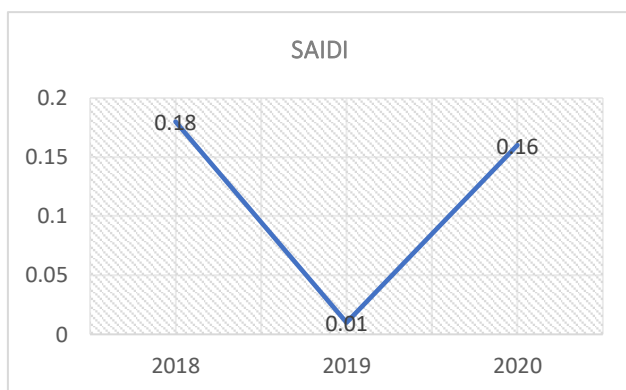
2020 жылы электр жеткізу желілерінде 34 технологиялық бұзылыс болды. ӘЖ-дегі технологиялық бұзылыстардың жалпы санының 15-і ӘЖ элементтерінің зақымдануымен орын алды.

Өткен жылы қосалқы станцияларда 14 технологиялық бұзылыс болды. ҚС-дағы технологиялық бұзылыстардың жалпы санының 6-уы негізгі жабдықтың зақымдануымен болды.

Желінің сенімділік деңгейін бағалау үшін халықаралық тәжірибеде мынадай көрсеткіштер қолданылады:

SAIDI (*System Average Interruption Duration Index – ажыратудың орташа ұзақтығы*) – орташа алғанда жүйедегі бір жылда болған бір ажыратуды сипаттайды.

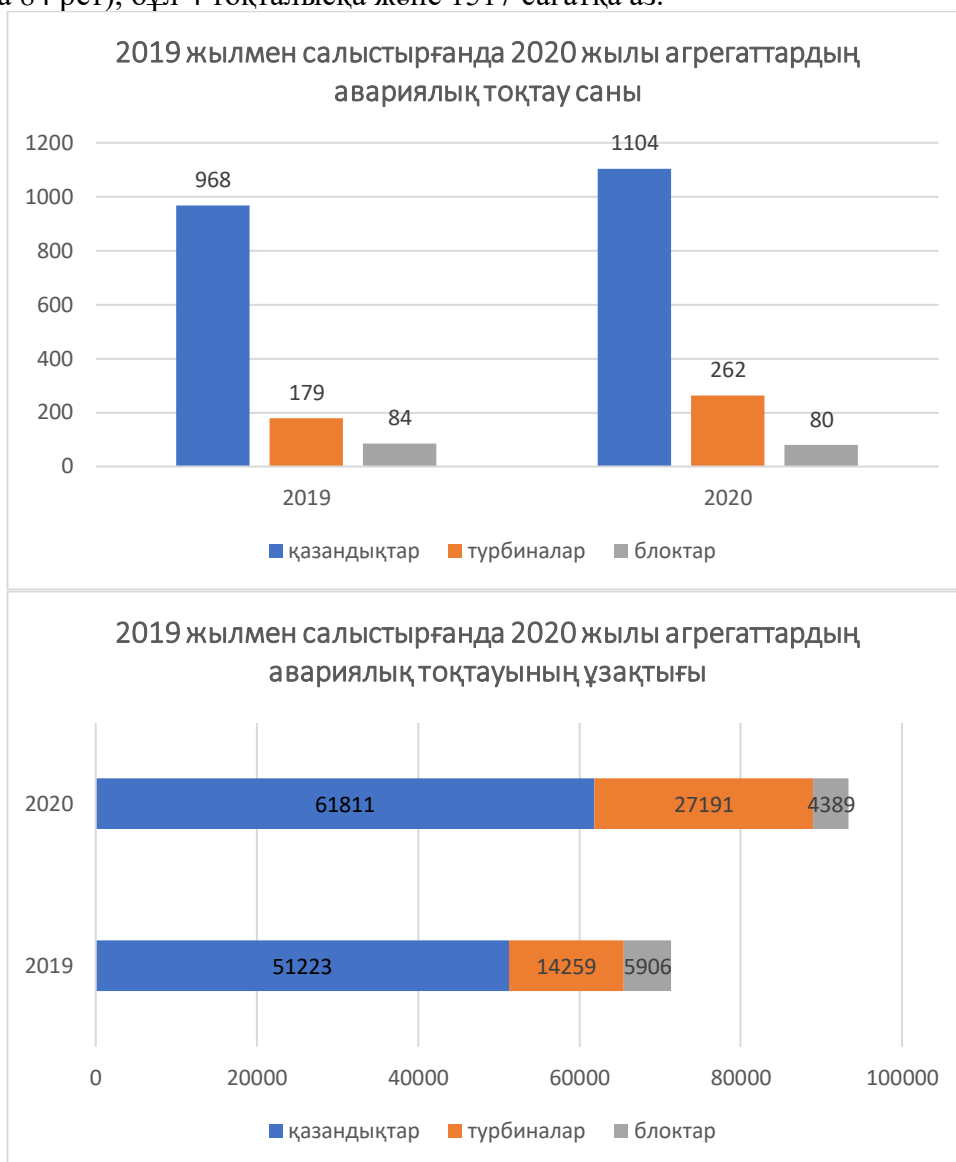
SAIFI (*System Average Interruption Frequency Index – бұзылыстардың жүйеде пайда болуының орташа жиілігі*) – тұтынушыларды электрмен жабдықтау үзілістерінің орташа жиілігін сипаттайды.

2020 жылы ЖЭС қазандықтары апаттық жағдайда 61811 сағат ішінде 1104 рет тоқтады (2019 жылы - 51223 сағатқа 968 рет), бұл 136 тоқталысқа және 10588 сағатқа артық.

Турбиналар 2020 жылы 27191 сағатқа 262 рет тоқтады (2019 жылы - 14259 сағатта 179 рет), бұл өткен жылғы деңгеймен салыстырғанда 83 тоқталысқа көп және 12 932 сағатқа артық.

2020 жылы энергетикалық блоктар 4389 сағатқа 80 рет тоқтады (2019 жылы - 5906 сағатқа 84 рет), бұл 4 тоқталысқа және 1517 сағатқа аз.

Генерациялайтын жабдықтың авариялық тоқтауы Қазақстан БЭЖ-і жұмысының сенімділігін айтарлықтай төмендетеді, Жүйелік оператор бақылайтын қималарда асқын жүктемелер болуына әкеледі, Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесінде авариялық жағдайлар орын алады.

Компаниядағы желінің сенімділік деңгейін бағалау үшін Даму стратегиясында SML және WWP индикаторлары белгіленген. SML көрсеткішінің мәні 2020 жылы 5,21 минутты, ал WWP көрсеткішінің мәні 98,63% -ды құрады.

Көрсеткіштердің нашарлауына толымсыз босату көлемінің және тұтынушыларды технологиялық бұзылыстар бойынша шектеу уақытының артуы себеп болды: жалпы электр энергиясының толымсыз босатылуы 2019 жылғы 132,10 мың кВт / сағ-қа қарағанда 2020 жылғы 1 368,87 мың кВт/сағ-ты құрады. 2020 жылы толымсыз босатылған электр энергиясының жалпы көлемінің (1368,87 МВтсағ) 90%-ы (1226,85 МВтсағ) келесі себептерге байланысты туындаған технологиялық бұзылыстарға байланысты:

- 2020 жылғы 7 сәуірде «Сарыбай ЖЭТ» филиалында болған табиғи төтенше жағдай салдарынан - толымсыз босатылған көлем 793,95 МВтсағ. (жалпы толымсыз босатылған, көлемнің 58%-ы);

- Қазақстан Республикасының Оңтүстік аймағындағы қуат тапшылығына байланысты болған «Солтүстік-Оңтүстік» транзитінің ӘЖ-сінің ажыратылуы салдарынан толымсыз босатылған көлем - 432,9 МВтсағ. құрады (жалпы толымсыз босатылған көлемнің 32%-ы).

Осылайша, жоғарыда келтірілген себептерге (Компания оған әсер етпейтін) байланысты орын алған толымсыз босату көлемін алып тастағанда, 2020 жылғы толымсыз босату көлемі 142,02 МВтсағ., SML - 0,54 мин. құрайды.

Инвестициялық қызмет

Тиімділікті арттыру, технологиялық ысыраптарды азайту, ҰЭТ жұмысының сенімділігі мен желілердің өткізу қабілетін арттыру мақсатында Компания инвестициялық жобаларды іске асыруды белсенді жалғастыруда.

Өздеріңіз білетіндей, 2020 жыл бүкіл әлем үшін де, Қазақстан үшін де COVID-19 пандемиясына байланысты қиын кезеңді өткерді және карантиндік шаралар жағдайында жұмыс істеуге тура келді. Алайда, Компания қызметкерлері күрделі қаржы салымдарының жоспарланған көлемін игеруге бар күшін салды. Карантиндік шектеулерге қарамастан, 2020 жылғы инвестициялық бағдарламаның жоспарланған көрсеткіштері орындалды. 2020 жылдың қорытындысы бойынша ҚҚС-ны есепке алмағанда 35 041,448 млн. теңге жоспарланғанда, нақты игерілгені ҚҚС-ны есепке алмағанда 36401,030 млн. теңгені немесе 103,9%-ды құрады.

Инвестициялық қызмет шеңберінде жүзеге асырылып жатқан ірі және маңызды жобалардың мәртебесі:

- «KEGOC» АҚ «Ақтөбе ЖЭТ», «Батыс ЖЭТ» және «Сарыбай ЖЭТ» филиалдарындағы 220-500 кВ ӘЖ-ні қайта құру» жобасы.

Жобаның ТЭН-і әзірленді және 2019 жылғы мамырда оң қорытынды алынды. Компанияда ендірілген ірі күрделі жобаларды кезең-кезеңімен іске асыру тәсілдерінің талаптарына сәйкес жобаның негізгі параметрлерін «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі қарап, бекітті және жобаны іске асыруға көшу туралы шешім қабылдады. Жобаның ағымдағы іске асырылу циклі үшін жобаны іске асыру жоспары әзірленіп, бекітілді. Бекітілген Санаттық сатып алу стратегиясына сәйкес «кілтпен тапсыруды» қоса алғанда, кешенді жұмыстарға арналған үш шарт жасалды.

2020 жылы үш «кілтпен тапсырып» салу шарты бойынша ЭЖЖ 24 объектісінің 17-сінде құрылыс жұмыстары жүргізілді. Жоба басталғалы бері 2 029 км ӘЖ-нің 850 км қайта құрылды, оның ішінде 625 км 2020 жылы қайта құрылды. Барлық 24 объект бойынша жобалау-сметалық құжаттама әзірленді және жұмыс жобалары сараптамасының оң қорытындылары алынды. ҚҚС-ны есепке алмағанда 14 096,367 млн. теңге көлемінде күрделі қаржы салымдары игерілді, оның ішінде кредит бойынша капиталдандырылған сыйақы ҚҚС-ны есепке алмағанда 11,292,369 млн. теңге жоспарланған кезде ҚҚС-ны есепке алмағанда 337,952 млн. теңгені құрады.

- «Қазақстан БЭЖ Батыс аймағының электр желісін нығайту» жобасы.

Жобаның негізгі параметрлері қаралды және бекітілді, ЖСҚ әзірлеу және кейіннен іске асыру туралы шешімдерді «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі қабылдады. Жобаның ағымдағы өмірлік циклі үшін жобаны іске асыру жоспары әзірленіп, бекітілді.

Жоба бойынша ТЭН әзірленді және 2019 жылғы қаңтарда оң қорытынды алынды. 2020 жылы жасалған 11 шарт бойынша жобалау-сметалық құжаттама әзірленді. Барлық объектілер бойынша ЖСҚ әзірленді, 7 объекті бойынша (5 ҚС және 2 ӘЖ) сараптаманың оң қорытындысы алынды және 4 объекті бойынша (1 ҚС және 3 ӘЖ) жұмыс жобалары ЖСҚ-сын ведомстводан тыс кешенді тексеруден өтуде. Күрделі қаржы салымдарын игеру ҚҚС-ны есепке алмағанда 737 317,93 млн. теңге жоспарланған кезде ҚҚС-ны есепке алмағанда 750,75 млн. теңгені құрады.

2020 жылы «Түркістан қаласын сырттан электрмен жабдықтау схемасын күшейту» инфрақұрылымдық жобасы іске асыру кезеңіне өтті. Жобаның негізгі параметрлері бекітілді, жобаны іске асыруға кірісу туралы шешімді «KEGOC» АҚ Басқармасы қабылдады. Жобаның ағымдағы өмірлік циклі үшін жобаны іске асыру жоспары әзірленді және бекітілді. Жоба бойынша ТЭН әзірленді және 2019 жылғы қарашада оң қорытынды алынды. Жобаны іске асыру үшін 2020 жылы жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу және құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу бойынша «кілтпен тапсыру» шарты жасалды. 2020 жыл ішінде мердігер инженерлік-геодезиялық іздестіру жұмыстарын жүргізді, 220 кВ «Орталық» ҚС-ны салу және 220 кВ ӘЖ-ні қайта құру бойынша ЖСҚ әзірледі. ҚҚС-ны есепке алмағанда 300 млн. теңге сомасында күрделі қаржы салымы жоспарланған кезде ҚҚС-ны есепке алмағанда 314,430 миллион теңге игерілді.

2020 жыл қорытындысы бойынша перспективалық жобалар бойынша жүргізілген жұмыстың жағдайы:

- «Солтүстік-Оңтүстік тұрақты желісін салу» жобасы бойынша 2020 жылы таңдалған мердігер екі кезеңді ТЭН бірінші бөлігі ретінде жобаның алдын-ала ТЭН әзірледі. Алдын ала ТЭН нәтижелерін ғылыми-техникалық кеңес және «KEGOC» АҚ Басқармасы алдын ала мақұлдады, нәтижелерді «Самұрық-Қазына» АҚ-мен келісу жұмыстары басталды. Күрделі қаржы салымдарын игеру ҚҚС-ны есепке алмағанда 102,000 млн. теңге жоспарланған кезде ҚҚС-ны есепке алмағанда 91,800 млн. теңгені құрады.

- «Екібастұз қаласының өндірістік аймағын сырттан электрмен жабдықтау» жобасы бойынша есептік кезеңде мердігер таңдалып, ТЭН әзірленді.

Жергілікті және пилоттық жобалар бойынша 1 102,144 млн. теңге игерілді. «Қазақтелеком» АҚ ДӨО байланыс желісін – «Павлодар» ҚС - ПТЭС - «ҚазТрансКом» АҚ байланыс торабын салу» жобасы бойынша жұмыстар жүргізілуде, корпоративтік электрондық почтаға қашықтықтан қол жеткізу жүйесі және «Бухгалтерлік және салықты есепке алудың нысаналы моделін ендіру» бағытында кәсіпорынның автоматтандырылған ақпараттық басқарушы жүйесі ендірілді және Қазақстан ҰЭТ-ында WAMS жүйесін құру үшін жабдықтар жеткізілді.

Сондай-ақ, 2020 жылы «ҰИМТ» АЭА объектілері сатып алынды және «KEGOC» АҚ балансына ҚҚС-ны есепке алмағанда 8 483,686 млн. теңгеге дисконтсыз есептелген мынадай активтер қабылданды:

- қуаты 500МВА «ҰИМТ» АЭА 220/110/10 кВ ҚС;
- 220 кВ «Атырау» ҚС 220 кВ екі желілік ұяшықтары (Ж-2145 ұяшығы, Ж-2135 ұяшығы);

- ұзындығы 41,1956 км құрайтын «ҰИМТ» АЭА 220 кВ ҚС - 220 кВ «Атырау» ҚС (оң тізбек)» Ж-2135 220 кВ ӘЖ;

- ұзындығы 41,3173 км. құрайтын «ҰИМТ» АЭА 220 кВ ҚС - 220 кВ «Атырау» ҚС (оң тізбек)» Ж-2145 220 кВ ӘЖ.

«ҰИМТ» АЭА объектісін сатып алу «KEGOC» АҚ электр энергиясын жеткізу бойынша реттелетін қызметтерінің көлемін арттыруға мүмкіндік берді.

Өндірістің ағымдағы деңгейін ұстап тұру мақсатында күрделі қаржы салымдары бойынша жоспарда ҚҚС-ны есепке алмағанда 13 116,337 млн.теңге болған кезде ҚҚС-ны есепке алмағанда ҚҚС-ны есепке алмағанда 11 561,853 млн.теңге игерілді.

2021 жылы «KEGOC» АҚ «I кезең. «KEGOC» АҚ «Ақтөбе ЖЭТ», «Батыс ЖЭТ» және «Сарыбай ЖЭТ» филиалдарының 220-500 кВ ӘЖ қайта құру» және «Қазақстан БЭЖ Батыс аймағының электр желілерін нығайту» және «Түркістан қаласын сырттан электрмен жабдықтау схемасын күшейту» жобаларын іске асыруды жалғастыратын болады.

Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар (ҒЗТКЖ)

«KEGOC» АҚ өзінің дамуы үшін ҒЗТКЖ-ның маңыздылығын түсіне отырып, құрылған кезден бастап, 2028 жылға дейінгі стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге

бағытталған ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізумен айналысады.

Компаниядағы ҒЗТКЖ басқару жөніндегі қызмет «KEGOC» АҚ тапсырысы бойынша орындалатын ҒЗТКЖ ұйымдастыруға, жоспарлауға, есепке алуға, орындалуын бақылау мен қабылдауға қойылатын бірыңғай талаптарды белгілейтін тиісті ішкі құжаттармен реттеледі. ҒЗТКЖ Компанияның практикалық қызметінде ғылыми-техникалық міндеттердің басым бағыттары тізбесін анықтаудан бастап әзірлеу нәтижелерін Компанияның тәжірибелік қызметінде пайдаланудан болатын нақты әсерді бағалау мен есепке алуға дейінгі барлық өмірлік циклін қамтитын процесс ретінде қарастырылады.

USAID халықаралық ұйымымен ынтымақтастық шеңберінде Компанияға энергия жүйесін техникалық-экономикалық модельдеу негізінде энергия жүйесін ең аз шығындар қағидаты бойынша дамытудың перспективалық жоспарларын талдауға арналған ORDENA бағдарламалық жасақтамасы табыс етілді.

Компания «Қазақстанның энергетикалық саласын технологиялық жаңғырту және инновациялық дамыту» өндірістік секторының консорциумы шеңберінде өткізілетін «Қазақстан БЭЖ 500-220 кВ жүйесаралық электр желілерінің статикалық және динамикалық тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін ұлттық маңызы бар электр станциялары генераторларының ҚАР баптау тиімділігін зерттеу» ғылыми-зерттеу жұмысын жалғасатыратын болады.

«Инженерный центр «ОРГРЭС» ЖШҚ-мен (Ресей Федерациясы) бірлесе КАОК-сы бар 500 кВ ЭЖЖ-де электр энергиясының ысыраптарын азайту бойынша ғылыми-зерттеу жұмысы аяқталды. Оның нәтижелері бойынша зерттелетін учаскеде ЭЖЖ-дегі ысыраптарды азайтуға бағытталған әдістер мен ұсынымдар әзірленді.

«KEGOC» АҚ бизнесін цифрлы трансформациялау бағдарламасы

2020 жылы «KEGOC» АҚ бизнесті трансформациялау бағдарламасы шеңберінде Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін келесі маңызды, соның ішінде ҒЗТКЖ-ға қатысты жобалар мен іс-шаралар сәтті жүзеге асырылды:

«ААОЖ және ЖҚАР енгізу» жобасы

Жоба «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасына енгізілді және синергетикалық тиімділігі бар - ол отандық электр станцияларымен бірлесіп жүзеге асырылуда. Жүйелер Қазақстанның болашақ цифрлы зияткерлік энергетикалық жүйесін құрудың элементтері мен негізі болып табылады.

Аварияға қарсы автоматиканың орталықтандырылған жүйесі (ААОЖ) ондағы қалыпты жұмыс режимі бұзылған жағдайда энергетикалық жүйенің тұрақтылығын автоматты режимде қамтамасыз етеді. Жиілік пен қуатты автоматты реттеу жүйесі (ЖҚАР) энергия жүйесіндегі электр энергиясын өндіру және тұтыну теңгерімін автоматты түрде сақтауды қамтамасыз етеді.

Мақсаты: елдің біріккен энергетикалық жүйесі режимдерін басқару тиімділігін арттыру және ҰЭТ жұмысының сенімділігін арттыру.

Іске асыру мерзімі: 2017-2021 жж.

Ағымдағы жағдайы: ААОЖ бойынша ҚМЖ орындалды, ААОЖ жүйесі пайдалануға берілді. ААОЖ бойынша ҚМЖ аяқталды, объектіні пайдалануға қабылдау жұмыстары жүргізілуде.

«WAMS/WACS синхрофазорлық технологиялары негізінде бақылау және басқару жүйесін ендіру» жобасы

Жоба «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасына енгізілді.

WAMS/WACS синхрофазорлық технологиялары негізінде мониторингтеу мен басқару жүйесі нақты уақыт режимінде басқарудың арқасында желінің өткізу қабілеттілігін барынша пайдалануға мүмкіндік береді.

Мақсаты: энергетикалық жүйені нақты уақыт режимінде бақылау және уақыт бойынша синхрондаумен жүйенің жай-күйінің ағымдағы параметрлері бойынша тиісті алгоритмдер әзірлеу және электр энергетикалық желіні басқарудың жаңа бейімдеу жүйесін құру арқылы электр жеткізу желілерінің өткізу қабілетін басқару.

Іске асыру мерзімі: 2018-2021 жж.

Ағымдағы жағдайы: WAMS жүйесі коммерциялық пайдалануға енгізілді. WACS жүйесін жеткізу қызметі сатып алынды.

«Киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету» жобасы

Компанияның ақпараттық активтеріне қатысты қаржылық және беделдік ысыраптарға әкелетін ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларын болдырмау мақсатында Бизнесі трансформациялау бағдарламасына сәйкес 2020 жылы «Киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету» жобасының «Концептуалды жобалау» атты бірінші кезеңі сәтті аяқталды. 2020 жылғы жоба аясында Компанияның ақпараттық жүйелерін құру және «Самұрық-Қазына» АҚ бірыңғай Жедел ақпараттық қауіпсіздік орталығына қосу арқылы «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары тобының Киберқалқанын құру бойынша іс-шаралар орындалды. Жобаны іске асыру өнеркәсіптік киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету деңгейін арттыруға, өндірістік технологиялық жүйелердің киберқауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шешімдерді енгізуге мүмкіндік береді.

«Іске асыру» екінші фазасы шеңберінде өндірістік технологиялық басқару жүйелерінің периметрін қорғау жүйесі тестілеуден өтті (Филиалдарда желіаралық экрандар енгізу).

Ақпараттық қауіпсіздікті дамытудың 2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасына сәйкес, «KEGOC» АҚ-да «DLP» ақпараттың сыртқа кетуін болдырмау жүйесі және «РАМ» артықшылықты пайдаланушыларды бақылау жүйесі коммерциялық пайдалануға енгізілді. Сондай-ақ, өнеркәсіптік құрылғыларда (NAC) орталықтан сәйкестендіру жүйесін енгізу бойынша жұмыстар орындалды. TUV NORD компаниясы 2020 жылғы маусымның 24-і мен 26-сы аралығында БМЖ қайта сертификаттау аудиті шеңберінде ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесінің ISO 27001 халықаралық стандартына сәйкестігіне сыртқы аудит жүргізді. Аудит нәтижелері бойынша сәйкестік сертификаты алынды.

«АТ шығындарын қысқарту» іс-шарасы

2020 жылы Компания филиалдарында баспа қызметіне (бір баспа парағы үшін тариф белгіленген бірыңғай қызмет ретінде жабдық ұсыну, оны техникалық қолдау және сервистік қызмет көрсету қызметтерінің жинағы) көшу аяқталды. Егер бастапқы жоспарда жобаны кезең-кезеңімен жүзеге асыру көзделсе - 2020 жылы тек үш филиал көшуі керек болса, онда жаңа жоспарға сәйкес, 2020 жылы бірден жеті филиал сервистік модельге көшуді бастады. Компания көптеген «алуан түрлі» баспа құрылғыларынан құтылып, өнімділігі жоғары баспа машиналарын жалға беретін және сонымен бірге оларға өзі қызмет көрсетіп, техникалық жағдайын қадағалап отыратын тараптық ұйымды жалдауда. Осы тәсілді енгізу арқылы 2020 жылы 80,57 млн. теңге мөлшерінде қаражат үнемделді, ал 2018-2020 жж. жалпы пайда 183,94 млн. теңгені құрады.

Сондай-ақ, Бизнесі трансформациялау бағдарламасының Жол картасы шеңберінде «KEGOC» АҚ «Тиімді кадрлық әлеует қалыптастыру», «Деректер архитектурасын әзірлеу», «Өндірістік процестерде деректерді талдауды қолдану бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстары», «HSE саласындағы процестерді автоматтандыру», «Жобаны және портфельді басқаруды жетілдіру» іс-шаралары бойынша жұмыстар жүргізді.

COVID-19 пандемиясына байланысты қысқа мерзім ішінде жұмыскерлерді қашықтан жұмыс істеуге жіберу үшін 2020 жылдың басында Mobile Iron (MI) бағдарламалық шешімін - Компанияның инфрақұрылымына қауіпсіз және басқарылатын қашықтықтан қол жеткізуді ұйымдастыруға мүмкіндік беретін жүйені енгізу жобасы жүзеге асырылды. Жаңа жүйеден басқа, Компанияда Cisco VPN базасында қашықтықтан қол жетімділікті ұйымдастыруға қосымша мүмкіндіктер жұмылдырды. Microsoft компаниясымен бірігіп, Teams корпоративтік коммуникациялық платформасын ендіру

бойынша жұмыс жүргізілді, бұл байланыс орнатуға мүмкіндік берді және қашықтан жұмыс істеу барысына қатысу әсерін қамтамасыз етті.

Тарифтік саясат

«KEGOC» АҚ қызметі «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасы Заңымен реттеледі, соған сәйкес «KEGOC» АҚ ұсынатын мынадай қызметтері табиғи монополиялар саласына жатады:

- ҰЭТ желілері арқылы электр энергиясын жеткізу;
- электр энергиясын желіге босату мен тұтынуды техникалық диспетчерлендіру;
- электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру.

«KEGOC» АҚ өзінің құрылған кезінен бастап реттелетін қызметтердің тарифтік саясатын жетілдіру жұмыстарын бірізді жүзеге асыраып келеді, тарифтік саясатты жетілдіру бойынша тиісті ұйымдардың жұмысына белсенді түрде қатысады.

Қазақстан Республикасының Заңнамасына сәйкес «KEGOC» АҚ-да Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетіне (ТМРК) табиғи монополиялар саласына жататын реттелетін қызметтерге тарифтерді бекітуге (қайта қарауға) өтінім беру жұмысы жүзеге асырылуда.

Компанияның тарифтері «шығындар плюс тіркелген пайда» әдісі бойынша белгіленеді, соған сәйкес Компания белгілі бір уақыт кезеңіне тариф белгілеу мақсатында операциялық және қаржылық шығыстардың тиісті бағасына және капиталдың кірістілігінің әділ нормасына сүйенеді.

2013 жылы «KEGOC» АҚ тарифтердің шекті деңгейлерін бекітуге көшті. Тарифтердің шекті деңгейлерін есептеу қағидаттары тарифтердің шекті деңгейлері қатарынан бірнеше жыл мерзіміне бекітілетінін қоспағанда, жыл сайынғы тарифтердің есебіне ұқсас. Тарифтердің шекті деңгейлері Компанияға өзінің мүмкіндіктерін ұзақ кезеңге жоспарлауға мүмкіндік береді, ал акционерлердің Компания туралы өте толық ақпарат алуға мүмкіндігі бар.

«KEGOC» АҚ қолданыстағы рәсімдерге сәйкес ТМРК-ға «KEGOC» АҚ-ның ұзақ мерзімді кезеңге арналған реттелетін қызметтері тарифтерінің шекті деңгейін және тарифтік сметаларын бекіту туралы өтініммен жүгінген болатын. Қарау қорытындылары бойынша «KEGOC» АҚ реттелетін қызмет тарифтері мен тарифтік сметаларының шекті деңгейлері 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 2020 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі бес жылдық кезеңге бекітілді.

теңге кВт/сағ	2016	2017	2018*	2019 **	2020
электр энергиясын жеткізу	2,080	2,246	2,496	2,496	2,797
электр энергиясын желіге босату мен тұтынуды техникалық диспетчерлендіру	0,231	0,234	0,237	0,237	0,306
электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру	0,084	0,086	0,088	0,088	0,098

*«KEGOC» АҚ ТМРК-мен келісім бойынша 2018 жылғы 1 тамыздан бастап 31 желтоқсанға дейінгі кезеңге электр энергиясын желіге босатуды техникалық диспетчерлендіру қызметтері тарифтерінің шекті деңгейлерін 5%-ға (0,2482-ден 0,237 теңге/кВт-сағ. дейін) және электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру бойынша 3,4%-ға (0,091-ден 0,088 теңге/кВт-сағ. дейін) төмендетті.

**«KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі бекіткен электр энергиясы құнын төмендету туралы шешімін, сонымен қатар көрсетілетін реттелетін қызметтер көлемінің артуын есепке ала келе, ТМРК-мен келісім бойынша тұтынушылар үшін тарифтердің бекітілген шекті деңгейлерін 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап 2018 жылғы деңгейлерге дейін төмендету туралы шешім қабылдады.

«KEGOC» АҚ 2020 жылы реттеліп көрсетілетін қызметтері тарифтерінің шекті деңгейлерінің қолданылу мерзімінің аяқталуына байланысты, табиғи монополиялар субъектілері қызметін реттейтін заңнамалық актілердің талаптарына сәйкес, 2020 жылғы шілдеде КРЕМ-ге қарастырылып жатқан келесі бес жылдық кезеңге (2021-2025жж.) «KEGOC» АҚ-ның реттеліп көрсетілетін қызметтеріне тарифтер мен тарифтік сметалардың шекті деңгейлерін бекітуге өтінім жіберді.

Компания мақсаты тұтынушылардың құқықтарын қорғау жүйесін күшейту, тұтынушылар мен басқа да мүдделі тұлғалардың алдында қызметінің әділдігін қамтамасыз ету болып табылатын реттелетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсыну бойынша қызмет туралы жария тыңдалымдар жүргізеді. Жыл сайынғы есептік тыңдалымдарды өткізудің негізгі қағидаттары Компания қызметінің жариялығы, ашықтығы және тұтынушылар мүдделерінің теңгерімін сақтау болып табылады.

102-32

Сатып алу тәжірибесі

2020 жылы «KEGOC» АҚ-да сатып алу қызметі «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамының және дауыс беруші акцияларының (қатысу үлесі) елу және одан көп пайызы «Самұрық-Қазына» АҚ-ға меншік немесе сенімгерлікпен басқару құқығында тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдардың сатып алу қызметін басқару стандартына және «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамының және дауыс беруші акцияларының (қатысу үлесі) елу және одан көп пайызы «Самұрық-Қазына» АҚ-ға меншік немесе сенімгерлікпен басқару құқығында тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдардың сатып алуды жүзеге асыру тәртібіне сәйкес жүзеге асырылды.

Жеткізушіні іріктеу мына тәсілдермен жүзеге асырылады:

- 1) тендер өткізу:
 - ашық;
 - жабық;
 - екі кезеңді (ашық, жабық);
 - бәсекелі келіссөздер жүргізу жолымен;
- 2) баға ұсыныстарын сұрату;
- 3) электрондық дүкен арқылы;
- 4) бір көзден;
- 5) тауарлы биржа арқылы;
- 6) электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығында;
- 7) холдингішілік кооперациялар аясында.

2020 жылы әлеуетті жеткізушілерді алдын ала біліктілікке іріктеу моделі, яғни әлеуетті жеткізушілерді біліктілік өлшемдернің талаптарына сәйкестігі нысанына бағалау процесі жұмыс істеуді жалғастырды. Бұл тапсырыс берушілердің қызметінде құны мен тағайындалуын есепке алумен белгіленетін тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің сыни деңгейін анықтау, сатып алуды жүргізу сапасын жақсартады. Әлеуетті жеткізушілерді алдын ала біліктілікке іріктеудің негізгі қағидаттары мыналар:

- әлеуетті жеткізушілерге алдын ала біліктілікке іріктеу жүргізу рәсіміне қатысу үшін теңдей мүмкіндіктер беру;
- сатып алу тиімділігін арттыру;
- әлеуетті жеткізушілерді сапалық, техникалық және пайдалану сипаттамаларды дамытуға және жақсартуға, шығындарды азайтуға бағыттау;
- жеткізушінің алдын ала біліктілікке іріктеуден өткен кезде ұсынылған құжаттар мен ақпаратқа жауапкершілігі.

Алдын ала біліктілікке іріктеу жүргізген кезде әлеуетті жеткізушінің мынадай біліктілік өлшемдеріне, соның ішінде әлеуметтік өлшемдеріне сәйкестігі деңгейі анықталады:

- 1) құқықтық құрауышы және әлеуетті жеткізушінің шарттық жұмысын ұйымдастыру;
- 2) әлеуетті жеткізушінің ресурстары;

3) тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің сапасын қамтамасыз ету;

4) экология, қауіпсіздік және еңбекті қорғау.

Компания жүргізетін сатып алуларға әлеуетті жеткізушілердің мынадай жағдайда қатысуға құқығы болған жоқ, егер:

1) әлеуетті өнім беруші не оның қосалқы мердігері (тең орындаушысы) Холдингтің сенімсіз әлеуетті өнім берушілерінің (өнім берушілерінің) тізбесінде және (немесе) Мемлекеттік сатып алуға адал емес қатысушылардың тізілімінде және (немесе) Жалған кәсіпорындардың тізбесінде және (немесе) Қазақстан Республикасының мемлекеттік мүлік туралы заңнамасында көзделген сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімінде және (немесе) Банкрот деп тану туралы сот шешімі заңды күшіне енген банкроттар тізімінде тұрса;

2) әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (тең орындаушы) және (немесе) олардың басшысы, және (немесе) құрылтайшылар (акционерлер) терроризм мен экстремизмді қаржыландырумен байланысты ұйымдар мен тұлғалар тізбесіне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен енгізілсе;

3) әлеуетті өнім беруші тіркелген жері салық және бюджетке төленетін төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті орган бекіткен жеңілдікті салық салынатын мемлекеттер (офшорлық аймақтар) тізбесіне енгізілген мемлекет немесе аумақ болатын заңды тұлға болып табылса.

Сатып алуды жүзеге асырған кезде «KEGOC» АҚ сатып алынатын тауарларды өндірушілерді қолдау бойынша Стандартта көзделген шараларды қабылдады.

2020 жылы тауарларды сатып алудағы жергілікті қамту үлесі 52%-ды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуда 72%-ды құрады. (103%)

«KEGOC» АҚ-ның еншілес ұйымдарын есепке алғанда 2020 жылғы сатып алулары

Сатып алу түрі барлығы	сома, млн. теңге (ҚҚС-сыз)
Тауарлар	60 699,66
Жұмыстар	26 776,97
Қызметтер	11 088,97
Барлығы	98 566,60

Қаржы-экономикалық көрсеткіштер талдауы

Жоспар-факт талдауы

	2020 жоспар	2020 факт	ауытқ.	млн. теңге Ауытқулардың негізгі себептері
Шоғырландырылған кірістер	348 730,6	375 574,5	+7,7 %	
<i>негізгі қызметтен болған кірістер</i>	341 566,3	350 659,5	+2,7%	<i>Артуы негізінен уәкілетті органның өтемдік тарифті енгізу мерзімін өзгертуі себепті электр энергиясын беруден түскен кірістердің, нақты көлемдердің артуы себепті жаңартылатын энергия көздері өндірген сатымдық электр энергиясын сатудан түсетін кірістердің, нақты көлемдердің артуы себепті электр қуатының жүктемені көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызметтер көрсетуден түсетін кірістердің өсуіне байланысты.</i>
Шоғырландырылған шығыстар	313 751,1	309 826,2	-1,3%	

өзіндік құн	280 571,1	267 056,9	-4,8%	Төмендеу, негізінен, электр энергиясын сатып алу көлемі мен бағасының төмендеуі себепті электр энергиясының технологиялық шығынын (шығындарды) өтеу шығындары бойынша, теңгерімсіздіктерді өтеу мақсатында Ресей Федерациясының энергетикалық жүйесінен электр энергиясын сатып алу шығындары бойынша, электр қуатының дайындығын ұстап тұру бойынша қызметтерді сатып алу шығындары бойынша («ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС шығыстары), Орталық Азияға жоспардан тыс электр энергиясы ағындарының болмауы нәтижесінде келісім-шартсыз іріктеуді өтеу үшін электр энергиясын сатып алу шығындары бойынша, қуатты реттеу шарттарының болмауы себепті тараптық ұйымдар көрсеткен қуатты реттеу шығыстары бойынша және басқа да ағымдағы шығыстар бойынша орын алды.
жалпы және әкімшілік шығыстар	10 180,6	8 309,7	-8,6%	Төмендеу, негізінен, ақпараттық жүйелерді техникалық қолдау шығындары бойынша, консультациялық және кәсіби қызметтер бойынша және басқа да әкімшілік шығыстар бойынша орын алды.
сату шығыстары	381,9	364,1	-4,7	Төмендеу, негізінен, шығындарды оңтайландыру нәтижесінде болды.
Операциялық пайда	50 432,6	74 909,6	+48,3	

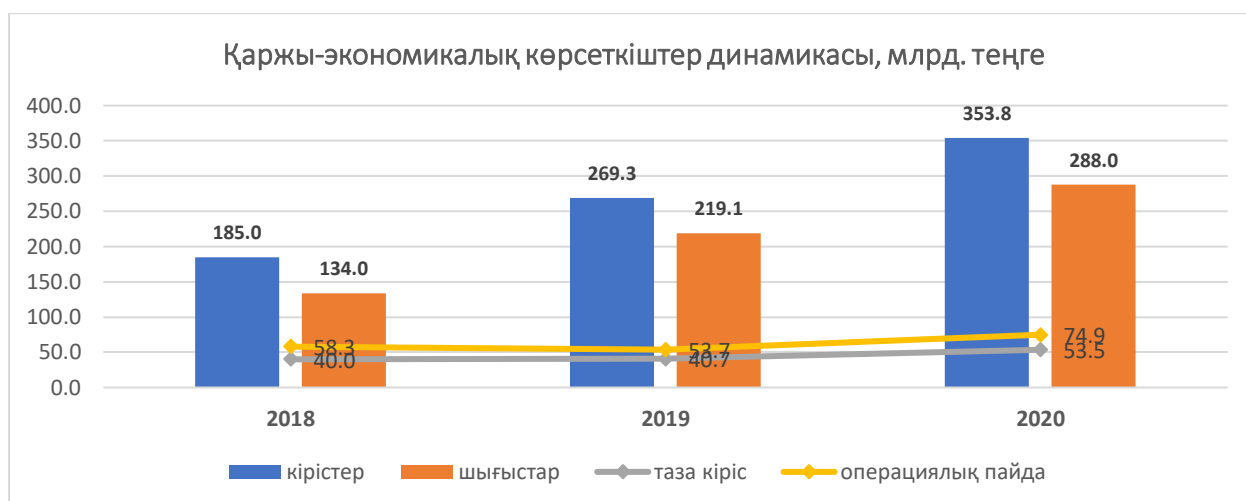
402,3

2019 жылғы нақты көрсеткіштермен 2020 жылғы шығыстар мен кірістердің нақты көрсеткіштерінің талдауы

	2019	2020	ауытқ.	Негізгі себептер
Шоғырландырылған кірістер	275 338,4	375 574,5	+36,4%	млн. теңге
негізгі қызметтен болған кірістер	263 162,1	350 659,5	+33,2	Кірістер, негізінен, жаңартылатын энергия көздері өндірген сатымдық электр энергиясын сатудан түсетін кірістердің, реттеліп көрсетілетін қызметтер бойынша кірістердің, электр қуатының жүктемені көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуден түсетін кірістердің («ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС кірістері) артуы есебінен өсті. Сонымен бірге, электр энергиясының нақты мемлекетаралық сальдо-ағынының жоспардағыдан сағаттық ауытқу көлемін өтеу мақсатында электр энергиясын сатудан түсетін кірістер азайды.
Шоғырландырылған шығыстар	225 067,5	309 826,2	+37,7	
өзіндік құн	200 256,7	267 056,9	+33,4	Артуы, негізінен, жаңартылатын энергия көздері өндірген электр энергиясын сатып алу, электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қолдау қызметтерін сатып алу

				(«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС шығыстары) шығындарының артуымен негізделген. Сонымен бірге электр энергиясының технологиялық шығысына (ысырап) арналған шығыстар азайды.
жалпы және әкімшілік шығыстар	8 834,2	8 309,7	-5,9	Салықтар мен басқа да міндетті төлемдер бойынша шығыстардың, сондай-ақ басқа да шығыстардың азаюына байланысты. Сонымен қатар, қызмөтақыларды индекстеуге байланысты еңбекақы бойынша шығыстар артты.
сату шығыстары	382,3	364,1	-4,8	Төмендеу, негізінен, шығындарды оңтайландыру нәтижесінде болды.
Операциялық пайда	53 717,3	74 909,6	+39,5	

Жоғарыда аталған факторлар 2020 жыл қорытындысы бойынша операциялық пайда мен қаржылық нәтижеге әсер етті.

Коэффициенттер талдауы

Негізгі индикаторлар

- Көрсеткіш

	2018 жыл факт	2019 жыл факт	2020 жыл факт
1-денгейлі стратегиялық ҚНҚ			
ROACE, %	7,16	7,47	9,48
ЕБИТДА, млн. теңге	81 222	88 513	108 437
Кредиттік келісімдермен белгіленген ковенанттар			
Ағымдағы өтімділік коэффициенті кем дегенде 1	1,25	2,19	1,69
«Самұрық-Қазына» АҚ белгілеген ковенанттар			
Борыш/ЕБИТДА, 3,50-ден көп емес	2,00	1,70	1,49
Борыш/Капитал, 1,00-ден көп емес	0,34	0,31	0,32

2020 жыл ішінде қаржылық тұрақтылық көрсеткіштері мен ковенанттар бойынша стандарттар бұзылған жоқ.

Құрылған және бөлінген экономикалық құн

«KEGOC» АҚ қызметінің экономикалық құраушының Компанияның өзі үшін де, мемлекет экономикасы үшін де маңызды стратегиялық мәні бар, «KEGOC» АҚ акционерлері мен инвесторлары үшін ұзақ мерзімді құнының өсуіне бағытталған.

Бизнес-жоспар мен бюджетті қалыптастыру және бекіту рәсімдері (соның ішінде Компания объектілерін салу, қайта құру және жаңғырту бойынша инвестициялық жобаларды іске асыруға күрделі қаржы салымдары жоспары) «KEGOC» АҚ Бизнес-жоспарын (Даму жоспарын) және бюджеттерін әзірлеу, келісу, бекіту, түзету, орындау және орындалуын мониторингтеу қағидаларымен регламенттеледі. Бизнес-жоспар шоғырландырылған түрде, яғни еншілес ұйымдардың жоспарларын қоса алғанда, 5 жылдық кезеңге өзгермелі негізде әзірленеді. Бизнес-жоспарды іске асыру үшін жылдық бюджет бекітіледі. Бизнес-жоспардың орындалу мониторингін «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі тоқсан сайынғы негізде жүзеге асырады.

Экономикалық құнды бөлу

	2018	2019	млн.теңге 2020
Жалпы капиталдандыру	634 752,89	632 163,54	663 590,50
меншік капиталы	472 693,80	481 838,02	502 556,47
қарыз капиталы	162 059,09	150 325,52	161 034,03
Мемлекеттен алынған қаражат	0	0	0
Құрылған экономикалық құн	185 017,94	269 329,57	359 075,67
негізгі қызметтен түскен кірістер	175 797,39	263 162,07	350 659,55
қаржылық кірістер	4 951,34	4 171,53	7 146,01
басқа да кірістер	4 269,22	1 995,96	1 270,11
Бөлінген экономикалық құн:	176 346,50	260 222,43	338 357,22
еңбекақы төлеу шығыстары	21 048,03	22 699,12	23 977,19
салықтар және мемлекеттік бюджетке алымдар бойынша шығыстар	18 553,89	19 110,84	21 591,03
капитал жеткізушілеріне төлемдер	35 233,94	40 842,53	43 952,81
қайырымдылық және демеушілік көмек	0	0	0
басқа да операциялық шығындар	92 442,60	177 185,20	242 445,47
басқа да операциялық емес шығындар	9 068,04	384,74	6 390,73
Бөлінетін экономикалық құн	8 671,44	9 107,14	20 718,45

(2022, 2021, 2020)

Тұрақты қаржылық нәтижелік Компанияға негізгі стейкхолдерлер алдындағы:

- қызметкерлерге жалақы төлеу және әлеуметтік қолдау көрсету бойынша;
- акционерлерге дивиденд төлеу бойынша;
- инвестициялық жобаларды іске асыру және ҰЭТ жұмысының сапасы мен сенімділігін арттыру бойынша;
- жеткізушілермен уақытылы есеп айырысу бойынша;
- салық төлеу бойынша міндеттемелерін уақтылы және толық көлемде орындауға мүмкіндік береді.

Теңгерім талдауы

Көрсеткіш, млн. теңге	2018	2019	2020	2020/2019
-----------------------	------	------	------	-----------

<i>Айналымнан тыс активтер</i>	698 081,7	659 175,9	695 192,5	5,5%
<i>Айналым активтері</i>	57 769,0	97 111,0	116 820,1	20,3%
Барлығы активтер	755 850,7	756 987,7	812 012,6	7,3%
<i>Капитал</i>	472 693,8	481 838,0	502 556,5	4,3%
<i>Ұзақ мерзімді міндеттемелер</i>	236 958,6	230 808,2	239 766,9	3,9%
<i>Қысқа мерзімді міндеттемелер</i>	46 198,3	44 341,5	69 689,2	57,2%
Барлығы капитал мен міндеттемелер	755 850,7	756 987,7	812 012,6	7,3%

Компанияның активтері 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша 812,01 млрд. теңгені құрады және 2019 жылға қарай 7,3 %-ға өсті. Теңгерім құрылымының 86%-ы ұзақ мерзімді активтерге тиесілі, олар көбінесе негізгі құралдармен берілген. Жыл қорытындысы бойынша ұзақ мерзімді активтер 5,5%-ға (немесе 36,0 млрд. теңгеге) артты және 695,2 млрд. теңгені құрады. Ұзақ мерзімді активтердің өсуі негізінен ұзақ мерзімді қаржылық активтерді сатып алумен негізделді.

Теңгерімнің 14%-ын қысқа мерзімді активтер құрайды. 2020 жылы 20,3 %-ға (немесе 19,0 млрд. теңгеге) өсті және олар жылдың соңына қарай 116,8 млрд. теңгені құрады. Өсуі сауда-саттық дебиторлық берешектің және қысқа мерзімді қаржы құралдарының өсуімен байланысты.

Капитал 2020 жылдың соңында 502,6 млрд. теңгені құрады – 2019 жылға қарай 4,3 %-ға немесе 20,7 млрд. теңгеге өсті. Өсуі бөлінбеген пайданың артуына байланысты. Теңгерім құрылымындағы капитал үлесі 62 %-ды құрады.

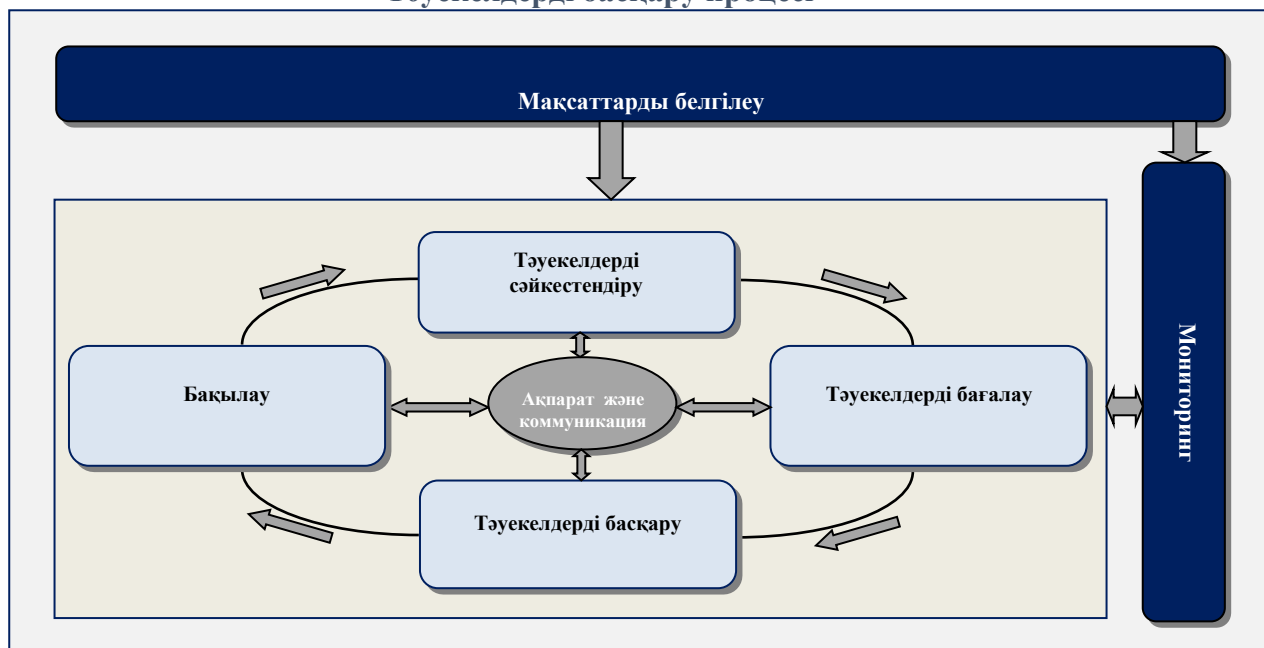
Жыл қорытындылары бойынша міндеттемелер 309,46 млрд. теңгені құрады және 2019 жылға қарай 12,5 %-ға немесе 34,3 млрд. теңгеге артты. Міндеттемелердің 77 %-ы ұзақ мерзімді, 23 %-ы қысқа мерзімді болып табылады. Ұзақ мерзімді міндеттемелер 21 %-ы қарыздармен және 39%-ы орналастырылған облигациялармен және 37%-ы кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелермен берілген. Қысқа мерзімді міндеттемелер 59 %-ға сауда-саттық және басқа да кредиттік берешекпен берілген.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

«KEGOC» АҚ-да 2007 жылдан бастап тәуекелдерді басқару жүйесі ендіріліп, жұмыс істейді. Бұл жүйе Тридвей комиссиясының Демеушілік ұйымдар комитеті әзірлеген «Ұйым тәуекелдерін басқару. Біріктірілген модель» COSO ERM (COSO) тәуекелдерді басқарудың жалпы қабылданған концептуалдық моделдері және «Самұрық-Қазына» АҚ талаптары негізінде құрылды.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі тәуекелдерді уақтылы сәйкестендіруге, оларды бағалауға және «KEGOC» АҚ стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуіне теріс әсер ететін тәуекелдерді басқару жөніндегі шараларды жасауға бағытталған корпоративтік басқару жүйесінің негізгі құрауышы болып табылады.

Тәуекелдерді басқару процесі

Қолданыстағы ТБКЖ мақсаты «KEGOC» АҚ қызметіне ішкі және сыртқы теріс факторлардың әсер ету дәрежесін шектеу жолымен қызметтің үздіксіздігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету болып табылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесінің негізгі қағидаттары мыналар:

- Компания басшылығының тәуекелдерді басқаруға қатысуы;
- тәуекелдерді басқару жүйесін тұрақты жетілдіру;
- Компания қызметкерлерін тәуекелдерді басқару саласында оқытудың және олардың арасында білім алмасудың үздіксіздігі;
- есептеме беру мен тәуекелдердің күшеюі кезіндегі ашықтық және әділдік.

Тәуекел-менеджмент Директорлар кеңесінің, Басқарманың, Ішкі аудит қызметінің, құрылымдық бөлімшелердің – тәуекелдер иелерінің, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшенің қатысуымен жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесі жалпы алғанда ТБКЖ-ның тиімді жұмыс істеуі мен дамуына жауап береді, тәуекелдерді басқару бөлігінде бағыт сілтеп отырады, сонымен қатар белгіленген бағыттың бүкіл Компания мен ЕҰ бойынша көрініс табуын қамтамасыз ететін тетіктерді іске асыруға жауап береді.

Тәуекелдер жөніндегі комитет те өз қызметін осылайша жүзеге асырады, оның міндеті «KEGOC» АҚ тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша шешім қабылдау, сондай-ақ «KEGOC» АҚ Басқармасына Компания тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша ұсынымдар дайындау болып табылады. 2020 жылы 9 отырыс өткізілді.

«KEGOC» АҚ өз қызметін бизнеспен байланысты, стратегиялық тәуекелдер, қаржылық тәуекелдер, операциялық тәуекелдер, құқықтық тәуекелдер және комплаенс тәуекелдер санаттары бойынша бөлінген тәуекелдердің кең спектрін есепке алумен жүзеге асырады. Компанияның 2021 жылға арналған тәуекелдер тізіліміне тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау нәтижелері бойынша 51 тәуекел енгізілді. Әрбір тәуекел бойынша оларды басқару іс-шаралары әзірленді, тәуекелдердің иелері белгіленді. Компания Басқармасына және Директорлар кеңесіне тәуекелдер бойынша тоқсан сайынғы

есептемені ұсыну жолымен негізгі тәуекелдердің динамикасына және оларды азайту бойынша іс-шаралардың орындалуына тұрақты мониторинг жүргізіледі.

Есептік жыл үшін «KEGOC» АҚ анағұрлым маңызды және өзекті тәуекелдері:

Негізгі тәуекел	Тәуекелдерді басқару
Еңбек қызметіне байланысты жазатайым жағдайлардың туындау тәуекелі	Компанияның қызметінде персонал қауіпсіздік техникасы қағидаларының, жол қозғалысы қағидаларының бұзылуы салдарынан өндірісте жазатайым жағдайлардың туындау тәуекеліне бейім. «KEGOC» АҚ-да осындай тәуекелдердің алдын алу мақсатында басшы қызметкерлерге және қауіпсіздік пен еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты тұлғаларға оқыту жүргізілуде, жүргізушілерді қиын жағдайларда автокөлікті қауіпсіз басқаруға үйрету курстары жүргізілуде, персоналды қауіпсіз жұмыс істеу тәсілдеріне үйрету мақсатында бейне роликтер мен слайдтар әзірленіп, ЖЭТ филиалдарына ұсынылады, алдағы уақытта анықталған бұзушылықтарды болдырмау жөніндегі іс-шараларды әзірлеумен қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы бойынша бұзушылықтарды анықтау мақсатында жедел ауыстырып-қосу және жөндеу жүргізу процесі бейне жазбаға түсіріледі, бұзушылықтарды анықтай отырып, электр тораптарының техникалық жай-күйіне, оларды пайдалануды ұйымдастыруға, еңбекті қорғау мен өрт қауіпсіздігінің ұйымдастырылуына тексеру жүргізіледі, мамандандырылған ұйымның филиалдардағы еңбек жағдайы бойынша өндірістік объектілерге аттестаттау жүргізуі, өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы шетелдік және отандық компаниялардың озық тәжірибелеріне зерттеу және талдау жүргізіледі.
Валюталық тәуекел	АҚШ долларының және басқа да валюталардың айырбастау бағамының теңгеге қатысты ауытқуы Компания бизнесіне, оның қаржылық жағдайына және жұмыс нәтижелеріне теріс әсер етуі мүмкін. Компанияның кірістері теңгемен беріледі, сол уақытта Компанияның қарыз капиталы мен сыйақылары бойынша шығыстарының көп бөлігі АҚШ доллары мен еуроға беріледі. Сондықтан АҚШ долларының және (немесе) еуроның нарықтық айырбастау бағамының теңгеге қатысты артуы Компания пайдасының оның шығыстарына қатысты азаюына және оның жұмысы қорытындысында көрініс табуы мүмкін. Валюталық тәуекелді реттеу мақсатында «KEGOC» АҚ ақшалай қаражатты депозиттерге шетел валютасында орналастырады.
Контрагент банктерге қатысты кредиттік тәуекелдер	Бұл тәуекел контрагент банктердің дефолты, контрагент банкке қатысты кредиттік тәуекелдің болмауы немесе сапасыз бағалануы салдарынан туындауы мүмкін. Осы тәуекелді реттеу мақсатында «KEGOC» АҚ-да ай сайын контрагент банктердің қаржылық жағдайына (кредиттік рейтингтер, қаржылық коэффициенттер, күрт теріс ақпарат) мониторинг жүргізеді, ақша қаражаттарын өте сенімді контрагент банктерге немесе басқа да қаржы құралдарына қайта бөлуді жүзеге асырады.
COVID-19 пандемиясының әсер ету тәуекелі	Компания қызметкерлерінің коронавирустық инфекцияны жұқтыру қаупі бар. Осы тәуекелді азайту мақсатында «KEGOC» АҚ-да профилактикалық жұмыстарды ұйымдастыру және коронавирустық инфекцияға байланысты жағдайды бақылау жөніндегі штаб жұмыс істейді, қызметкерлердің 80%-ы қашықтан жұмыс істеуге ауыстырылды, «KEGOC» АҚ қызметкерлері санитарлық құралдармен және медициналық маскалармен қамтамасыз етілді, қызметкерлердің температуралары күнделікті өлшеніп тұрады, жұмыс кездесулері/оқулар онлайн режимде өткізіледі, қоғамдық тамақтану орындарында санитарлық нормалар талаптарының сақталуына күнделікті бақылау жүргізіледі, «KEGOC» АҚ-да коронавирустық инфекцияның алдын-алу бойынша іс-шаралар жоспары және Үздіксіз қызметті қамтамасыз ету жоспары әзірленді.
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС контрагенттерінің ақы төлемеуі	Бұл тәуекел шартты тұтынушылардың сатылған ЖЭК электр энергиясы үшін төлемдерді уақтылы жүргізуіне байланысты туындауы мүмкін. Осы тәуекелді реттеу мақсатында берешекті өтеу қажеттілігі туралы жазбаша ескертулер үнемі жіберіліп отырады, шарттар бойынша төлемақының уақтылы төленбеу фактілері бойынша кінәраттық-талап ету жұмыстары жүргізіліп жатыр және өзара есеп айырысу мүмкіндігі туралы келіссөздер жүргізілуде.

<p>Тұтынушылардың электр қуатының нарығында Бірыңғай сатушыға электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетілгені үшін ақы төлемеу тәуекелі</p>	<p>Мұндай қауіп шартты тұтынушылардың электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша көрсетілген қызметтер үшін төлемақыны уақтылы жүргізуіне байланысты туындауы мүмкін.</p> <p>Осы тәуекелді реттеу мақсатында берешекті өтеу қажеттілігі туралы жазбаша ескертулер үнемі жіберіліп отырады, шарттар бойынша төлемақыны уақтылы төлемеу фактілері бойынша кінәраттық-талап ету жұмыстары жүргізіліп жатыр, өзара есеп айырысу мүмкіндігі туралы келіссөздер жүргізілуде.</p>
<p>Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесінің бұзылу қауіпі</p>	<p>Бұл тәуекелді іске асыру мына факторларға байланысты болуы мүмкін:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ақпараттық қауіпсіздік саласындағы талаптардың дұрыс анықталмауы; - қызметкерлердің ақпараттық қауіпсіздік саласындағы ІНҚ талаптарын сақтамауы; - вирусқа қарсы БЖ лицензияларын ұзарту немесе сатып алу туралы шарттардың уақтылы жасалмауы; - серверлік бөлмелерге рұқсатсыз кіру; - зиянды БЖ-ны рұқсатсыз орнату; - мақсатты емес кибершабуылдар; - Компания қызметкерлері арасында ақпараттық қауіпсіздік саласындағы білімнің жеткіліксіздігі; - VPN арнасы арқылы қашықтықтағы жұмыстың қорғалмауы. <p>Осы тәуекелді азайту мақсатында Компания мына іс-шараларды жүргізеді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - АҚ жүйелерін техникалық қолдау, лицензиялар бойынша шарттарды уақытында жасау; - VPN арнасы арқылы қашықтықтан қосылуға арналған есептік жазбалардың берілуін бақылау, сонымен қатар АҚ бойынша ақпараттық жүйелерге мониторинг жүргізу; - Компанияны кибер-шабуылдардан қорғау жүйелерінің жұмысқа қабілеттілігінің сақталуын бақылау; - «KEGOC» АҚ-ның ішкі нормативтік құжаттары талаптарының сақталуын бақылау; - Компанияның контрагенттерімен құпиялылық туралы келісім жасау; - АҚБЖ сертификаттау аудиті қорытындылары бойынша түзету және алдын алу іс-қимылдары жоспарын іске асыру; - қызметкерлерге «KEGOC» АҚ ақпараттық қауіпсіздігі туралы нұсқама жүргізу; - вирусқа қарсы БЖ арқылы зиянды БЖ бұғаттау; - Компанияның қорғау жүйелерін жаңарту бойынша іс-шаралар өткізу; - АҚ бойынша оқулар мен тақырыптық сабақтар өткізу; - ақпараттық қауіпсіздік талаптарын бірнеше рет бұзған қызметкерлерге әкімшілік ықпал ету.
<p>Контрагенттердің көрсетілген жүйелік қызметтер үшін ақы төлемеуі</p>	<p>Бұл тәуекел тұтынушылардың көрсетілген жүйелік қызметтерге төлемақыны уақтылы төлемеуіне байланысты туындауы мүмкін.</p> <p>Тәуекелді реттеу мақсатында «KEGOC» АҚ мынадай іс-шаралар жүргізуде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - берешекті өтеу қажеттілігі туралы жазбаша ескертулер жіберу; - берешекті өтеу мәселелері бойынша борышкерлермен көшпелі кездесулер, бейне конференциялар өткізу, төлем кестелерін келісу, берешекті өтеу туралы келісімдер; - мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдарға (әкімдіктер, комитеттер, ТЖ) борышкерге көрсетілетін қызметтердің тоқтатылуы немесе уақытша тоқтатылуы және тиісті шаралардың қабылдануы туралы хабар/хабарлама жіберу; - шектеулерді кезең-кезеңімен енгізу бойынша техникалық сипаттағы іс-шараларды қолдану: тәуліктік кестені құру кезінде тұтынушылардың өтінімдерін қабылдау, жарияланған тәуліктік кестеден рұқсат етілген ауытқу ауқымының күшін жою, жүйелік қызмет көрсетуді ішінара немесе толық тоқтату (оқшауланған жұмысқа шығу).
<p>ТМРК бекітілген тарифтердің шекті деңгейлерін төмендетуі, соның ішінде өтеу тарифтерін енгізуі</p>	<p>Бұл тәуекел тарифтерді немесе олардың шекті деңгейлерін бекіту кезінде ескерілген реттеліп көрсетілетін қызметтердің тарифтік сметалары мен инвестициялық бағдарламаның орындалмауына байланысты туындауы мүмкін.</p> <p>Тәуекелді реттеу мақсатында «KEGOC» АҚ тарифтік смета мен инвестициялық бағдарламаның орындалуына мониторинг жүргізеді, тарифтерді немесе олардың шекті деңгейлерін бекіту кезінде ескерілген тарифтік сметалардың</p>

	және инвестициялық бағдарламаның (жобалардың) орындалуына талдау жүргізеді, құрылымдық бөлімшелердің ақпаратын ескере отырып, реттеліп көрсетілетін қызметтердің тарифтік сметалары мен инвестициялық бағдарламаға (қажет болған жағдайда) түзету енгізу бойынша ұсыныстар дайындайды және ТМРК-ға жібереді.
Көрсетілетін жүйелік қызметтер көлемдерінің бизнес-жоспарда жоспарланған көлемдерден төмендеу тәуекелі	Бұл тәуекел Қазақстан Республикасында электр энергиясын өндіру мен тұтынудың жалпы азаюы, электр энергиясын тұтынудың төмендеуі, экономикалық дағдарыс, заңнамалық базаның өзгеруі, форс-мажорлық жағдайлар (табиғи апаттар және т.б.) салдарынан туындауы мүмкін. Тәуекелді реттеу мақсатында «KEGOC» АҚ елдегі ағымдағы экономикалық жағдайды, өңірлік генерацияның дамуын және электр энергиясы мен қуатының бекітілген болжамды теңгерімі негізінде жүйелік қызметтерді тұтынушылардың тұтынуды арттыру/азайту бойынша жоспарларын, электр энергиясын өндіру-тұтыну көлемдерін көбейту/азайту серпінін есепке ала отырып, алдағы кезеңдерге арналған жүйелік қызметтер көлеміне болжам жасайды.

«KEGOC» АҚ Ішкі аудит қызметі Компанияда жыл сайынғы негізде ТБКЖ тиімділігіне бағалау жүргізеді.

«KEGOC» АҚ Ішкі бақылау жүйесі (ІБЖ) Компанияда тәуекелдерге қарай жедел әрекет ете алатын, негізгі және қосалқы бизнес-процестерді және күнделікті операцияларды бақылауды жүзеге асыра алатын, сондай-ақ тиісті деңгейдегі басшылықты кез келген елеулі кемшіліктер мен жақсарту салалары туралы жедел түрде хабардар ете алатын басқару жүйесін құруды көздейді.

«KEGOC» АҚ ішкі бақылау жүйесі бойынша жұмысты ұйымдастыру және орындау жөніндегі регламентке сәйкес, ІБЖ құрамына кіретін органдардың құзыреті олардың ІБЖ әзірлеу, бекіту, қолдану және бағалау процестеріндегі рөліне қарай шектеледі. Компанияның Директорлар кеңесі мен Басқармасы өз функцияларын жүзеге асыруда «Самұрық-Қазына» АҚ Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатында Компанияның Кепілдік картасына сәйкес ұсынылған «Үш қорғаныс сызығы» моделіне сүйенеді. ІБЖ-ның қатысушылары бұл Директорлар кеңесі, Басқарма, Аудит жөніндегі комитет, Ішкі аудит қызметі, құрылымдық бөлімшелер - бизнес-процестердің иелері, бақылау рәсімдерін орындаушылар, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімше болып табылады..

Корпоративтік басқару

Корпоративтік басқару қағидаттары

«KEGOC» АҚ корпоративтік басқару қағидаттары мыналар:

- органдар арасында міндеттерді айқын бөлуге негізделген корпоративтік басқарудың тиімді жүйесі;
- акционерлердің құқықтарын қорғау және қамтамасыз ету;
- акционерлер үшін теңдей жағдай;
- тұрақты даму және мүдделі тараптардың корпоративтік басқарудағы рөлі;
- ақпаратты ашу және айқындық;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқармасы қызметінің тиімділігі.

2017-2018 жылдары «Самұрық-Қазына» АҚ тәуелсіз консультантпен бірлесіп, «KEGOC» АҚ-да корпоративтік басқарудың тәуелсіз диагностикасын жүргізді, оның нәтижелері бойынша Директорлар кеңесі ұсынымдар негізінде әзірленген «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2018-2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын бекітті. Бұл жоспар, соның ішінде 2020 жылдың қорытындылары бойынша сәтті іске асырылды. Атап айтқанда, «Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі» бөлімі бойынша 2019-2020 жылдары Компания Директорлар кеңесінің отырыстарында CEO және CFO есептерін қарау тәжірибесін енгізді, Компанияның перспективалы қызметкерлерімен кездесулер өткізілді, сонымен қатар Директорлар кеңесінде Комитет төрағаларының есептері, соның ішінде тұрақты даму мәселелері бойынша есептер тұрақты

түрде ұсынылып отырады. Тұрақты түрде стратегиялық сессиялар мен инвестициялық жобаларға мониторинг өткізіліп тұрады. Директорлар кеңесі Директорлар кеңесі мен комитеттерге материалдар мен есептерді ұсынудың толық регламентін бекітті.

Компания «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит» бөлімі бойынша Компания қызметкерлерін тәуекелдерді басқару саласында кәсіби дамыту жоспарларына, контрагент банктер бойынша лимиттерді мониторингтеуге және негізгі қызмет көрсеткіштерін анықтауға байланысты процестерді жетілдірді. Компания қызметкерлердің тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы білімдерін бағалау процесін әзірлеу мен ішкі бақылау жөніндегі ішкі құжаттарды пысықтады. Ішкі аудит бөлігінде аудиторлық тексерулерді орындау, аудиторлық есептер мен ұсынымдар жазу, сонымен қатар ұсынымдарды мониторингтеу процестері жетілдірілді.

Компания «Тұрақты даму» қағидаттарын іске асыруда айтарлықтай жетістіктерге жетті: Компания қызметінің нәтижелері жалпы тұрақты даму қызметі саласында және Компания қызметінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік сияқты салаларында қол жеткізуге болатын нәтижені көрсетеді.

«Акционерлердің құқықтары» бөлігінде Компания дивидендтерді заңнамада белгіленгеннен аз мерзімде төлеу тәжірибесін енгізді, осылайша осы бөлім компоненті бойынша рейтинг деңгейі жоғары көрсеткішке жетті.

Компания 2020 жылы «ВВВ» корпоративтік басқару рейтингісіне сәйкес болу жөніндегі стратегиялық мақсатқа қол жеткізуге ұмтылды, алайда Қор корпоративтік басқару диагностикасын 2021 жылға ауыстырды және Компания консультант берген ұсынымдардың іс жүзінде орындалуы мен Директорлар кеңесінің өзін-өзі бағалау нәтижелері есепке алынатын «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2021 жылға арналған іс-шаралар жоспарын әзірлейді.

Іс-шаралар жоспарының орындалуы туралы толық есептер «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің қарауына тоқсан сайын ұсынылып отырады.

Компанияны басқару құрылымы

10238

Акционерлік капитал

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша Компанияның жарияланған және орналастырылған жай акцияларының саны - 260 000 000 дана, оның ішінде «Самұрық-Қазына» АҚ атынан ірі акционерге 234 000 001 акция (90 % плюс бір акция), миноритарлық акционерлерге 25 998 609 акция (9,9995 %) тиесілі, қалған 1 390 дана акцияларын (0,0006 %) «KEGOC» АҚ сатып алды.

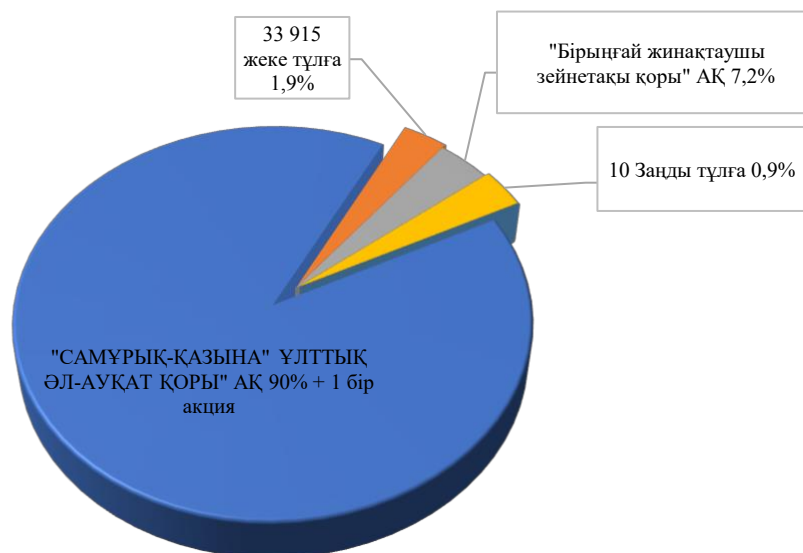
2020 жылы Компанияның орналастырылған акцияларының бес және одан көп пайызын иеленетін акционерлер мен акциялар бойынша маңызды мәмілелер мен өзгерістер болған жоқ. (102-10)

Дерек көзі – Қазақстан қор биржасы (<https://kase.kz>).

Акционерлердің жалпы жиналысы

«KEGOC» АҚ акционерлерінің 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша құрылымы.

Акционерлердің жалпы жиналысы Қоғамның жоғары органы болып табылады.

Акционерлердің жалпы жиналысы өз қызметін «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қоғамның Жарғысына және «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысы туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады және құқықтарын іске асырады.

2020 жылы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысын шақыруға бес рет бастама жасады:

1. 2020 жылғы 21 ақпанда Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы өткізілді, онда мына мәселелер бойынша шешімдер қабылданды:

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережені жаңа редакцияда бекіту туралы»;
«KEGOC» АҚ Басқарма төрағасын тағайындау (сайлау), сондай-ақ «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасының өкілеттік мерзімін белгілеу туралы.

2. 2020 жылғы 27 сәуірде Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы өткізілді, онда мына мәселелер бойынша шешімдер қабылданды:

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесін тағайындау, сондай-ақ «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттік мерзімін, сыйақы төлеу және шығыстарын өтеу мөлшері мен шарттарын белгілеу туралы.

3. 2020 жылғы 29 мамырда Акционерлердің жылдық жалпы жиналысы өтті, онда мына мәселелер бойынша шешімдер қабылданды:

«Жылдық қаржылық есептілікті, таза кірісті бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивиденд төлеу жөнінде шешім қабылдау және 2019 жылға «KEGOC» АҚ бір жай акциясына есептегенде дивиденд мөлшерін бекіту туралы»;

«KEGOC» АҚ аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды белгілеу туралы»;

«Акционерлердің «KEGOC» АҚ мен оның лауазымды адамдарының әрекеттеріне қатысты шағымдары және оларды қарау нәтижелері туралы».

4. 2020 жылғы 26 маусымда Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы өтті, онда мына мәселелер бойынша шешімдер қабылданды:

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің кейбір мәселелері туралы».

5. 2020 жылғы 23 қазанда Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы өтті, онда мына мәселелер бойынша шешімдер қабылданды:

«KEGOC» АҚ-ның 2020 жылғы 30 маусымдағы жай-күйі бойынша және сол күнге аяқталған алты айдағы жартыжылдық қаржылық есептілігін, таза кірісті бөлу тәртібін бекіту туралы, жай акциялар бойынша дивиденд төлеу жөнінде шешім қабылдау, 2020 жылдың бірінші жартыжылдығына «KEGOC» АҚ-ның бір жай акциясына есептегенде дивиденд мөлшерін бекіту туралы».

«KEGOC» АҚ Жарғысына өзгерістер мен толықтыруларды бекіту туралы».

Акционерлердің жалпы жиналысының барлық шешімдері «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің, Басқармасының назарына жеткізілді, тапсырмалар толық көлемде және уақытында орындалуда.

Дивидендтік саясат

«KEGOC» АҚ дивидендтік саясаты дивидендтік төлемдердің мөлшерін белгілеу кезінде акционерлердің мүдделерін сақтауға, Компанияның инвестициялық тартымдылығын арттыру мен оны капиталдандыруға, Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген акционерлердің құқықтарын қатаң сақтау мен құрметтеуге негізделеді. Дивидендтер төлеу шарттары: Компанияда есептік кезеңде таза пайданың немесе бөлінбеген пайданың болуы; Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген дивидендтерді төлеуге шектеулердің болмауы; Акционерлердің жалпы жиналысының шешімі.

Акционерлерге дивидендтер төлеу көзі бұл «KEGOC» АҚ-ның ҚЕХС-ға сәйкес жасалған шоғырландырылған қаржылық есептемесі негізінде есептелетін тиісті қаржы жылындағы немесе жарты жылдағы таза кіріс немесе бөлінбеген пайда болып табылады. Компанияның Директорлар кеңесі қаржы жылындағы немесе жартыжылдық тағы таза кірісті бөлу тәртібі және дивидендтер мөлшері туралы ұсыныстарды дайындаған кезде дивидендтерді төлеуге жіберілетін сома таза кірістің кем дегенде 40 %-ын құрауы тиіс екеніне сүйенеді. Жыл қорытындысы бойынша «KEGOC» АҚ жай акциялары бойынша дивиденд төлеу туралы шешімді Акционерлердің жылдық жалпы жиналысы Компанияның жылдық қаржылық есептемесін бекіткеннен кейін қабылдайды. Жартыжылдық қорытындылар бойынша «KEGOC» АҚ-ның жай акциялары бойынша дивиденд төлеу туралы шешімді Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы Компанияның тиісті кезеңдегі қаржылық есептемесіне аудит жүргізгеннен кейін 3 ай ішінде қабылдауы мүмкін.

Акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесінің ұсынысын қарай келе, өз қарауы бойынша «KEGOC» АҚ жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдайды, «KEGOC» АҚ бір жай акциясына есептегенде дивиденд мөлшерін бекітеді, сонымен қатар дивиденд төлене бастайтын күнді белгілейді.

Дивиденд тарихы

Дивиденд есептелген кезең	2017 жыл		2018 жыл		2019 жыл		2020 жыл
	1-жартыжылдық та	бір жылда	1-жартыжылдық та	бір жылда	1-жартыжылдық та	бір жылда	1-жартыжылдық та
Бір акцияға есептегенде дивиденд мөлшері, теңге	48,4	88,53	80,53	54,53	67,17	48,86	77,09
Есептелген дивидендтің жалпы сомасы, мың теңге	23 017 677		35 115 412		30 167 638		20 043 292
ҚЕХС бойынша дивидендті төлеуге жұмсалған таза пайда үлесі, %	70%	70%	80%	87,6%	77,3%	74,03%	70%
Дивиденд төлеу туралы шешім қабылдаған эмитенттің басқару органының атауы	Акционерлердің жалпы жиналысы						
Дивиденд төлеу туралы шешім қабылданған, эмитенттің басқару органы өткізген жиналыстың өткізілген күні, хаттама күні мен нөмірі	2017 жылғы 26 қазан - №7	2018 жылғы 27 сәуір - №8	2018 жылғы 30 қараша №11	2019 жылғы 3 мамыр - №13	2019 жылғы 25 қазан - №14	2020 жылғы 29 мамыр - №17	2020 жылғы 23 қазан - №19
Дивиденд алуға құқығы бар тұлғалардың тізімі жасалған күн	2017 жылғы 6 қараша	2018 жылғы 14 мамыр	2018 жылғы 11 желтоқсан	2019 жылғы 14 мамыр	2019 жылғы 4 қараша	2020 жылғы 8 маусым	2020 жылғы 29 қазан

Миноритарлық акционерлердің құқықтары

Компаниядағы корпоративтік басқару барлық акционерлерге әділ қарым-қатынасты және теңдей құқықты қамтамасыз ететіндей құрылған. Акционерлердің құқықтары, міндеттері мен құзыреттері қолданыстағы заңнамаға сай белгіленеді және Компанияның Жарғысында бекітілген. Акционерлердің құқықтарына Қазақстан Республикасының заңнамасында, Компанияның жарғысында және ақпаратты ашу саласындағы ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте шешім қабылдау үшін жеткілікті ақпаратты уақтылы алу; акционерлердің жалпы жиналысына қатысу және өз құзыретіндегі мәселелер бойынша дауыс беру; Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін белгілеуге, оның мүшелерін тағайындауға және олардың өкілеттіктерін тоқтатуға, сонымен қатар сыйақы мөлшерін және оны төлеу шарттарын белгілеуге қатысу; айқын және ашық дивидендтік саясат негізінде Акционерлердің жалпы жиналысының шешімімен белгіленетін мөлшерде және мерзімде дивиденд алу кіреді, бірақ бұлармен шектелмейді.

Директорлар кеңесі

Директорлар кеңесі Акционерлердің жалпы жиналысына есеп береді, Қазақстан Республикасының заңнамасымен және (немесе) Компанияның Жарғысымен Акционерлердің жалпы жиналысының және (немесе) Қоғам Басқармасының құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Қоғамға стратегиялық және жалпы басшылық етуді және Басқарма қызметіне бақылауды қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесінің мүшесі тек жеке тұлға ғана бола алады.

Директорлар кеңесі мүшелерінің саны 7-11 адамды құрауы тиіс.

Директорлар кеңесінің құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылған саны кем дегенде 30 (отыз) пайызды құрайды, бірақ Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының 50 (елу) пайызынан аспайды.

Директорлар кеңесінің мүшелері Акционерлердің жалпы жиналысында кандидаттардың құзыреті, дағдылары, жетістіктері, іскери беделі және кәсіби тәжірибесі ескеріле отырып, айқын және ашық рәсімдер негізінде сайланады. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның бүкіл құрамын жаңа мерзімге қайта сайлаған кезде олардың Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.

Директорлар кеңесінің құрамына жекелеген акционерлердің, Басқарманың және басқа да мүдделі тұлғалардың ықпалынан тыс, тәуелсіз және дұрыс шешімдер қабылдау үшін жеткілікті кәсіби және дербес тәуелсіз директорлар сайланады.

Директорлар кеңесінің мүшелері 3 (үш) жылдан аспайтын мерзімге сайланады.

Тәуелсіз директор Директорлар кеңесіне қатарынан 9 (тоғыз) жылдан артық уақытқа сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда ғана 9 (тоғыз) жылдан астам мерзімге сайлауға рұқсат етіледі, бұл ретте Директорлар кеңесіне мұндай тәуелсіз директорды сайлау жыл сайын осы Директорлар кеңесінің мүшесін сайлау қажеттілігі және мұндай фактордың тәуелсіз шешімдер қабылдаудағы әсері туралы толық түсіндірме бере отырып, өткізілуі тиіс.

Директорлар кеңесі Қазақстан Республикасының заңнамасына және Жарғыға сәйкес Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жататын мәселелер бойынша шешім қабылдауға құқылы.

Директорлар кеңесі мүшелерінің құқықтары мен міндеттері Қоғам Жарғысымен айқындалады.

Акционерлердің жалпы жиналысының 2018 жылғы 27 сәуірдегі шешімімен (№ 8 хаттама) Директорлар кеңесінің құрамы Акционерлердің жалпы жиналысының 2017 жылғы 12 мамырдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мүшелерін іріктеу және сайлау қағидаларына сәйкес кандидаттардың іріктеу өлшемдеріне, біліктілік талаптарына және өткізілген бенчмаркингке сәйкестігі ескеріле отырып, үш жылға сайланды.

Директорлар кеңесінің құрамы

2020 жылғы 1 қаңтардағы жай-күй бойынша Директорлар кеңесінің құрамы

- Сәтқалиев Алмасадам Майданұлы - Директорлар кеңесінің төрағасы, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі.

- Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы - Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі.

- Егімбаева Жанна Дачерқызы - Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі.

- Доминик Фаш - Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

- Януш Биалек - Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

- Құдабаев Ермек Әскербекұлы - Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

- Қажиев Бақытжан Төлеуқажыұлы - «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, Басқарма төрағасы.

2020 жылы Директорлар кеңесінің құрамына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді.

2020 жылғы 27 қаңтарда Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор Құдабаев Ермек Әскербекұлы өзінің өтініші негізінде өз өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатты.

2020 жылғы 27 сәуірде «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімімен Бекенов Жанбота Темірғалиұлы Директорлар кеңесінің кандидаттары резервінен Директорлар кеңесінің құрамына тәуелсіз директор болып сайланды.

2020 жылғы 26 маусымда «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімімен Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор Януш Биалектің өкілеттігі

мерзімінен бұрын тоқтатылды, ал ірі акционер ретіндегі «Самұрық-Қазына» АҚ ұсынысы бойынша тәуелсіз директор болып Нұрлан Заманбекұлы Аханзарипов сайланды.

Директорлар кеңесінің мүшелері туралы мәліметтер

(2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша Директорлар кеңесінің құрамы)

 <p>Сәтқалиев Алмасадм Майданұлы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы</p>	<p>1970 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы. «KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен 2018 жылғы 2 қарашада (№ 10 хаттама) тағайындалды. <i>«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.</i></p> <p>Білімі: Алматы қаласы, Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, механик, қолданбалы математик (1987-1992 жылдар); Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы (РФ Президенті жанындағы РХШжәнеМҚА), Москва қаласы, Экономика магистрі (2011-2013 жылдар); Назарбаев Университеті, Жоғары бизнес мектебі (Duke University's Fuqua School of Business бірлескен бағдарлама), Астана қ., «Іскери әкімшілік ету» магистрі (2013-2015 жылдары); Стэнфорд Университеті, Жоғары бизнес мектебі, Stanford Executive Program (SEP) (2016 жыл).</p> <p>Соңғы алты жылдағы жұмыс тәжірибесі: 2018 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару және жекешелендіру жөніндегі басқарушы директоры; 2018 жыл (шілде) мен 2018 жыл (тамыз) – «KAZENERGY» Қазақстан Мұнай-газ және Энергетикалық Кешен Ұйымдары Қауымдастығы» ЗТБ; 2012 – 2018жж. – «Самұрық-Энерго» АҚ Басқарма төрағасы. Басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы: «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, «Қазатомпром» АҚ, Қазақстан электр энергетикалық қауымдастығы (ҚЭК) Директорлар кеңесінің мүшесі.</p> <p>Ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы: – Қазақстан жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі (2015 ж.); – экономика ғылымдарының докторы (2015 ж.); – Ресей жаратылыстану ғылымдары академиясының шетелдік мүшесі (2010 ж.); – экономика ғылымдарының кандидаты (2002 ж.).</p>
 <p>Қажиев Бақытжан Төлеуқажыұлы «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасы, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі</p>	<p>1964 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы. 2011 жылғы 31 мамырда (№ 24/11 хаттама), 2012 жылғы 8 мамырда (№ 21/12 хаттама) «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешімдерімен; 2015 жылғы 30 сәуірде (№1 хаттама), 2018 жылғы 27 сәуірде (№ 8 хаттама) «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімдерімен тағайындалды. <i>«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.</i></p> <p>Білімі: Алматы энергетикалық институты – мамандығы «Электр тораптары мен жүйелері», инженер-электрик (1986 жыл); Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті – экономика бакалавры (2007 жыл).</p> <p>Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі: 2011 жылдан бастап – осы уақытқа дейін «Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасы; 2009-2011 жж. – «Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» «KEGOC» АҚ вице-президенті; 2008-2009 жж. – «KEGOC» АҚ атқарушы директоры. Басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы: Қазақстан электр энергетикалық қауымдастығы (ҚЭК) Директорлар кеңесі төрағасының орынбасары.</p> <p>Ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы: DBA бағдарламасы бойынша докторант, 6D052000 «Іскери әкімшілік ету» мамандығы («Алматы Менеджмент Университет» БМ).</p>

**Тиесов Сүйіншілік
Әмірхамзаұлы**

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару жөніндегі комитетінің және Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитетінің мүшесі

1946 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы. 2016 жылғы 28 қазанда (№ 5 хаттама) және 2018 жылғы 27 сәуірде (№ 8 хаттама) «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімімен **тағайындалды.**

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Білімі: Алматы қ., В.И. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институты, «Инженер-электрик» мамандығы бойынша (1968 жыл), Карол Мартин Гаттон Бизнес және экономика колледжінің Бизнес және менеджмент орталығы, Кентукки университеті, АҚШ (1996 жыл).

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

2004-2016 жж. – «КОРЭМ» АҚ Басқарма төрағасы.

«Становление рынка электрической энергии в Казахстане» монографиясының авторы. ҰЭТ-ты қалыптастыруға, бірегей ЭЖЖ мен 1150-500 кВ қосалқы станцияларды және электр энергиясының ірі өндірушілері – Ақсу МАЭС, Екібастұз МАЭС ендіруге қатысушы. Теңіз мұнай-газ кен орнын электрмен сырттан жабдықтау схемасын; ҰЭТ-ты жаңғырту бағдарламасын іске асыруды; Қазақстандағы электр энергиясы мен қуаты нарығының жобасын, 1995 жылғы алғашқы Электр энергетикасы туралы заңды; Қазақстанның электр энергиясы нарығының жұмысына қатысты барлық нормативтік-құқықтық құжаттарды әзірлеу мен ендіруге қатысушы.

Ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы:
техникалық ғылымдардың кандидаты.

Егімбаева Жанна Дачерқызы
«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитетінің және Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитетінің мүшесі

1953 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматшасы. 2016 жылғы 28 қазанда (№ 5 хаттама) және 2018 жылғы 27 сәуірде (№ 8 хаттама) «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімдерімен **тағайындалды.**

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Білімі: С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті «Заңгер» мамандығы бойынша.

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

2016–2019 жж. – «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-да кеңесші;

2016–2019 жж. – тәуелсіз директор – «ҚазАгро» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамы Директорлар кеңесінің мүшесі;

2017 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Қазақстан инжиниринг ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

2016 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі;

2011–2016 жж. – Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі Кеңесі Басшысының орынбасары.

Басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы:

«СК Қазақстан инжиниринг» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

Доминик Фаш
тәуелсіз директор, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау

1949 жылы дүниеге келген, Франция азаматы. 2015 жылғы 30 сәуірде (№1 хаттама) және 2018 жылғы 27 сәуірде (№8 хаттама) «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жалпы жиналысының шешімдерімен **тағайындалды.**

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Білімі: Сорбонна университеті, Франция (1972 жыл), инженер дипломы, М.В. Ломоносов атындағы Москва мемлекеттік университеті, Ресей. CNRS Ұлттық ғылыми зерттеулер орталығы, Париж, Франция, Электр және механика жоғары мектебімен бірлескен Сорбонна университеті.

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі және басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы:

2016 жылдан бастап – «RTF» жауапкершілігі шектеулі қоғамы Директорлар кеңесінің төрағасы;

2013 жылдан бастап – София-Антиполис Технопарк Директорлар кеңесінің мүшесі, Франция;

2008–2013 жж. – Директорлар кеңесінің төрағасы, EnelOGK-5 президенті.

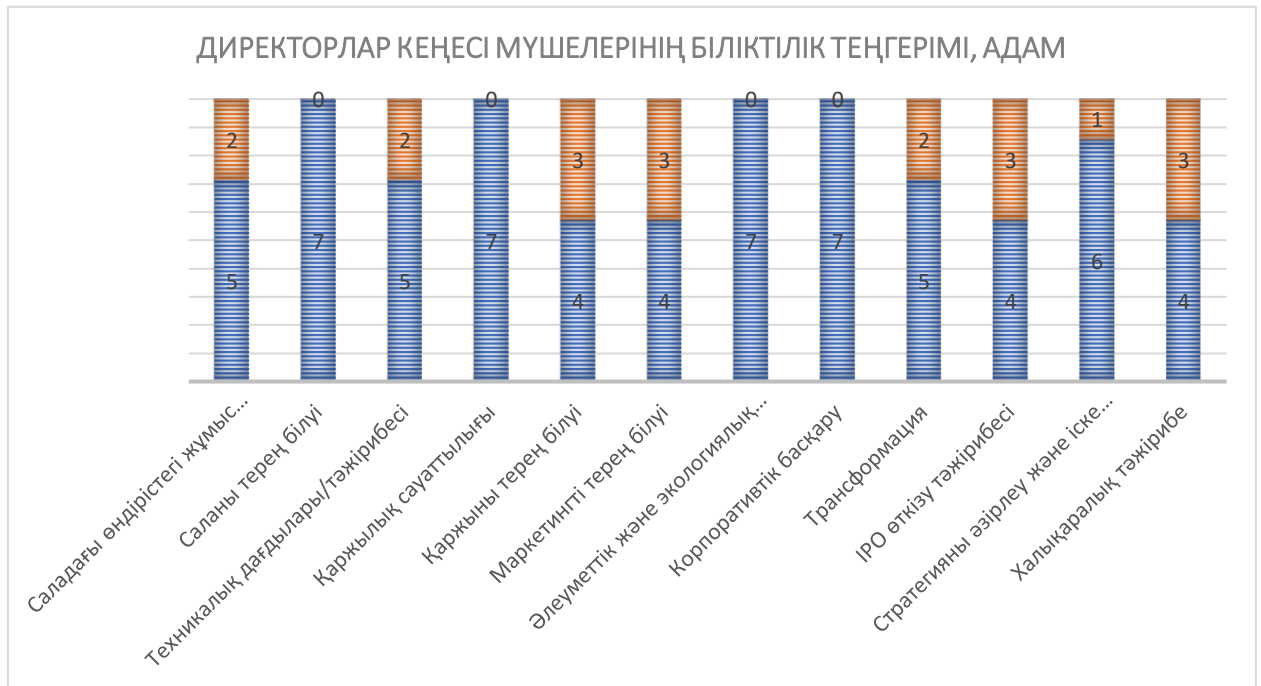
<p>жөніндегі комитетінің төрағасы, Аудит жөніндегі комитетінің және Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитетінің мүшесі</p>	<p>SophiaAntipolis технопаркi шеңберіндегі бірқатар ғылыми және инновациялық іс-шаралардың, конференциялар мен фестивальдердің негізін қалаушы, Еуропалық энергетикалық форумды өткізетін ClubdeNice ұйымының негізін қалаушы.</p>
<div style="text-align: center;"> </div> <p>БЕКЕНОВ Жанбота Темірғалиұлы тәуелсіз директор, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитетінің төрағасы, Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитетінің мүшесі</p>	<p>1957 дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы 2020 жылғы 27 сәуірде «KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен (№16 хаттама) тағайындалды. <i>«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.</i></p> <p>Білімі: Алма-Ата халық шаруашылығы институты, қаржы және кредит факультеті (1982-1985жж.), әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, механика және қолданбалы математика факультеті (1985ж.)</p> <p>Соңғы бес жылдағы жұмыс тәжірибесі: 2018 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін - «Еуразиялық банк» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі; 2016 - 2018 жж. - «Grant Thornton» ЖШС-да бірге басқарушы серіктесі; 2002 - 2014 жж. - «PricewaterhouseCoopers» ЖШС Аудиторлық департаментінің аға кеңесшісі;</p> <p>Басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы: Қазақстан Республикасы Аудиторлар палатасының мүшесі (1994 жылдан бастап) Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі жанындағы Консультативтік кеңестің мүшесі (1994 жылдан).</p>
<div style="text-align: center;"> </div> <p>АХАНЗАРИПОВ Нұрлан Заманбекұлы тәуелсіз директор, «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитетінің және Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару жөніндегі комитетінің төрағасы, Аудит жөніндегі комитетінің мүшесі</p>	<p>1965 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы. 2020 жылғы 26 маусымда «KEGOC» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен (№ 18 хаттама) тағайындалды. <i>«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.</i></p> <p>Білімі: Шәкәрім атындағы Семей университеті, бухгалтер экономист, есепке алу және аудит (1991ж.), MBA, Іскери әкімшілік магистрі, геофизик (1995ж.), Қ.И.Сәтпаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университеті (2015ж.)</p> <p>Соңғы бес жылдағы жұмыс тәжірибесі және басқа ұйымдардың басқару органдарына қатысуы: 2019 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін - «Инжиниринг және технологиялар трансферті орталығы» АҚ – «Бәйтерек» ҰБХ тобы Директорлар кеңесінің мүшесі; 2017 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін - «АстанаГаз» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директоры; 2017 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін - «iQS Engineering» ЖШС Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директоры; 2019-2020 жж. - «Инжиниринг және технологиялар трансферті орталығы» АҚ - "Бәйтерек" ҰБХ тобы Директорлар кеңесінің мүшесі; 2017-2018 жж. - «Қазақстан инжиниринг» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директоры; 2010 - 2016 жж. - «АльфаБанк - Қазақстан» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор. «АНК» Қазақстан Салық төлеушілер қауымдастығының Басқарушы кеңесінің, «KAZENERGY» Қауымдастығының Сараптамалық кеңесінің мүшесі. Сертификатталған тәуелсіз директор (Cert IoD) Institute of Directors, UK.</p>

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің өкілеттік мерзімі жалпы алғанда «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы сәуірде аяқталатын өкілеттік мерзімімен сәйкес келеді.

Директорлар кеңесі мүшелерінің құзыреті

Директорлар кеңесінің мүшелері	Сәтқалиев А.М.	Қажиев Б.Т.	Тиесов С.А.	Егімбаева Ж.Д.	Доминик Фаш	Бекенов Ж.Т.	Аханзарипов Н.З.
Саладағы жұмыс тәжірибесі/жалпы жұмыс өтілі, жыл	20/29	35/35	53/53	5/50	49/49	1/36	18/28
Негізгі құзіреттіліктер							
Сала бойынша білімі							
Саладағы өндірістегі жұмыс өтілі							
Саланы терең білуі							
Техникалық дағдылар/ тәжірибе							
Арнайы дағдылары мен тәжірибесі							
Қаржылық сауаттылық							
Қаржыларды терең білуі							
Маркетингті терең білуі							
Әлеуметтік және экологиялық мәселелер бойынша терең білімі							
Басқару және құқықтану саласындағы жұмыс тәжірибесі							
Корпоративтік басқару							
Трансформация							
ІРО жүргізу тәжірибесі							
Стратегияны әзірлеу және іске асыру							
Халықаралық тәжірибе							

Тәуелсіз директорларды іріктеу өлшемдері

Тәуелсіз директорда жекелеген акционерлердің, Басқарманың және басқа да мүдделі тұлғалардың ықпалына тәуелді болмайтындай тәуелсіз және дұрыс шешімдер қабылдауы үшін жеткілікті кәсіби шеберлігі мен дербес шешім қабылдай алатын қасиеттері болуы тиіс.

Тәуелсіз директорлар тәуелсіздіктің барлық заңнамалық өлшемдеріне сай келеді, олардың мәртебесі, өкілеттіктері, құқықтары мен міндеттері «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының, «KEGOC» АҚ Жарғысының, «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің талаптарымен және «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелерін іріктеу және тағайындау қағидаларымен реттелген.

Корпоративтік басқарудың әлемдік тәжірибесі мен «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 54-бабы 5-тармағының талаптарына сәйкес директорлар кеңесі құрамы кем дегенде үш адамнан құралуы тиіс. Қоғамның директорлар кеңесінің құрамынан кем дегенде отыз пайызы тәуелсіз директорлар болуы тиіс.

«KEGOC» АҚ-да директор мына жағдайда тәуелсіз болып танылады, егер ол:

үлестес тұлға болып табылмаса және Директорлар кеңесіне тағайындар алдындағы үш жыл ішінде үлестес тұлға болсама (директор лауазымында болған жағдайды қоспағанда);

«KEGOC» АҚ үлестес тұлғаларына қатысты үлестес тұлға болып табылмаса;

«KEGOC» АҚ лауазымды тұлғаларымен немесе «KEGOC» АҚ ұйымдары – үлестес тұлғаларымен бағынысты байланыста болмаса және оны Директорлар кеңесіне тағайындар алдындағы үш жыл ішінде аталған тұлғаларға бағынысты болмаған болса;

аудиторлық ұйымның құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде «KEGOC» АҚ аудитіне қатыспаса және оны Директорлар кеңесіне тағайындар алдындағы үш жыл ішінде осындай аудитке қатыспаған болса;

«KEGOC» АҚ органдарының отырыстарында акционердің өкілі болмаса және Директорлар кеңесіне тағайындар алдындағы үш жыл ішінде ондай өкіл болмаған болса; мемлекеттік қызметкер болмаса.

Мүдделер қайшылығы

«KEGOC» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері 2020 жылы мүдделер қайшылығына жол берген жок, Директорлар кеңесінің жеке

мүдделері өз міндеттерін тиісінше орындауына әсер еткен жағдайлар туындаған жоқ; әділ шешім қабылдауға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін мүдделер қайшылығына байланысты жағдайлар тіркелген жоқ, Директорлар кеңесінің мүшелері осындай шешімдерді талқылауға және қабылдауға қатысқан жоқ.

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің отырыстары

Есептік кезеңде Директорлар кеңесі 12 күндізгі отырыс және 1 сырттай отырыс өткізді.

Қаралған мәселелердің жалпы саны - 122.

2020 жылы Директорлар кеңесі мүшелерінің отырыстарға қатысуы:

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының COVID-19 вирусының таралуына қатысты пандемияны жариялауына байланысты, 2020 жылы Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің барлық отырыстары бейнеконференция (интерактивті аудиовизуалды байланыс) арқылы өткізілді.

Директорлар кеңесінің мүшелері	17 қаңтар	14 ақпан	19 наурыз	24 сәуір	19 мамыр	19 маусым	17 шілде (сырттай)	18 тамыз	18 қыркүйек	13 қазан	30 қазан	20 қараша	15 желтоқсан	%
Сәтқалиев Алмасадам Майданұлы <i>Директорлар кеңесінің төрағасы</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Қажиев Бақытжан Төлеуқажыұлы <i>Басқарма төрағасы</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы <i>«Самұрық-Қазына» АҚ өкілі</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Егімбаева Жанна Дачерқызы <i>«Самұрық-Қазына» АҚ өкілі</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Доминик Фаш <i>тәуелсіз директор</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Януш Биалек <i>тәуелсіз директор</i>	+	+	+	+	+	+	2020 жылғы 26 маусымнан бастап өкілеттігі тоқтатылды						100	
Бекенов Жанбота Темірғалиұлы <i>тәуелсіз директор</i>	2020 жылғы 27 сәуірде тағайындалды			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы <i>тәуелсіз директор</i>	2020 жылғы 26 маусымда тағайындалды						+	+	+	+	+	+	+	100

Директорлар кеңесінің 2020 жылғы отырыстарында қаралған мәселелер, %

Директорлар кеңесінің комитеттері

Белсенді талқылау алаңын құру және жекелеген мәселелерді егжей-тегжейлі талдау үшін Директорлар кеңесі жанында 4 (төрт) комитет жұмыс істейді:

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының COVID-19 вирусының таралуына байланысты пандемияны жариялауына байланысты, 2020 жылы Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің барлық отырыстары бейнеконференция (интерактивті аудиовизуалды байланыс) арқылы өткізілді.

Аудит жөніндегі комитет **2023-18**

Аудит жөніндегі комитеттің (АК) қызметі жаңартылған және «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 30 қарашадағы шешімімен бекітілген (№ 12 хаттама) Аудит жөніндегі комитет туралы ережемен реттеледі.

АК өз қызметінде Директорлар кеңесіне толық есеп береді. АК мүшелері Директорлар кеңесі мүшелерінің көпшілік даусымен тағайындалды. АК төрағасы мен мүшелері жеткілікті білімі және мол тәжірибесі, сонымен қатар практикалық тәжірибесі бар тәуелсіз директорлар болып табылады.

АК құрамына «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияның негізгі акционері ретіндегі саясаты мен көзқарастары негізінде АК-ға ұсынымдар беретін дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар.

АК құрамы 4 (төрт) адамнан тұрады, соның ішінде 3 (үш) тәуелсіз директор және дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар.

2020 жылғы 1 қаңтардағы жай-күй бойынша АК құрамында мына АК мүшелері болды:

- Құдабаев Ермек Әскербекұлы - төраға, тәуелсіз директор
- Доминик Фаше - тәуелсіз директор
- Януш Биалек - тәуелсіз директор
- Сәтжан Салтанат - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

«KEGOC» АК Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 14 ақпандағы (№ 2 хаттама), 2020 жылғы 27 сәуірдегі (№ 4 хаттама) және 2020 жылғы 18 тамыздағы (№ 8 хаттама) шешіміне сәйкес АК құрамына өзгерістер енгізілді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша АК құрамында мына мүшелер болды:

- Бекенов Жанбота Темірғалиұлы - төраға, тәуелсіз директор
- Доминик Фаше - тәуелсіз директор
- Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы - тәуелсіз директор
- Пірмаханов Сәкен Бөлегенұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

АК мүшелерінің 2020 жылы қатысуы

Аудит жөніндегі комитеттің мүшелері	13 ақпан	19 наурыз	27 сәуір	27 сәуір	18 мамыр	18 маусым	17 тамыз	17 қыркүйек	29 қазан	19 қараша	14 желтоқсан	%
Доминик Фаше тәуелсіз директор	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Януш Биалек тәуелсіз директор	+	+	+	+	+	+	2020 жылғы 26 маусымнан бастап өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды				100	
Бекенов Жанбота Темірғалиұлы тәуелсіз директор	АК мүшесі 2020 жылғы 27 сәуір		+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы тәуелсіз директор	18.08. 2020 ж. бастап АК мүшесі						+	+	+	+	+	100
Пірмаханов Сәкен Бөлегенұлы Дауыс беру құқығынсыз сарапшы	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	82

АК отырыстары

Есептік кезеңде АК күндізгі нысанда 11 отырыс өткізді, онда 38 мәселе қаралды.

2020 жылы АК мына мәселелерді қарап, солар бойынша ұсынымдар берді:

ішкі аудит

- Ішкі аудит қызметі басшысының 2020 жылға арналған Мақсат картасы қаралды;
- Ішкі аудит қызметінің қызметі туралы жылдық және тоқсандық есептер қаралды;
- Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің жұмысы мен қызметақыларының бағасы

қаралды;

- Ішкі аудит қызметінің 2021 жылға арналған бюджеті қаралды;

- Ішкі аудит қызметінің 2021 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары

қаралды.

Сыртқы аудит

сыртқы аудитор «Эрнст энд Янг» ЖШС-ның 2019 жылғы қаржылық есептілік аудитінің нәтижелері бойынша есебі қаралды;

сыртқы аудитор «Эрнст энд Янг» ЖШС-ның 2020 жылғы бірінші жартыжылдық тағы аралық қаржылық есептілік аудитінің нәтижелері бойынша есебі қаралды;

□ «Эрнст энд Янг» ЖШС-ның 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы қаржылық есептілік аудиті бойынша жоспары қаралды.

Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару

□ ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесі бойынша ішкі нормативтік құжаттар, сондай-ақ оларға өзгерістер мен толықтырулар қаралды;

□ Тәуекелдер жөніндегі тоқсандық есептер қаралды;

□ Тәуекелдер тізілімі, Тәуекелдер картасы, «KEGOC» АҚ Негізгі тәуекелдерді, тәуекел-аппетитті, төзімділік деңгейін және негізгі тәуекелдер бойынша негізгі тәуекел көрсеткіштерін басқару жөніндегі 2021 жылға арналған іс-шаралар жоспары қаралды.

Қаржылық есептілік

□ «KEGOC» АҚ-ның 2019 жылғы жылдық қаржылық есептілігі, таза кірісті бөлу тәртібі, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу және бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшері туралы ұсыныстар қаралды;

□ «KEGOC» АҚ-ның 2020 жылғы 30 маусымдағы жай-күй бойынша және сол күнге аяқталған алты айдағы аралық қаржылық есептілігі, «KEGOC» АҚ-ның таза кірісін бөлу тәртібі және «KEGOC» АҚ-ның 2020 жылғы бірінші жартыжылдық тағы бір жай акциясына есептегенде дивидендтер мөлшері туралы ұсыныстар қаралды.

Комплаенс мәселелер

□ COMPLAENС-офицердің 2020 жылға арналған Мақсат картасы қаралды;

□ COMPLAENС-офицердің қызметі туралы тоқсан сайынғы есептер қаралды.

2019 жылы АҚ отырыстарында қаралған мәселелер, %

Директорлар кеңесі 2020 жылы АҚ-ның жекелеген ұсыныстарын және/немесе ұсынымдарын қабыл алмаған жағдайлар тіркелген жоқ.

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет 102-18

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет (ТСК) қызметі «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қарашадағы шешімімен (№ 10 хаттама) бекітілген және жаңартылған Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет туралы ережемен реттелген.

ТСК өз қызметінде толығымен Директорлар кеңесіне есеп береді. ТСК мүшелерін Директорлар кеңесі тағайындады, СТК төрағасы тәуелсіз директор болып табылады, СТК құрамына дауыс беру құқығы жоқ сарапшы кіреді, ол «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияның ірі акционері ретіндегі саясатына және пайымына негізделген ұсынымдар береді.

СТК-ның барлық мүшелерінің жеткілікті білімі және мол, сонымен қатар практикалық тәжірибесі бар.

СТК құрамы 4 (төрт) адамнан тұрады, оның ішінде 2 (екі) тәуелсіз директор, «Самұрық-Қазына» АҚ 1 (бір) өкілі және дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар.

2020 жылғы 1 қаңтардағы жай-күй бойынша СТК мүшелері құрамына мыналар кіреді:

- Януш Биалек - төраға, тәуелсіз директор
- Құдабаев Ермек Әскербекұлы - тәуелсіз директор
- Егімбаева Жанна Дачерқызы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Кәрімов Дәулет Сәбитұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 27 сәуірдегі (№ 4 хаттама) және 2020 жылғы 26 маусымдағы (№ 6 хаттама) шешімдеріне сәйкес ТСК құрамына өзгерістер енгізілді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша СТК құрамына мына СТК мүшелері кіреді:

- Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы - төраға, тәуелсіз директор
- Бекенов Жанбота Темірғалиұлы - тәуелсіз директор
- Егімбаева Жанна Дачерқызы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Кәрімов Дәулет Сәбитұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

СТК мүшелерінің 2020 жылы қатысуы

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің мүшелері	17.01.2020	13.02.2020	19.03.2020	27.04.2020	18.05.2020	18.06.2020	17.08.2020	17.09.2020	12.10.2020	29.10.2020	19.11.2020	14.12.2020	%
Януш Биалек Төраға, тәуелсіз директор	+	+	+	+	+	+	2020 жылғы 26 маусымнан бастап өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды					100	
Бекенов Жанбота Темірғалиұлы тәуелсіз директор	2020 жылғы 27 сәуірде тағайындалды			+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы тәуелсіз директор	2020 жылғы 26 маусымда тағайындалды							+	+	+	+	+	100
Егімбаева Жанна Дачерқызы «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Кәрімов Дәулет Сәбитұлы Дауыс беру құқығынсыз сарапшы	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	91,6

СТК отырыстары

Есептік кезеңде ТСК 12 күндізгі отырыс өткізді, онда 38 мәселе қаралды.

2020 жылы ТСК мына мәселелерді қарап, солар бойынша ұсынымдар берді:

- «KEGOC» АҚ Басқармасы құрамының санын, өкілеттік мерзімдерін мақұлдау, «KEGOC» АҚ Басқарма мүшелерін тағайындау және олардың қызметақыларын белгілеу туралы;
- Атқарушы дирекцияның ұйымдық құрылымы мен қызметкерлерінің жалпы санындағы өзгерістер туралы;
- Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін арттыру жоспары туралы;
- Басқарма мүшелеріне арналған ҚНҚ және олардың нысаналы мәндері, Омбудсмен мен Корпоративтік хатшының Мақсат карталары туралы;
- Басқарма төрағасына, Басқарма мүшелеріне, Корпоративтік хатшыға, Омбудсменге, Комплаенс-офицерге және Ішкі аудит қызметінің басшысына еңбекақы және сыйақы төлеу қағидалары туралы, Компания қызметкерлерін әлеуметтік қолдау қағидалары және Басқарма төрағасы мен мүшелерін тағайындау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату қағидалары туралы;

- Корпоративтік хатшыға және Омбудсменге сыйақы төлеу туралы;
- Корпоративтік хатшының калибрлеу сессиясын өткізу туралы;
- «KEGOC» АҚ Менеджменті пулымен (Сабақтастық жоспарымен) жұмыс жөніндегі есеп және «KEGOC» АҚ Менеджменті пулын қарау туралы;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесіне кандидаттар тізімін қалыптастыру жөніндегі ұсынымдар туралы;
- «KEGOC» АҚ Басқарма мүшелері үшін 2020-2022 жылдарға арналған ұзақ мерзімді ҚНҚ және оның нысаналы мәнін қарау туралы;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесінің төрағасы мен мүшелерінің, Корпоративтік хатшысының 2019-2020 жылдардағы қызметін бағалау тәсілі мен жоспар-кестесін қарау туралы.

2020 жылы ТСК отырыстарында қаралған мәселелер, %

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі туралы ереженің 16-бөлімі 117-тармағының 4) тармақшасына сәйкес, ТСК-ның ұсынымы бойынша, Директорлар кеңесі бірқатар себептермен 6 (алты) мәселені қараудан алып тастады, бұл ретте Директорлар кеңесі 2020 жылы мәселелерді қарау кезінде ТСК-ның жекелеген ұсыныстарын/ ұсынымдарын қабыл алмаған жағдайлар тіркелген жоқ.

Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару жөніндегі комитет 102/16

Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару жөніндегі комитеттің (СЖКБК) қызметі Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қарашадағы шешімімен (№ 10 хаттама) бекітілген және жаңартылған Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару комитеті туралы ережемен реттелген.

СЖКБК өз қызметінде толығымен Директорлар кеңесіне есеп береді. СЖКБК мүшелері Директорлар кеңесі мүшелерінің көпшілік даусымен сайланды. СЖКБК-ның төрағасы тәуелсіз директор болып табылады, СЖКБК құрамында дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар, ол СЖКБК-ға Компанияның ірі акционері ретіндегі «Самұрық-Қазына» АҚ саясатына және пайымына негізделген ұсынымдар береді.

СЖКБК-ның барлық мүшелерінің жеткілікті білімі мен мол тәжірибесі, соның ішінде практикалық тәжірибесі бар.

СЖКБК құрамы 4 (төрт) адамнан тұрады, соның ішінде 2 (екі) тәуелсіз директор, «Самұрық-Қазына» АҚ 1 (бір) өкілі және дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар.

2020 жылғы 1 қаңтардағы жай-күй бойынша СЖКБК мүшелерінің құрамында болғандар:

- Януш Биалек - төраға, тәуелсіз директор
- Доминик Фаш - тәуелсіз директор
- Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Кәрімов Дәулет Сәбитұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 27 сәуірдегі (№ 4 хаттама) және 2020 жылғы 26 маусымдағы (№ 6 хаттама) шешімдеріне сәйкес СЖКБК құрамына өзгерістер енгізілді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша СЖКБК құрамына мыналар кіреді:

- Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы - төраға, тәуелсіз директор
- Доминик Фаше - тәуелсіз директор
- Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Кәрімов Дәулет Сәбитұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

СЖКБК мүшелерінің 2020 жылы қатысуы

Стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару жөніндегі комитет мүшелері	14.02.2020	19.03.2020	27.04.2020	18.05.2020	18.06.2020	17.08.2020	17.09.2020	9.10.2020	29.10.2020	19.11.2020	14.12.2020	%
Януш Биалек <i>Төраға, тәуелсіз директор</i>	+	+	+	+	+	2020 жылғы 26 маусымнан бастап өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды						100
Доминик Фаше <i>тәуелсіз директор</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Аханзарипов Нұрлан Заманбекұлы <i>тәуелсіз директор</i>	2020 жылғы 26 маусымда тағайындалды					+	+	+	+	+	+	100
Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы <i>«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ өкілі</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100
Кәрімов Дәулет Сәбитұлы <i>дауыс беру құқығынсыз сарапшы</i>	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	90

СЖКБК отырыстары

Есептік кезеңде Комитет 10 күндізгі отырыс өткізді, онда 32 мәселе қаралды. 2020 жылы СЖКБК мына мәселелерді қарап, ұсынымдар берді:

- Бизнес-жоспар (Даму жоспары) және Бизнес-жоспардың (Даму жоспарының) орындалуы жөніндегі есептер туралы;
- Даму стратегиясының орындалуы жөніндегі есеп туралы;
- Трансформация және бизнес бағдарламасының Жол картасы туралы;
- «KEGOC» АҚ Бизнесіні трансформациялау бағдарламасының орындалуы жөніндегі есеп туралы;
- Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспары туралы және Корпоративтік басқару кодексінің ережелеріндегі қағидаттардың сақталуы/сақталмауы жөніндегі есеп туралы;
- ірі инвестициялық жобалардың іске асырылуы жөніндегі есептер туралы;
- жылдық есеп және Тұрақты даму жөніндегі есеп туралы;
- Ақпараттық-телекоммуникациялық кешенді дамыту стратегиясының орындалуы жөніндегі есеп туралы.

2020 жылы СЖКБК отырыстарында қаралған мәселелер, %

2020 жылы Директорлар кеңесі СЖКБК-ның жекелеген ұсыныстары мен/немесе ұсынымдарын қабыл алмаған жағдайлар тіркелген жоқ.

Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет 102-181

Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің (КЕҚОҚК) қызметі «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қарашадағы шешімімен (№ 10 хаттама) бекітілген және жаңартылған Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау комитеті туралы ережемен реттелген.

КЕҚОҚК өз қызметінде толығымен Директорлар кеңесіне есеп береді. КЕҚОҚК мүшелері Директорлар кеңесі мүшелерінің көпшілік даусымен сайланды. КЕҚОҚК төрағасы тәуелсіз директор болып табылады, сонымен қатар КЕҚОҚК құрамына дауыс беру құқығы жоқ сарапшы кіреді, ол КЕҚОҚК-ға Компанияның ірі акционері ретіндегі «Самұрық-Қазына» АҚ саясаты мен пайымдарына сүйене отырып, ұсынымдар береді.

КЕҚОҚК барлық мүшелерінің жеткілікті білімі мен мол тәжірибесі, соның ішінде практикалық тәжірибесі бар.

КЕҚОҚК құрамы 4 (төрт) адамнан тұрады, оның ішінде 1 (бір) тәуелсіз директор, «Самұрық-Қазына» АҚ 2 (екі) өкілі және дауыс беру құқығы жоқ сарапшы бар.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша КЕҚОҚК құрамына мыналар кіреді:

- Доминик Фаш - төраға, тәуелсіз директор
- Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Егімбаева Жанна Дачерқызы - «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- Кәрімов Дәулет Сәбитұлы - дауыс беру құқығы жоқ сарапшы.

2020 жылы КЕҚОҚК құрамында өзгерістер болған жоқ.

2020 жылы КЕҚОҚК мүшелерінің қатысуы

Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің мүшелері	14.02.2020	17.08.2020	17.09.2020	29.10.2020	14.12.2020	%
Доминик Фаш <i>Төраға, тәуелсіз директор</i>	+	+	+	+	+	100
Тиесов Сүйіншілік Әмірхамзаұлы <i>«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ өкілі</i>	+	+	+	+	+	100
Егімбаева Жанна Дачерқызы <i>«Самұрық-Қазына» АҚ өкілі</i>	+	+	+	+	+	100
Кәрімов Дәулет Сәбитұлы <i>дауыс беру құқығынсыз сарапшы</i>	+	+	+	-	+	80

КЕҚОҚК отырыстары

Есептік кезеңде КЕҚОҚК 5 күндізгі отырыс өткізді, онда 6 мәселе қаралды.

2020 жылы ҚЕҚОҚК мына мәселелерді қарап, тиісті ұсынымдар берді:

- өндірістік және ақпараттық қауіпсіздік, еңбекті, қоршаған ортаны қорғау туралы;
- «KEGOC» АҚ электр желілеріндегі аварияларға талдау туралы (2010-2020 жж. аралығы кезеңінде);
- «KEGOC» АҚ электр желілеріндегі сенімділік көрсеткіштерін жүйелік операторлардың жетекші еуропалық және әлемдік компанияларының көрсеткіштерімен салыстыру (бенчмаркинг) туралы;
- Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитеттің қызметі жөніндегі есеп және ҚЕҚОҚК 2021 жылға арналған жұмыс жоспарын бекіту туралы.

2020 жылы ҚЕҚОҚК отырыстарында қаралған мәселелер, %

2020 жылы Директорлар кеңесі ҚЕҚОҚК-нің жекелеген ұсыныстары мен/немесе ұсынымдарын қабыл алмаған жағдайлар тіркелген жоқ.

Кәсіби даму

Директорлар кеңесі Директорлар кеңесінің жаңадан сайланған мүшелеріне арналған лауазымға кірісу бағдарламасын және Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін арттыру жоспарын бекітеді. Корпоративтік хатшы осы бағдарламалардың орындалуын қамтамасыз етеді. Директорларды оқытуға ақпараттық кеңестер, тренингтерге, форумдарға, конференцияларға және жұмыс топтарына қатысу кіреді. Директорларға өз міндеттерін орындауда көмектесу үшін оларға қажетті ақпаратты уақтылы беру рәсімдері көзделген.

2020 жылғы 20 ақпанда «Самұрық-Қазына» корпоративтік университеті» ЖМ Директорлар кеңесінің мүшелеріне «Грейдтерді, сыйақылар мен ҚНҚ бағалау жүйесі» тақырыбында семинар өткізді.

Пандемияға байланысты Директорлар кеңесінің мүшелері 2020 жылғы наурыздан бастап семинарларға Microsoft TEAMS платформасында бейнеконференция сессиясы режимінде қатысады.

2020 жылғы 27 сәуірде АҚ мүшелері Сыртқы аудиторды таңдау жөніндегі бірыңғай комиссияның отырысына қатысты (АҚ мүшелерінің қатысуымен).

2020 жылғы 18 қыркүйекте Директорлар кеңесінің мүшелерімен «Интеллектуалды энергетикалық жүйелерді дамыту - Цифрлық трансформация мүмкіндіктері» тақырыбында стратегиялық сессия өткізілді.

2020 жылғы 23 қазанда «ПрайсуотерхаусКуперс Такс энд Эдвайзори» ЖШС Директорлар кеңесінің мүшелеріне «Есептілік пен тұрақты дамуды басқару саласындағы үздік тәжірибелер» тақырыбында семинар өткізді.

2020 жылғы 11 желтоқсанда «Эрнст энд Янг Казахстан» ЖШС Директорлар кеңесінің мүшелеріне «Қаржылық емес директорларға арналған қаржы» тақырыбында семинар өткізді.

2020 жылғы 23 желтоқсанда «Эрнст энд Янг Казахстан» ЖШС Директорлар кеңесінің мүшелеріне «Энергетика саласындағы экономика» тақырыбында семинар өткізді.

2020 жылы Директорлар кеңесінің «KEGOC» АҚ перспективалы қызметкерлерімен кездесуі COVID-19 пандемиясына байланысты өткізілмеді.

Корпоративтік басқару кодексін сақтау

Компанияның корпоративтік басқару кодексі «Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік басқару кодексі негізінде қабылданды. Корпоративтік басқару кодексінің мақсаты корпоративтік басқаруды жетілдіру, басқарудың айқындығын қамтамасыз ету және тиісінше корпоративтік басқару стандарттарын сақтауды растау болып табылады.

Компаниядағы Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуын талдау Компанияның есептік жылы Компанияға қолданылатын Корпоративтік басқару кодексінің барлық ережелерін сақтайтындығын көрсетті. 2020 жылы Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеппен тасыну үшін мына сілтемені басыңыз [ссылке](#).

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес

«KEGOC» АҚ барлық мүдделі тараптармен өзара іс-қимылда кез келген түрдегі сыбайлас жемқорлыққа және жемқорлықпен байланысты құқық бұзушылықтарды жасыруға төзбеушілік саясатын ұстанады. Компания сыбайлас жемқорлықтың кез-келген түріне, соның ішінде ақшаны немесе сыйлықты қызметкерлерден алуға немесе қызметкерлерге беруге жол бермейді. Алдағы уақытта тараптардың қайсыбір міндеттемелеріне әкелуі мүмкін қонақжайлылық белгілерін немесе сыйлықтарды ұсынбайды немесе қабылдамайды. Сыбайлас жемқорлыққа қатысты істерге тартылған лауазымды адамдар мен қызметкерлер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жұмыстан босатылады және жауапқа тартылады.

«KEGOC» АҚ өзінің күнделікті қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарын сақтайды және кез келген нысандағы және түрдегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы ымырасыз күреске бағытталған барынша ұйымдық және практикалық қадамдар жасайды.

Атап айтқанда, Директорлар кеңесі алаяқтық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын, бастамашылықпен хабардар ету саясатын бекітті. Компанияның барлық қызметкерлері аталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттармен таныстырылды. Компанияның лауазымды тұлғалары сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау туралы міндеттемеге қол қойды. Басшыларды өз қарамағындағы қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық қылмыстарын жасағаны үшін жауапкершілікке тарту және отставкаға жіберу институтын іске асыру жөніндегі іс-қимылдар алгоритмін сақтау бойынша жұмыстар жүргізілуде.

«KEGOC» АҚ-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған алдын алу-профилактикалық жұмыстарға көп көңіл бөлінеді. Осылайша, филиалдардың, қосалқы станциялардың басшылары мен қызметкерлерінің қатысуымен 2020 жылы Комплаенс-офицер сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама және Компанияның ішкі стандарттары талаптарымен таныстыратын тренингтер өткізді және тоқсан сайын орталық аппараттың құрылымдық бөлімшелеріне, филиалдарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл нормалары мен стандарттары бойынша түсіндірме ақпараттық материалдар жіберіледі. Арнайы құрылған жұмыс тобы 2020 жылы Компанияның қызметіне тән болуы мүмкін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізді: қызметтік өкілеттіктерді және оларға байланысты мүліктік пайда алу мүмкіндіктерін пайдалану; сатып алу рәсімдерін жүргізген кезде, сондай-ақ «KEGOC» АҚ серіктестерімен өзара қарым-қатынас кезінде теріс пайдалану; Компанияның материалдық ресурстарын жеке мүддесі немесе баю үшін пайдалану; және т.б. 2020 жылы Компанияда Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзу фактілері анықталған жоқ.

«Самұрық-Қазына» АҚ-да портфельдік компаниялардың, соның ішінде «KEGOC» АҚ-ның стейкхолдерлерімен қызу желі жұмысы ұйымдастырылды. «KEGOC» АҚ барлық мүдделі тұлғаларға нақты немесе болжамды заңды, реттеу талаптарын бұзушылықтарға, сонымен қатар сыбайлас жемқорлық пен этика мәселелері бойынша ішкі саясат пен рәсімдерге қатысты өз алаңдаушылықтары туралы хабарлау мүмкіндігі беріледі. Оларға құпия және жасырын түрде хабарлама жіберу мүмкіндігі беріледі. Бұл ретте құпиялық сақталуына және аты-жөнін көрсетпеуге кепілдік беріледі, өтініштер 100% қаралады. Сенім телефонының жұмыс уақыты: тәулігіне 24 сағат, аптасына 7 күн.

2020 жылы «KEGOC» АҚ-ға сенім телефонына 5 шағым түсті. Барлық шағымдар бойынша мұқият тергеу жүргізілді: өтініштердегі фактілер расталмады. (102-44) (102-17)

Атқарушы орган

«KEGOC» АҚ ағымдағы қызметіне басшылық етуді «KEGOC» АҚ қызметінің басқа органдардың құзыретіне жатқызылмаған мәселе бойынша шешімдер қабылдайтын алқалық атқарушы орган – Басқарма жүзеге асырады.

Басқарма «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «KEGOC» АҚ Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексіне және «KEGOC» АҚ Басқармасы туралы ережеге сәйкес әрекет етеді.

Қоғамның Басқарма төрағасын тағайындау (сайлау) және өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату Акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне кіреді. Басқарманың сандық құрамын, өкілеттік мерзімін белгілеу, Басқарма мүшелерін (төрағадан басқа) сайлау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатады және әлеуетін, кәсіби шеберлік пен құзыретті бағалаудағы ашықтық, әділдік қағидаттарына негізделген. «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі «KEGOC» АҚ Басқармасы құрамын 5 адам етіп белгіледі, олардың 100%-ы Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылады.

Басқарма құрамы

(2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша)

Қажиев Бақытжан Төлеуқажыұлы,

«KEGOC» АҚ Басқарма төрағасы

1964 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы.

Білімі: Алматы энергетикалық институты, «Электр желілері мен жүйелері» мамандығы бойынша (1986 жыл), Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті, «Экономика» мамандығы бойынша (2007 жыл), «Алматы Менеджмент Университеті» БМ «Іскери әкімшілік ету» мамандығы бойынша іскери әкімшілік ету докторы (2018 жыл). Саладағы жұмыс өтілі 35 жыл.

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

2011 жылғы 31 мамырдан бастап «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасы.

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Жазықбаев Бақытхан Медеғалиұлы

Өндіріс жөніндегі басқарушы директор, 2017 жылғы ақпаннан бастап Басқарма мүшесі

1968 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы, саладағы жұмыс өтілі – 20 жыл.

Білімі: Т.Рысқұлов атындағы Қазақ мемлекеттік басқару академиясы «Маркетинг және коммерция» мамандығы бойынша (1994 жыл), С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті «Электр энергетикалық жүйелер мен желілер» мамандығы бойынша (2005 жыл).

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

- 2018 жылғы сәуірден бастап – Өндіріс жөніндегі басқарушы директор;
- 2017 жылғы ақпан – 2018 жылғы сәуір - Өндірістік активтерді басқару жөніндегі басқарушы директор;
- 2015 жылғы желтоқсан - 2017 жылғы ақпан – «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасының өндіріс жөніндегі орынбасары.

«KEGOC» АҚ-дағы функциялары: өндірістік активтерді пайдалану, жөндеу, қызмет көрсету бойынша қызметті жоспарлау; активтерге қызмет көрсету нормативтерін қоса алғанда, активтерді басқару бойынша саясатты және рәсімдерді әзірлеу; ЖЭТ филиалдарының орта мерзімді даму бағдарламасын әзірлеу және іске асыру; ЖЭТ филиалдарының сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету; релелік қорғау және қосалқы станцияларды автоматтандыру құралдарын пайдалану және жаңғырту, өндірісті метрологиялық қамтамасыз ету.

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Сафуани Төлеген Есенқұлұлы

Құқықтық қамтамасыз ету және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, 2017 жылғы маусымнан бастап Басқарма мүшесі

1979 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы, саладағы жұмыс өтілі – 16 жыл.

Білімі: Қазақ мемлекеттік Заң академиясы «Құқықтану» (2000 жыл) мамандығы бойынша, Қазақ технология және бизнес университеті «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы бойынша, экономика ғылымдарының магистрі (2013 жыл), «Алматы Менеджмент Университет» БМ, Іскери әкімшілік ету магистрі (2018 жыл).

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

- 2017 жылғы маусымнан бастап – «KEGOC» АҚ Құқықтық сүйемелдеу және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры;
- 2012 жылғы сәуір – 2017 жылғы маусым – «KEGOC» АҚ Заң департаментінің директоры.

«KEGOC» АҚ-дағы функциялары: құқықтық мәселелер, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау, корпоративтік басқару, қызметтің үздіксіздігі мен БМЖ жүйелерін ендіру және жетілдіру; экономикалық, техникалық және ақпараттық қауіпсіздік, терроризмге қарсы іс-қимыл шаралары; кінәраттық-талап ету жұмысы; корпоративтік басқару рейтингін алу және сақтап тұру.

«Энергоинформ» АҚ Директорлар кеңесінің және «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС Бақылау кеңесінің мүшесі болып табылады.

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Ботабеков Айбек Төлеубекұлы

Қаржы және есепке алу жөніндегі басқарушы директор, 2009 жылғы қазаннан бастап Басқарма мүшесі.

1976 жылы дүниеге келген, Қазақстан Республикасының азаматы, саладағы жұмыс өтілі 23 жыл.

Білімі: Е.А.Букетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті «Халықаралық экономикалық қатынастар» мамандығы бойынша (1997 жыл), «Назарбаев университеті» (2016 жыл), іскери әкімшілік ету магистрі.

Соңғы бес жылдағы жұмыс өтілі:

- 2017 жылғы ақпаннан бастап – «KEGOC» АҚ Қаржы және есепке алу жөніндегі басқарушы директоры;
- 2009 жылғы маусым – 2017 жылғы ақпан – «KEGOC» АҚ Экономика жөніндегі басқарушы директоры.

«KEGOC» АҚ-дағы функциялары: қаржы-экономикалық мәселелер, баға белгілеу, «KEGOC» АҚ бағалы қағаздарының KASE ресми тізімінде болу процесіне басшылық ету және үйлестіру; «KEGOC» АҚ миноритарлық акционерлерімен және бағалы қағаздардың басқа да ұстаушыларымен өзара іс-қимыл; «KEGOC» АҚ аудиттелген шоғырландырылған жылдық қаржылық есебін дайындау, қаржы институттарымен, аудиторлық компаниялармен ынтымақтастық, басқарушылық есептеме жүйесі.

«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» Бақылау кеңесінің төрағасы және «Батыс транзит» АҚ қауымдастырылған ұйымы Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді.

Нұрмағанбетов Жандос Демесінұлы

Стратегия және даму жөніндегі басқарушы директор, 2020 жылғы қаңтардан бастап Басқарма мүшесі.

1981 жылы туған, Қазақстан Республикасының азаматы, өндірістегі жұмыс өтілі - 18 жыл.

Білімі: Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті «заңгер-кұқықтанушы» мамандығы бойынша (2002), Халықаралық бизнес университеті «Менеджмент» мамандығы бойынша (2004), Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті, «Электр энергетикасы» мамандығы бойынша (2011), КИМЭП, Басқарушы кадрларға арналған іскери әкімшілік МВА дәрежесі (2013).

Соңғы бес жылдағы **жұмыс тәжірибесі:**

- 2020 жылғы қаңтардан бастап - «KEGOC» АҚ Стратегия және даму жөніндегі басқарушы директоры;

- 2013 жылғы қыркүйек - 2020 жылғы қаңтар – «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС-ның бас директоры.

«KEGOC» АҚ-дағы функциялары: «KEGOC» АҚ Даму стратегиясын әзірлеу, жаңарту және іске асырылуын қамтамасыз ету; «KEGOC» АҚ техникалық саясатын басқару; ҰЭТ-ты дамыту, ҰЭТ дамыту жобалары бойынша жоспарлар мен жобалар, техникалық-экономикалық зерттеулер, техникалық-экономикалық негіздемелер әзірлеу; 7 жылдық перспективаға арналған Қазақстан БЭЖ электр қуаты мен электр энергиясының болжамды теңгерімдерін әзірлеу; энергетика саласындағы интеграциялық бірлестіктермен және ұйымдармен ынтымақтастық; ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар; ҰЭТ-тағы электр энергиясының технологиялық шығысын (ысыраптарын) мониторингтеу, талдау және нормалау; ЖЭК-ті пайдалануды дамыту саласындағы қызметті үйлестіру; Жүйелік оператормен Қазақстан БЭЖ-ге технологиялық қосылу мәселелерін, электр станцияларынан қуат беру схемаларын, тұтынушыларды сырттан электрмен жабдықтау схемаларын келісу, желілерге қосылу үшін техникалық шарттарды келісу мен беру бойынша жұмыстарды үйлестіру.

«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС-ның Бақылау кеңесінің мүшесі болып табылады.

«KEGOC» АҚ және оның еншілес және бағынысты ұйымдарының акцияларына иелік етпейді

Басқарма қызметі туралы есеп

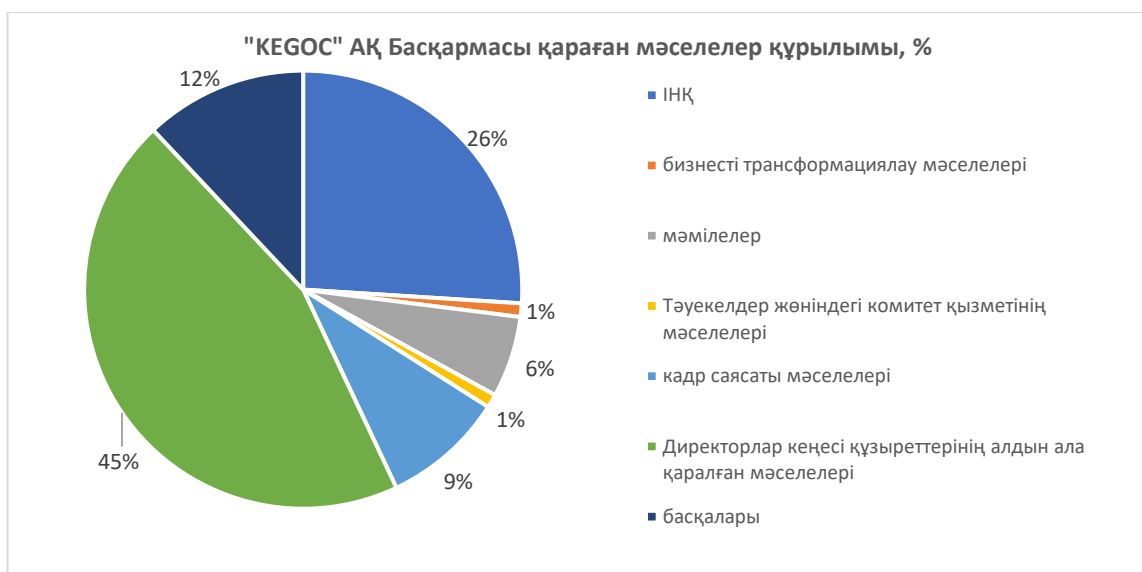
Басқарма қызметінің негізгі қағидаттары акционерлердің мүдделерін барынша сақтау, адалдық, әділдік, жауапкершілік, кәсібилік, байқампаздық, шыншылдық және тұрақтылық болып табылады.

2020 жылы «KEGOC» АҚ Басқармасының 26 отырысы өткізілді, онда 214 мәселе қаралды.

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің құзыретіне жататын және Басқарма алдын ала қараған (96 мәселе) мәселелерден басқа, мынадай бірқатар негізгі шешімдер қабылданды:

– Компанияның ішкі құжаттарына өзгерістерді бекіту/енгізу бойынша;

- Тәуекелдер жөніндегі комитеттің қызметі туралы есептер қаралды, сонымен қатар Тәуекелдер жөніндегі комитеттің 2020 жылға арналған жұмыс жоспары бекітілді;
- жасалуында мүдделілік бар мәмілелер бойынша – Басқарма құзыреті шегінде;
- Бизнесіні трансформациялау бағдарламасы мәселелері бойынша;
- кадр саясаты мәселелері бойынша.

Басқарма жанындағы комитеттер

Алқалық шешімдерді алдын ала қарау, қабылдау және «KEGOC» АҚ Басқармасына жетекшілік ететін мәселелер бойынша ұсынымдар дайындау үшін Компанияда консультативтік-кеңесу органдары құрылды:

- Инвестициялық комитет,
- Тәуекелдер жөніндегі комитет,
- Бюджет комитеті,
- Кадрлық даму жөніндегі комитет,
- Дебиторлармен және кредиторлармен жұмыс жөніндегі комитет,
- Тауарлы-материалдық қорлармен жұмыс жөніндегі комитет.

Сонымен қатар, Компанияда тұрақты даму саласындағы басқару мәселелері бойынша, «KEGOC» АҚ біріктірілген менеджмент жүйесін (БМЖ) әзірлеу, ендіру, оның жұмыс істеуі бойынша және менеджмент жүйелерінің нәтижелігін үнемі жақсарту бойынша жұмысты ұйымдастыру және қамтамасыз ету үшін Компанияда «KEGOC» АҚ Басқарма төрағасы басшылық ететін консультативтік-кеңесу органы - Тұрақты даму және БМЖ жөніндегі үйлестіру кеңесі құрылды.

Үйлестіру кеңесінің құрамына барлық басқарушы директорлар, еншілес ұйымдардың басшылары кіреді. Үйлестіру кеңесінің тұрақты даму мәселелеріндегі негізгі міндеттері тұрақты даму саласындағы қағидаттарды ілгерілету және сақталуын қамтамасыз ету, жоспарлаудың жүзеге асырылуын қамтамасыз ету, тұрақты даму саласындағы басқару мәселелері жөніндегі іс-шаралар мониторингіне жауапкершілік белгілеу, сонымен қатар стейкхолдерлерге ұсынылатын тұрақты даму саласындағы ақпараттың мазмұнын анықтау болып табылады.

2023

Мүдделілігі бар мәмілелер

2020 жылы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқармасы жасалуында мүдделілік бар 22 мәміле (оның ішінде «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен 10 мәміле, «KEGOC» АҚ Басқармасының шешімімен 12 мәміле) жасау туралы шешім қабылдады. Ірі мәмілелер жасалған жоқ.

Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері (Сәтқалиев А.М., Тиесов С.А., Егімбаева Ж.Д., Қажиев Б.Т.) өз мүдделері бар мәселелер бойынша талқылауға және дауыс беруге қатыспады, аталған мәселелер бойынша дауыс беруге тек тәуелсіз директорлар қатысты.

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі 10 969 532 612, 12 теңге жалпы сомасына «KEGOC» АҚ филиалдары мен «Батыс Транзит» АҚ, «Теңізшевройл» ЖШС, «Каспийский Трубопроводный Консорциум-К» ЖШС, «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ, «СП Казгермунай» ЖШС, «Қазақстанско-Китайский Трубопровод» ЖШС, «Қазақстанско-французское совместное предприятие «Катко» ЖШС арасында жабдықтарға жедел және пайдалану қызметін көрсету жұмыстарын ұйымдастыруға арналған, жасалуында мүдделілік бар мәмілелерді жасау туралы шешімдер қабылдады.

Менеджментті бағалау және сыйақы

Директорлар кеңесінің қызметін бағалау

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесі төрағасының, мүшелерінің және «KEGOC» АҚ Корпоративтік хатшысының қызметін бағалау қағидаларына сәйкес, Директорлар кеңесінің қызметін бағалауды Директорлар кеңесі өз күшімен жылына бір рет және басқа тарапты тартумен кем дегенде үш жылда бір рет жүргізеді. Бағалау (өзін өзі бағалау немесе тәуелсіз тарапты тартумен) «Самұрық-Қазына» АҚ әзірлеген Корпоративтік басқаруды диагностикалау әдістемесі негізінде жүзеге асырылады.

«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы төлеу және шығындарын өтеу қағидаларына сәйкес Директорлардың сыйақысы екі бөліктен тұрады: жылдық тіркелген сыйақы және Акционерлердің жалпы жиналысының шешімі бойынша Директорлар кеңесі комитеттерінің күндізгі отырыстарында төрағалық еткені немесе қатысқаны үшін қосымша сыйақы. Акционерлердің жалпы жиналысының 2020 жылғы 26 маусымдағы шешіміне сәйкес директорларға Директорлар кеңесі комитеттерінің күндізгі отырыстарына қатысқаны үшін төленетін қосымша сыйақылар төлеу алынып тасталды.

Директорға Директорлар кеңесінің, Директорлар кеңесі комитеттерінің отырыстарына баруына, тәуелсіз директордың тұрғылықты жерінен тыс жерлерде өткізілетін жиналыстарға баруына байланысты шығыстары өтеледі: (жол жүру, соның ішінде трансфер, қонақ үйде тұру, тәуліктік шығыстар, Қазақстан Республикасындағы телефон байланысы (ұялы байланыстан басқа), құжаттарды сканерлеу, көшірмелеу, факс, принтерден шығару, құжаттарды компьютерде теру, Қазақстан Республикасында Интернетке шығу, курьерлік және почта қызметтері).

«KEGOC» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес 2020 жылы Директорлар кеңесінің бірде-бір мүшесі өздерінің сыйақыларына байланысты шешімдер қабылдауға қатысқан жоқ.

2019 және 2020 жылдардағы нәтижелер бойынша тәуелсіз бағалауды «Самұрық-Қазына» АҚ 2021 жылы өткізуді жоспарлауда. Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 20 қарашадағы шешімімен Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесінің төрағасы мен мүшелерінің, «KEGOC» АҚ Корпоративтік хатшысының 2019-2020 жылдардағы қызметін бағалауды өзін өзі бағалау әдісімен жүргізу тәсілі бекітілді.

Басқарма төрағасы мен мүшелеріне еңбекақы төлеу жүйесі қызметақыдан және бір жылдағы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақыдан тұрады. «KEGOC» АҚ-ның бір жылдағы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы аудиттелген қаржылық есептілік негізінде қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері бекітілгеннен кейін «KEGOC» АҚ-ның бюджетінде осы мақсаттарға көзделген ақшалай қаражат шегінде төленеді.

Есептік жылда шоғырландырылған қорытынды табыстың болуы сыйақы төлеу үшін негізгі шарт болып табылады. Басқарма төрағасы мен мүшелерінің қызметін бағалау кезінде «KEGOC» АҚ стратегиялық мақсаттарын «KEGOC» АҚ Басқармасының әрбір мүшесіне арналған ҚНҚ карталары түрінде «KEGOC» АҚ бизнес-процестері/қызметінің бағыттары бойынша нақты көрсеткіштерге жатқызу арқылы әзірленетін қысқа мерзімге және ұзақ мерзімге арналған мотивациялық ҚНҚ қолданылады. Қысқа мерзімді кезеңге арналған мотивациялық ҚНҚ корпоративтік және функционалды ҚНҚ болып бөлінеді. Басқарма төрағасы мен мүшелерінің сыйақыларының шекті мөлшерлері ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді сыйақыны қамтитын еңбек ақы төлеу құрылымына сүйене отырып белгіленеді.

Негізгі мотивациялық ҚНҚ

1-стратегиялық мақсат		2-стратегиялық мақсат		3-стратегиялық мақсат	
WWP	↑	EBITDA	↑	Корпоративтік басқару рейтингі	↑
Электр энергиясының технологиялық шығысы желіге босату көлемінен %-бен	↓	Таза активтердің құны (NAV)	↑	Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау	↑
ЭЖЖ-дегі технологиялық бұзылыстардың саны	↓	Қаржылық тұрақтылық көрсеткіштерінің нысаналы мәндеріне қол жеткізу	↑		
Толымсыз жеткізілген электр энергиясы немесе Energy Not Supplied (ENS)	↓	Бизнесті трансформациялаудың Жол картасын іске асыру	↑		
Қазақстан ҰЭТ-те WAMS жобасын іске асыру	↑				

Есептік кезеңдегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы алу құқығы есептік кезеңде кем дегенде 5 ай нақты жұмыс істеген Басқарма мүшелерінде бекітілген ҚНҚ-ның есептік кезеңде орындалу қорытындылары бойынша болды.

Осылайша, негізгі басқарушы персоналға (Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелеріне) сыйақы төлеу және онымен байланысты аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілікте жалақы бойынша шығыстар құрамына енгізілген барлық басқа да шығыстар (салықтар, аударымдар, еңбекке жарамсыздық, демалыс ақылары, материалдық көмек және басқалары) 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға 381,8 млн. теңгені құрады.

Корпоративтік басқаруды дамыту саласындағы жоспарлар

«KEGOC» АҚ корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру мақсатында Компания мыналар үшін бұдан әрі де күш салуды жалғастыратын болады:

- отырыстарды оңтайлы жоспарлау, отырыстарға арналған материалдардың сапасын арттыру, Директорлар кеңесі мен комитеттерді мәмілелер мен инвестицияларды мониторингтеу, тұрақты даму мәселелеріне көбірек тарту арқылы Директорлар кеңесі мен Басқарманың тиімділігін арттыру;
- қызметкерлерді оқыту және тәуекел-мәдениетін арттыру жолымен тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру, екінші қорғаныс желісінің бөлімшелері мен ІАҚ арасындағы қызметті үйлестіру жолымен ІАҚ қызметін тиімді жоспарлау үшін;
- Компанияның экономикалық, экологиялық және әлеуметтік бағыттағы тиімді саясаты арқылы тұрақты даму саласындағы қызметтің тиімділігі, еңбекті қорғау, іскери этиканы сақтау жүйесін бұдан әрі жетілдіру үшін;
- корпоративтік сайттың мазмұны мен дизайнын қайта қарау, Компанияның қызметін жариялауда мүдделі тараптардың пікірлерін есепке алу, корпоративтік есептілікті жетілдіру арқылы ашықтықты арттыру.

Корпоративтік этика

«KEGOC» АҚ қызметін қалыптастыратын негізін қалайтын құндылықтар бұл оның қызметкерлерінің адалдығы, сенімділігі мен кәсібилігі, олардың еңбегінің тиімділігі, өзара қол ұшын беруі, бір-біріне, мүдделі тұрғаларға және жалпы алғанда қоғамға деген құрметі болып табылады.

«KEGOC» АҚ адал, ашық және әділ әрекет етеді. Жеке қызмет пен бизнес арасындағы мүдделер қайшылығына әкелуі мүмкін немесе соған негіз болуы мүмкін кез келген шарттардан бас тартады. Біз өзара пайдалы қарым-қатынастарды дамытамыз және жұмыста бизнес-процестерді және біздің іскери серіктестерімізбен қарым-қатынастарды сақтауға тырысамыз.

«KEGOC» АҚ Мінез-құлық (іскери этика) кодексі өз алдына іскери және әлеуметтік мінез-құлық бойынша базалық қағидалардың, қағидаттар мен құндылықтардың, іскери және әлеуметтік мінез-құлық стандарттарының, ішкі, сонымен қатар сыртқы корпоративтік қарым-қатынастардың жоғары этикалық нормалары жиынтығын, сонымен қатар Компанияның қызметкерлер, акционерлер, іскери әріптестер, мемлекет пен қоғам алдындағы әлеуметтік жауапкершілігін білдіреді. Мінез-құлық кодексі «KEGOC» АҚ-ның біздің Компанияда және Компаниямен жұмыс істейтін әрбір адам: қызметкерлер, мердігерлер, іскери серіктестер орындауы тиіс талаптарды айқындайтын негізгі саясатының бірі болып табылады. «KEGOC» АҚ біздің іскери серіктестеріміз де осындай стандарттарды ұстанып, біздің Мінез-құлық кодексіміздің талаптарын сақтайды деп күтеді.

Мінез-құлық кодексі корпоративтік этика мен іскери мінез-құлықтың жалпыға бірдей қабылданған нормалары және корпоративтік басқарудың озық тәжірибелерін айқындайтын құжаттар негізінде әзірленді. Мінез-құлық кодексі Компанияның барлық құрылымдық бөлімшелері мен филиалдарында қолданылады.

Мінез-құлық кодексінің мақсаты капиталдандыруды арттыруға және Компания беделін, қаржылық тұрақтылық пен тиімділікті нығайтуға бағытталған міндетті түрде сақталуы тиіс іскери мінез-құлық және этика қағидаларын анықтауда болып табылады. Мінез-құлық кодексі әрбір қызметкер Компания қызметінің нәтижелері мен беделіне деген жауапкершілікті сезіне алатындай және сонымен қатар еңбек міндеттерін орындаған кезде Компанияның өзіне назар аударатынына сенімді болатындай жұмыс атмосферасын қалыптастыруға арналған. Мінез-құлық кодексі – барлық қызметкерлер кәсібилер командасының мүшесі болып табылатын озық компания құру құралдарының бірі.

Этикалық және комплаенс талаптарға берілгендік және оларды сақтау – Компанияда жұмыс істейтін немесе оның мүддесін білдіретін кез келген адамның жауапкершілігі. Мінез-құлық кодексін бұзу Компанияның жұмысы мен беделіне нұсқан келтіріп, тәртіптік жауапкершілікке әкелуі мүмкін. Мінез-құлық кодексінің белгілі бір бөлімдерін сақтамау сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылық болып табылатынын және жеке әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке әкелуі мүмкін екенін атап өту маңызды.

Лауазымды тұлғаларды қоса алғанда, Компанияның барлық қызметкерлерін Мінез-құлық кодексінің ережелерімен таныстыру жұмысқа қабылданған кезде, оған өзгерістер енгізген кезде тұрақты түрде жүргізіліп отырады. **102-16**

Компанияда Омбудсмен тағайындалды, оның міндеттерінің бірі қызметкерлердің және лауазымды тұлғалардың Мінез-құлық кодексін сақтауын қамтамасыз ету және қажет болған жағдайда оның ережелерін түсіндіру болып табылады. Омбудсмен жұмысының негізгі қағидалары бұл тәуелсіздік, бейтараптық пен әділдік, құпиялық пен бейресмилік болып табылады.

2020 жылы Омбудсмен Комплаенс-офицермен бірге Батыс, Сарыбай, Алматы, Орталық ЖЭТ филиалдарына барып, ұжыммен кездесті. Қызметкерлердің назарына Мінез-құлық кодексінің мақсаттары мен міндеттері туралы жеткізілді. Қызметкерлерге байланыс арналары (қызу желінің, омбудсменнің, комплаенс-офицердің телефондары) жіберіліп, Компания қызметкерлерінің міндеттері және Мінез-құлық кодексін сақтамау салдары

түсіндірілді. Өтініш білдіргендерді омбудсмен жеке қабылдады.

Компания қызметкерлерімен ықтимал дауларды болдырмау және алдын алу мақсатында Компанияның ішкі нормативтік құжаттары мен рәсімдерін түсіндіру бойынша жұмыс тұрақты түрде жүргізіледі, еңбек проблемаларын бірыңғай түсіну мен шешуге бағытталған іс-шаралар жүргізіледі, әлеуметтік-еңбек дауларын шешу бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмысы өткізіледі. Осылайша, 2020 жылы «KEGOC» АҚ Омбудсменіне әлеуметтік-еңбек қатынастары мәселелері бойынша (сыйақы, тәртіптік жаза қолданудың заңдылығы, қызметті бағалау мәселесі бойынша) 4 шағым келіп түсті. Барлық мәселелер бойынша жан-жақты талдау жүргізгеннен кейін шағым иелеріне түсіндірме берілді. Сонымен бірге адам құқықтарын бұзу фактілері анықталған жоқ және 2020 жылы Компания қызметкерлері тарапынан еңбек заңнамасының сақталмауы туралы талап арыз берілген жағдайлар болған жоқ. **Түсіні**. **Түсіні**

Ішкі аудит қызметі

Ішкі аудит қызметі (ІАҚ) 2006 жылы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен құрылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша ІАҚ бекітілген штаты 8 адамды құрайды, бос орын жоқ.

Қызметтің миссиясы «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқармасына Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу бойынша өз міндеттерін орындауда қажетті көмек көрсетуде болып табылады. Қызметтің жұмысының негізгі мақсаты тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруде жүйелік тәсілдерді енгізе отырып, Компанияны тиімді басқаруды қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз және дұрыс ақпарат беру болып табылады.

2020 жылы Ішкі аудит қызметінің жұмысы мына құжаттармен реттелді:

- Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттары;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі бекіткен «KEGOC» АҚ Ішкі аудит қызметі туралы ереже;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі бекіткен «KEGOC» АҚ-да ішкі аудитті ұйымдастыру жөніндегі қағидалар;
- «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы бекіткен Қызмет қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары;
- Ішкі аудит қызметінің 2020 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары.

2020 жылға арналған барлық аудиторлық тапсырмалар Ішкі аудит қызметі қызметінің негізгі мақсаты мен миссиясы есепке алына отырып, жоспарланды. Ішкі аудитті жоспарлаған кезде тәуекелге бағытталған тәсіл қолданылды, яғни жоспарға енгізу үшін басымдылық теріс оқиғалардың туындауына көбірек ұшырайтын бизнес-процестерге берілген.

Ішкі аудит қызметінің 2020 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қарашадағы шешімімен бекітілді. Жоспарда 17 тапсырманы орындау көзделген. Қызмет 2020 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес орындаған аудиторлық тапсырмалардың тақырыбы Компания филиалдарын кешенді тексеруді, жеткізілімдер тізбектерін, HR-процестерді, ақпараттық технологияларды жоспарлау, дамыту және басқару бойынша бизнес-процестер аудитін, тәуекелдерді басқару жүйесі мен ішкі бақылау жүйесін бағалауды және т.б. қамтыды. Барлық тапсырмалар орындалды.

Барлық анықталған сәйкессіздіктер бойынша Ішкі аудит қызметі тиісті ұсынымдар берді, аудит объектілері Түзету іс-қимылдары жоспарларын дайындады.

Ішкі аудит қызметі берілген ұсынымдардың орындалуын тұрақты түрде бақылап отырады.

Сыртқы аудитор

«KEGOC» АҚ компаниялары тобына қаржылық есептілік аудиті бойынша қызмет көрсету үшін аудиторлық ұйымды таңдауды Аудиторлық ұйымды таңдау бойынша бірыңғай комиссия «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы және дауыс беруші акцияларының елуден көп пайызы (қатысу үлесі) «Самұрық-Қазына» АҚ-ға меншік немесе сенімгерлікпен басқару құқығында тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдар үшін аудиторлық ұйымды таңдау жөніндегі қағидаларға сай және «KEGOC» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысының шешімі (2019 жылғы 3 мамырдағы № 13 хаттама) негізінде жүзеге асырды. Қазақстан Республикасы Аудиторлар Палатасының кәсіби ұйымының мүшесі, тәуелсіз аудиторлық ұйым - «Эрнст энд Янг» ЖШС-мен шарт жасалды. 2020 жылғы қаржылық есептілік аудиті бойынша қызмет көрсеткені үшін сыйақы сомасы ҚҚС-ны есепке алғанда 50,4 млн. теңгені құрады.

«Эрнст энд Янг» ЖШС «KEGOC» АҚ компаниялары тобының қаржылық есептілігіне аудитті 2012 жылдан бастап жүргізіп келеді. Бір аудиторлық ұйымға аудит жүргізу кезінде тәуелсіздікті сақтау мақсатында және Компанияның Сыртқы аудит жөніндегі саясатына сәйкес бұдан кейінгі бес жыл ішінде аудит бойынша серіктес ауыстырылып отырады. Аудитордың негізгі серіктесі соңғы рет 2018 жылы ауыстырылды. «Эрнст энд Янг» ЖШС 2020 жылы «KEGOC» АҚ аудиторлық емес қызмет көрсетпеді.

Кадрлық әлеует

«KEGOC» АҚ кадрлық әлеуеті Компанияның даму табысын анықтайтын маңызды стратегиялық фактор болып табылады. «KEGOC» АҚ адами ресурстар менеджменті Кооперативтік басқару кодексінің, Мінез-құлық (іскери этика) кодексінің, біріктірілген менеджмент жүйесінің, Кадр саясатының, «KEGOC» АҚ персоналын мотивациялау саласындағы ішкі құжаттардың қағидалары негізінде жүзеге асырылады.

Компанияның Кадр саясаты (бұдан әрі – Кадр саясаты) жоғары нәтижелерге қол жеткізуге және меритократияға бағытталған тиімді корпоративтік мәдениет арқылы «KEGOC» АҚ Даму стратегиясын іске асыруды қамтамасыз ететін зияткерлік және кәсіби ресурс ретінде кадрлық әлеуетті қалыптастыруға бағытталған.

Кадр саясаты «Самұрық-Қазына» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған даму стратегиясы, «KEGOC» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған даму стратегиясы, «Самұрық-Қазына» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған кадр саясатының тұжырымдасы, «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары тобының Адами ресурстарды басқару жөніндегі корпоративтік стандарты, «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары тобының Еңбек ресурстарын жоспарлау жөніндегі корпоративтік стандарты; «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компаниялары үшін адами ресурстарды басқару жөніндегі референстік модель негізінде әзірленген.

Кадр саясаты бұл «KEGOC» АҚ Даму стратегиясын іске асыруды қолдауға бағытталған адами ресурстарды басқару саласындағы стратегиялық құжат болып табылады, оның негізгі стратегиялық мақсаттары:

- 1) Қазақстан БЭЖ-нің сенімді жұмысын қамтамасыз ету;
- 2) «KEGOC» АҚ тиімді қызметін қамтамасыз ету;
- 3) корпоративтік басқаруды және тұрақты дамуды жетілдіру.

«KEGOC» АҚ Даму стратегиясын іске асыру үшін Кадр саясатының алдында мынадай мақсаттар тұр:

- қызметкерлерді іздестіру мен іріктеуді, оқыту мен дамытуды, қызметкерлердің қызметін бағалау мен сыйақыларды басқаруды қоса алғанда, меритократия қағидаларына берілгендігін қамтамасыз ету;

- нысаналы корпоративтік мәдениетті дамыту;

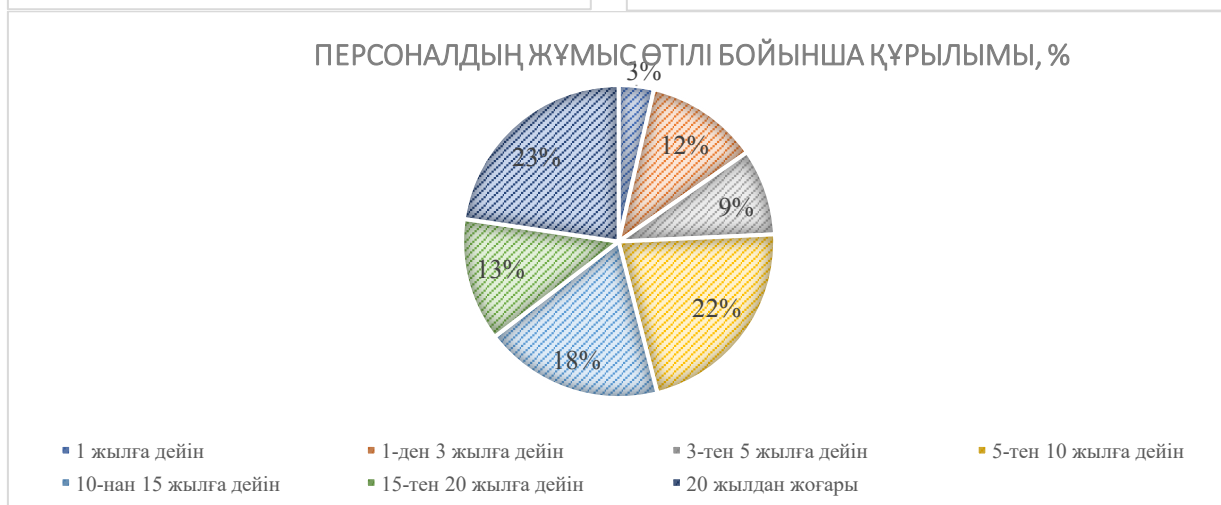
- дарындарды және мәнсап жоспарын басқару жүйесін жетілдіру;

- Компанияның табысты қызмет етуіне себеп болатындай әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу;

- білім сабақтастығы және білім алмасу саясатын сақтау;
- мамандарды цифрлы технологияларды қолдануға үйрету.

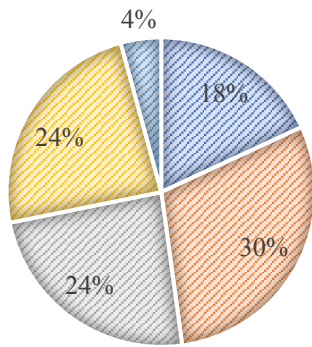
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша Компания қызметкерлерінің (ЕҰ есепке алғанда) тізім бойынша саны 4 731 адамды құрады. (100%)

«KEGOC» АҚ халықаралық деңгейде және Қазақстан Республикасының Конституциясында көзделген адам құқықтарын қолдайды және құрметтейді. 2020 жылы «KEGOC» АҚ-да адам құқықтарын бұзуға, нәсілі, жынысы, тілі, діні, жыныстық ұстанымы немесе гендерлік ерекшелігі бойынша кемсітуге байланысты бір де бір жағдай тіркелген жоқ. «KEGOC» АҚ өз қызметінде балалар еңбегі мен мәжбүрлі еңбекті қолданбайды.

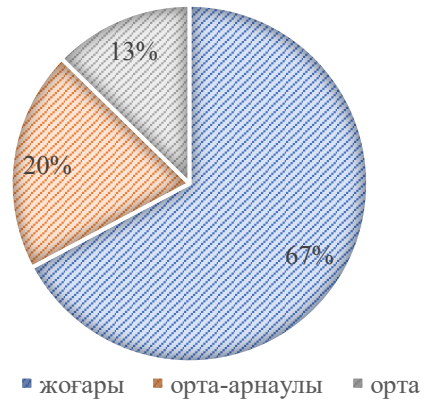

**ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАСЫ
БОЙЫНША ҚҰРЫЛЫМЫ, ЖАС**

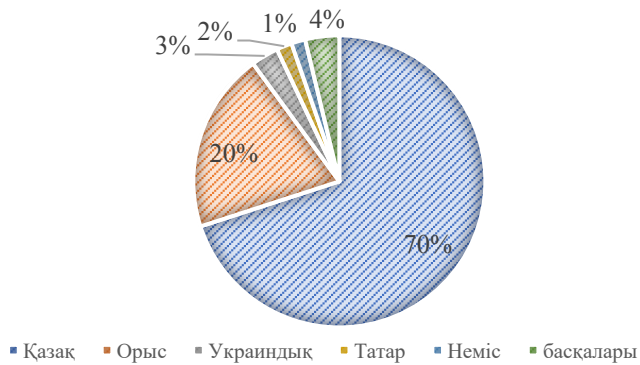
■ 30 дейін ■ 31-40 ■ 41-50 ■ 51-60 ■ 61-ден жоғары

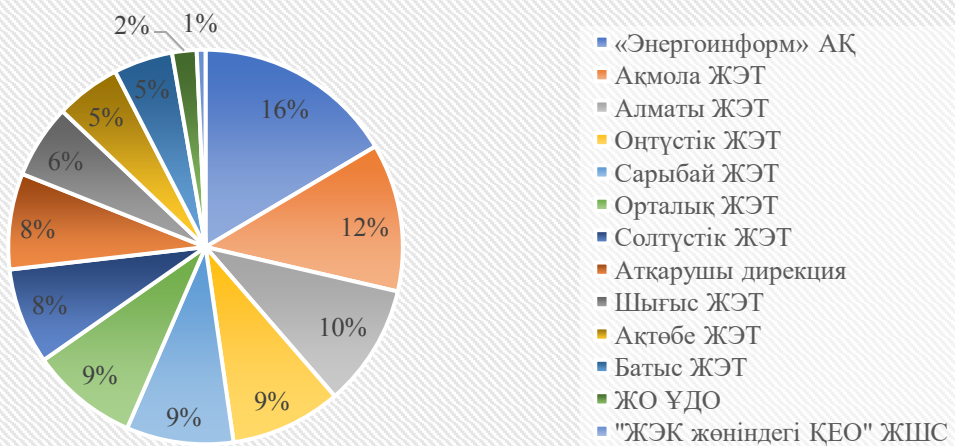
**ПЕРСОНАЛДЫҢ БІЛІМІ БОЙЫНША
ҚҰРЫЛЫМЫ, %**

**ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҰЛТЫ БОЙЫНША
ҚҰРЫЛЫМЫ, %**

Персоналдың өңірлер бойынша құрылымы, %

Персонал құрылымы

	Көрсеткіш	Барлығы	Үлес, %	ӘП	ӨП	Басшы лауазымдар	Басшылықтағы үлесі, %
Тізім бойынша саны		4 731	100	755	3 976	634	100.0
Жынысы	Ерлер	3 465	73,2	284	3 181	570	89.9
	Әйелдер	1 266	26,8	471	795	64	10.1
Ұлттық белгілері бойынша топтар	Қазақтар	3 312	70.0	653	2 659	440	69.4
	Орыстар	943	19.9	66	877	135	21.3
	Украиндықтар	144	3.0	6	138	19	3.0
	Татарлар	81	1.7	8	73	13	2.1
	Немістер	73	1.5	6	67	8	1.3
	Басқалары	178	3.8	16	162	19	3.0
Жасы бойынша топтар	30 жасқа дейін	856	18.1	123	733	30	4.7
	30-дан 50 жасқа дейін	2 542	53.7	510	2 032	377	59.5
	50 жастан жоғары	1 333	28.2	122	1 211	227	35.8

Қызметкерлерді жалдау саласындағы саясат

Компанияның кадр саясаты қағидаттарының бірі құзыреттілік моделі мен лауазымға қойылатын талаптарға негізделген іріктеудің айқын және ашық өлшемдері, конкурстық рәсімдердің сақталуы, қабылданатын шешімдердің негізділігі, персоналды жалдаған кезде дұрыс шешім қабылдауға мүмкіндік беретін әрбір лауазым үшін релевантты кандидаттарды бағалау әдістемесін қолдану, қысымшылықтың болмауы, барлық кандидаттарға кәсіби, ашық және құрметпен қарау арқылы меритократия қағидаттары негізінде ашықтық пен айқындық болып табылады. Бос лауазымға орналасу кезінде ішкі кандидаттар сабақтастық бағдарламаларын іске асыру, дарындарды басқару және кадрлық резерв негізінде басымдыққа ие.

«KEGOC» АҚ барлық үміткерлерге олардың ұлттық және нәсілдік тегіне, жынысына, жасына, отбасылық және әлеуметтік жағдайына немесе басқа да ерекшеліктеріне қарамастан тең мүмкіндіктер ұсынады.

Жергілікті тұрғындардан (Қазақстан Республикасының азаматтары) жалданған жоғары деңгейдегі басшылардың («KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері) үлесі 2020 жылы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша 91%-ды құрайды.

«KEGOC» АҚ-да кадрлардың тұрақтамауының қорытынды мәні 2020 жылы 4,7 %-ды құрады, белгіленген бастапқы мәні «10%-дан аспайды». Сонымен қатар, кадрлар тұрақсыздығы ерлер арасында 4,4%-ды, әйелдер арасында 5,5%-ды құрады. Компаниядан кеткен ерлердің орташа еңбек өтілі 2020 жылы 11,1 жыл (290 адам), әйелдер – 10,8 жыл (131 адам) болды. **107-10**

2020 жылдың соңындағы жай-күй бойынша перспективада зейнетке шығуға мүмкіндігі бар қызметкерлер, персонал санынан %

Көрсеткіш	Барлығы	ӘБП	ӨП
2021-2025 жылдар аралығы кезеңінде зейнетке шыға алатындар (жуық арадағы 5 жылда)	10,9 %	5,3 %	12,0 %
2021–2030 жылдар аралығы кезеңінде зейнетке шыға алатындар (жуық арадағы 10 жыл ішінде)	20,9 %	11,5 %	22,7 %

Мотивациялау жүйесі

Компания қызметкерлеріне еңбекақы төлеу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Ұжымдық шартқа, еңбек шарттарына, еңбекақы төлеу және сыйақы беру бойынша ішкі құжаттарға сәйкес жүргізіледі.

2020 жылғы 1 шілдеден бастап Компания қызметкерлерінің қызметін бағалау нәтижелері бойынша қызметақылары/тарифтік мөлшерлемелері орта есеппен 6%-ға көтерілді.

«KEGOC» АҚ-дағы еңбекақы төлеу жүйесі

Материалдық сыйақы			Материалдық емес сыйақы
Базалық бөлігі	Айнымалы бөлігі	Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау	
(жалақы, қосымша ақы және үстеме ақы)	(қызмет нәтижелері бойынша сыйақылар, бір реттік сыйақылар, басшы және басқарушы қызметкерлердің сыйақылары)		

Компанияда ерлер мен әйелдердің еңбектері үшін теңдей сыйақы төлеу, сонымен қатар «KEGOC» АҚ-ның еліміздің барлық өңірлерінде орналасқан филиалдарында ерлер мен әйелдерге еңбекақы белгілеген кезде бірыңғай тәсіл көзделген. 2020 жылы «KEGOC» АҚ қызметкерлерінің қызметақылары Қазақстан Республикасында белгіленген ең аз жалақыдан артық болды.

«KEGOC» АҚ қызметкерлерінің бастапқы деңгейдегі қалыпты жалақысының Қазақстан Республикасында 2020 жылға белгіленген ең аз жалақыға қатысы

2020 жылы Қазақстан Республикасындағы ең аз жалақы мөлшері, теңге	2020 жылы «KEGOC» АҚ-дағы ең аз жалақы мөлшері*, теңге	Ауытқу, %
42 500*	64 800**	152,5 %

* «2020-2022 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 4 желтоқсандағы № 276-VI заңына сай 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап белгіленген ең аз жалақы мөлшері.

** жалақының ең төменгі деңгейі дегеніміз бұл еншілес ұйым «Энергоинформ» АҚ өндірістік және қызметтік үй-жайларын тазалаушының қызметақысын білдіреді.

2020 жылы Қазақстан Республикасының өнеркәсібіндегі жалақының орташа мөлшері, теңге	2020 жылы «KEGOC» АҚ-дағы* жалақының орташа деңгейі, теңге	Ауытқу, %
309 989*	396 230**	127,8%

* «Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалау агенттігінің Ұлттық статистика бюросы» ақпаратына сай

** «KEGOC» АҚ 2020 жылғы орташа айлық жалақысы

Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау

Компанияның қызметкерлерді әлеуметтік қолдау қызметі мына ішкі құжаттармен реттеледі:

- Ұжымдық шарт;
- «KEGOC» АҚ 2018-2028 жылдарға арналған кадр саясаты;
- Қызметкерлерге әлеуметтік қолдау көрсету қағидасы;
- Қызметкерлердің еңбегін марапаттау және тану қағидасы.

Осы құжаттарға сәйкес «KEGOC» АҚ қызметкерлеріне мынадай әлеуметтік қолдау түрлерін ұсыну көзделген:

- 1) материалдық көмек;
- 2) өтемақы төлемдері;
- 3) тұрғын үй мәселелерін шешуге көмек.

«KEGOC» АҚ тиімді жұмыс істеу үшін қолайлы жағдай жасау, бейілділікті арттыру мақсатында Компания қызметкерлеріне мынадай әлеуметтік қолдау көрсетеді: жыл сайынғы ақылы еңбек демалысын берген кезде сауықтыруға арналған материалдық көмек, мерейтойлық күнге, бала тууына байланысты, қызметкердің, қызметкердің отбасы мүшелерінің және «KEGOC» АҚ есебінде тұрған зейнеткердің қайтыс болуына байланысты

материалдық көмек, қызметкердің және мүгедек балаларының, бала күнінен мүгедек қызметкердің мүгедектік тобы мен жасына қарамастан, медициналық емделуіне ақы төлеу.

Сонымен бірге «KEGOC» АҚ қызметкерлерге жүктілігі мен босануына байланысты, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алған қызметкерлерге жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуына байланысты Қазақстан Республикасының міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын жүктілік пен бала тууына байланысты, жаңа туылған баланы (балаларды) асырап алуына байланысты кірісін жоғалтқан жағдайға әлеуметтік төлемдер сомасын алып тастағанда орташа жалақысы сақталатын демалыс үшін ақы төлейді.

«KEGOC» АҚ қызметкерлерге тұрғын үй мәселесін шешуге жыл сайын бекітілетін кірістер мен шығыстар бюджетінен осы мақсаттарға бөлінген қаражат шегінде көмек көрсетеді.

Зейнеткерлік жастағы қызметкерлерге зейнетке шығар кезде өтемақы төленеді, сонымен қатар Компанияның есебінде тұрған зейнеткерлерге жыл сайын «Энергетик күні» кәсіби мерекесіне біржолғы материалдық көмек төленеді.

2020 жылы Компания «KEGOC» АҚ қаражаты есебінен 111,7 млн. теңге жалпы сомасына үйді жалға алу шығыстарын ішінара төлеп беру жолымен 110 қызметкердің баспана мәселесін шешуге көмектесті.

2020 жылғы жұмыс нәтижелері бойынша «KEGOC» АҚ-ның 131 қызметкері сіңірген ерекше еңбегі үшін мемлекеттік және салалық наградалармен ынтылдандырылды.

2020 жылы Компания қызметкерлерін әлеуметтік қолдауға бөлінген қаражат көлемі мерейтойға, емделуге, жерлеуге және басқаларға материалдық көмек төлемін қосқанда 293,3 млн. теңгені құрады.

«KEGOC» АҚ-ның кадрлық саясатының негізгі көрсеткіштерінің бірі бұл персоналды тарту (ӘБП қызметкерлеріне жүргізілген сауалнама және онлайн-сауалнама нәтижелері бойынша есептелетін) және өндірістік персонал қызметкерлері арасында анықталатын әлеуметтік тұрақтылық индексі болып табылады. 2020 жылы персоналды тарту индексі 90%-ды, әлеуметтік тұрақтылық индексі 91%-ды құрады, бұл жалпы алғанда Компанияда жүргізіліп жатқан әлеуметтік саясаттың табыстылығы мен қолайлы әлеуметтік жағдай туралы дәлелдейді.

Персоналды дамыту

«KEGOC» АҚ персоналды оқыту мен дамыту процесіне үлкен мән береді және мына қағидаттарды басшылыққа алады:

- оқытудың тиімділігі және нәтижелілікке бағыттану, Компания қызметінің тиімділігін арттыруды қамтамасыз ететін нақты міндеттерді шешу;
- оқыту мен дамудың озық сипаты – Компанияны дамытудың стратегиялық мақсаттарын қолдау;
- орындылығы – оқыту бағдарламаларын таңдау қызметкерлердің алдына қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес;
- даму жүйесінің біртұтастығы, оқытудың үздіксіздігі және жүйелілігі.

«KEGOC» АҚ-да процестің үздіксіздігін қамтамасыз ететін персоналды оқытудың мына негізгі түрлері қолданылады:

- өз бетінше оқу (өздігінен білім алу);
- өндірісте ұймыдастырылған оқыту (өндірістік-техникалық оқу);
- мамандандырылған оқу орындарының біліктілікті арттыру курстарында өндірістен қол үзіп, қысқа мерзімді оқу.

Персоналды оқыту қазіргі заманғы оқыту әдістерінің бүкіл спектрін – бизнес-практикумдар, семинарлар, тренингтер, тағылымдамалар, біліктілікті арттыру, кәсіби даярлау мен қайта даярлау бағдарламалары, форумдар, конференциялар түрлерін қолданумен өткізіледі. Есептік жылы 2076 қызметкер оқыды, бұл қызметкерлердің тізімдік

санынан 43,9%-ды құрайды. «KEGOC» АҚ-ның 2020 жылы оқуға жұмсаған нақты шығындары 156,9 млн. теңгені немесе жоспардың 47,0%-ын құрады, бұл 2019 жылы орындалғаннан 38,9 %-ға төмен.

Оқытудың орташа жылдық саны 1 қызметкерге 23,1 сағатты құрады, соның ішінде ӘБП қызметкерлері үшін – 24,1 сағат, ӘП қызметкерлері үшін – 23,0 сағат.

Бір ер қызметкерге оқыту сағаттарының орташа саны – 22,9 сағат, әйел қызметкер үшін – 26,3 сағат.

Жалпы оқыту сағаттарының саны 90 122 сағатты құрады, соның ішінде ер қызметкерлер үшін - 82 477 сағат, әйел қызметкерлер үшін – 7 645 сағат; ӘБП – 9 823 сағат, ӘП – 80 299 сағат. **2020**

Өндірістік құрамдағы жас кадрлардың кәсіби білімдері, білігі мен дағдылары деңгейін көтеру, олардың кәсіби дамуына көмектесу, өндірістік құрамдағы тәжірибелі қызметкерлердің құзыреттерін сақтау, корпоративтік мәдениетке бейімдеу, дәстүрлер мен мінез-құлық қағидаларын үйрену үшін «KEGOC» АҚ-да тәлімгерлік жүйесі енгізіліп, жұмыс істеуде.

«KEGOC» АҚ-ның дарындар пулын қалыптастыру бойынша жұмыс жүйелі түрде жүргізілуде: 279 адамнан тұратын мирасқорлардың функционалдық және басқару пулы бекітілді. 2020 жылы кадрлық резерв құрылған бос лауазымдардың саны 196 құрайды, оның 14-ін кадрлық резервке кіретін қызметкерлер толтықтырды.

Персоналды бағалау

Жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды анықтау, алынған нәтижелерге қол жеткізуді бағалау және қызметкерлерге сындарлы кері байланыс ұсыну арқылы Компания қызметінің тиімділігін арттыру мақсатында персоналдың қызметі бағаланады.

Қызметкердің қызметін бағалау меритократия қағидаттарына негізделген, тұрақты түрде (тоқсан сайын, жылда) жүзеге асырылады және ҚНҚ/ мақсаттар мен құзыреттер (кәсібилік пен әлеует) бойынша бағалауды қамтиды. Қызметкерлердің қызметін бағалау сонымен қатар Дарындарды бөлу картасы бойынша калибрлеуді қамтиды (9 ұялы тор).

Қызметті бағалау нәтижесіне байланысты мынадай басқару және дамытушылық шешімдер қабылдануы мүмкін:

- жалақы деңгейін қайта қарау туралы;
- тоқсан/жыл қорытындылары бойынша сыйлықақы/сыйақы төлеу туралы;
- таланттар пулына (кадрлық резервке) енгізу үшін қызметкердің кандидатурасын қарау туралы;
- қызметкердің одан әрі дамуы туралы.

2020 жылы 2019 жылдың қорытындысы бойынша Компания қызметкерлерінің қызметіне жүргізілген кешенді бағалаудан өткен «KEGOC» АҚ қызметкерлерінің саны 2615-ті немесе Компания персоналының тізім бойынша санының 55,3%-ын құрады:

1 766 ер адам және 849 әйел адам;

ӘБП 605 қызметкері және ӘП 2 010 қызметкері. **2020**

Ұжымдық шарт және кәсіподақ қызметі

«KEGOC» АҚ бірлестік еркіндігін қолдайды және қызметкерлердің ұжымдық шарттарды жасау құқықтарын таниды.

«KEGOC» АҚ мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2016-2020 жылдарға арналған ұжымдық шарт оған қосылу рәсімін, еңбек тәртібін, соның ішінде қызметкерлердің әлеуметтік демалыс кезіндегі демалыс уақытын, еңбекақы төлеу, еңбек қауіпсіздігі мен қызметкерлердің денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету, әлеуметтік кепілдер мен өтемақылар беруді реттеу мәселелерін көздейді, қызметкерлерді қолдау және кадрлық әлеуетті дамыту, қызметкерлерді медициналық сақтандыру және мәдени-көпшілік бос уақыттарын қолдау жөніндегі шараларды нақтылайды. Сонымен қатар онда Ұлы Отан соғысының ардагерлері мен оларға теңдестірілген адамдарға, Компанияның есебінде тұрған ардагер-энергетиктерге қатысты мәселелер көрсетілді. **1003-11**

Ұжымдық шарт жұмыспен қамтылу түріне қарамастан, «KEGOC» АҚ-ның барлық қызметкерлеріне (100%) қолданылады. Ұжымдық шарттың талаптарына сәйкес жұмыс беруші қызметкерді еңбек жағдайының өзгергені туралы кем дегенде 15 күнтізбелік күн ішінде жазбаша хабардар етуі тиіс. Қызметкерлердің саны немесе штаты қысқаруына байланысты еңбек шартын бұзған кезде қызметкерлерді ескертудің ең аз мерзімі Компанияның Ұжымдық шартында көрсетілген және Қазақстан Республикасы Еңбек кодексіне сәйкес бір айды құрайды. **1002-11**

2003 жылы құрылтайшылар жиналысының шешімімен «KEGOC» АҚ қызметкерлері мүшелері болып табылатын Қазақстан энергетикалық саласы қызметкерлерінің кәсіби одағы құрылды. Салалық кәсіподақтың негізгі функциялары мыналар болып табылады:

- өз мүшелері мен мүшелік ұйымдардың еңбек және әлеуметтік құқықтары мен мүдделерін білдіру, қорғау;
- салалық деңгейде әлеуметтік әріптестік жүйесін дамытуға көмектесу;
- салалық келсім мен ұжымдық шарт жасаған кезде әлеуметтік әріптестік тарабында болу.

Кәсіподақ сонымен қатар еңбекақы төлеу шарттарына, қызметкерлерді материалдық ынталандыру нысандарына, тәртіптік жазалау шараларын қолданғанға дейінгі еңбек тәртібін сақтауға әсер етеді. Кәсіподақ еңбек туралы заңнаманы сақтауды бақылауға, кепілдіктер мен өтемақыларды, жеңілдіктер мен т.б. сақтауға және іске асыруға арналған.

2020 жылы «Энерготехкәсіподақ» ҚБ қызметкерлерін қолдауға, соның ішінде COVID-19 пандемиясымен байланысты қызметкерлерді қолдауға бағытталған әлеуметтік бастамалар мен іс-шараларға белсенді қатысты. Осылайша, қорғаныс құралдары (антисептиктер, қорғаныс маскалары) сатып алынды, үй-жайлар өңделді, вахталық әдіспен жұмыс істейтін жұмысшылардың тестілеуден өтуі үшін ақы төленді. Жыл ішінде кәсіподақ мүшелері мен зейнеткерлерге емделуге, дәрі-дәрмек сатып алуға берген өтініштері

бойынша материалдық көмек көрсетілді, санаторий-курорттық путевкалар мен демалыс үйлерінде демалғаны үшін өтемақы төленді.

Волонтерлік

«KEGOC» АҚ үшін карантин кезеңінде жүргізілген корпоративтік волонтерлік қозғалыс өте маңызды шара болды. Елде Төтенше жағдай жарияланған кезеңде барлық бөлімшелерде #KEGOCBirgemiz бірыңғай ұранымен волонтерлік науқан басталып, қиын жағдайға тап болған адамдарға қолдау көрсету бойынша, соның ішінде «KEGOC» АҚ Жастар істері жөніндегі кеңестің 2020 - 2022 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарына сәйкес бірқатар іс-шаралар өткізілді. Компания қызметкерлері үнемі азық-түлік себеттерін, дәрі-дәрмектерді жеткізу немесе қаржылай қолдау түрінде көмек көрсетті. Акцияға барлығы 319 зейнеткер мен аймақтардағы 58 аз қамтылған және толық емес отбасылар қамтылды. Сонымен қатар, «KEGOC» АҚ қызметкерлері Нұр-Сұлтан қаласындағы «Гауһар» және «Almaty-2» балабақшаларының аумағын қардан тазартты. Сонымен қатар «Энерготехкәсіподак» ҚБ-ның қолдауымен Компания «KEGOC» АҚ 59 ардагеріне және оларға теңестірілген адамдарға 5 миллион теңгеден астам сомаға материалдық көмек аударды. Сонымен қатар, Жеңіс күні қарсаңында Жастар ісі жөніндегі кеңестің қатысуымен құттықтаулар және ардагерлерге азық-түлік себеттерін жеткізу шаралары ұйымдастырылды, ал жекелеген өтініштер бойынша үй шаруашылығына көмек көрсетілді: кішігірім жөндеу жұмыстары жүргізілді, қозғалуға қажетті көмекші құралдарды және т.б. сатып алуға көмектесті.

Биылғы жылы өткізілген басқа да акциялар мен іс-шараларды, сонымен қатар аймақтар мен Компания ішіндегі мұқтаж жандарға көмек пен қолдау көрсетуге қатысты акциялар мен іс-шараларды атап өту қажет.

Олардың ішінде:

- маусым айының басында «Ұлттық волонтерлік желіні» ұйымдастырушылармен бірлесе елордадағы шұғыл көмекті қажет ететін отбасыларына азық-түлік (200 себет) жеткізуге көмектесті;

- «Алматы ЖЭТ» филиалының қызметкерлері өз бастамаларымен Талдықорған қаласындағы 18 мұқтаж отбасыға гуманитарлық көмек ұйымдастырды. Волонтерлер азық-түлік, ең қажетті деген тұрмыстық заттар себетін жинап, оларды отбасылардың мекен-жайларына жеткізді;

- «Солтүстік ЖЭТ» филиалында өрттен зардап шеккен әріптесімізге материалдық қолдау көрсетті;

- «Батыс ЖЭТ» филиалында жастар қорғаныш маскаларын тігіп, ұжымда таратты;

- «Ақтөбе ЖЭТ» филиалында Түркістан облысында су тасқынынан зардап шеккендерге гуманитарлық көмек жиналды және ұсынылды;

- «Алматы ЖЭТ» филиалында Халықаралық әйелдер күні қарсаңында Онкологиялық диспансердің пациенттеріне шағын сыйлықтар мен құттықтауларды табыстау шарасы ұйымдастырылды. Карантин кезеңінде филиал жастары қорғаныс маскаларын сатып алып, тарату үшін қаражат жинады;

- Компанияның қызметкерлері 31 шілдеде «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларының Құрбан айт мерекесін тойлауға арналған волонтерлік акциясына қатысты: азық-түлік қораптары көп балалы және аз қамтылған 11 отбасына таратылды;

- «KEGOC» АҚ Жастар кеңесі елордалық №35 мектепке 25 компьютерді табыстады;

- тамыз айында «Мейірім шуағы» қоғамдық қоры ұйымдастырған «Мектепке жол» акциясына Оңтүстік ЖЭТ филиалының белсенді волонтерлері қосылды. Шымкент қаласындағы көпбалалы және аз қамтылған отбасылардан шыққан 7 оқушыға оқу құралдары берілді;

- 1 қазанда «KEGOC» АҚ Халықаралық қарттар күніне арналған қайырымдылық акциясына қатысты. «Самұрық-Қазына» АҚ әр түрлі портфельдік компанияларының

жастары азық-түлік себеттерін жинақтап, оларды астананың ардагерлері мен зейнеткерлеріне жеткізу үшін бірікті;

- 9 қарашада Нұр-Сұлтан қаласында Атқарушы дирекция мен "Ақмола" ЖЭТ филиалының қызметкерлері жыл сайынғы «Донор бол! Өзгеге өмір сыйла!» акциясына қатысты;

- 16 қарашада Компания қызметкерлері үйлері өртеңген соң қиын жағдайға тап болған көпбалалы отбасына материалдық көмек көрсетті;

- қараша-желтоқсан айларында «Жылулық сыйла» акциясы аясында «Оңтүстік ЖЭТ» филиалының волонтерлары мұқтаж отбасыларды көмірмен қамтамасыз етті, «Ақмола ЖЭТ» филиалы мен АД волонтерлері елордада тұратын жалғыз басты қарт кісілер мен көп балалы отбасылардың үйлеріне көмір жеткізу және түсіру жұмыстарына қатысты;

- 22 желтоқанда Компанияның волонтерлары астанадағы онкологиялық орталықтың 11 кішкентай пациентіне қолдау көрсету үшін «Сиқырлы шырша!» акциясын өткізді. Балалардың тілектеріне сәйкес сыйлықтар мен тәтті тағамдар сатып алынды, сонымен қатар «KEGOC» АҚ қызметкерлері атынан тезірек сауығып кету туралы тілектер жазылған хаттар дайындалды;

- 24 желтоқсанда «Орталық ЖЭТ» филиалының волонтерлары мен белсенді жастары «Аяла» қорымен бірлесе отырып, Қарағанды қаласындағы аз қамтылған 200 отбасыға тарату үшін 5 тонна азық-түлікті қораптарға салды;

- 25 желтоқсанда Компанияның волонтерлары Нұр-Сұлтан қаласы мен Алматы қаласындағы көп балалы отбасыларына «CompforChildren» 31 компьютер мен 14 принтерден тұратын ұйымдастыру техникасын тарату акциясына қатысты.

2020 жылы «Энерготехкәсіподақ» ҚБ Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің жұмыс тобының мүшесі ретінде Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексі, Бас келісім жобаларын әзірлеуге белсенді түрде қатысты.

2021 жылы біздің кәсіподақ салалық комиссияның мүшесі ретінде 2021-2023 жылдарға арналған салалық келісімді әзірлеуге қатысады, алдағы уақытта Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі мен «Кәсіподақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөніндегі жұмыс тобында бірлесе үлкен жұмыс атқаратын болады.

Еңбекті қорғау

Еңбекті қауіпсіздігін және қызметкерлердің денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету Компанияның негізгі басымдықтары болып табылады. Компанияда қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау, технологиялық операцияларды орындау кезінде жарақат алуды азайту, қызметкерлердің өндірістік және санитарлық-тұрмыстық еңбек жағдайын жақсарту, сонымен қатар зиянды және қолайсыз факторлардың әсерін азайту бойынша тұрақты жұмыс жүргізеді.

Компанияда Компанияның барлық құрылымдық бөлімшелері мен ЕҰ-ға тараған Денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету менеджменті жүйесі қызмет атқарады. Жүйенің мақсаты нәтижелілікті қамтамасыз ету және қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы көрсеткіштерді жақсарту, сонымен қатар Компания қызметінің ерекшелігіне байланысты тиісті тәуекелдерді басқару болып табылады.

Жыл сайын қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы бағдарлама жасалып отырады, онда қажетті шаралар, шығындар және оларды іске асыру мерзімдері белгіленеді. Компания ISO 45001:2018 халықаралық стандартына сәйкестік сертификатынан өтіп, сәтті енгізді. **1303-1. 02-8**

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес қызметкерлерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде жазатайым жағдайлардан міндетті сақтандыру жүзеге асырылды.

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес әрбір филиалда Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік қызметі құрылды, оның міндеті қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша ұйымдастыру-техникалық шараларды өткізу, қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша ішкі бақылауды, қызметкерлердің қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтауын бақылауды ұйымдастыру және жүзеге асыру болып табылады. (103-3)

«KEGOC» АҚ мен филиалдарында еңбек қауіпсіздігі жағдайын жақсарту бойынша қызметкерлер мен жұмыс беруші арасында байланыс орнату үшін жұмыс беруші мен қызметкерлер өкілдерінің тең негізде қатысуымен жұмыс орындарында қауіпсіз жұмыс жүргізу мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету бойынша жұмыс беруші мен қызметкерлердің күшін біріктіру мақсатында қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі өндірістік кеңестер құрылды.

Өндірістік кеңес тоқсанына кем дегенде бір рет қауіпсіздік және еңбекті қорғау жағдайларын жақсарту бойынша қызметкерлердің ұсыныстарын қарайды және жұмыс беруші мен қызметкерлер үшін міндетті болып табылатын шаралар көзделген. (103-3)

Жыл сайын жұмыс орындарында орын алатын тәуекелдерді сәйкестендіріп, бағалап отырады, бағалау нәтижелері бойынша тәуекелдер тізілімі, денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы маңызды тәуекелдер тізбесі жасалады, тәуекелдерді азайту жөніндегі іс-шаралар әзірленеді. (103-15)

Компания қызметкерлері кем дегенде үш жылда бір рет қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша міндетті оқудың барлық түрлерінен, электр энергетикасы саласындағы нормативтік актілерді білу деңгейіне біліктілік тексерулерден өтеді. 2020 жылы зардап шеккендерге дефибриляторларды қолдану арқылы жедел көмек көрсету бойынша қосымша оқулар, жаңа ISO 45001:2018 халықаралық стандартын оқу және көлік құралдарының жүргізушілері үшін көлікті қиын жағдайда қауіпсіз жүргізуге оқыту курстары өткізілді. (103-5)

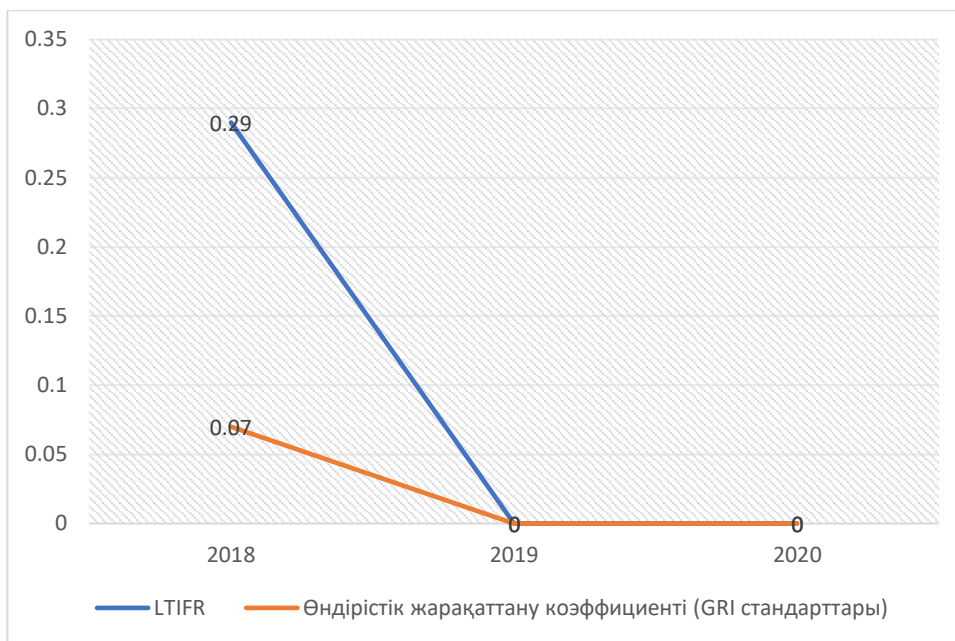
Ауыр жұмыстарда, зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлерге міндетті ауысым алдындағы медициналық тексеру, жүргізушілерге рейс алдындағы және рейстен кейінгі медициналық тексеру жүргізіліп отырады.

Компания филиалдарында Денсаулық күні өткізілді, бұл іс-шара аясында медициналық қызметкерлер Компания қызметкерлеріне консультация жүргізді.

2020 жылы Компания қызметкерлерінен кәсіби аурулар анықталған жоқ.

«KEGOC» АҚ-да қызметкерлердің қауіпсіз еңбек жағдайларын ұйымдастыру деңгейін бағалау үшін Lost Time Injury Frequency Rate (LTIFR) коэффициенті немесе уақытша еңбекке жарамсыздықпен жарақат алу, соның ішінде еңбек қызметіне байланысты өлім жағдайлары жиілігінің коэффициенті қолданылады. Әлемдік тәжірибеде LTIFR бұл еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы компаниялардың жұмыс істеу тиімділігінің негізгі көрсеткіші болып табылады. Көрсеткіш компаниядағы жиынтық атқарылған жұмыс уақытына (Work Hours, WH) жатқызылған және 1 млн. адам/сағ. нормаланған жұмыс уақытының (LTI) ысыраптары жағдайларының санын көрсетеді. Компанияның қатардағы қызметкерлерінен бастап, топ-менеджерлеріне дейін еңбек қауіпсіздігі қағидаттарын ұстануы, қауіпсіз еңбек жағдайын жақсарту жөнінде іс-шаралар өткізу бойынша бірлескен іс-қимыл арқасында соңғы бірнеше жылда Компания алғаш рет жарақат алудың «нөлдік» деңгейіне қол жеткізді және LTIFR мәні 2020 жылы «0» құрады (2019 жылы - 0). (103-9)

Компания қызметкерлерінің 2020 жылы еңбек қызметіне байланысты өлімге әкелетін және жарақаттану жағдайлары болған жоқ. (103-3)

2020

Мердігерлік ұйымдармен жұмыс

«KEGOC» АҚ объектілерінде мердігерлік ұйымдар жұмыс жүргізген кезде Компания қызметкерлердің қауіпсіздігі үшін жауапкершілік алады. «KEGOC» АҚ мердігерлік ұйымдарымен жасалатын шарттарына Қазақстан Республикасы заңнамасы талаптарының және «KEGOC» АҚ жұмыстарды орындау және қызмет көрсету саласындағы ішкі құжаттары талаптарының толық сақталуы бойынша міндеттемелер енгізіледі.

Жұмыс басталар алдында мердігерлік ұйымдардың өкілдерімен нұсқамалық кеңес өткізіледі. Жұмысқа кіргізу жұмыс орнында жүргізіледі. Мердігерлік ұйымдардың барлық қызметкерлері үшін (100%) жұмысқа кіргізер алдында нұсқама жүргізіледі. Атап айтқанда, жұмыстарға жауапты жетекшілер электр қондырғыларының схемалары бойынша нұсқама өткізеді. Күнделікті кіргізген кезде нысаналы нұсқама жүргізіледі, онда қауіпсіздік шаралары, Компания объектілерінде бар қауіпті және зиянды өндірістік факторлар көрсетіледі.

Компанияның өндірістік объектілерінде жұмыстарды орындаған, қызмет көрсеткен кезде «KEGOC» АҚ мердігерлік ұйымдар персоналының Қазақстан Республикасының құқықтық актілері мен «KEGOC» АҚ ішкі құжаттарының талаптарын сақтауы бойынша ішкі бақылау жүргізеді және мердігерлік ұйымдардың қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы қызметін бағалайды. **2020**

Төтенше жағдай және апат кезіндегі іс-қимыл жоспары **2020**

Компанияда бизнестің үздіксіздігін қамтамасыз ету жүйесі енгізілді, оның аясында ҚҰҚ жоспарларын әзірлеуді талап ететін бизнес-процестер/қосалқы процестер анықталады.

2020 жылы ҚҰҚ жоспарлары әзірленген және сынақтан өткен, атап айтқанда техникалық диспетчерлендіру бойынша жүйелік оператордың қызметтерін ұсыну үшін, еңбекті қорғау мен жабдықтың жұмыс істеу сенімділігі саласындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін, ақпараттық-телекоммуникациялық қызметтерді ұсыну мен қолдау үшін, ТЖ болған жағдайда «KEGOC» АҚ қызметін жүзеге асыру және ақпараттық қауіпсіздік оқиғасын басқару үшін Компанияның күрделі бизнес-процестерін/қосалқы процестерін анықтау бойынша жұмыс жүргізілді.

Өндірістік қызметтің бизнес-процестері үшін ҚҰҚ жоспарлары ретінде аварияларды жою жоспары, ірі көлемді ТЖ жою үшін АД мен оның филиалдарына тән ТЖ жою бойынша

іс-қимылдар жоспары, қалған қызмет бағыттары үшін әрбір күрделі бизнес-процесс бойынша ҚҮҚ жоспарлары қабылданады.

Аварияларды жою жоспары авариялық жағдай туындаған кездегі іс-қимылдардың объектісін, көлемін және бірізділігін, сонымен қатар оларды қамтамасыз ету мен өткізу жауапкершілігін белгілейтін ұйымдық-өкімдік құжатты білдіреді. Бұл жоспар тұрақты өртке қарсы және аварияға қарсы жаттығулар түрінде өткізіледі.

ТЖ жою жөніндегі іс-қимылдар жоспарында жұмыстың мерзімі мен уақытын көрсетіле отырып, ТЖ туындау қаупі мен салдарын жою кезінде өткізілетін іс-шаралар көрсетіледі. Компания объектілерінде ТЖ-ның ең көп таралған түрі бұл өртке қарсы іс-шаралардың сақталмауы, штаттан тыс жағдайлардың туындауы болуы мүмкін. Сонымен қатар ТЖ жою жөніндегі іс-қимылдар жоспарына адамдар үшін өлім қаупін тудыратын, айтарлықтай мүліктік залал келтіретін немесе басқа да ауыр салдарға әкелетін террористік актілер қаупі туындаған кездегі іс-шаралар кіреді. Компания қызметкерлерін ТЖ және оны жою кезінде уақтылы хабардар ету үшін ТЖ жою жөніндегі іс-қимылдар жоспарының бөлігі болып табылатын Байланыс және ескерту жоспарлары, Өрт сөндіру жоспары күшіне енеді.

Ықтимал ТЖ жою бойынша іс-қимылдарға дайындығын тексеру үшін Компания жыл сайынғы республикалық командалық-штабтық оқуларға қатысады, жергілікті жерде (Оңтүстік, Шығыс, Батыс) нысаналық жаттығулар мен сейсмикалық жаттығулар жүргізеді. Бұл жаттығуларда жоспарларды әзірлеудің толықтығы, азаматтық қорғаныс құрылымдарының үйлесімділігі, авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізген кезде күштер мен құралдар іс-қимылы тексеріледі.

АД құрылымдық бөлімшелерінде айсайын оқулар өткізіліп, жылдың соңында алған білімдерін бекітуге арналған тестілеу жүргізіліп отырды.

Компанияның 2020 жылғы азаматтық қорғаныс және ТЖ саласындағы іс-шаралары

Іс-шараның атауы	Нақты орындалғаны
Республикалық командалық-штабтық жаттығулар	2
Штабтық жаттығулар	4
Объектілік жаттығулар	2
Азаматтық қорғаныс құрамаларымен тактикалық-арнайы оқулар	2
Сейсмикалық жаттығулар	4
АҚ және ТЖ бойынша республикалық, облыстық курстардағы оқулар	32

2020 жылы бұған дейінгі он жыл барысындағы сияқты өрт қауіпсіздігі бойынша жүргізілген жұмыстар нәтижесінде «KEGOC» АҚ-да өрт пен тұтану жағдайлары болған жоқ.

Қоршаған ортаны қорғау

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат

«KEGOC» АҚ қоршаған ортаны қорғау қызметін өзінің күнделікті жұмысының ажырамас бөлігі ретінде қарайды. Қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарау - «KEGOC» АҚ Экологиялық саясатының негізгі қағидаты.

«KEGOC» АҚ Экологиялық саясатының мақсаты бұл қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту, экологиялық қауіпсіздіктің деңгейін арттыру, Қазақстан ҰЭТ-ын дамыту кезінде қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз ету үшін жауапкершілік, энергияны үнемдеу және Компания қызметінде табиғи және энергетикалық ресурстарды тиімді

пайдалану болып табылады. «KEGOC» АҚ басшылығы өзіне Экологиялық саясатқа сәйкес қабылданған тұрақты түрде жақсарту және ластанудың алдын алу бойынша міндеттемелерін іске асыру, сонымен қатар «KEGOC» АҚ-ның қатысы бар өз экологиялық аспектілері бөлігіндегі қолданылатын заңнамалық және басқа да талаптарға сәйкестік үшін жауапкершілік қабылдайды. Компанияның әрбір қызметкері, сонымен қатар Компания мүдделеріне жұмыс істейтін мердігер ұйымдардың қызметкерлері «KEGOC» АҚ Экологиялық саясатымен таныстырылды.

Компанияда «KEGOC» АҚ біріктірілген менеджмент жүйесі шеңберінде жұмыс істейтін экологиялық менеджмент жүйесі ендіріліп, ISO 14001 халықаралық стандарты талаптарына сәйкестігіне сертификатталды. Компанияның өндірістік және шаруашылық қызметінің экологиялық аспектілеріне әсерін арттыруға мүмкіндік беретін жаңа басқару тәсілдерін қолдану оны ендіру мен жұмыс істеуінің негізгі мақсаты болып табылады. Экологиялық аспектілерді басқару «KEGOC» АҚ-да тәуекелдерді корпоративтік басқару жүйесінің элементі болып табылады

Тиімді басқару үшін 2020 жылға «KEGOC» АҚ экологиялық аспектілер тізілімдері әзірленді. Аспектілерді анықтаған кезде Компания қызметінің барлық экологиялық әсерінің компоненттері (энергия үнемдеу, су, топырақ, шығарындылар, қалдықтар) талданады. Экологиялық аспектілерді басқару жөніндегі іс-шаралар Компанияның 2020 жылға арналған экологиялық бағдарламасымен белгіленген. 2020 жылғы маңызды экологиялық аспектілер ретінде «құрамында ПХД бар ықтимал полихлорландырылған дифенилдер», «трансформатор майы» және «пайдаланылған трансформатор майы» анықталды. «Құрамында ПХД болуы мүмкін қалдықтар» аспектісінің маңыздылығы бұл полихлорландырылған дифенил Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сай зиянды зат (қауіпсіздіктің қызыл деңгейі) болуымен негізделген. «Пайдаланылған трансформатор майы» және «трансформатор майы» аспектілерінің маңыздылығы май толтырылған жабдықтың болуына байланысты. (10335)

2020 жылы «KEGOC» АҚ-ға қатысты қаржылық және қаржылық емес санкциялар, сонымен қатар экологиялық заңнама мен нормативтік талаптардың орындалмағаны үшін салынған айыппұлдар болған жоқ.

Компанияға қоршаған ортаға әсерге байланысты шағымдар келіп түскен жоқ. (10236)

Атмосфералық ауаны қорғау

Нормативтерге сай, ЖЭТ филиалдарында зиянды заттар шығарындыларының (ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған) стационарлық көздері белгіленген. Стационарлық көздерден болатын шығарындыларды мониторингтеу мақсатында ЖЭТ филиалдарында 2020 жылы операциялық мониторинг (өндірістік процесс мониторингі) – жабдықтың әрбір бірлігінің жұмыс уақыты сағаттарының саны және материалдар шығысы есепке алынды. Мамандандырылған ұйымдар өндірістік экологиялық мониторинг жүргізген кезде есептеу жолымен немесе зертханалық өлшемдер жүргізумен стационарлық көздерден болатын шығарындылар айқындалады.

2020 жылы стационарлық көздерден ластайтын заттардың жаппай шығарындылары көлемі 9,34 т (белгіленген норматив - 11, 63 т) құрады.

2020 жылы стационарлық көздерден болған шығарындылар

«KEGOC» АҚ «ЖЭТ» филиалының атауы	Стационарлық көздерден болған шығарындылар, т/жыл	
	норматив	Факт
«Ақмола ЖЭТ»	0,93	0,55
«Ақтөбе ЖЭТ»	0,31	0,10
«Алматы ЖЭТ»	0,73	0,73
«Шығыс ЖЭТ»	1,42	1,42

«Батыс ЖЭТ»	0,84	0,50
«Сарыбай ЖЭТ»	0,68	0,68
«Солтүстік ЖЭТ»	1,23	0,13
«Орталық ЖЭТ»	5,18	5,18
«Оңтүстік ЖЭТ»	0,30	0,05
Барлығы:	11,63	9,34

Осылайша, стационарлық көздерден болатын ластайтын заттардың жаппай шығарындылары (нормативтерге қатысты) 20 %-ға азайды. Шығарындылардың азаюы («Ақмола ЖЭТ», «Ақтөбе ЖЭТ», «Алматы ЖЭТ», «Батыс ЖЭТ», «Солтүстік ЖЭТ», «Оңтүстік ЖЭТ» филиалдары) мамандандырылған ұйымдар жүргізген өндірістік экологиялық мониторинг нәтижелерімен расталды.

«Климаттың өзгеруі туралы» БҰҰ Негіздемелік конвенциясының, Киот хаттамасының, Париж келісімінің және Қазақстан Республикасы экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес, 2019 жылы ЖЭТ филиалдарында Компанияның қызметі шеңберінде қоршаған ортаға шығарылған парниктік газдарға түгендеу жүргізілді. Стационарлық көздерден, стационарлық көздерге теңдестірілген мобилдік көздерден болған шығарындылар есебі жасалды. Аймақтық экология департаменттеріне 2019 жылғы парниктік газдарды түгендеу туралы есептер жіберілді және тіркелді. 102-12

«Мемлекеттік реттеу объектілері болып табылатын парниктік газдар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына сәйкес көміртектің қос тотығы (CO_2), метан (CH_4), азоттың шала тотығы (N_2O), перфторкөміртекттер (ПФК) осындай болып табылады. Стационарлық көздерден шығарылған парниктік газдарды түгендеу нәтижелері бойынша шығарындылар жылына көміртектің қос тотығы баламасында 154,47 тоннаны құрайды, осыған байланысты «KEGOC» АҚ Парниктік газдардың шығарындыларына квота бөлу жөніндегі 2018-2020 жылдарға арналған ұлттық жоспарға сай парниктік газдарды квоталау бойынша талаптарға ілінбейді7

2020 жылы «KEGOC» АҚ стационарлық көздерінен болған парниктік газдар шығарындылары көлемі			
CO_2 , тонна	CH_4 , көміртек қос тотығы тонна баламасында	N_2O , көміртек қостотығы тонна баламасында	Шығарындылардың жалпы көлемі көміртек қостотығы тонна баламасында
154,4	0,0022	0,06542	154,47

«Салықтар және бюджетке басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне сай жылжымалы көздерден болған шығарындылар есептелмейді, есептемеде пайдаланылған отын көлемі көрсетіледі. Автокөлік атмосфераға шығарылатын пайдаланылған газдарының улылығы мен түтіндігіне тексерілді.

Компания өз қызметінде климаттың өзгеруіне әсер ететін озонды бұзатын заттарды шығаруды жүзеге асырмайды. 1035

Қалдықтарды басқару

Өндіріс қалдықтары ҚС жабдықтарын пайдалану, жөндеу және жаңғырту кезінде пайда болады. «KEGOC» АҚ-да қалдықтарды басқару Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексiне және «KEGOC» АҚ-да қалдықтарды басқару» ұйым стандартына сай жүзеге асырылады.

«KEGOC» АҚ-да барлық қалдықтар мыналарға байланысты бөлінген:

1) түріне қарай: тіршілік процесінде пайда болатын өндірістік және коммуналдық (қатты тұрмыстық қалдықтар);

2) қауіптілік деңгейіне байланысты (Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сай):

- «жасыл» - G индексі (қауіпсіз);
- «янтарь түсті» - А индексі (қауіпті);
- «қызыл» - R индексі (қауіпті).

Қалдықтар тізбесі және олардың қауіптілік деңгейі қажеттілігіне қарай жаңартылады.

ЖЭТ филиалдары жыл сайын қалдықтарды шыққан жері бойынша түзілу процестерінің сипаттамасын, оның сандық және сапалық көрсеткіштерін, олармен жұмыс істеу ережесін, оларды бақылау әдістерін, бұл қалдықтардың қоршаған ортаға әсерінің түрлерін, қалдықтарды өндірушілер туралы мәліметтерді қоса алғанда, қалдықтардың әрбір түрі үшін паспорт әзірлейді немесе оны түзетеді.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарымен қауіпсіз жұмыс істеу үшін ЖЭТ филиалдарында оларды уақытша қауіпсіз және бөлек сақтауға арналған жерлер белгіленген, қалдықтарды экспликациясы бар объектілердің аумағында орналастыру карта-схемасы дайындалды, бұдан әрі жою үшін уақтылы әкету қамтамасыз етіледі.

«KEGOC» АҚ бөлімшелеріндегі қалдықтар көлемі

Көрсеткіш, тонна	2020 ж.
«жасыл» индекс G	5042,86
«янтарь түстес» индекс А	74,25
«қызыл» индекс R	–
Барлығы	5117,11

2020 жылы «Орнықты органикалық ластағыштар туралы Стокгольм конвенциясын ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және Жойылуы қиын органикалық ластауыштармен және олар құрамында бар қалдықтармен жұмыс істеу қағидаларына сәйкес (Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің бұйрығымен бекітілген) «KEGOC» АҚ ҚС жабдығында ПХД анықтау бойынша жұмыс жалғастырылды. ЖЭТ филиалдары құрамында ПХД бар жабдықты есепке алу тізілімін жаңартты, тізілім қоршаған ортаны қорғау жөніндегі аумақтық органдарға белгіленген мерзімде тапсырылды.

2020 жылы «KEGOC» АҚ «Ақмола ЖЭТ», «Шығыс ЖЭТ», «Солтүстік ЖЭТ», «Орталық ЖЭТ», «Оңтүстік ЖЭТ» филиалдарындағы май толтырылған жабдықта ПХД болуына зертханалық талдаулар жоспарланды және жүргізілді, олардың қорытындылары бойынша ПХД табылмады.

Су объектілеріне әсер

Су Компанияның технологиялық процесінде пайдаланылмайды. «KEGOC» АҚ-да суды қолдану деңгейі шамалы, пайдаланылатын су көздеріне айтарлықтай әсер етпейді. Суды тұтыну және су бұру ЖЭТ филиалдарының мамандандырылған ұйымдармен жасаған шарттарына сәйкес жүргізіледі. Су объектілеріне және топыраққа лақтырындылар жүзеге асырылмайды. «KEGOC» АҚ-ның 7 филиалының объектілерінде артезиандық сумен жабдықтау бар, ұңғымалар алынған рұқсаттарға сай пайдаланылады. Қазақстан Республикасының Су кодексіне сәйкес мамандандырылған ұйымдармен жасалған шарттар бойынша ұңғымалардың тоғандарындағы жер асты суларына тұрақты негізде мониторинг жүргізіледі.

Компанияның объектілеріндегі май толтырылған жабдықта пайдаланылатын трансформаторлық май, сонымен қатар суды шаруашылық қажеттіліктерге пайдалану нәтижесінде пайда болған ағын сулар су объектілері мен топырақты ластаудың ықтимал көзі болып табылады. «KEGOC» АҚ жабдығын таңдаған кезде басым өлшемдердің бірі оның экологиялылығы болып табылады, майлы ажыратқыштарды элегазды және вакуумды

ажыратқыштарға ауыстыру жоспарлы түрде жүргізіліп отыр, бұл ЖЭТ филиалдарының ҚС-да пайдаланылатын трансформаторлық май көлемін азайтуға мүмкіндік береді. Майсыз жабдықты қолдану сенімділікті, істен шыққанға дейін жұмыс істеуді, төзімділікті, өрт қауіпсіздігін арттырады, жерасты сулары мен топырақтың ластануын болдырмайды. Май толтырылған жабдық май қабылдайтын қондырғылармен немесе табандықтармен жарақталған, бұл майдың топыраққа енуін болдырмайды. Май жинағыштардың аунатқыштары тұрақты түрде тексеріліп отырады.

Инвестициялық жобалардың іске асыру барысындағы табиғатты қорғау іс-шаралары

Компания жобаларды, соның ішінде инвестициялық жобаларды іске асырған кезде қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне кешенді түрде қарайды. Жобаларды іске асыру тәуекелдерін талдау үшін әлеуметтік және экологиялық тәуекелдерді талдауды қоса алғанда, PESTEL талдауы пайдаланылады. Жүргізілген қоршаған ортаға әсерді бағалау нәтижелері есепке алынып, қоршаған орта мен адам денсаулығына зияны неғұрлым аз нұсқа қабылданады. Жобалардың тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау жобаларды іске асырудың барлық кезеңдерінде және тұрақты негізде жүзеге асырылады. Атмосфералық ауаға, жерүсті және жерасты суларына, ландшафтарға, жер ресурстары мен топырақ жамылғысына, биоалуантүрлілік және басқаларға әсері бағаланады.

Электр желілік объектілерді жобалау кезеңінде экологиялық тәуекелдерді басқару үшін оларды елді мекендерден және күзетілетін табиғи аумақтардан шалғай аумақтарда орналастырады. ӘЖ трассалары негізінен дала және шөлейт жерлер арқылы өтеді, ӘЖ орманды дала аймағында өткен жағдайда ӘЖ үшін орман жолдарын тазарту қызметін жүзеге асырған кезде азайту іс-шараларын қамтитын Қоршаған ортаға әсер етуді бағалау (ҚОӘБ) жобасы әзірленеді. Компанияның қызметі туралы экологиялық ақпараттың ашықтығы және қол жетімділігі мақсатында ҚОӘБ жобалары бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізіледі.

Энергия тиімділігі

«KEGOC» АҚ-ның энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бойынша негізгі міндеті тұтыналатын отын-энергетикалық ресурстар көлемін азайту, соның ішінде «KEGOC» АҚ объектілерінің жеке қажеттіліктеріне энергия ресурстары шығындарын азайту есебінен, электр энергиясын ҰЭТ арқылы жеткізу кезінде электр энергиясының техникалық ысыраптарын азайту, энергия шығындарын бақылау механизмдерін жетілдіру және Компания объектілерін электр энергиясы мен басқа да отын-энергетикалық ресурстарды есепке алу құралдарымен жабдықтау, есепке алу құралдарының деректері негізінде ақпаратты жинау процесін ұйымдастыру болып табылады.

2020 жылы отын-энергетикалық ресурстарды тұтыну, ГДж¹

Электр энергиясы	10 155 056,34
Жылу энергиясы	81 395,58
Отын	114 064,86
соның ішінде	
мотор бензині	44 767,94
дизелді отын	65 250,37
табиғи газ	3 911,25
сұйытылған газ	135,30
БАРЛЫҒЫ	10 350 516,77

¹Джоульмен есептегенде халықаралық бірлік жүйесі қолданылды, СИ.

2020 жылы отын-энергетикалық ресурстарды тұтыну 2019 жылмен салыстырғанда 360 105 ГДж-ға төмендеді.

Электр желілері арқылы электр энергиясын жеткізуге арналған электр энергиясының технологиялық шығынын азайту іс-шаралары энергия тұтынуды азайту тұрғысынан ең көбірек тиімділік береді.

Қазақстанның электр энергетикалық жүйесі негізінен Солтүстік аймақта қуатты энергия көздерінің шоғырлануымен және ұзыннан ұзақ транзиттік электр желілерінің (Қазақстанның Солтүстігі - Оңтүстігі, Павлодар облысы - Ақтөбе облысы транзиттерінің негізгі бағыттары) (шамамен 1000 км) болуымен сипатталады - бұл ел аумағының үлкен болуына байланысты және электр энергиясының технологиялық шығысы (техникалық ысыраптар) деңгейіне айтарлықтай әсер етеді. «KEGOC» АҚ желісіндегі техникалық ысыраптар көрші мемлекеттердің энергетикалық жүйелерінің жұмыс режимдеріне (транзит, электр энергиясының экспорты мен импорты) және климаттық жағдайларға байланысты.

2020 жылы «KEGOC» АҚ техникалық ысыраптары есепке алу аспаптарының деректері негізінде электр энергиясын желіге босатудан 2,792 млрд. кВт·сағ. немесе 6,0%-ды құрады.

ТІР

Сонымен қатар электр энергиясының технологиялық ысыраптары дегеніміз бұл электр желілері арқылы электр энергиясын жеткізген кезде орын алған, сымдар мен электр жабдықтарындағы физикалық процестермен негізделген электр энергиясының ысырабы болып табылады және сәйкесінше, электр желілеріндегі электр энергиясының ысырабын азайту бойынша іс-шараларды жоспарлау мен өткізудің негізгі мақсаты электр энергиясының техникалық ысыраптарының нақты мәндерін олардың оңтайлы деңгейлеріне дейін жеткізу болып табылады.

Электр энергиясы ысырабын азайту бойынша іс-шараларды орындау нәтижесінде 2020 жылы электр энергиясы шығынының азаюы 4,261 млн. кВт сағ. құрады.

Іс-шара	Іс-шаралардан болатын нәтиже	
	млн. кВт·сағ	ГДж
Аз жүктемелер режимінде желілердің ажыратылуы	0,254	916
Аз жүктемелер режимінде күштік трансформаторлардың ажыратылуы	4,006	14 422
Барлығы «KEGOC» АҚ бойынша	4,261	15 339

ТІР

Байланыс

«Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» (Kazakhstan Electricity Grid Operating Company) «KEGOC» АҚ

Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қ., Тәуелсіздік даңғ., 59-ғимарат

Тел. +7 (7172) 693824, 690243

Факс 211108

E-mail: kegoc@kegoc.kz

Web: www.kegoc.kz

70231

Инвесторлармен байланыс жөніндегі департамент:

Көккөзова Қалила Танатқызы

Тел. +7 (7172) 69-02-92

E-mail: kokkozova@kegoc.kz

Комплаенс-офицер

Аманбеков Ғалым Берлібекұлы

Тел. +7 (7172) 69-07-70

E-mail: amanbekov@kegoc.kz

Омбудсмен:

Рахимов Ришат Ахметұлы

Тел. +7 (7172) 69-05-31

E-mail: rakhimov@kegoc.kz

«KEGOC» АҚ Жылдық есебі бойынша сұрақтар үшін:

Корпоративтік даму департаменті

Арпабекова Жанар Бақытбекқызы

Тел. +7 (7172) 69-04-34

E-mail: arpabekova@kegoc.kz

АУДИТОР

«Эрнст энд Янг» ЖШС,

Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қ., Әл-Фараби даңғ., 77/7 («Есентай тауэр»)

Тел. +7 (727) 2585960

Факс +7 (727) 2585961

e-mail: almaty@kz.ev.com

ТІРКЕУШІ

«Бағалы қағаздардың орталық депозитарий» АҚ,

Қазақстан Республикасы, 050051, Алматы қ., «Самал-1» шағын ауданы, 28

Тел. +7(727) 262 08 46, 355 47 60

e-mail: ccmail@kacd.kz, csd@kacd.kz

Глоссарий

	Мағынасы
ААОЖ	аварияға қарсы автоматиканың орталықтандырылған жүйесі
АД	«KEGOC» АҚ Атқарушы дирекциясы
АК	«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті
АҚІ	автоматты қайталама іске қосу
АҚ	акционерлік қоғам
АҚ	ақпараттық қауіпсіздік
АҚБЖ	ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі
ӘБП	әкімшілік-басқару персоналы
БАҚ	бұқаралық ақпарат құралдары
БГҚ	биогазды қондырғылар
БЖ	бағдарламалық жасақтама
БМЖ	біріктірілген менеджмент жүйесі
БҮҮ	Біріккен Ұлттар Ұйымы
БЭЖ	Біртұтас электр энергетикалық жүйе
ҒЗТҚЖ	ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер
ГТЭС	газ турбиналық электр станциясы
ГЭС	гидроэлектростанция
ЕҮ	еншілес ұйымдар
ЖЖ	жоғары вольттық желілер
ЖҚАР	жиілік пен қуат ағынын автоматты реттеу
ЖО ҰДО	«KEGOC» АҚ «Жүйелік оператордың Ұлттық диспетчерлік орталығы» филиалы
ЖСҚ	жобалау-сметалық құжаттама
ЖЭК	жаңартылатын энергия көздері
ЖЭК жөніндегі ҚЕО	«Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС
ЖЭО	жылу электр орталығы
ЖелЭС	жел электр станциясы
ЖЭС	жылу электр станциясы
ЖЭТ	«KEGOC» АҚ «Жүйесаралық электр желілері» филиалдары
ЗТБ	заңды тұлғалар бірлестігі
КБОТОС	«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау комитеті
кВт·сағ	киловатт-сағат
кВ	киловольт
Компания	«KEGOC» АҚ
КЭС	күн электр станциясы
ҚАР	қоздыруды автоматтық түрде реттеу
КЕХС	қаржылық есептеменің халықаралық стандарттары
ҚҚС	қосымша құн салығы
ҚМЖ	құрылыс-монтаждау жұмыстары
ҚНҚ	қызметтің негізгі көрсеткіші (-тері)
Қор	«Самұрық-Қазына» АҚ
ҚОӘБ	қоршаған ортаға әсерді бағалау
ҚС	қосалқы станция
ҚҮБ	қызметтің үздіксіздігін бағалау
МАЭС	мемлекеттік аудандық электр станциясы
МВА	мегавольт-ампер
МВт	мегаватт
ӨП	өндірістік персонал
ӨДО	өңірлік диспетчерлік орталық
ПХД	полихлордефинил
ТБКЖ	тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі
ТОБЖ	талшықты-оптикалық байланыс желісі
ТСК	«KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеті
ТМРК	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті

ТМД	Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ТБЖ	тәуекелдерді басқару жүйесі
ТЖ	төтенше жағдай
ТЭН	техникалық-экономикалық негіздеме
ҰЭТ	Ұлттық электр торабы
ЭЖЖ	электр жеткізу желілері
ЭЖҰ	энергиямен жабдықтаушы ұйым
ІАҚ	Ішкі аудит қызметі
ІБЖ	ішкі бақылау жүйесі
ХҚИ	халықаралық қаржы институттары
Филиалдар	«KEGOC» АҚ ЖЭТ және ЖО ҰДО филиалдары
CEO	компанияның жоғары лауазымды тұлғасы
CFO	қаржы директоры
COSO ERM	ұйымдардың тәуекелдерін басқарудың концептуалды негіздері
GRI	Есептілік бойынша ғаламдық бастама
EBITDA	пайыздарды, салықтар мен амортизацияны шегергенге дейінгі пайда
ENS	толымсыз жеткізілген электр энергиясының көлемі
IPO	акциялардың бастапқы жария орналастырылуы
ISO	Стандарттау жөніндегі халықаралық ұйым
KASE	Қазақстан қор биржасы
LTIFR	еңбек қабілетін уақытша жоғалтатын жарақаттардың жиілік коэффициенті
NAV	активтердің таза құны
ROACE	капиталдың табыстылық көрсеткіші
SAP	деректерді өңдеудегі жүйелік қосымшалар мен өнімдер
SCADA	диспетчерлік басқару және деректерді жинау
SML	жүйелік минуттар ысырабы
USAID	Халықаралық даму жөніндегі АҚШ агенттігі
WAMS/WACS	синхрофазорлық технологиялар негізінде мониторинг және басқару жүйесі
WEC	Әлемдік энергетикалық кеңес жанындағы Атқарушы ассамблея
WWP	жүйенің тоқтаусыз жұмыс істеу уақыты

1-қосымша. Есеп туралы

Осы «KEGOC» АҚ-ның 2020 жылғы есебі тұрақты даму саласындағы жұмысты қоса алғанда, барлық негізгі бағыттар бойынша Компания қызметіне кешенді шолуды білдіреді. Тұрақты даму саласындағы қызмет туралы ақпарат «KEGOC» АҚ оны он екі жыл бойы (2009 жылдан бастап) дәстүрлі ұсынып келе жатқан түрде және көлемде берілген. Компания жыл сайын тұрақты даму туралы ақпаратты шығару тәжірибесін жалғастыруда. [102-53](#) [102-50](#)

«KEGOC» АҚ-ның 2019 жылғы Жылдық есебінің құрамына енгізілген бұған дейінгі тұрақты даму саласындағы 2019 жылғы есебін «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесі бекітті және 2020 жылғы маусымда жарияланды. Компанияның барлық есептері «KEGOC» АҚ-ның ресми сайтында орналастырылған. [102-51](#)

«KEGOC» АҚ сыртқы тәуелсіз тарапты 2011 жылдан бастап Есепте берілген ақпараттың GRI стандарттарына сәйкестігін растау үшін жыл сайын тартып отырды. 2020 жылы Компания «Қазақстан қор биржасы» АҚ Листингтік қағидаларында (бұдан әрі - Листингтік қағидалар) өз жылдық есебінде ақпаратты ашып көрсетуге қойылатын талаптары айтарлықтай өзгеруі себепті осы Есепке аудит жүргізу үшін тәуелсіз тарапты тартқан жоқ. «KEGOC» АҚ алдағы уақытта мүмкіндігіне қарай тұрақты даму туралы есептемені тәуелсіз куәландыру тәжірибесін жалғастыратын болады. [102-52](#)

Бұның алдындағы есеппен салыстырғанда тұрақты даму мәнмәтінінде есептеме шекараларында өзгерістер болған жоқ: «KEGOC» АҚ осы Есепті жалпы корпоративтік деңгейде дайындады – осы Есепте берілген деректер «KEGOC» АҚ еншілес ұйымдарының - «Энергоинформ» АҚ және «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС мәліметтерін қамтиды. [102-53](#) [102-54](#) GRI 403 тақырыбы: «Еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік» және осы Жылдық есептегі тиісті көрсеткіштер 2018 жылы өзгертілген GRI-403 стандартына сәйкес ашып көрсетілген. [102-55](#)

Осы Есепке енгізілген тұрақты даму туралы ақпарат GRI («Сәйкестіктің негізгі нұсқасы») стандарттарына сәйкес дайындалды және Компанияның 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанды қоса алған кезеңдегі тиісті қызметін сипаттайды. [102-56](#)

Осы Жылдық есепте көрсетілген жоспарларға қатысты кез-келген ақпарат болжамды сипатта берілген және «KEGOC» АҚ болашақтағы оқиғаларға қатысты қазіргі көзқарасын көрсетеді және «KEGOC» АҚ бизнесіне, қаржылық жағдайына, операциялық нәтижелеріне, өсу стратегиясы мен өтімділігіне қатысты сол немесе басқа тәуекелдерге, белгісіздіктер мен болжамдарға ұшырауға бейім.

Тұрақты даму мақсаты (ТДМ)

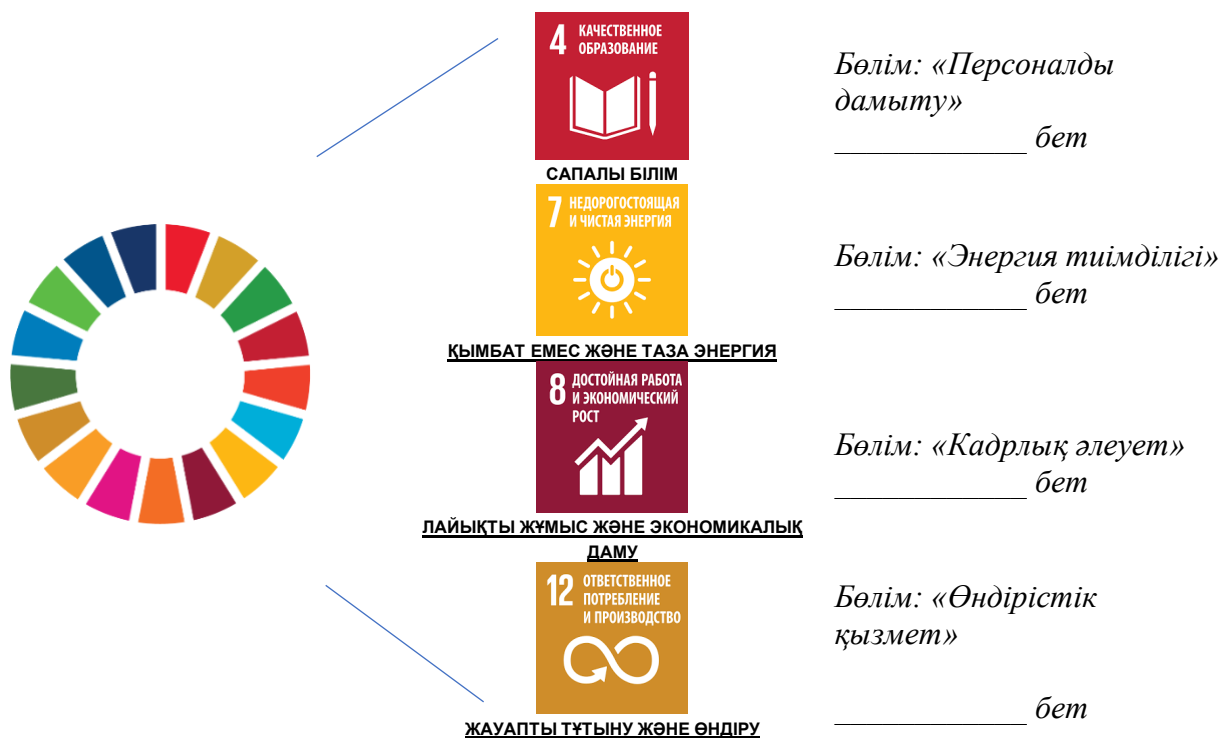
Осы есепте «KEGOC» АҚ-ның БҰҰ Ғаламдық шарты қағидастарын ұстанатынын растайтын ақпарат, сонымен қатар 2030 жылға дейінгі кезеңге арналған тұрақты даму саласындағы күн тәртібі аясында 2015 жылы барлық БҰҰ-ға мүше мемлекеттер қабылдаған тұрақты даму мақсаттары бойынша жұмыс туралы ақпарат бар. [102-57](#)

Біз кез-келген бизнестің ТДМ-ға қол жеткізуіне қосатын басты үлесі – жұмысқа орналастыру мүмкіндіктерінде, салықтар және әлеуметтік-экономикалық дамуда, сонымен қатар экологияға қамқорлықпен қарауда деп санаймыз. Сонымен қатар, нақты және ұзақ мерзімді оң өзгерістерге біздің қоршаған ортаға әсерімізді (кең мағынада) басқаруды, мақсатты әрекет етуді, негізгі ойыншылармен және мүдделі тараптармен ынтымақтастықты және біздің күш-жігерімізді кеңейтуді есепке алумен ғана қол жеткізуге болады.

Біз әрбір жылда өз қызметімізбен тығыз байланысы бар нақты ТДМ-мен жұмыс туралы хабарлап тұрамыз. Сонымен қатар, біз жағдайды өзгерту үшін басымдылығы өте жоғары салаларға талдау жүргіземіз. Біз қай жерде теріс әсер болатынын қарастырамыз, сонымен қатар мүдделі тараптармен бірге оң өзгерістер жасаудың бірегей мүмкіндіктері бар бағыттарды іздейміз. Бағалау шеңберінде біздің құн құру тізбегіміз үшін мақсаттар мен міндеттердің өзектілігі, біздің жауапкершілікпен және тұрақты дамуға талпынысымызға

сәйкестік, бізде өзгерістерді ынталандыру үшін дағдыларымызды, құзыреттеріміз бен ресурстарымызды пайдалана білу қабілетіміздің болуы және біздің мүдделі тараптар үшін мәселелердің маңыздылығы сияқты факторлар талданады.

Төменде жұмыс жүргізілген осы жылға арналған негізгі ерекше ТДМ көрсертілген.

БҰҰ Ғаламдық шарты қағидаттарының сақталуы туралы

Ғаламдық шарт қағидаттары	бет
Адам құқығы саласындағы қағидаттар	
1-қағидат. Искери орта халықаралық деңгейде жарияланған адам құқығын қорғауды қолдауы және құрметтеуі тиіс.	
2-қағидат. Искери ортаның адам құқығының бұзылуына қатысы болмауы тиіс.	
Еңбек қатынастары саласындағы қағидаттар	
3-қағидат. Искери орта бірігу еркіндігін және ұжымдық шарттар жасау құқығын нақты тануды қолдауы тиіс.	
4-қағидат. Искери орта мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық нысандарын жою үшін әрекет етуі тиіс.	
5-қағидат. Искери орта балалар еңбегін пайдалануды түбірімен жою үшін әрекет етуі тиіс.	
6-қағидат. Искери орта жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жою үшін әрекет етуі тиіс.	
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қағидаттар	
7-қағидат. Искери орта сақттық қағидаттарына негізделген экологиялық мәселелерге деген көзқарасты қолдауы тиіс.	
8-қағидат. Искери орта қоршаған ортаның жай-күйіне жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қолдануы тиіс.	

9-қағидат. Искери орта экологиялық қауіпсіз технологияларды дамыту мен таратуға көмектесуі тиіс.	
Жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қағидаттар	
10-қағидат. Искери орта бопсалау мен пара алушылықты қоса алғанда, жемқорлықтың барлық түрлеріне қарсы тұруы тиіс.	

Есепті жасау қағидаттары

Тұрақты даму саласындағы қызмет туралы есептемеге жататын Жылдық есеп бөлігін дайындаған кезде Компания мынадай қағидаттарды ұстанады:

Маңыздылық	«KEGOC» АҚ Есепке Компанияның экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға тигізетін маңызды әсерін көрсететін тақырыптарды енгізеді. «KEGOC» АҚ-ның тұрақты дамуы саласындағы ашып көрсетуге арналған өте өзекті тақырыптарды айқындау үшін маңыздылыққа, соның ішінде сыртқы және ішкі стейкхолдерлерге: «KEGOC» АҚ тұтынушыларына, қызметкерлеріне, акционерлеріне жүргізілген сауалнама негізінде талдау жасалды.
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	Компания «Байланыс ақпараты» бөлімінде көрсетілген электрондық почта мен телефондар арқылы жіберілетін хабарламалар мен жарияланымдарды қоса алғанда, әртүрлі арналар арқылы тұрақты даму саласындағы есептерді жариялау нәтижелері бойынша кері байланыс алып отырады. Жиналған түсіндірмелер мен тілектер кезекті есепті дайындаған кезде ескеріледі.
Тұрақты даму мәнмәтіні	Осы Есептегі мәліметтер экономикалық, экологиялық және әлеуметтік құрауыштарды қоса алғанда, «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқару кодексінде белгіленген тұрақты даму мәнмәтінінде берілген. «KEGOC» АҚ Даму стратегиясында тұрақты даму саласындағы стратегиялық ҚНҚ және мақсаттар, міндеттер, негізгі бастамалар белгіленген және 2020 жылы оларға қол жеткізілгені туралы ақпарат осы Есепке енгізілді.
Толықтығы	Осы Есеп саланың ерекшелігі есепке алынған экономикаға, қоршаған орта мен қоғамға барлық айтарлықтай әсерлері бойынша барлық «Жүйеаралық электр тораптары» филиалдарының (ЖЭТ филиалдары), «Жүйелік оператордың Ұлттық диспетчерлік орталығы» (ЖО ҰДО) филиалының, Атқарушы дирекцияның, еншілес ұйымдардың (ЕҰ) қызметтері туралы ақпараттан тұрады. Ақпараттың қайталануын болдырмас үшін бірқатар жағдайларда «KEGOC» АҚ интернет-сайтына немесе қолжетімді жария құжаттарға сілтеме жасалады.
Теңгерімділік	Осы Есепте «KEGOC» АҚ қызметі нәтижелілігінің оң және теріс тақырыптары көрсетілген. Осы есепте ашып көрсетілген жекеленген көрсеткіштер соңғы үш жылдағы динамикамен берілген.
Салыстырмалылық	Осы Есеп GRI стандарттарына сәйкес дайындалған, бұл мүдделі тұлғаларға «KEGOC» АҚ қызметін басқа ұйымдардың қызметтерімен салыстыруға мүмкіндік береді.
Дәлдік пен сенімділік	Осы Есепте ұсынылған ақпарат Есептің экономикаға қатысты бөлімдерін дайындаған кезде құжатпен расталған деректер

	негізінде жинақталды, ҚЕХС-қа сәйкес жасалған аудиттелген қаржылық есептемелер пайдаланылды.
Уақтылық	Осы Есеп жоспарлы сипатта дайындалған, есептік жылдан кейінгі жылдың екінші тоқсанында жарияланады.
Айқындылық	«KEGOC» АҚ осы Есептің көптеген мүдделі тұлғалардың кең ортасында түсінікті және қолжетімді болуын қамтамасыз етуге тырысады.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл және маңыздылықты бағалау

Компанияның стратегиялық мақсаттарына жеткізу үшін:

- стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың тиімді жұмыс істейтін саясатының болуы;
- барлық мүдделі тараптармен ашық және өзара тиімді ынтымақтастыққа қол жеткізу,

- стейкхолдерлердің Даму стратегиясын іске асырудағы барлық нақты тәуекелдерді барынша азайту және жою бойынша Компанияның қабылдаған шараларын түсінуіне қол жеткізу;

- мүдделі тараптар үшін Компания қызметі туралы сенімді ақпарат көзін құру және стейкхолдерлердің нысаналы топтарына «KEGOC» АҚ қызметі туралы шынайы ақпаратты жедел жеткізуді қамтамасыз ету.

«KEGOC» АҚ Компанияның барлық құрылымдық бөлімшелерімен бірлесіп анықталған мүдделі тараптар (стейкхолдерлер) тобын, сондай-ақ олардың Компанияның Даму стратегиясының мақсаттарына қол жеткізуге әсер етуі дәрежесін және бес балдық шкала бойынша Компания қызметінің оларға әсер ету дәрежесін анықтады. Сонымен бірге, талдау қорытындыларын шығарған кезде «сарапшылардың», яғни стейкхолдерлердің нақты топтарымен тікелей өзара әрекет ететін құрылымдық бөлімшелердің пікірлеріне ерекше назар аударылды.

«KEGOC» АҚ олармен үнемі ашық сұхбаттасады және «KEGOC» АҚ қызметі туралы, оның ішінде тұрақты даму саласындағы ақпараттарды үнемі жариялайды. Компания Стейкхолдерлер картасын, өзара іс-қимылдың негізгі арналарын анықтайтын Коммуникациялық стратегияны, сонымен қатар жыл сайын Даму стратегиясын іске асыруды қолдау мақсатында барлық мүдделі тараптармен байланыс жоспарын бекітті. (102-103)

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл

Стейкхолдерлер	Өзара іс-қимыл қағидаттары	Өзара іс-қимыл арналары
1. Акционерлер	Компанияның акционерлермен өзара іс-қимыл жөніндегі қызметі «KEGOC» АҚ Корпоративтік басқару кодексінде және Жарғысында	Компанияның жылдық және аралық есептемесін, корпоративтік оқиғалар, мәмілелер туралы ақпаратты, акционерлердің жалпы жиналыстарын, инвестициялық

	бекітілген акционерлердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға бағытталған.	қауымдастықпен кездесулер өткізу туралы ақпаратты, өтініштерге жауаптарды жариялау. 2020 жылғы 1 қаңтар мен 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде акционерлерден «KEGOC» АҚ және оның лауазымдық тұлғаларының іс-қимылдарына қатысты шағымдар түспеді.
2. Қаржыландыру топтары	Компания инвесторларға қатысты өз қаржылық міндеттемелерін уақтылы және толық көлемде орындайды және өзара сенімге негізделген ұзақ мерзімді өзара іс-қимылға ұмтылады.	Компанияның жылдық және аралық есептемесін жариялау, ХҚИ-ға жіберілетін мерзімдік есептемені және сұратулар бойынша ақпаратты жіберу, қарыз қаражаттарын тарту арқылы іске асырылатын жобалар шеңберінде ХҚИ делегацияларының кездесулері, миссиялары мен сапарлары, ақпаратты веб-сайтта орналастыру.
3. Билік органдары және бақылаушы органдар	«KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасының стратегиялық объектісі және табиғи монополиялар субъектісі бола отырып, мемлекет алдындағы өз жауапкершілігін түсінеді, құқықтық және этикалық міндеттемелерді орындауға, сонымен қатар заңнама нормаларын сақтауға тырысады.	Тұрақты есептеме, құқықтық актілерді, бағдарламалық және салалық құжаттарды әзірлеуге қатысу, жұмыс кездесулері, сұратуларға жауаптар, жедел кеңестер.
4. Кәсіби және сараптамалық ұйымдар, қоғамдық ұйымдар, БАҚ	«KEGOC» АҚ интеграцияны тереңдету тетіктеріне және Қазақстан Республикасы мен одан тысқары жерлердегі электр энергетикасын дамытудың үйлестірілген стратегиясын әзірлеуге назар аударып отырып, халықаралық, өңірлік және республикалық салалық ұйымдардың мүшесі мен қатысушысы болып табылады. Компания жеделдік, шынайылық, қолжетімділік және теңгерімділік қағидаттарына сүйене отырып, өзара іс-қимыл мен ақпаратты ашу есебінен БАҚ-та бедел капиталы мен оң имиджін қалыптастыруды қамтамасыз етеді.	Электр энергетикалық ұйымдардың қызметіне, бағдарламалық және салалық құжаттар мен бастамаларды әзірлеуге белсенді қатысу, инвестициялық жобалар бойынша қоғамдық тыңдалымдарды өткізу; қызмет туралы ақпаратты веб-сайтта, БАҚ-та ашып көрсету, сұратуларға жауаптар, брифингтер, баспасөз конференцияларын өткізу.
5. Жеткізушілер	Тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде Компания мына қағидаттарды негізге алады: сатып алу процестерінің жариялылығы мен ашықтығы; сапалы тауарлар, жұмыстар, қызметтер сатып алу; барлық әлеуетті жеткізушілерге	Шарттық міндеттемелерді орындау, тендерлік құжаттамалардың жобаларын әлеуетті жеткізушілермен алдын ала талқылау, сатып алу қызметі туралы хабардар ету.

	мүгедектер ұйымдарын қолдаған жағдайда теңдей мүмкіндіктер ұсыну; әлеуетті жеткізушілер арасында адал бәсекелестік; қабылданатын шешімдерді бақылау және оларға жауапкершілік; сатып алу процесіне делдалдардың қатысуын барынша азайту.	
6. Тұтынушылар	Компанияда тұтынушыға назар аудару қағидаты ендірілген және сақталады, тұтынушылардың талаптарын айқындау және орындау тетігі құрылып, қамтамасыз етілген.	Тұтынушылардың қанағаттануын бағалау, көпшілік тыңдалымдар, тұтынушылар алдындағы жыл сайынғы есеп, тұтынушылармен кездесулер, қатысу өңірлері бойынша бос қуаттардың болуы мен оларға қол жеткізу рәсімін веб-сайтта жариялау тұрақты жүргізіліп отырады.
7. Персонал	Компания өз қызметкерлерін құрметтейді және бағалайды, персоналдың қажеттілігі мен мұқтаждықтарын назарға алады, персонал үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын, еңбекақы мен әлеуметтік жеңілдіктерді төлеудің лайықты деңгейін, кәсіби оқыту мен дамуды қамтамасыз етуге тырысады.	Менеджменттің ұжыммен өткізетін жыл қорытындысы мен алдағы жылға арналған жоспарлар бойынша есептік кездесулері, қызметкерлердің өзекті мәселелер бойынша пікірін сұрау, ішкі портал арқылы ақпарат беру және кері байланыс, қызметкерлердің әлеуметтік тұрақтылығы мен қатыстырылу деңгейі рейтингін жыл сайын зерттеу, омбудсмен институты, қызу желі.
8. Еншілес ұйымдар	Компания корпоративтік басқарудың тиімді тетіктеріне негізделген еншілес ұйымдарды теңгерімді дамытуға тырысады.	Өзара іс-қимыл корпоративтік рәсімдер шеңберінде өткізіледі. «KEGOC» АҚ ЕҰ басқару органдарында өкілдер арқылы басқаруды жүзеге асырады, ЕҰ қызметіне әдіснамалық қолдау көрсетеді.
9. Шектес мемлекеттердің энергия жүйелері	Қазақстан Республикасы мен шектес мемлекеттердің қатарлас жұмысын қамтамасыз ету үшін Компания Ресей Федерациясымен және Орталық Азия елдерімен өзара пайдалы және тиімді ынтымақтастыққа ұмтылады.	Тұрақты негізде кездесулер өткізу (ОА ҰЭК, ТМД Электр энергетикалық кеңесі, Еуразиялық экономикалық одақ және басқалар), энергия жүйелері жұмысының режимдері мен нормативтік құжаттаманы келісу.

Маңыздылықтың талдауы

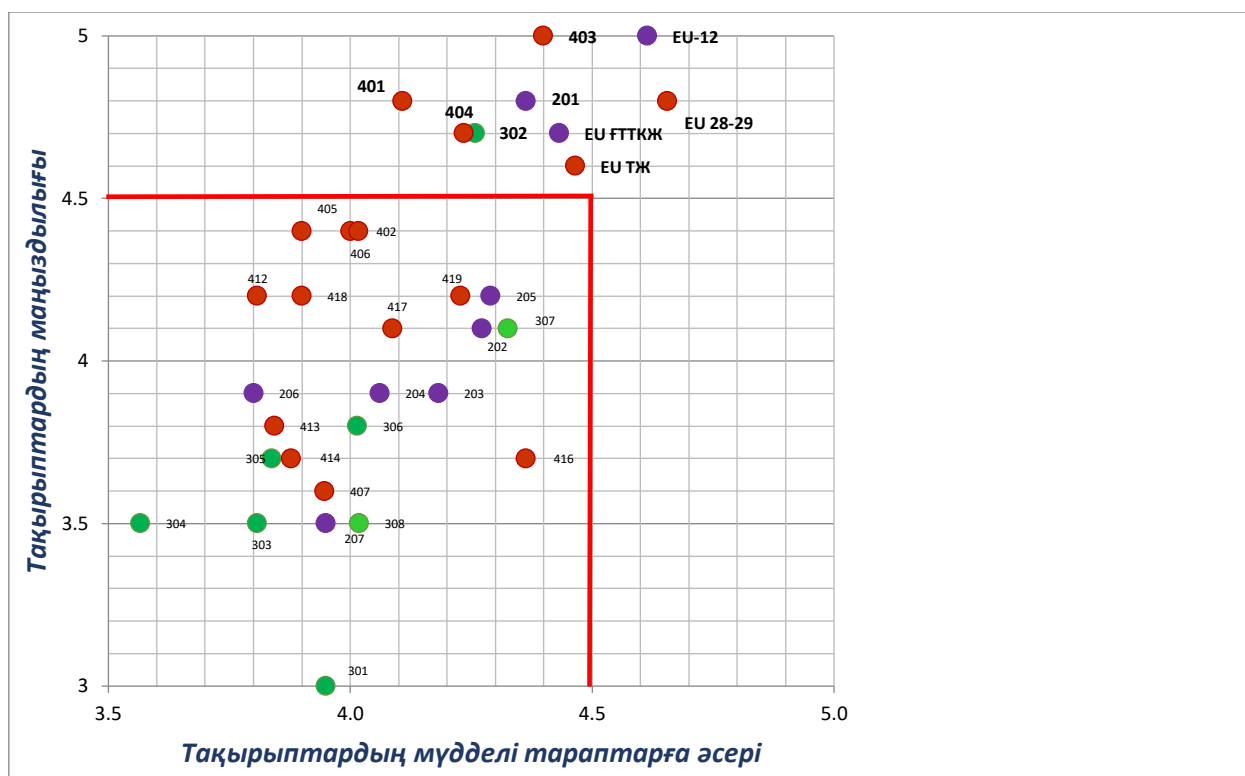
Компания Жылдық есепте мүдделі тұлғалар үшін өзекті және маңызды ақпаратты көрсетуге тырысады. Осы Жылдық есепті әзірлеу үшін «KEGOC» АҚ тұрақты даму саласындағы ашып көрсетілетін тақырыптардың маңыздылығына талдау жүргізді. Маңызды тақырыптарды айқындаған кезде Компанияны басқару ерекшеліктерін, Компанияның экономикалық тиімділігі, адам құқығын сақтау, Компанияның қоғамға және экологияға әсері мәселелерін қамтитын барынша толық тізім салалық ерекшелік есепке алына отырып, қаралды. GRI стандарттарының маңыздылығы қағидатына сәйкес осы 2020 жылғы Есепте ашу үшін барынша өзекті тұрақты даму туралы тақырыптарды айқындау мақсатында Компанияға айтарлықтай әсер ететін ішкі және сыртқы стейкхолдерлерге 5 баллдық шкала бойынша сауалнама-бағалау жүргізілді. «KEGOC» АҚ қызметтерін тұтынушыларға (56 ұйым), ішкі стейкхолдерлерге - Компания қызметкерлеріне (91 адам),

сонымен қатар акционерлерге (80 адам) жүргізілген сауалнамалар талдауы Есептің олар үшін қызықты тақырыптарын анықтады.

Сауалнама нәтижелерін қарай келе, Тұрақты даму және БМЖ жөніндегі үйлестіру кеңесі маңызды тақырыптардың мүдделі тараптардың бағалары мен шешімдеріне экономикалық, экологиялық және әлеуметтік әсерін бағалады.

Бағалау негізінде Маңыздылық матрицасы (1-кесте) құрылды, соған сай «KEGOC» АҚ стейкхолдерлерін аса қызықтыратын, Компания үшін маңызды және орташа бағасы 4,5 баллдан жоғары 9 тақырып анықталды. **102-103**

Маңыздылық матрицасы

Осылайша, осы Есепте ашылатын маңызды тақырыптардың тізімі мыналарды қамтиды:

Экономикалық тақырыптар:

201 Экономикалық нәтижелік

EU ФЗТКЖ

EU Энергия жүйесінің тиімділігі

Экологиялық тақырыптар:

302 Энергия

Әлеуметтік тақырыптар:

401 Жұмыспен қамту мәселелері

403 Денсаулық және қауіпсіздік

404 Дайындық және білім

EU Табиғат апатына/төтенше жағдайға қарай іс-қимыл және әрекет ету жоспары

EU 28-29 Қол жетімділік

103-104

2019 жылғы Жылдық есепте ашып көрсетілген тақырыптармен салыстырғанда, «нарықта болу», «жемқорлыққа қарсы күрес», «экологиялық талаптарға сәйкестігі»,

«қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы», «алуан түрлілік және теңдей мүмкіндіктер», «қысымшылықты болдырмау», «адам құқықтарының сақталуын бағалау», «заңнама талаптарына сәйкестік» тақырыптары маңыздылығын тоқтатты, бірақ бұған қарамастан 2020 жылы көптеген GRI және ESG көрсеткіштерін қамтыған Листингтік қағидалар талаптарын сақтау үшін олардың барлығы осы Есепте ашып көрсетілді. (102-19) (103-19)

2-қосымша. Индикаторлар

Кадрлық әлеует

Көрсеткіш	Өлшем бірл.	2018	2019	2020	2020/2019	2020/2019
Кадрлық көрсеткіштер						
Қызметкерлердің тізім бойынша саны	адам	4797	4819	4371	-448	-9,3%
соның ішінде:						
Ерлер	адам	3499 (72,9 %)	3502 (72,7%)	3465 (73,2%)	-37	-1,1 %
Әйелдер	адам	1298 (27,1 %)	1317 (27,3 %)	1266 (26,8%)	-51	-4,0%
Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі	%	85	90	91	1	1,1 %
Персоналдың қатыстырылу индексі	%	69	74	90	16	21,6 %
Даму және оқу						
Бір қызметкерге есептегенде оқу сағаттарының орташа жылдық саны	сағат	37,9	25,2	23,0	-2,2	-8,7 %
соның ішінде:						
Ерлер	сағат	39,8	25,9	22,7	-3,2	-12,4 %
Әйелдер	сағат	41,7	21,3	26,3	5	23,5 %
ӘБП	сағат	48,0	18,9	23,7	4,8	25,4 %
ӨП	сағат	36,2	26,3	22,9	-3,4	-12,9 %

Жалдау шарты және жынысы бойынша бөліп көрсетумен қызметкерлердің жалпы саны, адам

Бөлімше	Толық жұмыс күні жұмыс істейтіндер, адам			Вахталық әдіспен жұмыс істейтіндер, адам			Толық емес жұмыс күні жұмыс істейтіндер, адам			Барлығы
	Барлығы	ерлер	әйелдер	Барлығы	ерлер	әйелдер	Барлығы	ерлер	әйелдер	
«Ақмола ЖЭТ»	571	462	109				3	3		574
«Ақтөбе ЖЭТ»	253	202	51							253
«Алматы ЖЭТ»	469	390	79	5	5					474
«Шығыс ЖЭТ»	285	228	57				1	1		286
«Батыс ЖЭТ»	190	142	48	39	39					229
«Сарыбай ЖЭТ»	414	343	71				1	1		415
«Солтүстік ЖЭТ»	372	283	89				1	1		373
«Орталық ЖЭТ»	411	331	80	5	5					416
«Оңтүстік ЖЭТ»	426	358	68				4	3	1	430
ЖО ҰДО	95	56	39							95

Атқарушы дирекция	371	185	186				1	1		372
«Энергоинформ» АҚ	774	406	368	6	2	4				780
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	34	18	16							34
Барлығы	4 665	3 404	1 261	55	51	4	11	10	1	4 731

Жұмыспен қамту түрі және жынысы бойынша бөліп көрсетумен қызметкерлердің жалпы саны, адам

303-8
31.12.2020

Бөлімше	Тұрақты қызметкерлер, адам			Уақытша қызметкерлер*, адам			Барлығы
	Барлығы	ерлер	әйелдер	Барлығы	ерлер	әйелдер	
Ақмола ЖЭТ	554	456	98	20	9	11	574
Ақтөбе ЖЭТ	249	202	47	4		4	253
Алматы ЖЭТ	462	391	71	12	4	8	474
Шығыс ЖЭТ	280	228	52	6	1	5	286
Батыс ЖЭТ	226	180	46	3	1	2	229
Сарыбай ЖЭТ	415	344	71				415
Солтүстік ЖЭТ	370	284	86	3		3	373
Орталық ЖЭТ	415	335	80	1	1		416
Оңтүстік ЖЭТ	423	358	65	7	3	4	430
ЖО ҰДО	95	56	39				95
Атқарушы дирекция	367	185	182	5	1	4	372
«Энергоинформ» АҚ	760	403	357	20	5	15	780
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	34	18	16				34
Барлығы	4 650	3 440	1 210	81	25	56	4 731

* Уақытша қызметкерлер дегеніміз Компанияға уақытша бос лауазымдық орындарға қабылданған (ішкі ауысқан жағдайды қоспағанда) қызметкерлерді білдіреді.

Өңірлер мен жынысы бойынша бөліп көрсетумен қызметкерлердің жалпы саны, адам

303-8
31.12.2020

БАРЛЫҒЫ ЖҰМЫС ІСТЕЙТІНДЕР	олардың ішінде	
	Ерлер	Әйелдер
Ақмола ЖЭТ	465	109
Ақтөбе ЖЭТ	202	51
Алматы ЖЭТ	395	79
Шығыс ЖЭТ	229	57
Батыс ЖЭТ	181	48
Сарыбай ЖЭТ	344	71
Солтүстік ЖЭТ	284	89
Орталық ЖЭТ	336	80
Оңтүстік ЖЭТ	361	69
ЖО ҰДО	56	39
Атқарушы дирекция	186	186
«Энергоинформ» АҚ	408	372
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	18	16
Барлығы	3 465	1 266

Персонал тұрақсыздығы құрылымы, адам

2021

Филиал атауы	01.01.2020 ж. жай-күй бойынша жұмыста болғаны			31.12.2020 жай-күй бойынша жұмыста			01.01.2020 - 31.12.2020 аралығындағы тұрақтамау		
	Барлығы	соның ішінде		Барлығы	соның ішінде		Барлығы	соның ішінде	
		ерлер	әйелдер		ерлер	әйелдер		ерлер	әйелдер
Атқарушы дирекция	386	194	192	372	186	186	2,91	3,68	2,12
ЖО ҰДО	92	53	39	95	56	39	2,13	3,67	-
Ақмола ЖЭТ	582	472	110	574	465	109	3,97	3,63	5,48
Ақтөбе ЖЭТ	254	204	50	253	202	51	3,53	3,94	1,98
Алматы ЖЭТ	477	394	83	474	395	79	4,20	3,80	6,17
Шығыс ЖЭТ	297	235	62	286	229	57	5,82	5,17	8,40
Батыс ЖЭТ	227	178	49	229	181	48	8,48	9,47	4,12
Сарыбай ЖЭТ	427	350	77	415	344	71	2,85	2,02	6,76
Солтүстік ЖЭТ	390	288	102	373	284	89	4,70	3,15	9,42
Орталық ЖЭТ	412	331	81	416	336	80	2,17	1,80	3,73
Оңтүстік ЖЭТ	436	362	74	430	361	69	1,84	1,94	1,40
«Энергоинформ» АҚ	802	421	381	780	408	372	8,61	9,92	7,15
«ЖЭК жөніндегі КЕО» ЖШС	37	20	17	34	18	16	28,17	36,84	18,18
Барлығы	4 819	3 502	1 317	4 731	3 465	1 266	4,71	4,42	5,50

* Тұрақтамау көрсеткіші «Самұрық-Қазына» АҚ әдістемесі бойынша есептелген, соған сай өз еркімен жұмыстан кеткен қызметкерлер саны ғана есепке алынады. Тұрақтамауды есептеген кезде мынадай қызметкерлер есепке алынбайды: «Самұрық-Қазына» АҚ Компаниялары тобы шегінде тараптарға байланысты емес жағдайлар бойынша, жұмыс берушінің бастамасы бойынша, еңбек шарты мерзімінің бітуі бойынша, қызметкерлер саны қысқартылған жағдайда, еңбек шарты тоқтатылған жағдайда, қызметкердің сайлаулы жұмысқа (лауазымға) ауысуына немесе оның лауазымға тағайындалуына байланысты еңбек шарты бұзылған жағдайда.

Компанияның жалданған қызметкерлері мен жұмыстан кеткен қызметкерлері саны, адам

2021

Көрсеткіш	2018		2019		2020		2020/2019	2020/2019, %	
	адам	%	адам	%	адам	%	адам	%	
Жалданған қызметкерлердің жалпы саны барлығы	523	10,9	590	12,24	343	7,25	-247	-41,9 %	
жасы бойынша									
30 жасқа дейін	256	5,34	261	5,42	140	2,96	-121	-46,4 %	
31-ден 50 жасқа дейін	226	4,71	250	5,19	168	3,55	-82	-32,8 %	
51 жас және одан жоғары	41	0,85	79	1,64	35	0,74	-44	-55,7 %	
жынысы бойынша									
Ерлер	361	7,53	404	8,38	263	5,56	-141	-34,9 %	
Әйелдер	162	3,38	186	3,86	80	1,69	-106	-57,0 %	
өңірлер бойынша									
Атқарушы дирекция	52	1,08	59	15,28	15	4,03	-44	-74,6 %	
«Ақмола ЖЭТ»	61	1,27	83	14,26	46	8,01	-37	-44,6 %	

«Ақтөбе ЖЭТ»	20	0,42	21	8,27	15	5,93	-6	-28,6 %
«Алматы ЖЭТ»	63	1,31	49	10,27	29	6,12	-20	-40,8 %
«Шығыс ЖЭТ»	42	0,88	30	10,10	17	5,94	-13	-43,3 %
«Батыс ЖЭТ»	31	0,65	31	13,66	28	12,23	-3	-9,7 %
«Сарыбай ЖЭТ»	25	0,52	35	8,20	17	4,10	-18	-51,4 %
«Солтүстік ЖЭТ»	32	0,67	36	9,23	16	4,29	-20	-55,6 %
«Орталық ЖЭТ»	49	1,02	27	6,55	26	6,25	-1	-3,7 %
«Оңтүстік ЖЭТ»	19	0,4	29	6,65	24	5,58	-5	-17,2 %
ЖО ҰДО	8	0,17	10	10,87	6	6,32	-4	-40,0 %
«Энергоинформ» АҚ	109	2,27	153	19,08	92	11,79	-61	-39,9 %
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	12	0,25	27	72,97	12	35,29	-15	-55,6 %
Жұмыстан кеткен қызметкерлердің жалпы саны барлығы	457	9,53	568	11,79	421	8,90	-147	-25,9 %
жасы бойынша								
<i>30 жасқа дейін</i>	111	2,31	168	3,49	82	1,73	-86	-51,2 %
<i>31-ден 50 жасқа дейін</i>	203	4,23	223	4,63	170	3,59	-53	-23,8 %
<i>51 жас және одан жоғары</i>	143	2,98	177	3,67	169	3,57	-8	-4,5 %
жынысы бойынша								
<i>Ерлер</i>	326	6,8	395	8,20	290	6,13	-105	-26,6 %
<i>Әйелдер</i>	131	2,73	173	3,59	131	2,77	-42	-24,3 %
өңірлер бойынша								
Атқарушы дирекция	44	0,92	54	13,99	29	7,80	-25	-46,3 %
«Ақмола ЖЭТ»	62	1,29	72	12,37	54	9,41	-18	-25,0 %
«Ақтөбе ЖЭТ»	20	0,42	20	7,87	16	6,32	-4	-20,0 %
«Алматы ЖЭТ»	46	0,96	49	10,27	32	6,75	-17	-34,7 %
«Шығыс ЖЭТ»	28	0,58	32	10,77	28	9,79	-4	-12,5 %
«Батыс ЖЭТ»	29	0,6	28	12,33	26	11,35	-2	-7,1 %
«Сарыбай ЖЭТ»	29	0,6	28	6,56	29	6,99	1	3,6 %
«Солтүстік ЖЭТ»	31	0,65	34	8,72	33	8,85	-1	-2,9 %
«Орталық ЖЭТ»	36	0,75	36	8,74	22	5,29	-14	-38,9 %
«Оңтүстік ЖЭТ»	14	0,29	27	6,19	30	6,98	3	11,1 %
ЖО ҰДО	8	0,17	10	10,87	3	3,16	-7	-70,0 %
«Энергоинформ» АҚ	104	2,17	162	20,20	104	13,33	-58	-35,8 %
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	6	0,13	16	43,24	15	44,12	-1	-6,3 %
Кадрлардың тұрақтамауы жалпы, %	-	5,2	-	7,4	-	4,7	-	-

Зейнетке шығуға құқығы бар қызметкерлер саны, адам

2015

Бөлімше	Барлығы, адам	2021-2025 жж. кезеңінде зейнетке шыға алатын қызметкерлер саны			2021-2030 жж. кезеңінде зейнетке шыға алатын қызметкерлер саны			% зейнетке шыға алатын қызметкерлер	
		барлығы	соның ішінде		барлығы	соның ішінде		кезең	кезең
			ӘП	ӨП		ӘП	ӨП	2021- 2025 жж.	2021-2030 жж.
Ақмола ЖЭТ	574	22	1	21	25	3	22	3.83	4.36
Ақтөбе ЖЭТ	253	28	2	26	57	5	52	11.07	22.53
Алматы ЖЭТ	474	58	5	53	103	6	97	12.24	21.73
Шығыс ЖЭТ	286	31	5	26	59	7	52	10.84	20.63
Батыс ЖЭТ	229	12		12	21	1	20	5.24	9.17
Сарыбай ЖЭТ	415	51	1	50	126	4	122	12.29	30.36
Солтүстік ЖЭТ	373	56	1	55	105	2	103	15.01	28.15
Оргалық ЖЭТ	416	93	5	88	136	7	129	22.36	32.69
Оңтүстік ЖЭТ	430	70	2	68	125	3	122	16.28	29.07
ЖО ҰДО	95	3		3	6		6	3.16	6.32
Атқарушы дирекция	372	14	14		44	44		3.76	11.83
«Энергоинформ» АҚ	780	78	3	75	180	3	177	10.00	23.08
«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС	34	1	1		2	2		2.94	5.88
Барлығы	4 731	517	40	477	989	87	902	10.93	20.90

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш	Өлш. бірл	2018	2019	2020	2020/ 2019	2020/ 2019,%
Өндірістік көрсеткіштер						
Белгіленген өндірістік қуат, бастапқы энергия көздері мен реттеу режимі бойынша бөліп көрсетумен	МВА	36 660,05	38 246,05	38 746,05	500,00	1,3 %
соның ішінде:						
1150 кВ ҚС	МВА	9 384,10	9 384,10	9 384,10	0	0,0 %
500 кВ ҚС	МВА	16 111,50	17 447,5	17 447,5	0	0,0 %
220 кВ ҚС	МВА	11 136,25	11 391,25	11 891,25	500,00	4,4 %
110 кВ ҚС	МВА	5,00	-	-	-	0,0 %
35 кВ ҚС	МВА	23,20	23,20	23,20	0	0,0 %
Әуелік және кабельді электр жеткізу желілерінің ұзындығы реттеу режимдері (тізбектер бойымен) бойынша бөліп көрсетумен	км	26 775,27	26 900,91	26 997,923	97,01	0,4 %
соның ішінде:						
1150 кВ	км	1 421,23	1 421,23	1 421,23	0	0,0 %
500 кВ	км	8 287,98	8 287,98	8 287,98	0	0,0 %

330 кВ	км	1 864,09	1 863,28	1 863,28	0	0,0 %
220 кВ	км	14 693,99	14 816,35	14 898,86	82,51	0,6 %
110 кВ	км	352,84	352,84	352,84	0	0,0 %
35 кВ	км	44,13	44,13	44,13	0	0,0 %
35 кВ төмен	км	111,01	115,10	129,61	14,51	12,6 %
Электр энергиясын тұтынушылар саны (шарттар саны)	дана	656	797	861	+64	8,0 %
Электр энергиясын берудегі кідірістер жиілігі - SAIFI		0,03	0,03	0,07	+0,04	133,3%
Электр энергиясын берудегі кідірістердің орташа ұзақтығы – SAIDI	сағат	0,18	0,01	0,16	+0,15	1500%
Жүйелік минуттар ысырабы - SML	минут	1,11	1,52	5,21	+3,69	242,8%
Жүйенің кідіріссіз жұмыс істеу уақытының пайызы – WWP пайызы	%	98,78	99,64	98,63	-1,01	-1,0 %
Көрсетілген қызметтер көлемі						
Электр энергиясын жеткізу	млрд. кВт·сағ	42,71	43,97	46,16	+2,19	+5,0%
Техникалық диспетчерлендіру	млрд. кВт·сағ	97,65	97,06	98,99	+1,93	+2,0%
Электр энергиясын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру	млрд. кВт·сағ	183,36	188,77	192,86	+4,09	+2,2%

Экономикалық көрсеткіштер

Көрсеткіш	Өлш. бірл.	2018	2019	2020	2020/2019	2020/2019, %
Экономикалық көрсеткіштер						
Жалпы капиталдандыру	млн. теңге	634 752,89	632 163,54	663 590,50	31 426,96	5,0%
меншік капиталы	млн. теңге	472 693,80	481 838,02	502 556,47	20 718,45	4,3%
қарыз капиталы	млн. теңге	162 059,09	150 325,52	161 034,03	10 708,51	7,1%
Мемлекеттен алынған қаражат	млн. теңге	-	-	-	-	-
Құрылған экономикалық құн	млн. теңге	185 017,94	269 329,57	353 765,98	84 436,41	31,4%
негізгі қызметтен түскен кірістер	млн. теңге	175 797,39	263 162,07	350 659,55	87 497,48	33,2%
қаржылық кірістер	млн. теңге	4 951,34	4 171,53	7 146,01	2 974,48	71,3%
басқадай кірістер	млн. теңге	4 269,22	1 995,96	-4 039,58	-6 035,54	-302,4%
Бөлінген экономикалық құн	млн. теңге	176 346,50	260 222,43	339 846,50	79 624,07	30,6%
еңбек ақы төлеу шығыстары	млн. теңге	21 048,03	22 699,12	23 586,87	887,75	3,9%
салықтар және мемлекеттік бюджетке алымдар бойынша шығыстар	млн. теңге	18 553,89	19 110,84	21 591,02	2 480,18	13,0%

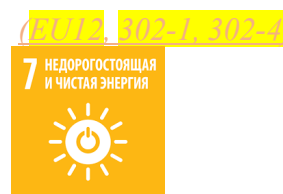
капитал жеткізушілерге төлемдер	млн. теңге	35 233,94	40 842,53	50 751,77	9 909,24	24,3%
қайырымдылық және демеушілік көмек	млн. теңге	-	-	-	-	-
басқа да операциялық шығындар	млн. теңге	92 442,60	177 185,20	242 835,79	65 650,59	37,1%
басқадай операциялық емес шығындар	млн. теңге	9 068,04	384,74	1 081,05	696,31	181,0%
Бөлінетін экономикалық құн	млн. теңге	8 671,44	9 107,14	13 919,48	4 812,34	52,8%
Ұйым қызметі жүзеге асырылатын маңызды өңірлердегі жергілікті халық өкілдері қатарынан жалданған жоғары деңгейлі басшылардың үлесі	%	69	83	90,9	7,9	-

Заңнаманың және нормативтік талаптардың сақталуы

Көрсеткіш	Өлш. бірл.	2018	2019	2020
Расталған жемқорлық жағдайлары және қабылданған іс-қимылдар*	-	0	0	0
Әлеуметтік-экономикалық саладағы заңнама мен нормативтік талаптардың сақталмағаны үшін салынған маңызды айыппұлдардың ақшалай сомасы және қаржылық емес санкциялардың жалпы саны	млн. теңге	0	0	0
олардың ішінде:				
Өнім мен қызметтерді ұсыну мен пайдалануға қатысты заңнама мен нормативтік талаптардың сақталмағаны үшін салынған маңызды айыппұлдардың ақшалай көрсетілуі	млн. теңге	0	0	0
Экологиялық заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін салынған маңызды айыппұлдардың ақшалай мәні және қаржылық емес санкциялардың жалпы саны	млн. теңге	0	0	0

* 2020 жылы қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа байланысты бұзушылықтар салдарынан іскери әріптестермен келісім шарт тоқтатылып, сыбайлас жемқорлық үшін жұмыстан босатылған немесе тәртіптік жазаға тартылған, сонымен қатар Компанияға немесе оның қызметкерлеріне қатысты сыбайлас жемқорлыққа қатысы бар сот істері болған жоқ.

Экологиялық көрсеткіштер

Көрсеткіш	Өлш. бірл.	2018	2019	2020	2020/ 2019	2020/ 2019
-----------	------------	------	------	------	---------------	---------------

						2019
						%
Энергия тұтыну						
Энергияны жеткізу және бөлу кезіндегі ысыраптың пайызы*	%	6,3	6,4	6,0	-0,4	-6,3
Ысыраптарды азайту (энергия үнемдеу) бойынша іс-шаралардан болатын әсер	ГДж	16 560	17 222	15 340	-1882	-10,9
Ұйым ішінде энергияны тұтыну	ГДж	10 780 276	10 710 622	10 350 517	-360105	-3,4
соның ішінде:						
электр энергиясы	ГДж	10 570 491	10 502 753	10 068 339	-434414	-4,1
жылу энергиясы	ГДж	90 375	87 399	81 396	-6003	-6,9
отын	ГДж	119 410	120 470	114 065	-6405	-5,3
соның ішінде:						
мотор бензині	ГДж	53 680	53 935	44 767,94	-9167,06	-17,0
дизельді отын	ГДж	61 712	62 911	65 250,37	2339,37	3,7
табиғи газ	ГДж	3 716	3 314	3 911,25	597,25	18,0
сұйытылған газ	ГДж	302	310	135,30	-174,7	-56,4
Шығарындылар						
Стационарлық көздерден шығарылатын ластайтын заттардың жаппай шығарындысы	тонна	11,41	9,45	9,34	-0,11	-1,2
«KEGOC» АҚ стационарлық көздерінен болатын парниктік газдардың шығарындылары көлемі	көміртегі қостотығы тонна баламасында	143,085	137,913	154,47	16,56	12,0
соның ішінде:						
CO ₂	тонна	125,451	137,860	154,40	16,54	12,0
CH ₄	көміртегі қостотығы тонна баламасында	0,0019	0,0018	0,0022	0,0004	22,2
N ₂ O	көміртегі қостотығы тонна баламасында	0,0575	0,05161	0,06542	0,01381	26,8

* Электр энергиясын жеткізген кезде оны желіге босатудан болған техникалық ысыраптар.

Еңбекті қорғау көрсеткіштері

4034 51

Көрсеткіш	2018	2019	2020
-----------	------	------	------

Еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау көрсеткіштері			
Өндірістік жарақаттану коэффициенті	0,07	0	0
Өңірлер бойынша:			
Атқарушы дирекция	0	0	0
«Ақмола ЖЭТ»	0,20	0	0
«Ақтөбе ЖЭТ»	0,45	0	0
«Алматы ЖЭТ»	0	0	0
«Шығыс ЖЭТ»	0	0	0
«Батыс ЖЭТ»	0	0	0
«Сарыбай ЖЭТ»	0	0	0
«Солтүстік ЖЭТ»	0	0	0
«Орталық ЖЭТ»	0	0	0
«Оңтүстік ЖЭТ»	0	0	0
ЖО ҰДО	0	0	0
Кәсіптік аурулар коэффициенті	0	0	0
Ысырап болған күндер коэффициенті	0	0	0
Кісі өліміне әкелген жағдайлар саны	1*	0	0
АҚ және ТЖ саласындағы оқытулар, жаттығулар мен оқулар			
Республикалық командалық-штабтық жаттығулар	4	2	2
Штабтық жаттығулар	11	12	4
Объектілік жаттығулар	11	4	2
Азаматтық қорғаныс құрамаларымен арнайы тактикалық оқулар	11	1	2
Сейсмикалық жаттығулар	16	15	4
АҚ және ТЖ бойынша республикалық, облыстық курстарда оқу	42	14	32

* 2018 жылы «Ақмола ЖЭТ» филиалында өлім жағдайына әкелген 1 жазатайым жағдай болды

3-қосымша. «KEGOC» АҚ еншілес ұйымдары

«Энергоинформ» АҚ

Миссиясы - үздік әлемдік тәжірибелер мен инновациялық технологияларды қолдана отырып, Қазақстан БЭЖ (Қазақстан Республикасының Біртұтас энергетикалық жүйесі) ақпараттық-телекоммуникациялық кешенінің сенімді жұмысын және тиімді дамуын қамтамасыз ету. Жалғыз акционері «KEGOC» АҚ болып табылады.

Негізгі қызметі - «KEGOC» АҚ ақпараттық-телекоммуникациялық кешеніне, соның ішінде ЭКЕАЖ, SCADA, ЭТН, АБЖ, ЖЖ, РРЖ, СБЖ, КҚЖ, АТС, ТОБЖ, ПОС мен корпоративтік сервистеріне қызмет көрсету.

«Энергоинформ» АҚ Жарғылық капиталы - 2 179,7 млн. теңге. Шығарылған акцияларының саны 700 000 дананы құрайды, бір акцияның номиналды құны 10 000 теңгеге тең. Орналастырылған акциялардың саны - 217 970 дана.

«Энергоинформ» АҚ кірістері 2020 жылы 5 599 млн. теңгені, соның ішінде негізгі қызметтен болған кірістері 5 527 млн. теңгені құрады. 2019 жылмен салыстырғанда кірістер 16,7%-ға немесе 801 млн. теңгеге артты.

2020 жылғы нәтижелер бойынша таза кіріс 807 млн. теңгені құрады, бұл 2019 жылғы көрсеткіштен (615 млн. теңге) 192 млн.теңгеге немесе -31-ға жоғары.

«Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС

«Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС «KEGOC» АҚ Директорлар кеңесінің 2013 жылғы 12 тамыздағы шешіміне сәйкес құрылды және Астана қ. Әділет департаменті Сарыарқа ауданының Әділет басқармасында 2013 жылғы 27 тамызда тіркелді.

Жалғыз құрылтайшысы және жалғыз қатысушысы «KEGOC» АҚ болып табылады.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 29 қарашадағы № 1281 Қаулысымен және Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 357 бұйрығымен «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС ЖЭК-ті пайдалану бойынша объектілер өндірген электр энергиясын орталықтан сатып алу мен сатуды жүзеге асыратын ЖЭК-ті қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы ретінде белгіленді. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 7 қыркүйектегі № 256 бұйрығымен «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС электр қуатының дайындығын қолдау бойынша қызмет көрсетуді және электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуді жүзеге асыратын Бірыңғай сатып алушы болып белгіленді.

2020 жылы «ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС 72 ЖЭК объектілерінен электр энергиясы сатып алынды, 60 шартты тұтынушыларға электр энергиясын сату жүзеге асырылды. ЖЭК электр энергиясын сатып алу/сатудың жалпы көлемі 2 543 млн. кВт сағ-ты құрады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жай-күй бойынша қуат нарығы жұмысының нәтижелері бойынша:

- қуат нарығының тұтынушыларымен электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша 250 шарт жасалды, тұтынушылар үшін электр қуатын сатудың нақты көлемі 110 544 МВт*айды құрады;

- 32 энергия өндіруші ұйымдармен электр қуатының дайындығын қолдау бойынша қызметті сатып алу туралы 50 шарт жасалды, энергия өндіруші ұйымдардан қуатты сатып алудың нақты көлемі 106 974 МВт*айды құрады.

«ЖЭК жөніндегі ҚЕО» ЖШС кірістерінің жалпы сомасы 2020 жыл қорытындысы бойынша 177 852 млн. теңгені құрады. Шығыстар 166 445 млн. теңгені құрады. 2020 жыл қорытындысы бойынша таза кіріс 9 225 млн. теңгені құрады.

4-қосымша. GRI құрамын көрсеткіш

102-53

GRI стандарты	Нөмірі	Мазмұны	Беті	Ескертпе	Бет №
GRI 102: Жалпы ақпарат (2016)					
	102-1	Ұйымның атауы	13		
	102-2	Қызмет түрлері, брендтер, өнім және қызмет	13		
	102-3	Штаб-пәтердің орналасуы	13, 102		
	102-4	Қызмет географиясы	18-20		
	102-5	Меншік сипаты және ұйымдық-құқтық нысан	24		
	102-6	Ұйым жұмыс істейтін нарықтар:			
		- географиялық бөліктер	30-31		
		- қызмет көрсетілетін салалар	26-27		
		- тұтынушылар мен бенефициарлар санаттары	60		
	102-7	Ұйым ауқымы:			
		- қызметкерлердің жалпы саны	148, 200		
		- бөлімшелердің жалпы саны	29, 30-31		
		- кірістер	82-83		
		- қарыз және меншік капиталына бөліп көрсетумен жалпы капитал	85		
		- жеткізілетін өнімнің немесе көрсетілетін қызметтің көлемі	62-64, 209		
	102-8	Қызметкерлер туралы ақпарат			
		- жалдау туралы шарттар және жынысы бойынша бөліп көрсетумен қызметкерлердің жалпы саны	201		
		- жұмыспен қамтылу түрі және жынысы бойынша бөліп көрсетумен тұрақты қызметкерлердің жалпы саны	202		
		- штаттық және штаттан тыс қызметкерлерге, сонымен қатар жынысы бойынша бөліп көрсетумен жұмыс күшінің жалпы саны	-	Компанияда штаттан тыс қызметкерлер жоқ	
		- өңірлер және жынысы бойынша бөліп көрсетумен жұмыс күшінің жалпы саны	203		
		Есептіліктің жалпы элементіне салалық толықтыру			
		- жұмысқа орналасу түрі, еңбек келісімі және реттеу режимі бойынша бөліп көрсетумен мердігерлік ұйымдардың (мердігерлердің, қосалқы мердігерлердің, тәуелсіз мердігерлердің) қызметкерлерінің жалпы саны	-	Компанияның объектілерінде әртүрлі бағыттағы жұмыс түрлерін жүргізетін мердігерлік/қосалқы мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері саны туралы ақпаратты жинаудың қиындығына байланысты қазіргі уақытта ақпаратқа қолжетімсіз	
	102-9	Жеткізілімдер тізбегі	81	Тауарларды, қызметтер мен тауарларды	

				жеткізушілермен барлық өзара қарым-қатынастар Қордың Сатып алу қағидаларына сәйкес жасалған шарттармен (келісімдермен) реттеледі және шарттарға өзгерістер енгізу/бұзу талаптарын көздейді	
102-10	Ауқымының, құрылымы мен меншігінің айтарлықтай өзгеруі	98		2020 жылы ауқымы, құрылымы мен меншігі айтарлықтай өзгерген жоқ	
102-11	Сақтық қағидаларын қолдану	88, 179			
102-12	Сыртқы тараптар әзірлеген, ұйымдар ұстанатын немесе қолдайтын экономикалық, экологиялық және әлеуметтік хартиялар, қағидаттар мен басқа да бастамалар	24-25, 175, 191			
102-13	Қауымдастықтарға қатысу	24-25			
102-14	«KEGOC» АҚ Басқарма төрағасының сөзі	10, 13			
102-15	Негізгі әсерлер, тәуекелдер мен мүмкіндіктер	92			
102-16	Ұйымның құндылықтары, қағидаттары, стандарттары мен мінез-құлық нормалары	141-143			
102-17	Этика бойынша консультациялар мен өтініш білдіру тетіктері	129, 143			
102-18	Ұйымның экономикалық, экологиялық және әлеуметтік әсерлері бойынша шешім қабылдауға жауапты корпоративтік басқарудың жоғары басқару органының комитеттерін қоса алғанда, ұйымды басқару құрылымы	97, 118, 120, 123, 125, 137			
102-40	Мүдделі тараптар тобының тізімі	196			
102-41	Ұжымдық шартпен қамтылған барлық қызметкерлердің пайызы	162			
Есептіліктің жалпы элементіне салалық толықтыру					
	Елдері мен реттеу режимі бойынша бөліп көрсетумен ұжымдық шарттар қолданылатын есеп беретін ұйымдарда жұмыс істейтін мердігерлік ұйымдар (мердігерлер, қосалқы мердігерлер, тәуелсіз мердігерлер) қызметкерлерінің пайызы			Қолданылмайды. Компанияның ұжымдық шарты мердігердің, қосалқы мердігердің және тәуелсіз мердігердің қызметкерлерін қамтымайды	
102-42	Мүдделі тараптарды анықтау және іріктеу қағидаттары	195			

102-43	Ұйымның мүдделі тараптармен өзара іс-қимылына көзқарасы	68, 196		
102-44	Ұйыммен өзара іс-қимыл шеңберінде мүдделі тараптар көтерген негізгі тақырыптар мен қауіптер, сонымен қатар ұйымның осы негізгі тақырыптар мен қауіптерге қарай әрекет етуі	68, 79, 129, 143, 174, 196, 199		
102-45	Есептілігі ұйымның есептілігіне енгізілген заңды тұлғалар	191		
102-46	Есептің мазмұнын және тақырыптардың шегін белгілеу әдістемесі	199		
102-47	Маңызды тақырыптар тізімі	199		
102-48	Бұған дейінгі есептерде жарияланған көрсеткіштерді қайта тұжырымдаудың барлық нәтижелері	191		
102-49	Өткен есептік кезеңдермен салыстырғанда тақырыптардың шегі мен ауқымын айтарлықтай өзгерту	191, 199		
102-50	Есептік кезең	190		
102-51	Алдыңғы есеп жарияланған күн	190		
102-52	Есептілік циклы	190		
102-53	Есеп бойынша өтініштер үшін байланысатын тұлғалар	183		
102-54	Есепті GRI стандарттарына «сәйкес» дайындау нұсқасы	191		
102-55	GRI индекс-кестесі	218		
102-56	Есептемені сырттан куәландыруды қамтамасыз етуге қатысты ұйым тәжірибесі	190		
Есептеменің жалпы салалық ерекше элементтері				
EU1	Белгіленген өндірістік қуат, бастапқы энергия көздері мен реттеу режимдері бойынша бөліп көрсетумен	28, 208		
EU2	Бастапқы энергия көздері мен реттеу режимі бойынша бөліп көрсетумен таза энергияны өндіру	-	Қолданылмайды. «KEGOC» АҚ энергия өндіруші ұйым болып табылмайды.	
EU3	Электр энергиясын тұтынушылардың саны	61, 208		
EU4	Реттеу режимі бойынша бөліп көрсетумен әуелік және жерасты электр жеткізу желілерінің ұзындығы	28, 208		
EU5	Парниктік газдар шығарындылары схемасы бойынша бөліп көрсетумен CO2E шығарындыларының	176	Компания климаттың өзгеруіне әсер ететіндей озонды бұзатын шығарындыларды жүзеге асырмайды	

		немесе баламасының квоталарын бөлу			
Специфические элементы					
GRI 200: Экономикалық тақырып (2016)					
Экономикалық нәтижелік					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы мен шегі туралы түсіндірме	85		
	103-2	Маңызды тақырыптарға менеджмент саласындағы көзқарас	85		
	103-3	Менеджмент саласындағы маңызды тақырыптарға көзқарасты бағалау	86		
GRI 201: Экономикалық нәтижелік (2016)	201-1	Құрылған және таратылған тікелей экономикалық құн	85, 210		
	201-4	Мемлекеттен алынған қаржылық көмек	85		
ҒЗТҚЖ					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	75		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	75		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	75		
GRI G4 НИОКР:	EU8	Ғылыми-зерттеу қызметі және тікелей шығыстар және ғылыми-зерттеу ынтымақтастығы салаларында зерттеулер мен әзірлемелердің сенімділігіне және оларды дамытуға жұмсалған шығыстар.	75		
Салалық айырықша тақырып:					
Жүйенің тиімділігі					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	180		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	180		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	181		
GRI G4 EU: Жүйенің тиімділігі	EU12	Энергияны жеткізген және бөлген кездегі ысыраптардың пайызы	181, 212		
GRI 300: Экологиялық тақырыптар (2016)					
Энергия					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	180		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	180		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	181		

GRI 302: Энергия (2016)	302-1	Ұйым ішінде энергия тұтыну	180		
	302-4	Энергия тұтынуды қысқарту	180		
GRI 400: Әлеуметтік тақырыптар (2016)					
Жұмыспен қамту					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	153		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	153		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	158		
GRI 401: Жұмыспен қамту (2016)	401-1	Жаңадан жалданған қызметкерлердің жалпы саны мен пайызы, сонымен қатар кадрлардың тұрақтамауы жас топтары, жынысы мен өңірлері бойынша бөліп көрсетумен	153-154, 204-206		
	Көрсеткішке салалық толықтыру				
	401-1	Есептік кезеңде жұмыстан кеткен қызметкерлердің жұмыста болуының орташа ұзақтығы, жынысы және жас топтары бойынша бөліп көрсетумен	154-155, 204-206		
	Салалық айырықша көрсеткіштер				
	EU15	Келесі 5 және 10 жыл ішінде зейнетке шығуға құқығы бар қызметкерлер пайызы санаттары мен өңірлері бойынша бөліп көрсетумен	155, 207		
	EU17	Мердігерлік және қосалқы мердігерлік ұйымдардың еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша оқудан өткен қызметкерлерінің пайызы	170		
Денсаулық және қауіпсіздік					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2018)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	166		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	166		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	166		
GRI 403: Денсаулық және қауіпсіздік (2018)	403-1	Еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғауды қамтамасыз ету менеджменті жүйесі	166		
	403-3	Еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік қызметі	168		

	403-4	Кәсіподақтармен ресми келісімдерде денсаулық пен қауіпсіздік мәселелерін көрсету	161, 168		
	403-5	Қызметкерлерді еңбек қауіпсіздігі және денсаулықты қорғау бойынша оқыту	168		
	403-8	Еңбек қауіпсіздігі мен денсаулықты қорғауды қамтамасыз ету менеджменті жүйесімен қамтылған қызметкерлер	166		
	403-9	Өндірістік жарақаттану түрлері мен деңгейлері, ысырап болған күндер коэффициенті және жұмыс орнында болмау коэффициенті, сонымен қатар жұмысқа байланысты өлімге әкелетін жағдайлардың жалпы саны, өңірлер мен жынысы бойынша бөліп көрсетумен	169, 214		
Оқыту және білім беру					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	159		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	159, 160		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	159		
GRI 404: Оқыту және білім беру (2016)	404-1	Бір қызметкерге есептегенде оқыту сағаттарының орташа жылдық саны қызметкерлердің жынысы және санаттары бойынша бөліп көрсетумен	159, 200		
	404-3	Нәтижелігіне және мәнсабының дамуына мерзімді бағалау жүргізілетін қызметкерлер үлесі, қызметкерлердің жынысы мен санаттары бойынша бөліп көрсетумен	160		
Салалық айырықша тақырып: Іс-қимылдар жоспары және табиғат апаты жағдайына/төтенше жағдайларға әрекет ету					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	170		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	170		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	170		
GRI G4 EU: Іс-қимылдар жоспары және табиғат апаты жағдайына	DMA	Күтпеген жағдайларға арналған жоспарлау шаралары, табиғат апаты жағдайына/төтенше жағдайларға арналған іс-қимылдар жоспары және оқу	170		

		бағдарламалары мен қалпына келтіру шаралары жоспары			
Салалық айырықша тақырып:					
Қолжетімділік					
GRI 103: Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы мәліметтер (2016)	103-1	Тақырыптардың маңыздылығы және олардың шегі туралы түсіндірме	68		
	103-2	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсіл	68		
	103-3	Менеджмент саласында маңызды тақырыптарға қолданылатын тәсілді бағалау	68		
GRI G4 EU: Қолжетімділік	EU28	Электр энергиясын берудегі кідірістер жиілігі	70, 208		
	EU29	Электр энергиясын берудегі кідірістердің орташа ұзақтығы	69, 208		

**«Электр желілерін басқару жөніндегі
Қазақстан компаниясы» АҚ**

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

*2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және
сол жылы аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен бірге*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Шоғыландырылған қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы шоғыландырылған есеп	1-2
Жиынтық кіріс туралы шоғыландырылған есеп	3
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғыландырылған есеп	4-5
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғыландырылған есеп	6
Шоғыландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	7-54

Тәуелсіз аудитордың есебі

«Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» АҚ-ның акционерлеріне, аудиторлық комитеті мен басшылығына

Пікір

Біз «Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі аспектілерде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының шоғырландырылған қозғалысы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің *Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының кодексіне* (тәуелсіздіктің халықаралық стандарттарын қоса) (бұдан әрі - БХЭСК Кодексі) сәйкес Топқа қатысты тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері - біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген әрбір мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Сәйкесінше, біздің аудитіміз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауға жауап ретінде жасалған рәсімдерді қамтыды. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселелерді қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудиттің негізгі мәселелері

Тиісті негізгі мәселе аудитіміздің барысында қалайша қарастырылды

Электр қуаттылығының жүктемені көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуден түсім

Қазақстан Республикасы «Электр энергетикасы туралы» Заңына енгізілген электр қуатының жүктемені көтеруге дайындығын қамтамасыз ететін қуат көлемін және қызметтер бағасын есептеу мақсатында k8 коэффициентін пайдалану туралы енгізілген өзгерістерге байланысты бұл мәселе аудиттің негізгі мәселелерінің бірі болып табылады. Бұл мәселеге операциялардың үлкен көлеміне байланысты ерекше назар аударылды, атап айтқанда орташа өлшенген тариф бойынша 240-тан астам тұтынушыға қызмет көрсетуге байланысты болды.

Топ алатын кіріс мөлшерін есептеу басшылықтың сатылған қуат көлемін бағалауына және қызмет бағасын есептеуге байланысты болады.

Топтың қуат нарығына және k8 коэффициентін қолдануға қатысты мәліметтері шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 3 және 29 ескертпелерінде қамтылған.

Біз Нормативтік-құқықтық базадағы тиісті өзгерістерді және электр қуатының жетімділігін қамтамасыз ету бойынша қызметтің бағасы мен нақты көлемін есептеу туралы қолда бар ақпаратты, оның ішінде 2020 жыл ішінде өткізілген қуат көлемін есептеу үшін k8 коэффициентін қолдануға қатысты Топ басшылығынан алынған қосымша түсіндірмелерді зерделедік. Біз кірісті тануға қатысты қолданылатын есеп саясатын қарастырдық. Біз есеп айырысу кезеңіндегі кірісті есептеу кезінде пайдаланылған электр энергиясының көлемдерін сатып алушылармен келісілген электр қуатының нақты максималды мөлшері туралы актілермен іріктеп салыстырдық. Біз электр қуатының жүктемені қабылдауға дайындығын қамтамасыз ету қызметі үшін бағаны есептеуді талдадық. Сондай-ақ, біз 2020 жылы K8 коэффициентін есептеу мен қолдануды қарастырдық. Біз Топтың осы қызмет бойынша кірістерге қатысты ақпараттарын қарастырдық.

Бухгалтерлік есептің ақпараттық жүйесін құру

Топ 2020 жылы бухгалтерлік есептің ақпараттық жүйесін жетілдіру, атап айтқанда, қаржылық есептілікке шоғырландыру мен ашуды автоматтандыру процесінде болды.

Бухгалтерлік есептің ақпараттық жүйесін аяқтау мәселесі аудиттің негізгі мәселелерінің бірі болды, өйткені есептің ақпараттық жүйесі қаржылық есептілік мақсаттары үшін қаржылық ақпаратты өңдеу және қалыптастыру үшін негіз болып табылады.

Бухгалтерлік есептің ақпараттық жүйесін жетілдіру нәтижесінде Топ өкілеттік берудегі жаңа процестерді, бақылауды және өзгерістерді енгізді.

Ұлттық электр желісі активтерінің әділ құны

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық электр желісі («ҰЭЖ») активтерінің баланстық құны 580,460,546 мың теңгені құрады (2019: 599,496,951 мың теңге).

ҰЭЖ активтері Топтың есеп саясатына сәйкес әділ құны бойынша есепке алынады. Әр есеп беру күніне Топ ҰЭЖ активтерінің әділ құны олардың баланстық құнынан қаншалықты ерекшеленетінін талдайды. Әділ құнның мүмкін ауытқуларын бағалау үшін Топ басшылығы әділ құнның өзгеру қаупіне ең көп ұшыраған активтердің қалпына келтіру құнын анықтайды.

ҰЭЖ активтерінің баланстық құнының маңыздылығына, сондай-ақ ҰЭЖ активтерінің әділ құнындағы өзгерістерді талдау кезінде басшылықтың кәсіби пікірлері мен бағалауларын айтарлықтай пайдалануына байланысты, бұл мәселе аудиттің негізгі мәселелерінің бірі болды.

ҰЭЖ активтері туралы ақпарат және ҰЭЖ активтерінің әділ құнындағы өзгерістерді талдау шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 4-ескертуінде келтірілген.

Біз Топ басшылығымен жүйеге енгізілген өзгерістерді, сондай-ақ қаржылық ақпаратты алуға және өңдеуге айтарлықтай әсер ететін өзгерістерге ерекше назар аудара отырып, тиісті процестерді талқыладық. Біз жүйеде Топ басшылығы белгілеген жалпы бақылаулардың дизайны мен операциялық тиімділігін бағалау, соның ішінде қол жеткізуге және өзгерістерді басқарудың құрылымы мен операциялық тиімділігін бағалау процедураларын өткіздік.

Біз жоғарыда аталған процедураларды аяқтау үшін өзіміздің IT-мамандарымызды тарттық.

Біз Топ басшылығынан ҰЭЖ активтерінің әділ құнындағы мүмкін болатын өзгерістерге талдау алдық.

Біз ҰЭЖ активтерін қалпына келтіру құнына қатысты Топ басшылығы жасаған есептеулерді іріктеме негізінде талдадық.

Біз ауыстыру құнын анықтауда Топ қолданған бағалар индексінің болжамдарын қарастырдық.

Біз құрылыс-монтаждау жұмыстары үшін қол жетімді ақпаратты пайдаланып ауыстыру құнын қайта есептедік.

Біз қалпына келтіру құнының және жинақталған амортизациялық есептеулердің математикалық дәлдігін тексердік.

Біз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 4-ескертуінде көрсетілген ақпаратты қарастырдық.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән тұғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық қорытындымызда шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық қорытындымыз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірді білдіру үшін ұйымның қаржылық ақпаратына және Топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті болатын лайықты аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз жалпы басшылық ету, бақылау және Топ аудитінің жүргізілуі үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз аудиторлық комитеттің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Сондай-ақ біз аудиторлық комитетке тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және аудиторлық комитетті барлық өзара қарым-қатынастар мен аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда - тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз аудиторлық комитеттің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің қорытындымызда хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші - Адиль Сыздықов.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Адиль Сыздықов
Аудитор

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ МФ - 0000172 біліктілік күәлігі

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты
2021 жылғы 26 ақпан

Рустамжан Сағдаров
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға арналған мемлекеттік
лицензия: сериясы МФЮ - 2, № 0000003,
Қазақстан Республикасының Қаржы
министрлігі 2005 жылғы 15 шілдеде берген

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Мың теңгемен	Ескерт.	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Активтер			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	6	652.478.444	651.570.990
Материалдық емес активтер		3.327.999	1.411.900
Ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар	6	4.126.292	1.485.220
Кейінге қалдырылған салық активтері	26	159.652	53.436
Қауымдасқан компанияға инвестициялар	7	2.017.593	1.862.241
Байланысты тараптардан ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі	27	742.477	840.324
Басқа да қаржы активтері, ұзақ мерзімді бөлік	11	32.340.094	1.951.795
		695.192.551	659.175.906
Айналымдағы активтер			
Қорлар	8	2.549.293	2.134.157
Сауда дебиторлық берешек	9	28.603.307	21.901.834
Өтелуге жататын ҚҚС және басқа да салықтар бойынша алдын ала төлем		477.893	698.928
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		1.017.708	922.475
Басқа да ағымдағы активтер	10	2.945.237	739.483
Басқа да қаржы активтері, қысқа мерзімді бөлік	11	58.801.720	45.260.710
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	12	552.586	4.274.085
Ақша қаражаты мен оның баламалары	13	21.867.205	21.179.282
		116.814.949	97.110.954
Берілуге арналған активтер		5.126	700.861
Активтердің жиыны		812.012.626	756.987.721

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	Ескерт.	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Капитал және міндеттемелер			
Капитал			
Жарғылық капитал	14	126.799.554	126.799.554
Меншікті сатып алынған акциялар	14	(930)	(930)
Активтерді қайта бағалау резерві	14	309.836.582	310.369.243
Бөлінбеген пайда		65.921.264	44.670.157
		502.556.470	481.838.024
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар, ұзақ мерзімді бөлік	15	49.843.453	56.925.610
Облигациялар, ұзақ мерзімді бөлік	16	92.717.685	83.671.184
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	26	89.323.835	89.995.249
Ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	17	7.651.017	-
Мемлекеттік субсидия, ұзақ мерзімді бөлік		29.113	59.543
Жалдау бойынша міндеттемелер, ұзақ мерзімді бөлік	27	99.406	156.661
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер		102.412	-
		239.766.921	230.808.247
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар, қысқа мерзімді бөлік	15	14.334.439	6.083.377
Облигациялар, қысқа мерзімді бөлік	16	4.138.458	3.645.344
Сауда және басқа да кредиторлық берешек, қысқа мерзімді бөлік	17	40.884.883	23.389.482
Құрылыс бойынша міндеттеме	18	-	683.430
Шарт бойынша міндеттемелер		3.336.881	2.167.885
Мемлекеттік субсидия, қысқа мерзімді бөлік		30.430	30.430
Жалдау бойынша міндеттемелер, қысқа мерзімді бөлік	27	462.359	262.882
Табыс салығынан басқа, салықтар бойынша берешек	19	2.028.506	3.371.344
Табыс салығы бойынша берешек		52.818	723.620
Төленуге жататын дивидендтер		-	56
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	20	4.420.461	3.983.600
		69.689.235	44.341.450
Міндеттемелер жиыны		309.456.156	275.149.697
Капитал мен міндеттемелер жиыны		812.012.626	756.987.721
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	14	1.920	1.848

Басқарма төрағасының м.а.

А.Т. Ботабеков

Бас бухгалтер

Д.Т. Мукамова

7-54 бет аралығындағы есеп саясаты мен түсіндірме ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Мың теңгемен</i>	Ескерт.	2020 жыл	2019 жыл
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	21	350.659.551	263.162.073
Көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	22	(267.056.968)	(200.256.677)
Жалпы пайда		83.602.583	62.905.396
Жалпы және өкімшілік шығыстар	23	(8.309.669)	(8.834.207)
Өткізу шығыстары		(364.084)	(382.278)
Негізгі құралдардың құнсыздануын қалпына келтіру	6	(19.210)	28.364
Операциялық пайда		74.909.620	53.717.275
Қаржылық кірістер	24	7.146.006	4.171.530
Қаржылық шығыстар	24	(11.205.980)	(9.200.695)
(Теріс) / оң бағамдық айырма, нетто	25	(5.309.688)	469.129
Қауымдасқан компанияның пайдасындағы үлес	7	358.447	774.374
Күтілетін несие залалдарына резервті есептеу	9, 10, 11, 12, 13	(458.445)	(134.370)
Басқа да кірістер		930.872	724.097
Басқа да шығыстар		(622.600)	(250.366)
Салық салынғанға дейінгі пайда		65.748.232	50.270.974
Табыс салығы бойынша шығыстар	26	(12.282.961)	(9.522.004)
Бір жылғы пайда		53.465.271	40.748.970
Акцияға пайда			
Бас компанияның жай акцияларының ұстаушыларына келетін жылғы базалық және бөлінген пайда (теңгемен)	14	205,64	156,73

Басқарма төрағасының м.а.

А.Т. Ботабеков

Бас бухгалтер

(Signature)
Д.Т. Муканова

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	2020 жыл	2019 жыл
Операциялық қызмет			
Салық салынғанға дейінгі пайда		65.748.232	50.270.974
Салық салынғанға дейінгі пайданы таза ақша ағындарымен салыстыруға арналған түзетулер			
Тозу және амортизация		34.076.993	34.348.949
Қаржылық шығыстар	24	11.205.980	9.200.695
Қаржылық кірістер	24	(7.146.006)	(4.171.530)
Теріс / (оң) бағамдық айырма, нетто	25	5.309.688	(469.129)
Күтілетін несие залалдарына резервті есептеу		458.445	134.370
Ескірген қорларға резервті есептеу	23	57.028	67.532
Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің шығуынан болатын залалдар		372.695	108.015
Негізгі құралдардың құнсыздануы	6	19.210	(28.364)
Қауымдасқан компанияның пайдасындағы үлес	7	(358.447)	(774.374)
Мемлекеттік субсидиядан кіріс		(30.430)	(58.305)
Айналымдағы капиталға түзетулер			
Қорлардағы өзгеріс		(472.164)	89.689
Сауда-дебиторлық берешектегі өзгеріс		(7.404.216)	(12.725.280)
Басқа да ағымдағы активтердегі өзгеріс		(2.325.816)	(255.298)
Өтелуге жататын ҚҚС және басқа да салықтар бойынша алдын ала төлемдегі өзгеріс		221.035	93.006
Сауда және басқа да кредиторлық берешектегі өзгерістер		16.526.787	8.617.459
Келісімшарттық міндеттемелердегі өзгеріс		1.168.996	433.215
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелердегі өзгеріс		102.412	-
Табыс салығынан басқа, салықтар бойынша берешектегі өзгеріс		(1.237.193)	1.229.811
Басқа да ағымдағы міндеттемелердегі өзгеріс		142.312	472.010
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары		116.435.541	86.583.445
Төленген пайыздар		(2.093.727)	(2.536.865)
Төленген купондық сыйақы		(8.460.500)	(8.687.000)
Қаржылық жалдау бойынша төленген сыйақы		(87.769)	(52.601)
Банк кепілдіктері бойынша комиссия төлеу		(966.986)	(894.908)
Төленген табыс салығы		(13.529.672)	(8.093.869)
Алынған пайыздар		5.405.063	3.380.005
Операциялық қызметтен түскен таза ақша ағындары		96.701.950	69.698.207

**АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(жалғасы)**

Мың теңгемен	Ескерт.	2020 жыл	2019 жыл
Инвестициялық қызмет			
Депозиттік шоттардан алу		40.103.448	31.924.115
Депозиттік шоттарды толықтыру		(48.792.359)	(32.329.832)
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражатындағы өзгеріс		4.238.713	(9.352)
Негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді өткізуден түскен түсім		196.498	196.498
Негізгі құралдарды сатып алу		(30.376.834)	(24.541.643)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(51.273)	(177.828)
Борыштық бағалы қағаздарды сатып алу (ҚР Ұлттық банкінің ноттары, ҚР ҚМ вексельдері)		(117.199.634)	(8.459.310)
Борыштық бағалы қағаздарды өтеу (ҚР Ұлттық банкінің ноттары, ҚР ҚМ вексельдері)		85.659.159	7.953.341
DSFK эмитентінің облигацияларды сатып алуы	11	67.980	22.141
Казинвестбанк пен Эксимбанк Қазақстанға қаражатты ішінара қайтару		358.558	95.075
Қызметкерлерге берілген қарыздарды өтеу		564	2.092
Қауымдасқан компаниядан түскен дивидендтер	7	-	20.000
Инвестициялық қызметке пайдаланылған таза ақша ағындары		(65.795.180)	(25.304.703)
Қаржылық қызмет			
Облигацияларды шығару		9.032.407	-
Дивидендтерді төлеу		(32.746.767)	(31.644.640)
Қарыздарды өтеу		(6.574.597)	(10.517.957)
Жалдау міндеттемесі бойынша негізгі борышты төлеу		(400.692)	(47.420)
Қаржылық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары		(30.689.649)	(42.210.017)
Ақша қаражаты мен оның баламаларындағы таза өзгеріс		217.120	2.183.487
Валюта бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері			
		460.732	(54.765)
Ақша қаражаты мен оның баламаларына күтілетін несие залалдарына резервті есептеуден болған әсер			
	13	10.071	(10.140)
1 қаңтарға ақша қаражаты мен оның баламалары			
		21.179.282	19.060.700
31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары	13	21.867.205	21.179.282

Басқарма төрағасының м.а.

А.Т. Ботабеков

Бас бухгалтер

Д.Т. Муканова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Мың теңгәмен</i>	Жарғылық капитал	Активтерді қайта бағалау резерві	Меншікті сатып алынған акциялар	Басқа резервтер	Бөлін-беген пайда	Жиыны
2019 жылғы 1 қаңтарға	126.799.554	310.840.187	(930)	(37.081)	35.092.074	472.693.804
Бір жылғы пайда	-	-	-	-	40.748.970	40.748.970
Жиынтық кіріс жиыны	-	-	-	-	40.748.970	40.748.970
Дивидендтер (14-ескертпе)	-	-	-	-	(31.641.831)	(31.641.831)
Облигациялар бойынша резерв амортизациясы	-	-	-	37.081	-	37.081
Активтерді қайта бағалау резервін көшіру (14-ескертпе)	-	(470.944)	-	-	470.944	-
2019 жылғы 31 желтоқсанға	126.799.554	310.369.243	(930)	-	44.670.157	481.838.024
Бір жылғы пайда	-	-	-	-	53.465.271	53.465.271
Жиынтық кіріс жиыны	-	-	-	-	53.465.271	53.465.271
Дивидендтер (14-ескертпе)	-	-	-	-	(32.746.825)	(32.746.825)
Активтерді қайта бағалау резервін көшіру (14-ескертпе)	-	(532.661)	-	-	532.661	-
2020 жылғы 31 желтоқсанға	126.799.554	309.836.582	(930)	-	65.921.264	502.556.470

Басқарма төрағасының м.а.

А.Т. Ботабеков

Бас бухгалтер

Д.Т. Муканова
Д.Т. Муканова

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Электр Желілерін Басқару жөніндегі Қазақстан Компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Компания» немесе «KEGOC») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 28 қыркүйектегі № 1188 Қаулысына сәйкес «Қазақстанэнерго» бұрынғы Ұлттық энергетика жүйесі активтерінің бір бөлігін беру арқылы құрылды.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның негізгі акционері «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына») болып табылды (90 пайыз оған қоса бір акция). Самұрық-Қазына Қазақстан Республикасы Үкіметінің бақылауында.

2014 жылы Компания Қазақстан Қор Биржасында акциялардың 10 пайызын минус бір акцияны орналастырды.

KEGOC компаниясы Қазақстанда электр қуатын беру, техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру қызметтерін көрсететін ұлттық компания болып табылады. Мемлекет тағайындаған жүйелік оператор ретінде Компания орталықтандырылған оперативтік-диспетчерлік басқаруды жүзеге асырады, басқа мемлекеттердің энергия жүйелерімен параллельді жұмысты қамтамасыз етеді, энергия жүйесінде теңгерімді қолдап отырады, жүйелік қызметтерді көрсетеді және электр қуатының көтерме нарығының субъектілерінен қосалқы қызметтерді сатып алады, сондай-ақ электр қуатын ұлттық электр желісі (бұдан әрі – «ҰЭЖ») арқылы беріп, оған техникалық қызмет көрсетеді және пайдалануға дайындық күйінде ұстап отырады. ҰЭЖ шағын станциялардан, бөлу құрылғыларынан, өңіраралық және (немесе) мемлекетаралық электрді беру желілерінен және кернеуі 220 киловольт әрі одан жоғары болатын электр станцияларының электр қуатын беретін электрді беру желілерінен тұрады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның келесі еншілес ұйымдарда қатысу үлесі болды:

Компания	Қызмет	Қатысу үлесі	
		2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
«Энергоинформ» АҚ (бұдан әрі – «Энергоинформ»)	KEGOC қызметін ақпараттық қамсыздандыру	100%	100%
«Жаңартылатын энергия көздерін қолдау бойынша есеп айырысу-қаржы орталығы» ЖШС (бұдан әрі – «ЖЭК бойынша ЕҚО»)	Жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын объектілер өндірген және Қазақстан Республикасының бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің электр желілеріне жеткізілген электр қуатын орталықтандырылған сатып алу және сату; электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтерін сатып алу және электр қуатының электр қуаттылығы нарығында жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету қызметтерін орталықтандырылған көрсету	100%	100%

Компания мен оның еншілес ұйымдары бұдан әрі бірлесіп «Топ» деп аталады.

Басқарушылық мақсаттар үшін Топтың қызметі көрсетілетін қызметтің түріне сәйкес үш операциялық сегментке бөлінеді (5-ескертпе):

- *Электр қуатын беру және ілесне қолдау көрсету.* Электр қуатын беру Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» 2018 жылғы 27 желтоқсандағы № 204-VI ҚРЗ Заңымен (бұдан әрі – «Заң») реттеледі, өйткені Топ электр қуатын беру, желіге беретін техникалық диспетчерлеу және электр қуатын тұтыну мен электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру бойынша қызметтерді көрсету аясында табиғи монополист болып табылады. Заңға сай, Топтың электр қуатын беру, техникалық диспетчерлеу және электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру бойынша қызметтерге тарифтерін Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті (бұдан әрі – «Комитет») бекітеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

- *Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету.* 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасында электр қуатының нарығы жұмыс істей бастады, оны енгізудің негізгі мақсаты – бұл Қазақстан Республикасының энергия жүйесінің баланстық сенімділігін қамтамасыз ету. Баланстық сенімділік дегеніміз энергия жүйесінің электр қуатына тұтынушылық сұранысын кез келген уақыт сәтінде қанағаттандыру қабілеті.
- *Сатып алынатын электр қуатын өткізу.* Сатып алынатын электр қуатын өткізу сегментіне Қазақстан Республикасының Үкіметі ЖЭК секторын дамыту жағдайларын жасау мақсатында құрған жаңартылатын энергия көздерінің (бұдан әрі – «ЖЭК») секторы кіреді. ЖЭК секторы «*Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы*» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 шілдедегі № 165-IV Заңымен реттеледі.

Компанияның бас кеңсежайы мына мекенжайда тіркелген: Қазақстан Республикасы, Z00T2D0, Нұр-Сұлтан қ., Тәуелсіздік даңғылы, 59-шы ғимарат.

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілікке Компания Басқармасы төрағасының м.а. мен бас бухгалтері 2021 жылғы 26 ақпанда бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗДЕРІ

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес (бұдан әрі – «ХКЕС жөніндегі Кеңес») бекіткен редакцияда Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан – «ХКЕС») сәйкес әзірленді.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік, қайта бағаланған құны бойынша көрсетілген негізгі құралдардың кейбір кластарын және есеп саясатында және осы аралық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде көрсетілгендей әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалды. Шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен көрсетілген, ал барлық сомалар, өзгесі көрсетілген жағдайлардан басқа, бүтін мыңдықтарға дейін дөңгелектенген.

Шоғырландыру негізі

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның және оның еншілес ұйымдарының қаржылық есептіліктері кіреді. Егер Топ инвестициялау объектісіне қатысудан болатын кіріспен байланысты тәуекелдерге ұшыраған жағдайда бақылау жасалады немесе мұндай кірісті алуға құқығы, сондай-ақ инвестициялау объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асырудың көмегімен кіріске әсер ету мүмкіндігі бар. Атап айтқанда, Топ тек егер келесі талаптар орындалса ғана, инвестициялар объектісін бақылайды:

- Топтың инвестициялар нысанына қатысты өкілеттіктерінің болуы (яғни, инвестициялар нысанының маңызды қызметін ағымдағы басқару мүмкіндігін қамтамасыз ететін қолдағы құқықтар);
- Топтың инвестициялау объектісіне қатысудан болатын ауыспалы кіріспен байланысты тәуекелдерге ұшырағыштығының немесе мұндай кірісті алуға құқығы бар;
- Топтың кірістердің көлеміне әсер ету үшін өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігінің болуы.

Әдетте, дауыс беру көпшілігі бақылаудың болуымен негізделеді деп болжануда. Мұндай жорамалды растау үшін және Топтың инвестициялар объектісіне қатысты дауыс беру құқықтарының көпшілігі немесе ұқсас құқықтары болған кезде Топ мұндай инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктердің болуын бағалау кезінде барлық орынды фактілер мен жағдайларды ескереді:

- инвестициялар объектісінде дауыс беру құқықтары бар басқа тұлғалармен келісім(дер);
- басқа келісімдермен негізделген құқықтар;
- Топта бар дауыс беру құқығы және әлеуетті дауыс беру құқықтары.

Егер фактілер мен жағдайлар бақылаудың үш құрамдасы бірінің немесе бірнешеуінің өзгеруін растаса, Топ инвестициялар нысанына қатысты бақылаудың болуын қайтадан талдайды. Топ еншілес ұйымға бақылауды алған кезде еншілес ұйымның шоғырлануы басталады және Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылғанда тоқталады. Сатып алынуы немесе есептен шығарылуы жыл ішінде болған еншілес ұйымның активтері, міндеттемелері, кірістері мен шығыстары Топ бақылауды алған күннен бастап жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады және Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылған күнге дейін көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗДЕРІ (жалғасы)

Шоғырландыру негізі (жалғасы)

Басқа да жиынтық кірістің (БЖК) пайдасы немесе зияны және әрбір құрамдасы Топтың бас компаниясының меншік иелеріне және егер бұл бақыланбайтын қатысу үлестерінде теріс сальдоға әкеліп соқтырған жағдайда, бақыланбайтын қатысу үлестеріне жатады. Қажет болғанда еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі мұндай компаниялардың есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру үшін түзетіледі. Топтың ішінде операцияларды жүзеге асырудың нәтижесінде туындайтын барлық топшілік активтер мен міндеттемелер, капитал, кірістер, шығыстар мен ақша ағындары шоғырландыру кезінде толығымен алынып тасталады.

Бақылаудан айырылмастан еншілес ұйымға қатысу үлесінің өзгеруі капиталмен болған операция ретінде ескеріледі. Егер Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылып қалса, ол тиісті активтерді (оның ішінде гудвилді), міндеттемелерді, бақыланбайтын қатысу үлестерін және меншікті капиталдың басқа да құрамдастарын тануды тоқтатады және туындап қалған пайданы немесе зиянды пайда немесе зиян құрамында мойындайды. Қалған инвестициялар әділ құны бойынша танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және Топ алғаш рет пайдаланатын қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер

Қаржылық есептілікті жасау кезінде қабылданған есеп саясаты, 2020 жылғы 1 қаңтарға күшіне еніп қабылданған жаңа стандарттарды қоспағанда, топтың 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы жылдық қаржылық есептілігін жасау кезінде қолданылған саясатқа сәйкес келеді. Топ шығарылған, бірақ күшіне енген қандай да бір басқа стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

2020 жылы Топ төменде келтірілген түзетулер мен түсіндірмелерді алғаш рет қолданды, бірақ олар оның шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

«Бизнесі айқындау» 3 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер

3 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулерде бизнес болып есептелу үшін қызмет түрлері мен активтердің интеграцияланған жиынтығына кем дегенде үлес және принципалды маңызы бар процесс кіруі тиіс екендігі түсіндіріледі, олар бірігіп едәуір шамада қайтарымның пайда болуына ықпалдаса алады. Бұл ретте бизнеске қайтарымдылықтың пайда болуына қажетті барлық үлестер мен процестер міндетті түрде кірмей қалуы да түсіндіріледі. Түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

7 ХҚЕС-ке (IFRS), 9 ХҚЕС-ке (IFRS) және 39 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер «Базалық пайыздық мөлшерлемені реформалау»

«Қаржы құралдары: мойындау және бағалау» 9 ХҚЕС-ке (IFRS), 39 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер базалық пайда мөлшерлемесінің реформасы тікелей ықпал ететін хеджирлеудің барлық қатынастарға қолданылатын бірқатар босатуларды қамтиды. Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы хеджирлеудің қарым-қатынастарына әсер етеді, егер оны қолдану нәтижесінде хеджирлеу объектісі бойынша немесе хеджирлеу құралы бойынша базалық пайыздық мөлшерлемеге негізделген ақша ағындарының пайда болу мерзімдеріне немесе өлшеміне қатысты белгісіздіктер пайда болса. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

«Маңыздылықты айқындау» 1 ХҚЕС-ке (IAS) және 8 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер

Түзетулер маңыздылықтың жаңа анықтамасын ұсынады, соған сай «егер ақпаратты жіберіп алу, оны бұрмалау немесе бұркеу нақты есеп беретін ұйым туралы қаржылық ақпаратты ұсынатын бұл қаржылық есептіліктің негізінде олар қабылдайтын жалпы мақсаттағы қаржылық есептілікті негізгі пайдаланушыларының шешімдеріне ықпал етеді деп негізделген түрде күтуге болатын болса, ақпарат маңызды болып табылады».

Түзетулерде маңыздылық бүтіндей қарастырылатын қаржылық есептілік контекстінде ақпараттың (бөлек не болмаса басқа ақпаратпен жиынтығында алынған) сипатына немесе сандық маңыздылығына байланысты болатындығы түсіндіріледі. Егер бұл қаржылық есептіліктің негізгі пайдаланушыларының шешімдеріне ықпал етеді деп негізделген түрде күтуге тұрарлық болса, ақпараттың бұрмалануы елеулі болып табылады. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және Топ алғаш рет пайдаланатын қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

2018 жылғы 29 наурызда шығарылған «Қаржылық есептілікті ұсынудың концептуалдық негіздері»

Концептуалдық негіздер стандарт болып табылмайды және Концептуалдық негіздердің бірде бір ережесінің стандарттың қандай да бір ережесіне немесе талабына басым түсетіндей күші жоқ. Концептуалдық негіздердің мақсаты мынада: ХҚЕС жөніндегі Кеңеске стандарттарды әзірлеуге жәрдемдесу; стандарттардың бірде бірі белгілі бір операцияны немесе басқа да оқиғаны реттегенде, есеп саясатының ережелерін әзірлеу кезінде қаржы есептерін жасаушыларға жәрдемдесу; және барлық тараптарға стандарттарды түсінуде және түсіндіруде жәрдемдесу.

Концептуалдық негіздердің қайта қаралған редакциясы бірнеше жаңа тұжырымдаманы, активтер мен міндеттемелердің жаңартылған анықтамаларын және оларды мойындау критерийлерін қамтиды, сондай-ақ кейбір маңызды ережелерді түсіндіреді.

Бұл құжаттың қайта қаралуы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

16 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер «Covid-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша иеліктен шығару»

2020 жылғы 28 мамырда ХҚЕС жөніндегі Кеңес «Жалдау» 16 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетуді шығарды – «Covid-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша иеліктен шығару». Бұл түзету Covid-19 пандемиясының тікелей салдары ретінде туындайтын жалдау бойынша иеліктен шығарулар болған жағдайда жалдау шарттарының түрлендірулерін есепке алу бөлігінде жалға алушылар үшін 16 ХҚЕС (IFRS) талаптарын қолданудан босатуды көздейді. Іс жүзіндегі сипаттағы жеңілдік ретінде жалға алушы жалға беруші Covid-19 пандемиясымен байланысты ұсынған жалдау бойынша иеліктен шығару жалдау шартының түрлендіруі болып табылатындығын сараламау шешімін қабылдай алады. Мұндай шешімді қабылдайтын жалға алушы Covid-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша иеліктен шығарумен негізделген жалдау төлемдерінің кез келген өзгерісін мұндай өзгеріс есепте, егер ол жалдау шартының түрлендіруі болып табылса, 16 ХҚЕС-ке (IFRS) сай көрсетілетіндей етіп ескеруі тиіс. Бұл түзету 2020 жылғы 1 маусымнан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл түзету Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

Активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді етіп жіктеу

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте Топ активтер мен міндеттемелерді олардың айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді етіп жіктелуінің негізінде ұсынады. Актив мына жағдайларда, егер:

- оны сату болжанса немесе ол әдеттегі операциялық циклдің шеңберінде сатуға немесе тұтынуға арналса;
- ол негізінен сауда жасау мақсаттары үшін арналса;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) айдың ішінде өткізу болжанса; немесе
- есепті кезең аяқталғаннан кейін кем дегенде 12 (он екі) айдың ішінде міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға немесе айырбастауға шектеулер болған жағдайларды қоспағанда, ол ақша қаражатын немесе олардың баламаларын білдіреді.

Барлық басқа активтер айналымнан тыс ретінде жіктеледі.

Міндеттеме қысқа мерзімді болып табылады, егер:

- оны әдеттегі операциялық циклдің шеңберінде өтеу болжанса;
- ол негізінен сауда жасау мақсаттары үшін ұсталса;
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) айдың ішінде өтелуге тиіс болса; немесе
- Компанияның есепті кезең аяқталғаннан кейін кем дегенде 12 (он екі) айдың ішінде міндеттемелердің өтелу мерзімін ұзартуға сөзсіз құқығы болмаса.

Топ барлық басқа міндеттемелерді ұзақ мерзімділер ретінде жіктейді.

Кейінгі қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Әділ құнды бағалау

Топ мұндай қаржы құралдарын әрбір есепті күнге әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері және солардың әділ құны олардың қалдық құнынан айтарлықтай ерекшеленгенде, әділ құны бойынша қаржылық емес активтер (ҰЭЖ активтері) ретінде бағалайды. Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарының әділ құны туралы ақпарат *28-ескертпеде* ашылып көрсетіледі.

Активтің сатылғаны үшін түскен немесе бағалау күніне нарық қатысушыларының арасында әдеттегі тәртіппен жасалатын мәміленің шеңберінде міндеттемелердің берілгені үшін төленген баға әділ құн болып табылады. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру бойынша мәміле:

- не бұл актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- не бұл актив немесе міндеттеме үшін барынша қолайлы нарықта негізгі нарықтың жоқтығы шартында болатындығын болжайды.

Топ негізгі немесе барынша қолайлы нарыққа қол жеткізе алуы тиіс. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын анықтау кезінде пайдаланатын жорамалдарды қолдана отырып бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өздерінің мүдделерінде әрекет етеді деп болжанады.

Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарыққа қатысушының активті ең үздік және барынша тиімді тәсілмен пайдалану арқылы не болмаса оны бұл активті барынша жақсы және барынша тиімді тәсілмен пайдаланатын нарыққа басқа қатысушыға сату нәтижесінде экономикалық пайданы шығара алу мүмкіндігін ескереді.

Компания мұндай бағалау әдістерін пайдаланады, әрі олар қалыптасқан жағдайларда қолайлы болып табылады және солар үшін әділ құнды бағалау үшін жеткілікті болып табылады, бұл ретте орынды қадағаланатын бастапқы деректерді пайдалана отырып, қадағаланбайтын бастапқы деректерді мейлінше аз пайдаланады.

Әділ құны бағаланатын немесе қаржылық есептілікте ашылып көрсетілетін барлық активтер мен міндеттемелер жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректердің негізінде әділ құн көздерінің төменде сипатталған иерархиясының шеңберінде жіктеледі:

- 1-деңгей – ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша (қандай да бір түзетулерсіз) белсенді нарықта нарықтық баға белгілеулері.
- 2-деңгей – әділ құнды бағалау үшін маңызды болатын иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама байқалатын болып табылатын бағалау үлгілері.
- 3-деңгей – иерархияның ең төмен деңгейіне жататын бастапқы деректердің әділ құны бойынша бағалау үшін елеулі болатын бағалау модельдері нарықта қадағаланбайтын болып табылады.

Қаржылық есептілікте мерзімді негізде қайта бағаланатын активтер мен міндеттемелер жағдайында Топ әрбір есепті кезеңнің соңына жіктеуді қайта талдай отырып (жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректердің негізінде) иерархия көздерінің деңгейлері арасында аудару фактісін айқындайды.

Топтың қаржы жөніндегі басшылығы ҰЭЖ активтері мен сату үшін қолда бар бағасы белгіленбейтін қаржы активтерінің әділ құнын мерзімді бағалау үшін, сол сияқты қолданылуына қарай активтердің әділ құнын бір мезгілде бағалау үшін саясат пен рәсімдерді айқындайды.

ҰЭЖ активтерінің құнын бағалау үшін сырттан бағалаушылар тартылады. Сырттан бағалаушыларды тарту туралы шешімді қаржы жөніндегі басшылық жыл сайын қабылдап отырады. Іріктеу критерийлері ретінде нарықты білу, бедел, тәуелсіздік және кәсіпқой стандарттарға сәйкестік қолданылады. Сыртқы бағалаушылармен талқылағаннан кейін қаржы жөніндегі басшылық бағалаудың қандай әдістемесі мен бастапқы деректері әрбір жағдайда пайдаланылуы тиіс екендігі жөнінде шешім қабылдайды.

Әрбір есепті күнге қаржы жөніндегі басшылық өзінің есеп саясатына сәйкес қайталап талдау және қайталап бағалау қажет болатын активтер мен міндеттемелердің құнындағы өзгерістерді талдайды. Мұндай талдаудың шеңберінде қаржы жөніндегі басшылық бағалау кезінде пайдаланылған ақпаратты шарттармен және басқа да орынды құжаттармен салыстыру арқылы соңғы бағалау кезінде қолданылған негізгі бастапқы деректерді тексереді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Әділ құнды бағалау (жалғасы)

Қаржы жөніндегі басшылық және Топтың сыртқы бағалаушылары жасалған өзгерістердің негізділігін айқындау мақсатында есеп саясатына сәйкес негізгі құралдардың қайта бағаланатын класы бойынша әрбір активтің әділ құнының өзгерісін тиісті сыртқы дерек көздерімен салыстырады.

Қаржы жөніндегі басшылық және сыртқы бағалаушылар бағалау кезінде қолданылған негізгі жорамалдарды талқылайды.

Әділ құн туралы ақпаратты ашып көрсету мақсатында Топ активтер мен міндеттемелерді олардың сипатының, оларға тән сипаттамалар мен тәуекелдердің, сондай-ақ жоғарыда көрсетілгендей әділ құн көздерінің иерархиясында қолданылатын деңгейдің негізінде жіктеді.

Шетел валютасындағы операциялар

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі теңгемен берілген. Сондай-ақ теңге Топтың бас компаниясының функционалды валютасы болып табылады. Топтың әр компаниясы өзінің жеке функционалды валютасын айқындайды және әрбір компанияның қаржылық есептілігіне қосылған баптар осы функционалды валютада бағаланып отырады.

Шетел валютасындағы операциялар бастапқыда Топ компанияларымен операция тану критерийлерін қанағаттандырған күнге қолданылатын спот-бағам бойынша функционалды валютада ескеріледі.

Шетел валютасында бейнеленген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданыстағы қызмет ететін валюта спот-бағамымен қайта есептеледі.

Монетарлық баптарды өтеу немесе қайта есептеу кезінде туындайтын барлық бағамдық айырмалар, Топтың таза инвестициясының шетелдік бөлімшеге хеджирлеуін қамтамасыз ететін монетарлық баптарды қоспағанда, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады. Олар пайда мен зияндарда мойындалғанда таза инвестицияның шығу сәтіне дейін басқа да жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі.

Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Әділ құны бойынша шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Монетарлық емес баптарды қайта есептеу кезінде туындайтын кірістер мен шығыстар баптың әділ құны (яғни баптар бойынша бағамдық айырмалар, өзге де жиынтық кіріс немесе пайда немесе залал құрамында танылған әділ құнның өзгерісінен болған кірістер немесе шығыстар да тиісінше өзге де жиынтық кіріс немесе пайда немесе залал құрамында танылады) өзгерісі нәтижесінде болған кірістерді немесе шығыстарды тану қағидаттарына сәйкес есептеледі.

Топ маңызды мәмілелерді жасаған шетел валюталарының айырбас бағамдары былайша көрсетілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
<i>Жыл соңындағы айырбас бағамы (теңгеге)</i>		
1 АҚШ доллары	420,91	382,59
1 еуро	516,79	429
1 ресей рублі	5,62	6,16
	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
<i>Бір жылғы орташа айырбас бағамы (теңгеге)</i>		
1 АҚШ доллары	412,95	382,87
1 еуро	471,44	428,63
1 ресей рублі	5,73	5,92

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар, ҰЭЖ активтерін қоспағанда, жинақталған амортизацияны және олар болған жағдайда құнсызданудан болған жинақталған шығындарды шегере отырып бастапқы құны бойынша ескеріледі. Мұндай құнға негізгі құралдардың бөлшектерін ауыстыру құны және егер оларды капиталдандыру критерийлері орындалса, ұзақ мерзімді құрылыс жобалары болған жағдайда қарыздар бойынша шығындар кіреді.

Белгілі бір уақыт аралығында негізгі құралдардың едәуір құрамдастарын ауыстыру қажет болғанда, Топ осы сияқты құрамдастарды оларға тән болатын дербес пайдалы қызмет ету мерзімдерімен жекелеген активтер ретінде мойындайды және оларды лайықты түрде амортизациялайды. Сол сияқты, негізгі техникалық шолып тексеруді жүргізген кезде сонымен байланысты шығындар, егер мойындаудың барлық критерийлері орындалса, құрал-жабдықты ауыстыру ретінде негізгі құралдардың баланстық құнында мойындалады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге жұмсалатын барлық басқа шығындар олар болған сәтте пайда немесе зиян құрамында мойындалады.

ҰЭЖ активтері қайта бағалау күнінен кейін танылған жинақталған амортизация мен құнсыздану шығындарын шегере отырып әділ құны бойынша бағаланады. Қайта бағалау қайта бағаланған активтің әділ құны оның баланстық құнынан айтарлықтай ерекшеленбейді дегендегі сенімділікті қамтамасыз ету үшін жеткілікті жиілікпен жүзеге асырылады.

Қайта бағалаудан болған құн өсімі БЖК құрамында көрсетіледі және бұрын жасалған қайта бағалаудың салдарынан пайда немесе зиян құрамында танылған дәл осы активті қайта бағалаудан болған зиянда қалпына келтіретін бөлікті қоспағанда, капитал құрамына кіретін активтерді қайта бағалау резервін ұлғайтуға жатады. Қайта бағалаудан болған залал, бұрын қайта бағалау резервінің құрамында мойындалған дәл сол актив бойынша оң қайта бағалауды тікелей азайтатын бөлігін қоспағанда, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындалады. Актив істен шыққан жағдайда, бұл активке тікелей жататын қайта бағалау резервінің бір бөлігі активтерді қайта бағалау резервінен бөлінбеген пайданың құрамына аударылады.

Амортизация активтердің пайдалы қызметін бағалау мерзімінің ішінде желілік әдіспен былайша есептеледі:

Ғимараттар	60 жыл
ҰЭЖ активтері	
Электрді тарату желілері	50 жыл
Ғимараттар	10-30 жыл
Шағын станциялардың құрал-жабдығы	12-30 жыл
Көлік және басқа да негізгі құралдар	
Басқа да машиналар мен құрал-жабдықтар	7-25 жыл
Көлік құралдары	11 жыл
Компьютерлер және деректерді өңдеу бойынша басқа да құрал-жабдық	4-25 жыл
Интерьер және шаруашылық мақсаттағы заттар	7 жыл
Басқа да негізгі құралдар	3-15 жыл

Жер амортизацияланбайды.

Пайдалы қолдану мерзімдері және негізгі құралдарды тарату құны әрбір жылдық есепті кезеңнің аяғында талданады және қажетіне қарай түзетіледі.

Егер күтілген жағдайлар бұрынғы жорамалдардан ерекшеленетін болса, өзгерістер 8 ХҚЕС (IAS) «*Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателер*» сәйкес бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер ретінде ескеріледі. Бұл бухгалтерлік бағалау жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылатын негізгі құралдардың қалдық құны мен негізгі құралдардың тозу сомасына айтарлықтай әсер ете алады.

Негізгі құралдар нысандарын тану ол есептен шығарылғанда немесе оның пайдаланылуы немесе есептен шығарылуынан болашақ экономикалық пайда алу күтілмеген жағдайда тоқтатылады. Активтерді тану тоқтатылғанда туындайтын кез келген кірістер немесе залалдар (есептен шығарудан түскен түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелетін) активті тану тоқтатылған есепті жылда пайда немесе зиян құрамына енгізіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған құнсыздану шығындары мен жинақталған амортизация шегерілген бастапқы құны бойынша ескеріледі. Өнімдерді әзірлеуге капиталға айналдырылған шығындарды қоспағанда, Топ ішінде жасалған материалдық емес активтер капиталға айналмайды және тиісті шығыс олар пайда болған есепті кезеңдегі пайда мен зияндарда көрсетіледі.

Топтың материалдық емес активтеріне, ең бастысы, компьютерлік бағдарламалық жасақтама мен лицензиялар кіреді. Материалдық емес активтер активтерді 3 жылдан 20 жылға дейін пайдалы қолданудың бағалау мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын айқындайды. Егер осындай белгілер орын алса немесе егер активті құнсыздануға жыл сайынғы тексеру талап етілсе, Топ активтің өтелетін құнын бағалайды. Активтің немесе ақша ағындарын жасайтын бөлімшенің (ААЖБ) өтелетін құны – бұл сатуға арналған шығындарды шегергенде, (ААЖБ) активінің әділ құны және (ААЖБ) активін пайдаланудан болатын құндылық. Өтелетін құн негізінен басқа активтер немесе активтер тобы жасайтын ағындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағындарын актив жасаған жағдайда ғана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің немесе ақша ағындарын тудыратын бөлімшенің теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан артып кетсе, актив құнсызданған деп саналады және өтелетін құнына дейін есептен шығарылады.

Пайдалану құндылығын бағалау кезінде келешек ақша ағымдары салық салынғанға дейін дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконтталады, әрі ол ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және активке тән тәуекелдерді көрсетеді. Сату шығындарын шегере отырып әділ құнды айқындау кезінде тиісті бағалау үлгісі пайдаланылады. Мұндай есептеулер бағалау коэффициенттерімен, акциялар нарығында еркін айналыста болатын баға белгілеулерімен немесе әділ құнның басқа да қолжетімді көрсеткіштерімен расталады.

Топ құнсыздану сомасын Топтың жеке активтер жатқызылатын әрбір ААЖБ үшін жеке дайындалатын пайдалану құндылығына сүйене отырып құнсыздану сомасын айқындайды. Бұл жоспарлар мен болжамды есеп айырысулар әдетте 5 (бес) жылға жасалады. Бұдан да ұзақ кезеңдер үшін бесінші жылдан кейін болжамды келешек ақша ағындарына қатысты қолданылатын ұзақ мерзімді өсім үрдістері есептеледі.

Қайта бағалау өзге де жиынтық кірісте танылған бұрынғы қайта бағаланған ҰЭЖ активтерін қоспағанда құнсызданған актив қызметіне сәйкес шығыстар санаты құрамындағы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылатын жалғасып отырған қызметтің құнсыздануынан (қорлардың құнсыздануын қосқанда) болатын залалдар. Мұндай активтердің құнсыздануы бұрын танылған қайта бағалау сомасының шегінде басқа да жиынтық кірісте танылады. Топ әрбір есепті күнге, гудвилді қоспағанда, активтің бұрын мойындалған құнсыздану шығындарының жоқ немесе қысқарған екендігінің белгілері бар-жоғын айқындайды. Егер мұндай белгі бар болса, Топ активтің немесе ААЖБ-ның өтелетін құнын есептейді. Құнсызданудан болған бұрын мойындалған шығындар, егер құнсызданудан болған соңғы шығын мойындалған уақыттан бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауда өзгеріс болған жағдайда ғана, қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің ағымдағы құны оның өтелетін құнынан асып кетпеуімен, сондай-ақ амортизацияны шегеріп тастағанда баланстық құнынан аспауымен шектелген, бұл актив егер алдыңғы жылдары құнсызданудан болған залал деп танылмаған жағдайда, баланстық құны бойынша танылуы мүмкін. Құнның осылайша қалпына келтірілуі, актив қайта бағаланған құны бойынша танылған жағдайларды қоспағанда, пайда мен зияндарда танылады. Мұндай жағдайларда құнның қалпына келтірілуі қайта бағалаудан болған құнның өсімі ретінде ескеріледі.

Қауымдасқан компанияға инвестициялар

Қауымдасқан компания – бұл соған қатысты Топтың айтарлықтай ықпалы бар компания. Айтарлықтай ықпал – инвестициялар объектісінің қаржылық және операциялық саясатына қатысты шешімдерді қабылдауға қатысу өкілеттіктері, бірақ мұндай саясатқа қатысты бақылау немесе бірлескен бақылау.

Айтарлықтай ықпалдың немесе бірлескен бақылаудың болуын анықтау кезінде ескерілетін факторлар еншілес компанияларға бақылаудың болуын анықтау кезінде ескерілетін факторларға ұқсас келеді.

Топтың оның қауымдасқан компаниясына инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қауымдасқан компанияға инвестициялар (жалғасы)

Үлестік қатысу әдісіне сәйкес қауымдасқан компанияға инвестиция алдымен бастапқы құны бойынша танылады. Инвестициялардың баланстық құны сатып алған күннен кейін туындайтын қауымдасқан компанияның таза активтеріндегі өзгерістердегі Топтың үлесі танылуы салдарынан не өседі немесе төмендейді. Қауымдасқан компанияға жататын гудвил инвестицияның баланстық құнына кіреді және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп қауымдасқан компания қызметінің қаржы нәтижелеріндегі Топтың үлесін көрсетеді. Егер қауымдасқан компанияның капиталында тікелей танылған өзгерістер болса, Топ осындай өзгерістегі өз үлесін таниды және бұл капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте қолданылғанда бұл фактіні ашады.

Топтың қауымдасқан компаниямен операциялары бойынша туындайтын жұмсалмаған пайда мен зияндар Топтың қауымдасқан компанияда қатысу үлесінің болған дәрежесінде алынып тасталды.

Қауымдасқан компанияның пайдасындағы Топ үлесі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тікелей көрсетілген. Ол қауымдасқан компанияның акционерлеріне келетін пайданы білдіреді, және сондықтан қауымдасқан компаниялардың еншілес компанияларындағы салық салу мен бақыланбайтын қатысу үлесін есептегеннен кейін пайда ретінде айқындалады.

Қауымдасқан компанияның қаржылық есептілігі Топтың қаржылық есептілігіндей есепті кезеңде жасалады. Қажет болған жағдайда есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру мақсатында түзетулер енгізіледі.

Үлестік қатысу әдісі қолданылғаннан кейін Топ өзінің қауымдасқан компаниясына инвестициясы бойынша құнсызданудан келген қосымша зиянын тану қажеттігін айқындайды. Әрбір есепті кезеңде Топ қауымдасқан компанияға құйылған инвестициялардың құнсыздануының объективті куәлігінің болуын белгілейді. Мұндай куәліктер болған жағдайда, Топ құнсыздану сомасын қауымдасқан компанияның өтелетін құны мен оның баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептейді және осы соманы «Қауымдасқан компанияның пайдасындағы үлес» бабы бойынша пайда мен зияндарда мойындайды.

Қауымдасқан компанияға айтарлықтай ықпалдан айырылған жағдайда, Топ қалған инвестицияларды әділ құны бойынша бағалап, мойындайды. Едәуір ықпалдан айырылу сәтіне қауымдасқан компанияның баланстық құны мен қалған инвестициялардың әділ құны және шығарылудан болған түсімдер арасындағы айырма пайда немесе зиян құрамында мойындалады.

Қаржы құралдары – бастапқы мойындау және кейіннен бағалау

Бір ұйымда қаржы активінің және екінші ұйымда қаржылық міндеттеменің немесе үлестік құралдың пайда болуына әкеліп соқтыратын кез келген шарт қаржы құралы болып табылады.

Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

Топтың қаржы активтеріне ақша қаражаты мен оның баламалары, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді депозиттер, пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты, басқа жа қаржы активтері, сауда және басқа да дебиторлық берешек, бағасы белгіленетін және белгіленбейтін қаржы құралдары кіреді.

Қаржы активтері бастапқыда танылған кезде тиісінше амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері; пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтері; басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтері ретінде жіктеледі.

Қаржы активі амортизацияланған құны бойынша ескеріледі, егер мына екі критерий сақталған болса:

- 1) бизнес-модельдің мақсаты барлық шарттық ақша ағындарын алу үшін қаржы активін ұстап қалу болып табылады; және
- 2) шарттық ақша ағындары тек пайыздық сыйақы мен негізгі борыш бойынша төлемдермен ғана білдірілген. Сыйақы ақшаның уақытша құны мен белгілі бір уақыт кезеңінде өтелуге жататын негізгі борышпен байланысты несиелік тәуекел үшін ақы төлеуді білдіреді.

Егер жоғарыда аталған критерийлердің кем дегенде біреуі сақталмаған болса, қаржы активі әділ құны бойынша өлшенеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдары – бастапқы мойындау және кейіннен бағалау (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Бастапқы мойындау және бағалау (жалғасы)

Топтың амортизацияланған құны бойынша ескерілмейтін қаржы активтері әділ құны бойынша ескеріледі.

Қаржы активі басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескеріледі, егер мына екі критерий сақталған болса:

- 1) бизнес-модельдің мақсаты барлық шарттық ақша ағындарын алу үшін, сол сияқты қаржы активін сату арқылы қаржы активін ұстап қалу болып табылады; және
- 2) шарттық ақша ағындары тек пайыздық сыйақы мен негізгі борыш бойынша төлемдермен ғана білдірілген. Сыйақы ақшаның уақытша құны мен белгілі бір уақыт кезеңінде өтелуге жататын негізгі борышпен байланысты несиелік тәуекел үшін ақы төлеуді білдіреді.

Топ қаржы активтерін пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша ескереді, олар амортизацияланған құны бойынша немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша көрсетілген жағдайларды қоспағанда.

Кейінгі бағалау

Кейіннен қаржы активтері амортизацияланған құны бойынша немесе Топтың қаржы активтерін басқару бойынша бизнес-модельдеріне негізделе отырып басқа да жиынтық кіріс арқылы немесе пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Бизнес-модельді Топ басшылығы айқындайды.

Тануды тоқтату

Қаржы активінің (немесе, қолданылатын жерде – қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) мына жағдайларда баланста танылуы тоқтатылады:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- Топ активтен ақша ағымын алу құқығын берсе не болмаса үшінші тарапқа түсетін ақша ағымдарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша ешбір елеулі кідірусіз төлеу бойынша өз мойнына міндеттеме алса; және не болмаса (а) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы берсе; не болмаса (б) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы бермей, оларды сақтамаса, бірақ осы активтің бақылауын берсе.

Егер Топ өзінің активтен ақша ағынын алу барлық құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сақтап қала алған-алмағанын және, егер сақтап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, жаңа актив Топ берілген активке өзінің қатысуын жалғастыруы дәрежесінде танылады. Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқық пен міндеттемені көрсететін негізде бағаланады.

Берілген активке кепілдік нысанындағы жалғасқан қатысу активтің бастапқы теңгерімдік құны немесе Топтан талап етілуі мүмкін төлемнің ең жоғары сомасы өлшемдердің ең кішісі бойынша танылады.

Күтілетін несие зияндарын мойындау

Топ, егер несие зияны бастапқы танылған сәттен бастап айтарлықтай ұлғайған болса, амортизацияланған құны бойынша және бүкіл мерзім үшін күтілетін несие зияндарына тең болатын сомада басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша күтілетін несие зияндарына бағалау резервін мойындайды. Топ басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активінің баланстық құнын азайтпай, бағалау резервін басқа да жиынтық кірістің құрамында мойындайды.

Қаржы активі бастапқы танылған сәттен бастап сол бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюының жоқтығын айқындау кезінде Топ күтілетін несие зияндары сомасының өзгеруіне емес, несие құралының қолданылу мерзімінің бойынша дефолттың орын алу тәуекелінің өзгеруіне сүйенеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдары – бастапқы мойындау және кейіннен бағалау (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Күтілетін несие зияндарын мойындау (жалғасы)

Егер шартта көзделген қаржы активі бойынша ақша ағындары қайта қаралған немесе түрлендірілген болса және қаржы активінің мойындалуы тоқтамаса, Топ қаржы құралы бойынша несие тәуекелінің айтарлықтай өзгергенін мыналарды салыстыру арқылы бағалайды:

- 1) есепті күнгі жағдай бойынша дефолттың орын алу тәуекелін бағалау (түрлендірілген шарттық талаптардың негізінде);
- 2) бастапқыда мойындау кезінде дефолттың орын алу тәуекелін бағалау (бастапқы түрлендірілмеген шарттық талаптардың негізінде).

Егер несие тәуекелінің айтарлықтай ұлғаюы орын алмаса, Топ қаржы активі бойынша зияндарға бағалау резервін мыналарды қоспағанда 12 айлық күтілетін несие зияндарына тең сомада мойындайды:

- 1) сатып алынған немесе құрылған несиелік-құнсызданған қаржы активтері;
- 2) сауда дебиторлық берешекті немесе «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» 15 ХҚЕС (IFRS) колданылу аясына қатысы бар операциялардың салдарынан туындайтын шарт бойынша активтерді; және
- 3) жалдау бойынша дебиторлық берешекті.

(1) – (3) тармақтарда көрсетілген қаржы активтері бойынша Топ зияндар резервін бүкіл мерзім үшін күтілетін несие зияндарының сомасында бағалайды.

Егер алдыңғы есепті кезеңде Топ қаржы құралы бойынша зияндардың бағалау резервін бүкіл мерзім үшін күтілетін несие зияндарына тең болатын сомада бағалайды, бірақ ағымдағы күнгі жағдай бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы жоқ екендігін айқындайды, сол сияқты ағымдағы есепті күнге Топ бағалау резервін 12 айлық күтілетін несие зияндарына тең сомада бағалауы тиіс.

Топ құнсызданудан болған пайда немесе зиян ретінде зияндардың бағалау резервін түзетуге қажетті соманы есепті күнгі жағдай бойынша күтілетін несие зияндарының сомасына дейін мойындайды.

Сатып алынған немесе құрылған несиелік-құнсызданған қаржы активтері бойынша Топ құнсызданудан болған зиянды қалпына келтіру ретінде, тіпті егер бүкіл мерзім бойына болған күтілетін несие зияндары бастапқы мойындау кезінде есепті ақша ағындарына қосылған күтілетін несие зияндарының өлшемінен кем болса да, бүкіл мерзім бойына болған күтілетін несие зияндарының қолайлы өзгерістерін мойындайды.

Күтілетін несие зияндарын бағалау

Топ қаржы құралы бойынша күтілетін несие зияндарын мыналарды көрсететін тәсілмен бағалайды:

- 1) ықтималдылықты ескере отырып алынған және таразыланған ықтимал нәтижелердің диапазонын бағалау арқылы айқындалған соманы;
- 2) ақшаның уақытша құнын;
- 3) есепті күнге қолжетімді болатын өткен оқиғалар, ағымдағы талаптар мен болжамды келешек экономикалық талаптар туралы негізделген және расталатын ақпаратты.

Күтілетін несие зияндарын бағалау кезінде қарастырылатын ең ұзақ кезең – бұл Топ несиелік тәуекелге ұшырағыш болатын шарт бойынша ең ұзақ кезең (ұзарту опциондарын ескере отырып).

Қарыз, сол сияқты қарыздарды беру міндеттемесінің пайдаланылмаған компоненті кіретін қаржы құралдары бойынша, Топтың шартта көзделген қарыздың өтелуін талап ету және қарыздарды беру бойынша міндеттеменің пайдаланылмаған компонентінің күшін жою мүмкіндігі Топтың хабарламаны берудің шарттық мерзімімен несиелік зияндар тәуекеліне ұшырағыштығын шектемейді. Мұндай қаржы құралдары бойынша Топ несиелік зияндарды несиелік тәуекелге ұшырағыштықтың бүкіл мерзіміне бағалайды және күтілетін несиелік зияндар Топтың несиелік тәуекелдерді басқару қызметінің нәтижесінде, тіпті егер мұндай кезең шарт бойынша ең ұзақ кезеңнен асып кетсе де, азаймайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдары – бастапқы мойындау және кейіннен бағалау (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Күтілетін несие зияндарын бағалау (жалғасы)

Бастапқыда танылған сәттен бастап несиелік тәуекелдің едәуір ұлғаюымен негізделген күтілетін несие зияндарын бүкіл мерзім бойына мойындау мақсатына қол жеткізу үшін несиелік тәуекелді ұжымдық негізде айтарлықтай ұлғайтуды бағалау, мысалға, несиелік тәуекелдің топ немесе қаржы құралдарының шағын тобы бойынша едәуір ұлғаюына нұсқайтын ақпаратты талдау арқылы бағалау қажет болып қалуы мүмкін. Бұл несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғайған жағдайда Топтың бүкіл мерзім бойынша күтілетін несие зияндарын мойындау мақсатына қол жеткізуіне, тіпті егер несиелік тәуекелдің бөлек құрал деңгейінде айтарлықтай ұлғаюының расталуы қолжетімсіз болса да, кепілдігін береді.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Бастапқы мойындау кезіндегі қаржылық міндеттемелер пайда немесе зиян, несиелер мен қарыздар немесе тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралдары ретінде айқындалған туынды құралдар арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда оларға мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріліп қарыздар, несиелер мен кредиторлық берешек болған жағдайда әділ құны бойынша танылады.

Топтың қаржылық міндеттемелері сауда және басқа да кредиторлық берешекті, несиелер мен қарыздарды және шығарылған облигацияларды қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді одан кейінгі бағалау олардың жіктелуіне былайша тәуелді болады:

Несиелер мен қарыздар

Бастапқыда мойындалғаннан кейін пайыздық несиелер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар, оларды тануды тоқтатқанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы өтелім есептелуіне қарай пайда мен зияндарда танылады.

Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржылық шығыстар құрамына енгізіледі.

Сауда және басқа да кредиторлық берешек

Сауда және басқа да кредиторлық берешек бастапқыда әділ құны бойынша көрсетіледі және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Тануды тоқтату

Қаржылық міндеттеменің танылуы, егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның әрекет ету мерзімі аяқталған жағдайда тоқтатылады. Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме дәл сол кредитордың алдында едәуір ерекшеленетін талаптарда басқа міндеттемеге ауыстырылса немесе егер қолданыстағы міндеттеменің талаптары едәуір өзгертілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгеріс бастапқы міндеттеменің мойындалуын тоқтату ретінде және жаңа міндеттемені мойындаудың басталуы ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құндағы айырмасы жиынтық шығын туралы шоғырландырылған есепте мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Қаржы құралдарының өзара есепке алынуы

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуы тиіс, ал нетто-сомасы қазіргі сәтте мойындалған сомаларды өзара есепке алуға, сондай-ақ нетто-негізде есеп айырысу ниетіне не болмаса активтерді өткізуге және осымен бірге міндеттемелерді өтеуге заңгерлік құқық болғанда ғана қаржылық жағдай туралы жекелеген есепте ұсынылуы тиіс.

Қорлар

Қорлар ФИФО әдісі бойынша ескеріледі.

Қорлар қос көлемнің ең азы бойынша бағаланады: сатып алу құны және өткізудің таза құны.

Өткізудің таза құны, өндірісті аяқтауға жұмсалатын болжамды шығыстарды және өткізуге бағаланған шығындарды шегере отырып, әдеттегі қызметтің барысында сатудың болжамды бағасы ретінде айқындалады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі ақша қаражаты мен оның баламаларына банктер мен кассадағы ақшалай қаражат және бастапқы өтеу мерзімі 3 (үш) ай немесе одан аз болатын қысқа мерзімді депозиттер жатады.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептің мақсаттары үшін ақша қаражаты мен оның баламалары жоғарыдағы анықтамаға сай ақша қаражаты мен қысқа мерзімді депозиттерден тұрады.

Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты

Халықаралық Қайта құру және Даму Банкімен (бұдан әрі – «ХҚҚДБ») және Еуропалық Қайта құру және Даму Банкімен (бұдан әрі – «ЕҚҚДБ») қол қойылған жобаларды қаржыландыру жөніндегі несие келісімдеріне сәйкес Топ борышқа қызмет көрсетуге қажетті банк шоттарын ашты. Осы банк шоттарында көрсетілген ақша қаражаты пайыздар мен негізгі борыш бойынша жоспарлы төлемдерді жүзеге асыру үшін ғана пайдалана алады. Егер ақша қаражаты қандай да бір тәсілмен есепті күннен бастап 12 (он екі) айға дейінгі кезеңде пайдалануда шектелген болса, мұндай ақша қаражаты қысқа мерзімді активтер ретінде жіктеледі және тиісінше шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде ашылып көрсетіледі. Егер ақша қаражаты есепті күннен бастап 12 (он екі) айдан астам кезеңге пайдалануда шектелген болса, мұндай ақша қаражаты ұзақ мерзімді активтердің құрамында көрсетіледі.

Резервтер

Егер Топтың бұрын болған оқиғаның нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемесі (заңгерлік немесе тәжірибеден туындайтын) болса, осы міндеттемені өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайданың әкетілуі ықтимал болып табылса және мұндай міндеттеме сомасының сенімді бағасы алынуы мүмкін болғанда, резервтер мойындалады. Егер Топ резервтердің кейбір бөлігінің немесе барлығының өтемақысын алуды болжаса, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу жекелеген актив ретінде тек өтемақының алынуы күмән келтірмеген жағдайда ғана мойындалады. Резервке қатысты шығыс өтемақыны шегере отырып, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген.

Түсімді тану

Егер Топтың экономикалық пайданы алуы ықтимал деп бағаланса және егер түсім төлемнің жасалу уақытына қарамастан сенімді түрде бағалай алынса, түсім мойындалады. Пайда шартта анықталған төлем ережелері ескеріліп және салықтар немесе баждар шегеріліп, алынған немесе алуға жататын сыйақылардың әділ бағасы бойынша бағаланады. Топ пайда алуды көздейтін өзі жасаған шарттарды өзі принципал ма әлде агент пе дегенді анықтау мақсатында белгілі бір өлшемдерге сәйкес талдайды. Топ ол барлық мұндай шарттар бойынша принципал ретінде болады деген тұжырымға келді.

Топ, өзі болжағандай, аталған тауарларға немесе қызметтерге айырбас ретінде алуға құқығы болатын өтемақы сомасында тұтынушыларға уәде етілген қызметтердің көрсетілуін көрсету үшін түсімді мойындайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Түсімді тану (жалғасы)

Топ, түсім мойындалған кезде, келесі қадамдарды жасайды:

- 1) шартты тұтынушымен сәйкестендіру;
- 2) шарт шеңберінде орындалуға жататын міндеттемені сәйкестендіру;
- 3) мәміле бағасын айқындау;
- 4) мәміле бағасын шарт шеңберінде орындалуға жататын бөлек міндеттер арасында бөлу;
- 5) шарт шеңберінде орындалуға жататын міндеттің орындалу сәтіне (немесе шамасына қарай) түсімді мойындау.

Көрсетілген қызметтерден түскен кірістер қызметтердің көрсетілуіне қарай танылады. Топ өндірушілерден электр қуатын көтерме әрі ірі тұтынушыларға дейін жеткізу бойынша, желіге берудің техникалық диспетчерлеу бойынша қызмет көрсетуден және электр қуатын тұтынудан, өндірісті теңестіруді ұйымдастыру бойынша және электр қуатын тұтыну бойынша қызмет көрсетуден, сондай-ақ шектес мемлекеттердің энергия жүйелерімен электр қуаты ағымының шарттық көлемдерін қамтамасыз ету қызметтерінен және басқа да қызметтерден кіріс алады.

Электр қуатын беру, техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын өндіру/тұтыну теңгерімін ұйымдастыру қызметтері бойынша кірісті есептеуге арналған тарифтерді Комитет бекітеді.

Электр қуатының шектес мемлекеттердің энергия жүйелерімен ағымының шарттық көлемдерін қамтамасыз ету қызметтері бойынша кірістер Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының Бірыңғай энергия жүйелерінің параллельді жұмысын қамтамасыз ету шаралары туралы» Келісімдердің негізінде жасалған шарттардың талаптарына сәйкес танылады.

Сондай-ақ 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасында қуаттылық нарығының енгізілуімен Топ электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтерді көрсетеді. Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтерді көрсетуден түскен түсім көрсетілген қызметтер көлеміне сүйене отырып ай сайын танылады. Әрбір нақты сатып алушы үшін электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтің көлемі тиісті ай үшін максималды, бір айда электр қуаттылығын тұтынудың нақты максималды мәні туралы актіде көрсетілген тұтынудың электр қуаты болып табылады.

Пайыздық кіріс

Амортизацияланған құн және әділ құны бойынша ескерілетін ретінде жіктелген пайыздық қаржы активтері бойынша ескерілетін барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс немесе шығыс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып мойындалады, әрі ол қаржы құралын болжамды пайдалану мерзімінің бойында немесе егер бұл орынды болса, қаржы активінің немесе міндеттеменің таза баланстық құнына дейінгі ұзақ емес кезеңнің ішінде күтілетін келешек төлемдерді немесе ақша қаражатының түсімдерін дәл дисконттайды. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады.

Қарыздар бойынша шығындар

Топтың ниетіне сәйкес пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін ұзақ уақыт кезеңін міндетті түрде талап ететін активті сатып алумен, салумен немесе өндірумен тікелей байланысты қарыздар бойынша шығындар мұндай активтің бастапқы құны ретінде капиталданады. Қарыздар бойынша барлық өзге шығындар келтірілген есепті кезеңдегі шығындарға жатқызылады. Қарыздар бойынша шығындарға пайыздардың төленуі және Топ қарызға алынған қаражатқа байланысты Топ шеккен басқа да шығындар кіреді.

Жалдау

Мәміле жалға алу болып табылатындығын немесе онда жалға алу белгілері бар екендігін анықтау шарттың қолданылуының басталу күніне мәміле мазмұнын талдауға негізделеді. Мұндай талдаудың шеңберінде шарттың орындалуы нақты активті немесе активтерді пайдалануға тәуелділігін және мұндай мәміленің нәтижесінде активті немесе активтерді пайдалану құқығы өтетіндігін белгілеу қажет.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Жалдау (жалғасы)

Топ жалға алушы ретінде

Топқа жалға алынған активті иелік етумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайда өтетін қаржылық жалдау жалға алынған мүліктің әділ құны бойынша жалдау мерзімінің басталу күніне капиталданады немесе егер бұл сома аз болып қалса, ең аз жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша капиталданады. Жалдау төлемдері өтелмеген міндеттеме сомасына пайыздың тұрақты мөлшерлемесі пайда болатындай етіп қаржылық шығыстар мен жалдау бойынша міндеттеменің негізгі сомасының азаюы арасында бөлінеді. Қаржылық шығыстар тікелей пайдада және зияндарда көрсетіледі.

Жалға алынған актив активтің пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде амортизацияланады. Дегенмен егер Топқа жалдау мерзімінің соңында активке меншік құқығы өтеді деген негізделген сенімділік болмаса, актив келесі кезеңдердің ең қысқасының ішінде амортизацияланады: активтің пайдалы қызмет етуінің есепті мерзімі және жалдау мерзімі. Операциялық жалға алу бойынша төлемдер жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте шығыс ретінде барлық жалға беру мерзімі ішінде біркелкі танылады.

Зейнетақы міндеттемелері

Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес Топ жинақтаушы зейнетақы қорларына аударымдар ретінде жұмысшылардың жалақысынан 10% мөлшерінде, бірақ айына 212.500 теңгеден артық емес мөлшерде (2019 жылы: 212.500 теңге) төлемдерді жасайды. Зейнетақы қорларына төленетін төлемдер жұмыскерлердің жалақысынан ұсталады және еңбекақыны төлеумен байланысты басқа да аударымдармен бірге олардың пайда болу сәтіне жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте еңбекақыны төлеу бойынша жалпы шығыстарға қосылады. Топтың зейнетақы төлемдері бойынша қандай да бір басқа міндеттемелері жоқ.

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы және алдыңғы кезеңдер үшін ағымдағы табыс салығы бойынша салық активтері мен міндеттемелер салық органдарынан өтелуге немесе салық органдарына төленуге болжанатын сома бойынша бағаланады. Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері мен салық заңнамасы, – Топ өз қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын пайданы алатын елдерде есепті күнге қабылданған немесе нақты қабылданған мөлшерлемелер мен заңнамалар.

Тікелей капиталда мойындалған баптарға қатысты ағымдағы салық жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте емес, капиталдың құрамында мойындалады. Басшылық соған қатысты тиісті салық заңнамасы әртүрлі түсіндірілуі мүмкін салық декларацияларында көрсетілген позицияларды мерзімді етіп бағалайды және қажетіне қарай резервтерді құрады.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың баланстық құны арасындағы есепті күнге қаржылық есептілік мақсаттары үшін уақытша айырмаларды айқындау арқылы міндеттемелер әдісі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мына жағдайлардан басқа, барлық салық салынатын уақыт айырмалары бойынша мойындалады:

- кейінге қалдырылған салық міндеттемесі гудвилді, активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде, бизнесті біріктіру емес мәмілелер барысында пайда болады және операцияларды жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалдарға әсер етпейді;
- еншілес компанияларға, қауымдасқан компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестермен инвестициялармен байланысты салық салынатын уақыт айырмашылықтарына қатысты егер уақыт айырмасының уақыттың азайып бөлінуін бақылау мүмкін болса және уақыт айырмасы таяу болашақта азаймайтындығына елеулі мүмкіндік бар болса.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық активтері, мына жағдайлардан басқа, соған қарсы есептен шығарылатын уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері мен пайдаланылмаған салық шығындары есепке алынуы мүмкін салық салынатын пайда болады деген едәуір ықтималдылық болатын дәрежеде барлық есептен шығарылатын уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық шығындары бойынша мойындалады:

- шегерілетін уақыт айырмасына жататын кейінге қалдырылған салық активі бизнесті біріктіру салдарынан тумаған болса және ол операцияны жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе зияндарға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде туындаса;
- еншілес ұйымдарға, ассоциацияланған компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен кәсіпорындарға қатысу үлестерімен байланысты есептен шығарылатын уақыт айырмаларына қатысты кейінге қалдырылған салық активтері уақыт айырмалары келешекте пайдаланылады және соған қарсы уақыт айырмалары қолданылуы мүмкін салық салынатын пайда орын алады деген айтарлықтай ықтималдылық бар дәрежеде ғана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті күнге қайта қаралып, кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын табысқа қол жеткізу шамалы деп бағаланатын дәрежеде азаяды. Мойындалмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және келешек салық салынатын пайда кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік береді деген едәуір ықтималдық туындаған дәрежеде ғана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер қабылданған немесе нақты қабылданған есепті күнгі жағдай бойынша салық мөлшерлемелерінің (және салық заңнамасының) негізінде актив өткізіледі, ал міндеттеме өтеледі деген есепті жылда қолданатын болады деп болжанатын салық мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Пайда немесе зиян құрамында мойындалған баптарға қатысты кейінге қалдырылған салық пайда немесе зиян құрамында мойындалмайды. Мерзімі ұзартылған салықтар баптары олардың негізіндегі операцияларға сәйкес не болмаса басқа да жиынтық кірістің құрамында немесе тікелей капиталда мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, егер заңи тұрғыдан бекітілген ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерді есепке алу құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар дәл сол салық салынатын компанияға немесе салық органына қатысты болса, бір біріне қарсы есепке алынады.

Дивидендтер

Дивидендтер есепті мерзімге дейін жарияланған жағдайда ғана міндеттемелер ретінде танылады және есепті мерзімдегі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға шоғырландырылған қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін ұсынылса немесе жарияланса, есептілікте ашып көрсетіледі.

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер

Шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте мойындалмайды, мұндайда оларды өтеуге байланысты ресурстардың шығарылуы күмәнді болып табылатын жағдайларды қоспағанда, олар туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады.

Шартты активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте мойындалмайды, мұндайда оларға байланысты экономикалық пайданы алу мүмкін болып табылатын жағдайларда олар туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІ ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ ЖОРАМАЛДАР

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан есепті кезеңнің аяғында есептілікте ұсынылатын түсімдер, шығыстар сомасына, активтерге және міндеттемелерге, сондай-ақ шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін бағалау мәндерін және болжауларды пайымдау мен анықтау енгізуді талап етеді. Дегенмен осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік соған қатысты осы сияқты жорамалдар мен бағалаулар қабылданған активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына келешекте елеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкеліп соқтыруы мүмкін.

Бағалау мәндері мен жорамалдар

Болашақ туралы негізгі болжаулар және есепті күнге бағалаулардағы айқынсыздықтың басқа да негізгі көздері төменде қаралады, олар келесі қаржы жылы ішінде активтердің баланстық құны мен міндеттемелерге елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін: Топтың жорамалдары мен бағалау мәндері ол шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау сәтіне қолында болған бастапқы деректерге негізделген. Дегенмен ағымдағы міндеттемелер мен келешекке қатысты жорамалдар нарықтық өзгерістерге немесе Топ бақыламайтын жағдайларға орай өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олар болатын шамаға қарай жорамалдарда көрсетіледі.

Негізгі құралдардың әділ құны

Топ 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша ҰЭЖ активтерін қайта бағалады. Топ ҰЭЖ әділ құнын бағалау үшін «Делойт ТСФ» ЖШС аккредитацияланған тәуелсіз бағалаушыны тартты.

Қайта бағаланған ҰЭЖ активтері активтің табиғатына, сипаты мен соған тән тәуекелдерге сүйене отырып 13 ХКЕС-ке (IFRS) сай активтердің бір класын білдіреді. ҰЭЖ активтерінің әділ құнын анықтауға арналған бастапқы деректер әділ құн иерархиясында 3-деңгейге жатады (қадағаланбайтын бастапқы деректер).

2017 жылдың қорытындылары бойынша Комитет электр қуатын беру, техникалық диспетчеризациялау мен өндірісті теңестіруді және электр қуатын тұтынуды ұйымдастыру бойынша қызметтерге арналған тарифтердің ұлғаюын бекітті. Тарифтердің өсуі 113.259.316 мың теңге сомасында басқа да жиынтық кіріс құрамына қосылған кейбір активтерді қайта бағалау құнының өсуіне және 22.651.864 мың теңге сомасында тиісінше кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің өсуіне, сондай-ақ 3.342.507 мың теңге сомасында пайда мен зияндарға қосылған бұрын қайта бағаланған кейбір активтер құнының өсуіне әкеп соқтырды.

ҰЭЖ активтерінің әділ құны шығынды әдіспен айқындалды. Шығынды әдіс активтердің сирек мамандандырылуына орай және тарихи тұрғыдан бұл активтер ешқашан сатылмағандығына орай қолданылды. Шығынды әдістің шеңберінде жинақталған тозудың барлық түрлерін шегере отырып негізгі құралдарды ауыстырудың толық құны есептелген ауыстыру құнын немесе қалпына келтіру құнын айқындау әдісі, сондай-ақ аналогтар бойынша есеп айырысу әдісі, үлес көрсеткішінің әдісі және бұрынғы шығындарды индексациялау әдісі қолданылды.

Өтемақының есептелген ағымдағы құны кейіннен ақша ағындарын дисконттау үлгісінің негізінде айқындалған өтелетін құнмен салыстырылды. Ақша ағындары бюджеттен келесі 5 (бес) жылға алынады.

Бағалау нәтижесінде 527.147.904 мың теңге мөлшеріндегі сома 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша ҰЭЖ активтерінің әділ құны ретінде танылды.

Әділ құнды бағалау кезінде 2018 жылы келесі негізгі жорамалдар қолданылды:

Дисконттау мөлшерлемесі (WACC)	11,82%
Ұзақ мерзімді өсу қарқыны	3,6%
Негізгі активтің қалған қызмет ету мерзімі	40 жыл

Дисконттау мөлшерлемесінің 0,5%-ға ұлғаюы немесе өсімнің ұзақ мерзімді қарқынының 0,5%-ға азаюы Топтың негізгі құралдарының әділ құнының 40.116.819 мың теңгеге немесе тиісінше 26.219.011 мың теңгеге азаюына әкеп соқтырады.

Әрбір есепті күнге Топ есепті күнге әділ құнын пайдалана отырып айқындалған ҰЭЖ активтерінің баланстық құны арасындағы айырмалардың болуын бағалайды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ басшылығы, жинақталған тозудың барлық түрлерін шегере отырып ҰЭЖ активтерін орнын ауыстырудың өзекті құнын есептей отырып, өзінің ҰЭЖ активтерінің әділ құнына қатысты өзінің бағаларын қайта қарады. Нәтижесінде, Топ басшылығы 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҰЭЖ активтерінің баланстық құны олардың әділ құнынан айтарлықтай ерекшеленбейді деген тұжырымға келді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІ ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Салықтар

Күрделі салық заңнамасын, сондай-ақ келешек салық салынатын пайда сомалары мен мерзімдерін түсіндіруге қатысты белгісіздік бар. Топтың халықаралық операцияларының айтарлықтай алуандығын, сондай-ақ шарттық қатынастардың ұзақ мерзімді сипатын және күрделілігін есепке ала отырып, нақты нәтижелер мен қабылданған болжалдар арасында пайда болатын айырма немесе осындай болжалдардың келешек өзгерістері есептілікте көрсетілген шығыстар сомасын немесе табыс салығы бойынша шығыстар немесе үнемдеу сомасын түзетуге әкеп соқтырады. Негізделген жорамалдарға сүйене отырып, Топ салықтық тексерулердің ықтимал салдарына резервтерді құрады. Осындай резервтердің шамасы әр түрлі факторларға, мысалы, алдыңғы тексерулердің нәтижелеріне және салық төлеуші компанияның және тиісті салық органының салық заңнамасының әртүрлі интерпретацияларына байланысты.

Түсіндірмедегі осындай айырмашылықтар Топтың тиісті компаниясы тіркелген елде басым болатын жағдайларға байланысты мәселелердің көп саны бойынша туындауы мүмкін.

Топ сот істерінің орын алуын салық заңнамасына орай екендігін бағалап, ақша қаражатының кейіннен ағып кетуі мүмкін емес деп бағаланды, шартты міндеттеме танылмады.

Кейінге қалдырылған салық активтері соған қарсы салық зияндары есепке алынуы мүмкін салық салынатын пайданы алу ықтимал болып табылатын шамада барлық пайдаланылмаған салық зияндары бойынша танылады. Келешек салық салынатын табысты алудың ықтимал мерзімдерінің және оның өлшемдерінің негізінде шоғырландырылған қаржылық есептілікте мойындауға болатын кейінге қалдырылған салық активтерінің сомаларын, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясын анықтау үшін басшылықтың елеулі пайымдаулары қажет.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылған қаржы активтерінің және қаржылық міндеттемелердің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Мүмкіндігіне қарай осы модельдер үшін бастапқы деректер ретінде алайда, бұл іс жүзінде жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайларда, бақылаушы нарықтардан түсетін ақпарат пайдаланылады, әділ құнды белгілеу үшін пікірдің белгілі бір үлесі талап етіледі. Пікірлер өтімділік тәуекелі, несиелік тәуекел және өзгермелілік сияқты осындай бастапқы деректерді есепке алынуын қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына ықпал етуі мүмкін.

DSFK облигациялары

2017 жылғы 28 желтоқсанда, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 7 қарашадағы Шешіміне сәйкес, Топ сатып алуды «РВК банк» АҚ-да (бұдан әрі «РВК банк») орналастырылған қаражатпен төлей отырып «DSFK» Арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-тің (бұдан әрі – «DSFK облигациялары») облигацияларын сатып алды. Облигацияларды сатып алмас бұрын РВК-да орналастырылған депозиттердің номиналды сомасы 1.498.249 мың теңге болды. DSFK облигацияларының жылдық 0,01% купондық мөлшерлемесі бар және өтеу мерзімі 15 жыл. Облигациялар «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС-тің 411.883 мың теңге сомаға қаржылық кепілдігімен қамтамасыз етілген. Кепілдік Топтың сұратуы бойынша пайдалануы мүмкін, бірақ облигациялар шығарылған күннен бастап бесінші жылдан ерте емес.

Топ басшылығы, 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша DSFK облигациялары өтелмейді деп есептейді. Осылайша, DSFK облигацияларының әділ құны кепілдіктің әділ құнына тең болатын олардың өтелетін құнымен шектелген. Топ облигацияларды барлық шарттық ақша ағындарын алу үшін ұстамайды, сондықтан 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша облигациялар пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы құралдары ретінде жіктелді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ облигациялардың әділ құнын 11,2% мөлшерлемесі бойынша қайта бағалады, бұл 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дисконттаудың нарықтық мөлшерлемесін білдіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІ ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Қаржы құралдарының әділ құны (жалғасы)

Самұрық-Қазынаның облигациялары

2020 жылғы 30 наурызда Топ Қазақстанның қор биржасында бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 25.927.008 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2021 жылғы 19 сәуірге дейін. Облигациялар амортизацияланған құны бойынша ескерілген болып жіктелген және бастапқыда 12,5% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып әділ құны бойынша есепте танылды. Бағалы қағаздар 2020 жылғы 2 желтоқсанда мерзімінен бұрын сатылды.

2020 жылғы 3 желтоқсанда Топ Қазақстанның қор биржасында бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 16.000.000 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2023 жылғы 3 желтоқсанға дейін. Облигациялар амортизацияланған құны бойынша ескерілген болып жіктелген және бастапқыда 10,9% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып әділ құны бойынша есепте танылды.

2020 жылғы 7 желтоқсанда Топ «Фридом Финанс» АҚ-нан бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 14.000.000 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2023 жылғы 3 желтоқсанға дейін. Облигациялар амортизацияланған құны бойынша ескерілген болып жіктелген және бастапқыда 10,9% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып әділ құны бойынша есепте танылды.

ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатын сатып алу және сату

Жаңартылатын энергия көздерінің (бұдан әрі – «ЖЭК») секторын дамыту жағдайларын жасау мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі ЖЭК объектілері өндіретін электр қуатын бірыңғай сатып алушысы – ӨҚО орталықтан сатып алуды ендіруге негізделген мемлекеттік қолдау тетігін қабылдады. ӨҚО қызметі «*Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы*» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі.

ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатын сатып алу және сату шарттарын саралап, Топ басшылығы Топ ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатына бірмезгілде бақылау алатындығы және оны сатып алушыларға беретіндігі туралы едәуір пайымдауды қолданды. Топ басшылығы сатып алушылар Топты ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатын сату шартының орындалуы үшін негізгі жауапкершілікті көтеретін тарап ретінде қарастырады, өйткені Топ электр қуатының аталған көлемін жеткізуге міндетті, бұл ретте электр қуатын өндіруді-тұтынуды теңестіруге жұмсалатын барлық шығыстар мен технологиялық шығындар Топқа жатады.

Содан басқа, ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатын сатып алу шарттарын Топ 15 жыл мерзімге жасайды, бұл ретте электр қуатын сату шарттары сатып алушылармен бір жыл мерзімге жасалады.

Осылайша, Топ басшылығы Топ ЖЭК пайдалану объектілері өндірген электр қуатын сату шарттарында принципал болып табылатындығын айқындады және Топ өтемақының жалпы сомасында түсімді мойындайды, ол құқықты алуды күтіп отыр.

ЖЭК электр қуатын сатып алу шарттарында жалдау құрамдасын айқындау

Топтың еншілес ұйымы ӨҚО жаңартылатын қуат көздерін пайдаланатын электр станцияларында (бұдан әрі – «ЖЭК электр станциялары») өндірілген электр қуатын сатып алуға арналған ұзақ мерзімді шарттарды жасады. Бұл шарттар бойынша ӨҚО-ның сатып алу шарттарының 15 жылдық қолданылу кезеңі ретінде айқындалған пайдалану мерзімінің ішінде ЖЭК электр станцияларын пайдаланудан барлық экономикалық пайданы алуға құқығы бар. ӨҚО мұндай ЖЭК электр станцияларында өндірілген электр қуатының барлық көлемін сатып алады. ЖЭК электр қуатын атып алу шарттарында ЖЭК электр станциясында өндірілген электр қуатының әрбір кВт/с үшін теңгемен белгіленген тарифтер көзделген.

Осылайша, Топ басшылығы ЖЭК электр қуатын сатып алу шарттары 16 ХҚЕС-ке (IFRS) сай жалдау құрамдасын камтитындығын айқындады. Дегенмен Топ басшылығы әрбір нақты электр станциясында өндірілетін өндіріс көлемдеріндегі жоғары құбылулардың салдарынан электр қуатының көлемін шынайы түрде бағалай алмайды, өйткені ЖЭК бизнесінің сипаты ауа-райы сияқты сыртқы факторларға қатты тәуелді болады. Тиісінше, Топ басшылығы жалдау бойынша міндеттемені (және тиісінше, пайдалану құқығы нысанындағы активті) сенімді әрі шынайы бағалай алмады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІ ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Дебиторлық берешек бойынша күтілетін несие зияндарына бағалау резерві

Топ дебиторлық берешек бойынша КНЗ есептеу үшін бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланады. Бағалау резервтерінің мөлшерлемелері шығындардың пайда болуының ұқсас сипаттамаларымен (яғни, географиялық өңір, өнімнің типі, сатып алушылардың типі мен рейтингісі, аккредитивтер арқылы қамтамасыз ету және несиелік тәуекелдерді сақтандырудың басқа нысандары бойынша) түрлі клиенттік сегменттердің топтары үшін төлем мерзімін өткізіп алу күндеріне қарай белгіленеді.

Бастапқыда бағалау резервтері матрицасының негізінде бұрынғы кезеңдердегі дефолттардың пайда болуының байқалатын деректері жатыр. Топ болжамды ақпаратты ескере отырып несие зияндарының пайда болуының бұрынғы тәжірибесін түзетіп алу үшін матрицаны жаңартып отырады. Әрбір есепті күнге алдыңғы кезеңдердегі дефолт деңгейі туралы байқалатын деректер жаңартылып отырады және болжамды бағалаудың өзгеруі сараланады.

Дефолттың тарихи байқалатын деңгейлері, болжамды экономикалық талаптар мен КНЗ арасындағы өзара байланысты бағалау едәуір есепті бағалау болып табылады. КНЗ көлемі жағдайлардағы және болжамды экономикалық талаптардағы өзгерістерге сезімтал келеді. Топтың несие зияндарының пайда болуының бұрынғы тәжірибесі мен экономикалық талаптардың болжамы сатып алушының келешектегі іс жүзіндегі дефолты үшін көрнекі болып табылмауы мүмкін.

5. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

Географиялық ақпарат

Тұтынушының тіркелген елінің негізінде тұтынушылардың географиялық орналасуы жөніндегі ақпарат былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Қазақстандық тұтынушылардан түскен түсім	333.105.023	247.186.271
Ресейлік тұтынушылардан түскен түсім	16.579.111	15.245.821
Өзбекстандық тұтынушылардан түскен түсім	954.342	708.465
Қырғызстандық тұтынушылардан түскен түсім	21.075	21.516
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке сай түсім жиыны	350.659.551	263.162.073

Басшылық салық салынғанға дейінгі түсім мен пайданы ХҚЕС-ке сәйкес саралайды.

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топтың бір тұтынушыдан, «Самұрық-Энерго» тобынан түскен түсім, оның бірлескен кәсіпорындарын қоса, 57.496.342 мың теңге болды және оған электр қуатын беру және ілеспе қолдау көрсету бойынша түсім, электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша түсім кіреді (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 38.464.643 мың теңге).

Операциялық сегменттер

Басқарушылық мақсаттар үшін Топтың қызметі көрсетілетін қызметтің түріне сәйкес үш операциялық сегментке бөлінеді:

- *Электр қуатын беру және ілеспе қолдау көрсету.* Электр қуатын беру Заңмен реттеледі, өйткені Топ электр қуатын беру, желіге беретін техникалық диспетчерлеу және электр қуатын тұтыну мен электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру бойынша қызметтерді көрсету аясында табиғи монополист болып табылады. Заңға сай, электр қуатын беру, техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын өндіру-тұтыну теңгерімін ұйымдастыру қызметтеріне арналған Топ тарифтерін Комитет бекітеді;
- *Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету.* 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасында электр қуатының нарығы жұмыс істей бастады, оны енгізудің негізгі мақсаты – бұл Қазақстан Республикасының энергия жүйесінің баланстық сенімділігін қамтамасыз ету. Баланстық сенімділік дегеніміз энергия жүйесінің электр қуатына тұтынушылық сұранысын кез келген уақыт сәтінде қанағаттандыру қабілеті.
- *Сатып алынатын электр қуатын өткізу.* Сатып алынатын электр қуатын өткізу сегментіне Қазақстан Республикасының Үкіметі ЖЭК секторын дамыту жағдайларын жасау мақсатында құрған жаңартылатын энергия көздерінің (бұдан әрі – «ЖЭК») секторы кіреді. ЖЭК секторы «*Жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау туралы*» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 шілдедегі № 165-IV Заңымен реттеледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

5. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)

Операциялық сегменттер (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін					
	Электр қуатын беру және ілеспе қолдау көрсету	Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету	Сатып алынатын электр қуатын өткізу	Басқасы	Элиминация	Барлығы
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	178.298.630	84.384.233	87.177.756	798.932	-	350.659.551
Басқа сегменттерге сатудан түсім	249.262	4.569.012	1.448	4.728.576	(9.548.298)	-
Түсім жиыны	178.547.892	88.953.245	87.179.204	5.527.508	(9.548.298)	350.659.551
Жалпы пайда	71.912.504	8.570.187	2.176.959	1.506.179	(563.246)	83.602.583
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(7.924.511)	(381.775)	(173.837)	(573.558)	744.012	(8.309.669)
Өткізу шығыстары	(391.066)	-	-	-	26.982	(364.084)
Қаржылық кірістер	6.245.387	1.358.572	307.194	52.554	(817.701)	7.146.006
Қаржылық шығыстар	(11.200.196)	(5.784)	-	-	-	(11.205.980)
Қауымдасқан компанияның пайдасындағы үлес	358.447	-	-	-	-	358.447
Теріс бағамдық айырма, нетто	(5.304.463)	-	-	(5.225)	-	(5.309.688)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(9.912.348)	(1.745.646)	(436.412)	(188.555)	-	(12.282.961)
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда/(зиян)	44.257.239	7.380.159	1.845.040	806.869	(824.036)	53.465.271
Таза пайданың/(зиянның) жиыны	44.257.239	7.380.159	1.845.040	806.869	(824.036)	53.465.271
Сегменттер жөнінде басқа да ақпарат						
Сегмент активтерінің жиыны	763.557.223	27.623.419	19.195.936	5.291.404	(3.655.356)	812.012.626
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	282.879.191	14.084.196	13.000.797	1.443.216	(1.951.244)	309.456.156
Күмәнді берешек бойынша күтілетін несие зияндарының резервін есептеу	(467.868)	(368.624)	(114.611)	16.582	-	(934.521)
Қауымдасқан компанияға инвестициялар	2.017.593	-	-	-	-	2.017.593

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

5. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)

Операциялық сегменттер (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін					
	Электр қуатын беру және ілеспе қолдау көрсету	Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету	Сатып алынатын электр қуатын өткізу	Басқасы	Элиминация	Барлығы
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	153.938.491	67.727.114	40.838.117	658.351	-	263.162.073
Басқа сегменттерге сатудан түсім	118.642	3.366.165	32.811	4.009.395	(7.527.013)	-
Түсім жиыны	154.057.133	71.093.279	40.870.928	4.667.746	(7.527.013)	263.162.073
Жалпы пайда	50.246.401	12.809.151	(710.722)	1.188.292	(627.726)	62.905.396
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(8.454.964)	(244.126)	(118.534)	(546.169)	529.586	(8.834.207)
Өткізу шығыстары	(411.350)	-	-	-	29.072	(382.278)
Қаржылық кірістер	3.861.445	357.094	232.623	70.749	(350.381)	4.171.530
Қаржылық шығыстар	(9.200.695)	-	-	-	-	(9.200.695)
Қауымдасқан компанияның пайдасындағы үлес	774.374	-	-	-	-	774.374
Оң/(теріс) бағамдық айырма, нетто	469.269	-	1	(141)	-	469.129
Негізгі құралдардың құнсыздануын есептеу	(28.364)	-	-	-	-	(28.364)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(6.906.005)	(2.597.311)	144.113	(162.801)	-	(9.522.004)
Бір жылдағы жалғасатын қызметтен түскен таза пайда/(зиян)	30.942.952	10.358.076	(574.723)	614.608	(591.943)	40.748.970
Таза пайданың/(зиянның) жиыны	30.942.952	10.358.076	(574.723)	614.608	(591.943)	40.748.970
Сегменттер жөнінде басқа да ақпарат						
Сегмент активтерінің жиыны	729.742.694	17.967.007	8.166.822	4.570.336	(3.459.138)	756.987.721
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	260.216.629	10.741.958	4.882.708	914.410	(1.606.008)	275.149.697
Күмәнді берешек бойынша күтілетін несие зияндарының резервін есептеу	94.761	(236.653)	2.584	9.121	-	(130.187)
Қауымдасқан компанияға инвестициялар	1.862.241	-	-	-	-	1.862.241

ШОҒЫРЛАҢДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР ҮШІН БЕРЛІГЕН АВАНСТАР

<i>Мың теңгемен</i>	Жер	Ғимараттар	ҰЭЖ активтері	Көлік және басқа да негізгі құралдар	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2019 жылғы 1 қаңтарға	1.771.135	17.424.530	1.116.427.405	33.624.896	62.403.893	1.231.651.859
Түсімдер	50.427	76.411	214.121	1.382.027	16.641.467	18.364.453
Аударымдар	88.694	1.236.427	52.579.631	7.362.162	(61.347.432)	(80.518)
Есептен шығару	-	(862)	(817.105)	(544.568)	(700.861)	(2.063.396)
2019 жылғы 31 желтоқсанға	1.910.256	18.736.506	1.168.404.052	41.824.517	16.997.067	1.247.872.398
Түсімдер	11.269	196.100	8.027.050	2.894.181	24.694.126	35.822.726
Аударымдар	48.813	186.638	3.929.847	866.458	(5.031.756)	-
Материалдық емес активтерге аударым	-	-	-	-	(1.612.929)	(1.612.929)
ТМҚ-дан аударымдар	-	-	-	-	837.678	837.678
Сату үшін ұзақ мерзімді активтерге аударым	(5.126)	-	-	-	-	(5.126)
Есептен шығару	-	(402.940)	(2.552.883)	(444.198)	(73.815)	(3.473.836)
2020 жылғы 31 желтоқсанға	1.965.212	18.716.304	1.177.808.066	45.140.958	35.810.371	1.279.440.911
Жинақталған тозу және құнсыздану						
2019 жылғы 1 қаңтарға	-	(4.003.282)	(538.815.274)	(20.646.878)	(250.058)	(563.715.492)
Бір жылғы аударымдар	-	(546.045)	(30.658.153)	(2.537.292)	-	(33.741.490)
Аударымдар	-	(99.574)	(106.641)	206.215	-	-
Есептен шығару	-	389	672.967	453.854	-	1.127.210
Құнсыздануды қалпына келтіру	-	-	-	-	28.364	28.364
2019 жылғы 31 желтоқсанға	-	(4.648.512)	(568.907.101)	(22.524.101)	(221.694)	(596.301.408)
Бір жылғы аударымдар	-	(249.462)	(30.572.899)	(2.779.662)	-	(33.602.023)
Есептен шығару	-	393.737	2.128.850	437.587	-	2.960.174
Құнсыздануды қалпына келтіру	-	-	-	-	(19.210)	(19.210)
2020 жылғы 31 желтоқсанға	-	(4.504.237)	(597.351.150)	(24.866.176)	(240.904)	(626.962.467)
Қалдық құны						
2019 жылғы 1 қаңтарға	1.771.135	13.421.248	577.612.131	12.978.018	62.153.835	667.936.367
2019 жылғы 31 желтоқсанға	1.910.256	14.087.994	599.496.951	19.300.416	16.775.373	651.570.990
2020 жылғы 31 желтоқсанға	1.965.212	14.212.067	580.456.916	20.274.782	35.569.467	652.478.444

ҰЭЖ активтерінің баланстық құны, егер олар жинақталған тозуды шегере отырып бастапқы құны бойынша ескерілсе, былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Бастапқы құны	421.253.836	409.926.673
Жинақталған тозу	(124.078.236)	(112.519.473)
Қалдық құны	297.175.600	297.407.200

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша толығымен амортизацияланған, бірақ пайдалануда жүрген негізгі құралдардың бастапқы құны тиісінше 43.753.588 мың теңге және 35.090.534 мың теңге болды.

Шығарылған облигациялар бойынша шығындардың капиталдануы

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде Топ облигациялар бойынша купондық сыйақы шығындарын капиталдандырды, әрі олар инвестициялық кірісті шегере отырып 310.407 мың теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 2.118.729 мың теңге) (16-ескерпне).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР ҮШІН БЕРІЛГЕН АВАНСТАР (жалғасы)

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс, негізінен «Актюбинские МЭС», «Сарбайские МЭС», «Западные МЭС» сияқты «KEGOC» АҚ филиалдарының ВЛ 220-500 кВ қайта құру (1-кезең)» жобасын іске асыру бойынша құрал-жабдықпен және құрылыс-монтаждау жұмыстарымен білдірілген.

Ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар, негізінен «Актюбинские МЭС», «Сарбайские МЭС», «Западные МЭС» сияқты «KEGOC» АҚ филиалдарының ВЛ 220-500 кВ қайта құру (1-кезең)» жобасы бойынша құрылыс жұмыстары мен қызметтері үшін өнім жеткізушілерге төленген аванстармен білдірілген.

7. ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Топтың «Батыс Транзит» АҚ компаниясының жарғылық капиталында 20% қатысу үлесі бар. «Батыс Транзит» АҚ (бұдан әрі – «Батыс Транзит») қызметінің негізгі орны және тіркеуге алынған елі Қазақстан Республикасы болып табылады. Батыс Транзит қызметінің негізгі түрлері Солтүстік Қазақстанды Ақтөбе облысымен қосатын электрді беретін өңіраралық желіні пайдалану және Атырау қ. көшедегі жарық желісін салу және пайдалану болып табылады. Батыс Транзиттің облигациялары Қазақстанның Қор Биржасында шығарылды. Төменде келтірілген кестеде Батыс Транзит туралы жалпы қаржылық ақпарат қамтылған:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Қаржылық жағдай туралы есеп		
Айналымдағы активтер	17.139.259	11.609.091
Айналымнан тыс активтер	17.309.889	20.448.279
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(7.440.560)	(4.311.941)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(16.920.626)	(18.334.225)
Таза активтер	10.087.962	9.411.204

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Топтың таза активтердегі үлесі	2.017.593	1.862.241
Инвестицияның баланстық құны	2.017.593	1.862.241

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Жиынтық кіріс туралы есеп		
Кірістер	10.406.346	14.248.515
Таза пайда	1.792.235	3.871.868
Топтың Батыс Транзит пайдасындағы үлесі	358.447	774.374

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдасқан компанияның шартты міндеттемелері немесе келешекте күрделі салымдарды жасау міндеттемелері болмады.

Батыс Транзит акционерлерінің 2020 жылғы 6 сәуірде өткен кезектен тыс Жалпы жиналысымен (АЖЖ), 2020 жылғы 2 шілдедегі кезектен тыс АЖЖ өзгерістері мен толықтыруларын ескере отырып, 2019 жылғы негізгі емес қызметтен түскен табыстың бір бөлігін бір жай акцияға 33.849,23 теңге есебінен 1.015.477 мың теңге мөлшерінде жай акциялар бойынша дивидендтерді төлеуге жолдау шешімі қабылданды. Төлемнің жасалатын күні Батыс Транзит пен Еуразиялық банк арасында жасалған несие шартына сәйкес Батыс Транзиттың жай акциялары бойынша дивидендтерді төлеу туралы Банктің жазбаша келісімін алған күннен кейінгі күн болып табылады, бірақ 2020 жылғы 21 тамыздан кешіктірмей. 203.095 мың теңге мөлшерінде алынуға жататын дивидендтер 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте басқа да қаржы активтерінің құрамында көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

8. ҚОРЛАР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Шикізат пен басқа да материалдар	1.441.729	1.319.421
Қосалқы бөлшектер	1.113.256	848.899
Жанар-жағар материалдар	84.148	90.399
Басқа да қорлар	273.433	188.556
Минусы: ескірген қорларға резерв	(363.273)	(313.118)
	2.549.293	2.134.157

Ескірген қорларға резервтің қозғалысы былайша берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарға	313.118	246.046
Есептелгені (23-ескертпе)	201.353	91.041
Қалпына келтіру (23-ескертпе)	(144.325)	(23.509)
Есептен шығару	(6.873)	(460)
31 желтоқсанға	363.273	313.118

9. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Сауда дебиторлық берешек	31.505.569	24.006.143
Минусы: күтілетін несие залалдарына резерв	(2.902.262)	(2.104.309)
	28.603.307	21.901.834

Күтілетін несие зияндарының резервіндегі қозғалыс былайша берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарда	2.104.309	2.024.770
Есептеу	2.025.634	824.194
Қалпына келтіру	(1.227.681)	(739.689)
Есептен шығару	-	(4.966)
31 желтоқсанға	2.902.262	2.104.309

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешекке 1.721.705 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсан: 1.472.045 мың теңге) сомасында «Национальные электрические сети Узбекистана» АҚ тұтынушыдан дебиторлық берешегі кірді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Национальные электрические сети Узбекистана» АҚ-нан берешек бойынша күтілетін несие залалдарының резерві 1.466.984 мың теңге болды (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 1.332.370 мың теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

9. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

Төменде Топтың бағалау резервтерінің матрицасын пайдалана отырып сауда дебиторлық берешек бойынша несиелік тәуекелге ұшырағаштығы туралы ақпарат көрсетілген:

Мың теңгемен	Сауда дебиторлық берешек					
	Жиыны	Ағымдағы	Төлем мерзімін ұзарту			271 күннен артық
30-90 күн			91-180 күн	181-270 күн		
2020 жылғы 31 желтоқсан						
Күтілетін несие залалдарының пайызы	9,21%	0,75%	14,06%	19,89%	32,29%	99,12%
Дефолт кезінде есепті жалпы баланстық құн	31.505.569	26.405.391	1.090.797	1.233.908	667.744	2.107.729
Күтілетін несие залалдары	(2.902.262)	(198.706)	(153.340)	(245.440)	(215.639)	(2.089.137)
	28.603.307	26.206.685	937.457	988.468	452.105	18.592
2019 жылғы 31 желтоқсан						
Күтілетін несие залалдарының пайызы	8,77%	0,19%	2,49%	9,82%	27,21%	99,96%
Дефолт кезінде есепті жалпы баланстық құн	24.006.143	20.372.759	859.963	504.020	376.674	1.892.727
Күтілетін несие залалдары	(2.104.309)	(39.061)	(21.395)	(49.478)	(102.492)	(1.891.883)
	21.901.834	20.333.698	838.568	454.542	274.182	844

Сауда дебиторлық берешек келесі валюталарда білдірілді:

Мың теңгемен	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	27.812.664	20.907.577
Ресей рублі	535.922	931.182
АҚШ доллары	254.721	63.075
	28.603.307	21.901.834

10. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

Мың теңгемен	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Материалдардың жеткізілуі мен қызметтердің көрсетілуі үшін төленген аванстар	2.216.768	314.710
Негізгі құралдар мен аяқталмаған құрылыс үшін басқа да дебиторлық берешек	399.974	399.974
Келешек кезеңдердің шығыстары	166.970	92.629
Жұмыскерлерге берілген қарыздар	469	1.521
Басқасы	769.850	402.998
Минусы: күтілетін несие залалдарына резерв	(608.794)	(472.349)
	2.945.237	739.483

Күтілетін несие залалдары мен басқа да ағымдағы активтердің құнсыздану резервіндегі өзгерістер былайша берілген:

Мың теңгемен	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарға	472.349	427.059
Есептеу	219.244	93.972
Қалпына келтіру	(82.675)	(48.533)
Есептен шығару	(124)	(149)
31 желтоқсанға	608.794	472.349

ШОҒЫРЛАҢДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		
Самұрық-Қазынаның облигациялары	30.213.089	25.886.318
Банктік депозиттер	29.656.027	19.194.586
ҚР Ұлттық Банктің ноттары	28.823.615	–
Эксимбанк Қазақстандағы қаражат	2.572.504	2.865.652
ҚР Қаржы министрлігінің еурооблигациялары	1.816.832	1.663.184
DeltaBank-тегі қаражат	1.230.000	1.230.000
Казинвестбанктегі қаражат	1.219.017	1.239.455
Самұрық-Қазына облигациялары бойынша есептелген сыйақы	254.334	463.667
Қауымдасқан компаниядан алынатын дивидендтер	203.095	–
ҚР Қаржы министрлігінің Еурооблигациялары бойынша есептелген сыйақы	17.163	13.304
Минусы: Эксимбанк Қазақстанда орналастырылған қаражаттың құнсыздану резерві	(2.572.504)	(2.865.652)
Минусы: DeltaBank орналастырылған қаражаттың құнсыздану резерві	(1.230.000)	(1.230.000)
Минусы: Казинвестбанкте орналастырылған қаражаттың құнсыздану резерві	(1.219.017)	(1.239.455)
Минусы: күтілетін несие залалдарына резерв	(152.516)	(297.167)
	90.831.639	46.923.892

Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

DSFK Арнайы қаржы компаниясының облигациялары	310.175	288.613
	310.175	288.613

Басқа да қаржы активтерінің жиыны **91.141.814** 47.212.505

Қысқа мерзімді басқа да қаржы активтері	58.801.720	45.260.710
Ұзақ мерзімді басқа да қаржы активтері	32.340.094	1.951.795
Басқа да қаржы активтерінің жиыны	91.141.814	47.212.505

Күтілетін несие залалдары мен басқа да қаржы активтерінің құнсыздану резервіндегі өзгеріс былайша берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарға	5.632.274	5.600.216
Есептеу	442.012	508.905
Қалпына келтіру	(900.249)	(476.847)
31 желтоқсанға	5.174.037	5.632.274

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның облигациялары

2018 жылдың мамыр-маусым айларының ішінде Топ номиналы 26.000.000 мың теңге болатын «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ купондық облигацияларын «Қазақстан қор биржасы» АҚ-да 25.159.831 мың теңге жалпы сомаға номиналды бағадан төмен бағаға сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2020 жылдың 13 наурызына дейін. 2020 жылдың наурыз айының ішінде облигациялар толық көлемде өтелді. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде 113.682 мың теңге мөлшеріндегі дисконт амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептің қаржылық кірістері құрамында мойындады.

Топ облигацияларды амортизацияланған құны бойынша ескерілетін ретінде жіктеді. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде дисконт сомасы толығымен амортизацияланды және облигациялар толығымен 2020 жылғы 13 наурызда өтелді.

2020 жылғы 30 наурызда Топ Қазақстанның қор биржасында, жылдық 12,5% пайыздық мөлшерлемен, бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 25.927.008 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Бағалы қағаздар 2020 жылғы 2 желтоқсанда мерзімінен бұрын өтелді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның облигациялары (жалғасы)

2020 жылғы 3 желтоқсанда Топ Қазақстанның қор биржасында бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 16.000.000 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2023 жылғы 3 желтоқсанға дейін. Облигациялар амортизацияланған құны бойынша ескерілген болып жіктелген және бастапқыда 10,9% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып әділ құны бойынша есепте танылды.

2020 жылғы 7 желтоқсанда Топ «Фридом Финанс» АҚ-нан бірлігіне 1.000 теңге номиналды құны бойынша 14.000.000 дана көлемінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның купондық облигацияларын сатып алды. Облигациялардың айналу мерзімі 2023 жылғы 3 желтоқсанға дейін. Облигациялар амортизацияланған құны бойынша ескерілген болып жіктелген және бастапқыда 10,9% дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып әділ құны бойынша есепте танылды.

«DSFK Арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-тің облигациялары

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде «DSFK арнайы қаржы компаниясы» ЖШС 67.980 мың теңге құнымен облигацияларды өтеді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ облигациялардың әділ құнын қайта бағалады және 89.541 мың теңге мөлшерінде қаржы құралдарын қайта бағалаудан түскен кірісті жиынтық кіріс туралы жекелеген есептің қаржылық кірістері құрамында мойындап, олардың баланстық құнын 310.175 мың теңгеге дейін ұлғайтты.

Депозиттер

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша депозиттерге 65.981 мың теңге және тиісінше 16.284 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс кіреді.

«Эксимбанк Қазақстан» АҚ-дағы қаражат (бұдан әрі – «Эксимбанк»)

2018 жылғы 27 тамызда Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының қаулысымен Эксимбанкті депозиттерді қабылдау, жеке тұлғалардың банк шоттарын ашу бөлігінде лицензиядан айыру туралы шешім қабылданды. Осыған орай Топ Эксимбанктегі ақша қаражаты мен оның баламаларын басқа да қаржы активтерінің құрамына қайта жіктеді және 100% мөлшерінде күтілетін несие зияндарына резервті есептеді, бұл 2.930.115 мың теңгені құрайды.

2019 жылғы 14 қарашада «Эксимбанк Қазақстан» АҚ Тарату комиссиясы 2019 жылғы 13 маусымдағы кредиторлар талаптарының бекітілген тізіліміне сай 178 мың АҚШ доллары (төлем күніне баламасы 69.151 мың теңге) сомасында төлем жасады. Топ құнсыздану резервінің тиісінше қалпына келтірілуін мойындады.

2019 жылдың ішінде «Эксимбанк Қазақстан» АҚ Тарату комиссиясы 2019 жылғы 13 маусымдағы кредиторлар талаптарының бекітілген тізіліміне сай 805 мың АҚШ доллары (төлем күніне баламасы 330.624 мың теңге) сомасында төлем жасады. Топ құнсыздану резервінің тиісінше қалпына келтірілуін мойындады.

ҚР Ұлттық Банктің ноттары

2020 жылдың ішінде Топ ҚР Ұлттық банктің дисконтты ноттарын ҚР Ұлттық банктің Аукционьнда және «Қазақстан қор биржасы» АҚ-да номиналды бағадан төмен бағаға сатып алды. ҚР Ұлттық Банк ноттарының айналу мерзімі 2020 жылғы 15 мамырдан бастап 2021 жылғы 25 маусымға дейін. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде Топ 1.399.121 мың теңге сомада қаржылық кірісті мойындады.

«Казинвестбанк» АҚ

2020 жылғы 20 наурыз бен 2020 жылғы 21 сәуірде «Казинвестбанк» АҚ Тарату комиссиясы 43,5 мың АҚШ доллары (322,27 теңге бағам бойынша баламасы 14.033 мың теңге) және тиісінше 222,4 мың теңге сомасында кредиторлар талаптарының бекітілген тізіліміне сай төлем жасады. 2020 жылғы 19 қазанда «Казинвестбанк» АҚ Тарату комиссиясы 18,9 мың АҚШ доллары (322,27 теңге бағам бойынша баламасы 6.085 мың теңге) және 96,4 мың теңге сомасында кредиторлар талаптарының бекітілген тізіліміне сай төлем жасады. Топ құнсыздану резервінің тиісінше қалпына келтірілуін мойындады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

ҚР Қаржы министрлігінің еурооблигациялары

2019 жылғы 26 сәуірде Топ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жылдық 3,875% мөлшерлемесі бойынша және 2024 жылғы қазанға дейін айналыс мерзімімен 4.200.000 дана көлемінде Еурооблигацияларды 4.368 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 1.816.832 мың теңге) жалпы сомаға номиналды бағадан жоғары бағаға сатып алды.

Басқа да қаржы активтері келесі валюталарда білдірілді:

Мың теңгемен	Пайыздық мөлшерлеме	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	7,55-10,5%	64.453.314	26.899.100
АҚШ доллары	0,3-1,5%	26.688.500	20.313.405
		91.141.814	47.212.505

12. ПАЙДАЛАНУҒА ШЕКТЕЛГЕН АҚША ҚАРАЖАТЫ

Мың теңгемен	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Кепілдік міндеттемелері бойынша қайтарылатын резервтегі ақша қаражаты	553.284	292.786
Резервтік шоттардағы ақша қаражаты	-	2.932.192
Борышқа қызмет көрсету шоттарындағы ақша қаражаты	-	1.057.574
Минусы: күтілетін несие залалдарына резерв	(698)	(8.467)
	552.586	4.274.085

2020 және 2019 жылдардың ішінде пайдаланылуы шектелген ақша қаражатына пайыздар есептелмеді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтелуге жоспарланған қаражатты ескере отырып, пайдалануда шектелген ақша қаражаты бойынша сальдо жоқ. Бұл Топ қарыздарының кепіл берушісі Қазақстан Республикасының Үкіметімен жасалған кепілдікті беру туралы келісімнің талаптары бойынша міндеттемелердің толық өтелуіне орай, резервтік шоттың жабылуымен байланысты.

ХҚҚДБ-мен, Топ кредиторымен жасалған несие келісімдерінің талаптарына сәйкес Топ ақша қаражатын Қазақстандық банкте ашылған борышқа қызмет көрсететін арнайы банк шотында ХҚҚДБ-нің қарыздары бойынша негізгі борыш, пайыздар мен комиссиялар төленген күнге дейін 35 күнтізбелік күн бұрын жинайды.

2019 жылғы желтоқсанда «Ұлттық электр желісін жаңғырту» жобасын іске асыру шеңберінде тартылған ХҚҚДБ несиесі бойынша (1999 жылғы 21 желтоқсандағы 4526-KZ несие келісімі) соңғы төлем жасалды. ХҚҚДБ алдындағы міндеттемелердің толық орындалуы туралы растау хаты 2020 жылғы қаңтарда алынды, осыдан кейін 2.932.192 мың теңге мөлшеріндегі ақша қаражаты ағымдағы шотқа ақша қаражаты мен оның баламалары құрамына аударылды.

Қазақстан Республикасының Үкіметімен, Топтың қарыздары бойынша кепіл берушімен жасалған кепілдіктерді беру туралы келісімдердің талаптарына сәйкес (15-ескертпе), Топ ақша қаражатын Қазақстандық банкте ашылған арнайы резервтік шотта ұстауға міндеттенеді. Топ шотында талап етілетін қалдық ХҚҚДБ қарыздары бойынша негізгі борышты, пайыздар мен комиссияларды алдағы жартыжылдық төлемнің кем дегенде 110% құрауы тиіс. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда көрсетілген талаптарда жасалған қарыздар толығымен өтелді.

Пайдалануда шектелген ақша қаражаты бойынша күтілетін несие залалдары резервінің қозғалысы былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарға	8.467	46.480
Есептеу	855	19.390
Қалпына келтіру	(8.624)	(57.403)
31 желтоқсанға	698	8.467

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

12. ПАЙДАЛАНУДА ШЕКТЕЛГЕН АҚША ҚАРАЖАТЫ (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтелуге жоспарланған қаражатты ескере отырып, пайдалануда шектелген ақша қаражаты келесі валюталарда білдірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	552.586	292.422
АҚШ доллары	-	3.981.663
	552.586	4.274.085

13. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар, теңгемен	10.816.529	3.136.231
Теңгемен қысқа мерзімді депозиттер	10.812.426	17.795.817
Банктерде шетел валютасындағы ағымдағы шоттар	244.835	263.712
Кассадағы теңгемен қолма-қол ақша	1.828	2.672
Арнайы шоттардағы теңгемен ақша	752	86
Минусы: күтілетін несие залалдарына резерв	(9.165)	(19.236)
	21.867.205	21.179.282

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ банктерде 90 күнге дейінгі мерзіммен жылдық 7-8,25% қысқа мерзімді депозиттерді және банктерде жылдық 8,25% ағымдағы шоттарды (2019 жыл: жылдық 3,69%) орналастырды.

Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша күтілетін несие зияндары резервінің қозғалысы былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
1 қаңтарға	19.236	9.096
Есептеу	14.551	26.334
Қалпына келтіру	(24.622)	(16.194)
31 желтоқсанға	9.165	19.236

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен оның баламалары мына валюталарда білдірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	21.622.663	20.915.735
Ресей рублі	223.177	4.278
АҚШ доллары	20.991	258.492
Еуро	1	450
Басқа	373	327
	21.867.205	21.179.282

14. КАПИТАЛ

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жарғылық капиталын шығарылған әрі толығымен төленген 126.799.554 мың теңге жалпы сомаға 260.000.000 акция құрады.

Меншікті сатып алынған акциялар

2016 жылғы қарашада Топ 930 мың теңге жалпы сомаға 1.390 дана көлемінде ашық нарықта орналастырылған акцияларды сатып алды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

14. КАПИТАЛ (жалғасы)

Дивидендтер

2019 жылғы мамырда акционерлер 2018 жылдың 1 жарты жылдығы үшін бөлінген таза кіріс сомасын шегере отырып 2018 жылғы таза кірістің 87,7% бөлінуін бекітті. Төленуге жататын сома Топтың жай акцияларының барлық ұстаушыларына 14.177.724 мың теңгені құрайды, бұл бір жай акцияға шаққанда 54,53 теңгеге тең болады.

2019 жылғы қазанда акционерлер 2019 жылдың 1 жарты жылдығы үшін таза кірістің 77,36 %-ның бөлінуін бекітті. Төленуге жататын сома Топтың жай акцияларының барлық ұстаушыларына 17.464.107 мың теңгені құрайды, бұл бір жай акцияға шаққанда 67,17 теңгеге тең болады.

2020 жылғы мамырда акционерлер 2019 жылдың 1 жарты жылдығы үшін бөлінген таза кіріс сомасын шегере отырып 2019 жылғы таза кірістің 74% бөлінуін бекітті. Төленуге жататын сома Топтың жай акцияларының барлық ұстаушыларына 12.703.532 мың теңгені құрайды, бұл бір жай акцияға шаққанда 48,86 теңгеге тең болады.

2020 жылғы қарашада акционерлер 2020 жылдың 1 жарты жылдығы үшін таза кірістің 70%-ның бөлінуін бекітті. Төленуге жататын сома Топтың жай акцияларының барлық ұстаушыларына 20.043.293 мың теңгені құрайды, бұл бір жай акцияға шаққанда 77,09 теңгеге тең болады.

Акцияға пайда

Акцияға базалық және бөлінген пайда сомасы кезеңде болған таза пайданы кезең ішінде айналыста жүретін жай акциялардың орташа алынған санына бөлу арқылы есептелген. Топтың 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде орташа алғандағы жай акциялардың саны 259.998.610 дана мөлшерінде болды (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылда: 259.998.610 дана). 2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін бір акцияға шаққандағы базалық және бөлінген пайда тиісінше 205,64 теңге және 156,73 теңге болды.

Акцияның баланстық құны

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі «ҚҚБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілікте ҚҚБ бекіткен ережелерге сәйкес есептелген, есепті күнге бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректер болуы тиіс.

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Активтер жиыны	812.012.626	756.987.721
Минусы: материалдық емес активтер	(3.327.999)	(1.411.900)
Минусы: міндеттемелер жиыны	(309.456.156)	(275.149.697)
Таза активтер	499.228.471	480.426.124
Жай акциялардың саны	260.000.000	260.000.000
Акцияның баланстық құны, теңге	1.920	1.848

Активтерді қайта бағалау резерві

Активтерді қайта бағалау резерві 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жасалған Топтың ҰЭЖ активтерін қайта бағалау нәтижесінде құн өсімімен білдірілген (алдыңғы қайта бағалау 2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша жасалды) (6-ескертіле). 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін негізгі құралдардың есептен шығарылуының және ҰЭЖ активтерін басқа кластарға аударудың нәтижесінде активтерді қайта бағалау резервінен бөлінбеген пайдаға аударым 532.661 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 470.944 мың теңге) болды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

15. ҚАРЫЗДАР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Халықаралық қайта құру және даму банкі («ХҚҚДБ»)	41.647.967	44.314.813
Еуропалық қайта құру және даму банкі («ЕҚҚДБ»)	22.529.925	18.694.174
	64.177.892	63.008.987
12 ай ішінде өтеуге тиісті қарыздың ағымдағы бөлігін шегере отырып	(14.334.439)	(6.083.377)
	49.843.453	56.925.610

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздар бойынша есептелген және төленбеген сыйақы тиісінше 343.237 мың теңге және 760.458 мың теңге болды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздардың ұйымдастырылуы бойынша комиссияның амортизацияланбаған бөлігі тиісінше 285.919 мың теңге және 303.894 мың теңге болды.

Қарыздар келесі валюталарда білдірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары	41.647.967	44.314.813
Еуро	22.529.925	18.694.174
	64.177.892	63.008.987

«500 кВ Қазақстанның Солтүстігі-Оңтүстігі транзитінің электр қуатын тарататын екінші желінің құрылысы»

2005 жылы «500 кВ Қазақстанның Солтүстігі Оңтүстігі транзитінің электр қуатын тарататын екінші желінің құрылысы» II кезеңін жүзеге асыру үшін ХҚҚДБ 17 (он жеті) жылдық кезеңге берген 100.000 мың АҚШ доллары сомасына несие желісі алынды, солардың алғашқы 5 (бес) жылы жеңілдік кезеңі болып табылады. Несие желісі Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігімен қамтамасыз етілген. Қарыз бойынша пайыздар жалпы спрэдті қоса банкаралық алты айлық ЛИБОР мөлшерлемесі бойынша есептеліп, жылына екі рет өтеліп отырады. 2011 жылы 1.918 мың АҚШ доллары мөлшеріндегі ХҚҚДБ-дан алынған несие желісінің игерілмеген бөлігі осы жобаның барысында болған нақты шығындар сомасы күтілген сомадан аз болуына орай күші жойылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыз бойынша берешек қалдығы 16.351 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 6.882.125 мың) және тиісінше 24.506 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 9.375.865 мың) болды.

«Қазақстанның Ұлттық электр желісін жаңғырту» II кезең

2008 жылы «Қазақстанның Ұлттық электр желісін жаңғырту» II кезең жобасын жүзеге асыру үшін мынадай несие желілері ашылды:

ЕҚҚДБ 15 (он бес) жылдық кезеңге берген 127.500 мың еуро және 75.000 мың еуро сомаға екі несие желісі, солардың алғашқы 4 (төрт) жылы жеңілдік кезеңі болып табылады. Қарыз бойынша пайыздар 3,85% маржаны қоса банкаралық алты айлық ЕВРОБОР мөлшерлемесі бойынша есептеліп, жылына екі рет өтеліп отырады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыз бойынша берешек қалдығы 43.130 мың еуро (теңгемен баламасы 22.288.891 мың) және тиісінше 43.130 мың еуро (теңгемен баламасы 18.502.553 мың) болды.

«Мойнақ ГЭС-нің қуатын беру нобайы»

2009 жылы «Мойнақ ГЭС-нің қуатын беру нобайы» жобасын жүзеге асыру үшін Топ ХҚҚДБ 25 (жиырма бес) жыл мерзімге берген 48.000 мың АҚШ доллары сомасындағы несие желісін алды, оның алғашқы 5 (бес) жылы жеңілдік кезеңі болып табылады. Несие желісі ҚР Үкіметінің кепілдігімен қамтамасыз етілген. Қарыз бойынша пайыздар 0,85% белгіленген спрэдті қоса банкаралық алты айлық ЛИБОР мөлшерлемесі бойынша есептеліп, жылына екі рет өтеліп отырады. 2013 жылғы мамырда 3.274 мың АҚШ доллары мөлшеріндегі ХҚҚДБ-дан алынған несие желісінің игерілмеген бөлігі осы жобаның барысында болған нақты шығындар сомасы күтілгеннен аз болуына орай күші жойылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыз бойынша берешек қалдығы 31.308 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 13.177.966 мың) және тиісінше 33.545 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 12.833.821 мың) болды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

15. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

«Қазақстанның ҰЭЖ-ге 500 кернеулі желілерін қоса отырып ПС 500 кВ Алма құрылысы, 220 кВ»

2010 жылы «Кернеуі 500, 220 кВ желілері Қазақстан ҰЭЖ-на жалғанатын 500 кВ-тық Алма ҚС-ны салу» жобасын жүзеше асыру үшін ХҚҚДБ 25 (жиырма бес) жыл мерзімге берген 78,000 мың АҚШ доллары сомасына несие желісі ашылды, оның алғашқы 5 (бес) жылы жеңілдік кезеңі болып табылады. Несие желісі Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігімен қамтамасыз етілген. Қарыз бойынша пайыздар 1,15% белгіленген спрэдті қоса банкаралық алты айлық ЛИБОР мөлшерлемесі бойынша есептеліп, жылына екі рет өтеліп отырады. 2014 жылғы шілдеде 6.644 мың АҚШ доллары мөлшеріндегі ХҚҚДБ-дан алынған несие желісінің игерілмеген бөлігі осы жобаның барысында болған нақты шығындар сомасы күтілгеннен аз болуына орай күші жойылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыз бойынша берешек қалдығы 51.733 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 21.771.592 мың) және тиісінше 57.085 мың АҚШ доллары (теңгемен баламасы 21.840.184 мың) болды.

16. ОБЛИГАЦИЯЛАР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Шығарылған облигациялардың номиналды құны	93.500.000	83.800.000
Есептелген купондық сыйақы	4.138.458	3.645.344
Минусы: шығарылған облигациялар бойынша дисконт	(719.637)	(86.190)
Минусы: мәміле бойынша шығындар	(62.678)	(42.626)
	96.856.143	87.316.528
12 ай ішінде өтеуге тиісті облигациялардың ағымдағы бөлігін шегере отырып	(4.138.458)	(3.645.344)
	92.717.685	83.671.184

«Нұрлы Жол» мемлекеттік бағдарламасының шеңберінде «500 кВ Семей – Ақтоғай – Талдықорған – Алма желісін салу» жобаларын қаржыландыру мақсатында Топ «Қазақстан қор биржасы» АҚ-да купондық облигациялардың екі траншын орналастырды:

- (а) 2016 жылғы маусым-тамыз аралығындағы кезеңде Топ Қазақстан Республикасындағы инфляцияның мөлшерлемесіне тең болатын, 2031 жылға дейін өтеу мерзімімен 2,9% маржаны қоса құбылмалы мөлшерлеменен 47.500.000 мың теңге сомаға купондық облигацияларды орналастырды (тұтыну бағалары индексінің ең аз мөлшерлемесі 5% деңгейінде белгіленген). 2017 жылғы 26 мамырдан бастап 2018 жылғы 26 мамырға дейінгі екінші купондық кезең үшін купондық мөлшерлеме жылдық 10,6% болды. 2018 жылғы 26 мамырдан бастап 2019 жылғы 26 мамырға дейінгі үшінші купондық кезең үшін купондық мөлшерлеме жылдық 9,5% болды.

Бұл транштың шеңберіндегі барлық облигацияларды Бірыңғай Ұлттық Зейнетақы Қоры сатып алады.

Облигациялар 111.945 мың теңге мөлшерінде дисконтпен орналастырылды.

- (б) 2017 жылғы тамызда Топ 11,5% тең болатын тиянақталған мөлшерлеменен 36.300.000 мың теңге сомаға купондық облигациялардың екінші траншын орналастырды.

Түскен ақша қаражаты уақытша қысқа мерзімді банк депозиттерінде орналастырылды.

Бұл транштың шеңберіндегі барлық облигацияларды Бірыңғай Ұлттық Зейнетақы Қоры мен басқа мекемелер сатып алады.

«KEGOC» АҚ филиалдарының ВЛ-220-500 кВ қайта құру» инвестициялық жобаны іске асыру мақсатында 2020 жылғы 28 мамырда «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның (KASE) сауда алаңында жылдық 12% кірістілікпен 9.032.407 мың теңге сомаға номиналды құны бойынша 9.700.000 мың жалпы көлеммен KEGOC облигациялары орналастырылды.

Түскен ақша қаражаты уақытша қысқа мерзімді банк депозиттерінде орналастырылды.

Сауда-саттықтың нәтижесінде тарту көлемі бойынша облигациялардың 89,6% ЕДБ (екінші деңгейдегі банктер) сатып алды, 9,9% – басқа да институционалдық инвесторлар, 0,5% – басқа да заңды тұлғалар.

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде Топ 310.407 мың теңге (2019 жыл: 2.118.729 мың теңге) мөлшеріндегі инвестициялық кірісті шегере отырып шығарылған облигациялар бойынша купондық сыйақы шығындарын капиталдандырды.

ШОҒЫРЛАҢДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

17. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиторлық берешек:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Негізгі құралдар мен аяқталмаған құрылыс үшін кредиторлық берешек	19.118.365	5.266.900
Сатып алынатын электр қуаты үшін кредиторлық берешек	15.982.064	10.277.750
Қорлар және көрсетілген қызметтер мен орындалған жұмыс үшін кредиторлық берешек	15.414.429	7.844.832
Минусы: дисконт	(1.978.958)	-
	48.535.900	23.389.482
12 ай ішінде өтеуге тиісті ағымдағы бөлігін шегере отырып	40.884.883	23.389.482
	7.651.017	-

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және басқа да кредиторлық берешек мына валюталарда білдірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	45.752.581	22.386.569
Ресей рублі	2.677.323	938.700
Еуро	59.275	22.893
АҚШ доллары	46.721	41.320
	48.535.900	23.389.482

18. ҚҰРЫЛЫС БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

Самұрық-Қазына Басқармасының 2013 жылғы 28 қарашадағы шешіміне сәйкес Топ Нұр-Сұлтан қ. балабақшасын салуға және құрылыс аяқталғаннан кейін оны Нұр-Сұлтан қ. Әкімдігіне беруге міндеттенді. 2014 жылы Топ құрылыс шығындарын бағалап, құрылыс компаниясымен шарт жасады. Тиісінше, Топ 683.430 мың теңге жалпы сомаға құрылыс бойынша міндеттемені және акционерге тиісті бөлуді мойындады. 2020 жылғы 23 қаңтарда Топ Нұр-Сұлтан қ. Әкімдігіне бала бақшасын беруді аяқтады.

19. ТАБЫС САЛЫҒЫНАН БАСҚА, САЛЫҚТАР БОЙЫНША БЕРЕШЕК

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Төленуге жататын қосылған құн салығы	960.338	2.391.947
Зейнетақы қоры бойынша міндеттемелер	364.051	345.742
Жеке табыс салығы	316.597	284.573
Әлеуметтік салық	269.371	244.406
Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер	104.804	82.635
Мүлікке салынатын салық	-	1.599
Басқасы	13.345	20.442
	2.028.506	3.371.344

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

20. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Жұмыскерлердің алдындағы міндеттемелер	3.727.583	3.662.535
Басқасы	692.878	321.065
	4.420.461	3.983.600

21. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Электр қуатын беру	121.953.313	106.160.250
Сатып алынатын электр қуатын өткізуден түскен кіріс	87.198.830	40.826.184
Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтерді көрсетуден түскен кіріс	84.384.233	67.727.113
Техникалық диспетчерлеу қызметтері	30.291.437	23.003.501
Өндірістің және электр қуатын тұтынудың теңгерімін ұйымдастыру қызметтері	18.649.805	16.493.329
Электр қуатының өтуінің мемлекетаралық сальдосын өтеу мақсатында электр қуатын сатудан түскен кірістер	5.101.651	6.326.309
Қуаттылықты реттеу қызметтері	954.342	708.465
Басқасы	2.125.940	1.916.922
	350.659.551	263.162.073

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Түсімді мойындау мерзімдері		
Тауар белгілі бір уақыт сәтінде беріледі	92.300.481	47.152.493
Қызметтер уақыт кезеңінің ішінде көрсетіледі	258.359.070	216.009.580
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім жиыны	350.659.551	263.162.073

Тұтынушыларға арналған жеңілдіктер Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу комитетінің бұйрығымен бекітіледі.

22. КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Сатып алынатын электр қуатының өзіндік құны	84.772.374	41.456.649
Электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтерінің өзіндік құны	80.381.919	58.282.988
Тозу және амортизация	33.349.877	33.490.579
Еңбекақыны төлеу шығыстары және еңбекақыны төлеумен байланысты басқа да аударымдар	18.292.955	16.930.191
Электр қуатының өтуінің мемлекетаралық сальдосын өтеу мақсатында электр қуатын сатып алу шығыстары	16.019.937	14.807.491
Электр қуатының технологиялық шығысы	14.709.725	16.022.320
Салықтар	9.049.154	8.845.051
Пайдалану және жөндеу шығыстары	5.642.147	5.933.830
Күзет шығыстары	1.206.494	1.157.369
Қорлар	1.031.355	532.806
Басқасы	2.601.031	2.797.403
	267.056.968	200.256.677

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

23. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Еңбекақыны төлеу шығыстары және еңбекақыны төлеумен байланысты басқа да аударымдар	5.414.484	5.488.847
Тозу және амортизация	701.193	832.919
Табыс салығынан басқа салықтар	297.402	122.354
Кеңес беру қызметтері	169.247	253.477
Коммуналдық шығыстар	68.540	76.023
Директорлар кеңесін ұстауға арналған шығыстар	67.725	134.017
Ескірген қорларға резервті есептеу (8-ескертпе)	57.028	67.532
Тренингтер	55.174	83.363
Материалдар	49.564	69.665
Бағдарламалық жасақтаманы пайдалану құқықтарын жалдау шығыстары	47.273	122.693
Сақтандыру шығыстары	30.368	52.394
Іссапар шығыстары	28.631	123.870
Жалдау шығыстары	22.806	137.628
Басқа	1.300.234	1.269.425
	8.309.669	8.834.207

24. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР/(ШЫҒЫСТАР)

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Қаржылық кірістер		
Депозиттер, ағымдағы шоттар мен бағасы белгіленетін облигациялар бойынша пайыздық кіріс	5.552.858	3.693.259
ҚР Ұлттық Банктің ноттары бойынша кіріс	1.399.121	123.420
Ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақыны мойындаудан түскен кіріс	213.089	-
Басқа қаржы активтері бойынша дисконт амортизациясы	113.682	544.470
Дебиторлық берешек бойынша дисконт амортизациясы	98.615	107.536
Басқасы	89.542	43.885
	7.466.907	4.512.570
Минусы: жіктелетін негізгі құралдардың құнына капиталданатын пайыздар (6-ескертпе)	(320.901)	(341.040)
	7.146.006	4.171.530
Қаржылық шығыстар		
Облигациялар бойынша купон	8.977.984	8.243.226
Қарыздар бойынша пайыздар	1.652.890	2.399.085
Банк кепілдіктері бойынша комиссия	980.762	925.963
Қаржылық жалдау бойынша пайыздарды төлеу шығыстары	96.818	36.235
Дисконттау бойынша шығыстар	79.439	11.816
Қарызды ұйымдастыру үшін комиссия амортизациясы	25.416	24.394
Шығарылған облигациялар бойынша басқа да шығыстар	23.979	17.329
Басқасы	-	2.416
	11.837.288	11.660.464
Минусы: жіктелетін негізгі құралдардың құнына капиталданатын пайыздар (6-ескертпе)	(631.308)	(2.459.769)
	11.205.980	9.200.695

25. ТЕРІС БАҒАМДЫҚ АЙЫРМА, НЕТТО

2015 жылғы 20 тамызда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі инфляциялық таргеттеуді ендіру шеңберінде теңгенің еркін құбылмалы айырбас бағамы режиміне көшу туралы шешімді қабылдады. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін теңгенің айырбас бағамының өзгеруі салдарынан Топ 5.309.688 мың теңге сомасында бағамдық айырмадан болған теріс неттоны мойындады (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 469.129 мың теңге нетто оң бағамдық айырма).

ШОҒЫРЛАҢДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

26. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Ағымдағы табыс салығы		
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	13.032.423	9.880.628
Алдыңғы жылдың ағымдағы корпоративтік табыс салығына қатысты түзетулер	28.168	(133.995)
Кейінге қалдырылған салық		
Кейінге қалдырылған салық бойынша жеңілдік	(777.630)	(224.629)
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар жиыны	12.282.961	9.522.004

2020 және 2019 жылдары Қазақстан Республикасында корпоративтік табыс салығының мөлшерлемесі 20% болды.

Төменде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ескерілген 20% табыс салығының мөлшерлемесі мен табыс салығының нақты сомасы салыстырылып тексерілуі келтірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Салық салынғанға дейінгі пайда	65.748.232	50.270.974
20% салықтың ресми мөлшерлемесі бойынша есептелген салық	13.149.646	10.054.195
Күтілетін несие залалдарына резервті қалпына келтіру/(есептеу)	(97.995)	26.874
Алдыңғы жылдың ағымдағы корпоративтік табыс салығына қатысты түзетулер	28.168	(133.995)
Резидент еместердің күмәнді берешегі бойынша резервті есептеу/(қалпына келтіру)	10.897	(43.349)
Ескірген қорларға резервті есептеу	10.877	12.889
Бағалы қағаздардан сыйақы күйіндегі кіріс	(564.155)	(334.796)
Әділ құнның өзгеруінен түскен кірістер	(332.284)	(85.869)
Басқа да тұрақты айырмалар	77.807	26.055
Пайда мен зияндарда көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар	12.282.961	9.522.004

Бұдан әрі 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелердің пайда болуына әкеп соқтыратын негізгі уақыт айырмаларына салық әсері көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп		Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	
	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан	2020 жыл	2019 жыл
Дебиторлық берешек	384.646	208.610	176.036	62.773
Есептелген міндеттемелер	702.392	602.636	99.756	(62.176)
Негізгі құралдар	(90.251.221)	(90.753.059)	501.838	224.032
Кейінге қалдырылған салық бойынша жеңілдік	-	-	777.630	224.629
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(89.164.183)	(89.941.813)	-	-

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері	159.652	53.436
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(89.323.835)	(89.995.249)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(89.164.183)	(89.941.813)

Топ ағымдағы салықтық активтерді және ағымдағы салықтық міндеттемелерді есепке алу үшін заңды түрде тіркелген құқығы болған жағдайда ғана салықтық активтер мен салықтық міндеттемелерді есепке алады, ал кейінге қалдырылған активтер мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер бір және сол салық органы өндіріп алатын пайда салығына жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

27. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

Байланысты тараптар Топтың негізгі басқарушы персоналын, Топтың негізі басқарушы персоналына біршама қатысу үлесі тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымды, сондай-ақ Үкімет бақылайтын өзге де кәсіпорындарды қамтиды. Байланысты тараптармен мәмілелер байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтердің негізінде ұсынылған кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарық ставкаларына міндетті түрде сәйкес келмейтін тараптардың арасында келісілген талаптарда жүзеге асырылды.

Келесі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берешектің жалпы сомасы көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>		Байланысты тараптардың дебиторлық берешегі	Байланысты тараптарға кредиторлық берешек
Самұрық-Қазына Тобына кіретін еншілес ұйымдар	2020 жылғы 31 желтоқсан 2019 жылғы 31 желтоқсан	5.520.116 4.562.033	18.658.353 5.212.732
Самұрық-Қазынаның қауымдасқан компаниялары	2020 жылғы 31 желтоқсан 2019 жылғы 31 желтоқсан	397.719 122.745	586.602 469.270
Самұрық-Қазынаның бірлескен кәсіпорындары	2020 жылғы 31 желтоқсан 2019 жылғы 31 желтоқсан	404.371 225.098	12.646 47.233
Топтың қауымдасқан компаниялары	2020 жылғы 31 желтоқсан 2019 жылғы 31 желтоқсан	276.675 51.357	9.820 874

2020 жылғы 31 желтоқсанда және 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топтың байланысты тараптармен мынадай операциялары болды:

<i>Мың теңгемен</i>		Сату байланысты тараптарға	Байланысты тараптардан сатып алу
	2020 жыл 2019 жыл	67.328.921 44.420.011	56.206.438 35.862.210
Самұрық-Қазына Тобына кіретін еншілес ұйымдар			
	2020 жыл 2019 жыл	11.900.079 7.612.678	3.211.878 2.749.820
Самұрық-Қазынаның қауымдасқан компаниялары			
	2020 жыл 2019 жыл	4.775.623 7.212.565	44.152 5.797.907
Самұрық-Қазынаның бірлескен кәсіпорындары			
	2020 жыл 2019 жыл	732.943 1.745.632	75.315 6.257
Топтың қауымдасқан компаниялары			

Топтың байланысты тараптарға сатуларына, негізінен, электр қуатын беру, техникалық диспетчерлеу қызметтері және электр қуатының өндірісі мен тұтынуды теңестіруді ұйымдастыру қызметтері, электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтері кіреді. Топтың байланысты тараптардан сатып алуларына, негізінен, байланыс қызметтері, энергетика саласындағы қызметтер, электр қуатын сатып алу және электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтерін сатып алу кіреді.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 42.800.248 мың теңге мөлшеріндегі қарыздар бойынша берешегіне Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдігін берді (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 44.558.028 мың теңге).

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Балқаш ЖЭС» АҚ негізгі құралдарын байланысты тарапқа 220.494 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 220.494 мың теңге) мөлшерінде сату үшін дебиторлық берешегі болды. Сату шартына сәйкес «Балқаш ЖЭС» АҚ берешекті 2018 жылдың соңына дейін төлеуге тиіс еді, бірақ 2020 жылғы 31 маусымдағы жағдай бойынша берешек өтелмеді. Балқаш ЖЭС құрылысының тоқтап қалуына орай Топ басшылығы 100% мөлшерінде күтілетін несие залалдарының резервін есептеу туралы шешімді қабылдады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

27. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР (жалғасы)

2015 жылғы 30 қыркүйекте Топ құрал-жабдық кешенімен және Нұр-Сұлтан қаласында орналасқан іргелес жер учаскелерімен үйлер мен ғимараттарды байланысты тарапқа – «Қазпошта» АҚ-на 2.161.476 мың теңгеге сатты. Сату шартына сәйкес «Қазпошта» АҚ берешектің ақысын 2027 жылдың маусымына дейін тең бөлікті ай сайынғы төлемдермен төлейді. Тиісінше, Топ келешек ақша ағындарын 10,37% дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконттады, бұл Топ басшылығының нарықтық мөлшерлемені ең жақсы бағалауы болып табылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазпошта» АҚ-нан дебиторлық берешек бойынша дисконт 338.205 мың теңге болды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дисконттың шегере отырып берешек сомасы 922.655 мың теңге болды, мұнда 742.533 мың теңге байланысты тараптардан болған ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің құрамына кірді. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топ 98.615 мың теңге сомасына «Қазпошта» АҚ ұзақ мерзімді берешегі бойынша дисконт амортизациясынан болған кірісті мойындады (2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін: 107.536 мың теңге).

2017 жылы Топ байланысты тарап «Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС компаниямен бағдарламалық жасақтаманы пайдалану құқықтарын беру туралы ұзақ мерзімді келісімшартты жасады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалдау бойынша берешегі 561.765 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 419.543 мың теңге) болды.

2020 жылғы қарашада-желтоқсанда Топ «Karabatan Utility Solutions» ЖШС – байланысты тараптан 11.794.689 мың теңгеге мүліктік кешенді сатып алды. Сатып алу-сату шартына сәйкес Топ берешектің ақысын 2025 жылдың 25 наурызына дейін тең бөлікті жыл сайынғы төлемдермен төлейді. Тиісінше, Топ келешек ақша ағындарын 10,25% дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконттады, бұл Топ басшылығының нарықтық мөлшерлемені ең жақсы бағалауы болып табылды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Karabatan Utility Solutions» ЖШС-тің кредиторлық берешегі бойынша дисконт 1.978.958 мың теңге болды. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дисконттың шегере отырып берешек сомасы 9.815.731 мың теңге болды, мұнда 7.651.017 мың теңге байланысты тараптардан болған ұзақ мерзімді кредиторлық берешектің құрамына кірді. 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топ ұзақ мерзімді берешек бойынша дисконт амортизациясынан 68.328 мың теңге сомасында болған шығысты мойындады.

Қоса беріліп отырған жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жалақы бойынша шығыстар құрамына қосылған негізгі басқарушы қызметкерлерге төленген сыйақы және соған байланысты барлық басқа да шығыстар (салықтар, аударымдар, сырқаттық парақтары, демалыс ақылары, материалдық көмек пен басқасы) 2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін 381.788 мың теңге (2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін: 543.682 мың теңге) болды. Негізгі басқарушы қызметкерлердің сыйақысы негізінен шарттық жалақыдан және операциялық қызметтің нәтижелері бойынша сыйақылардан тұрады.

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржылық міндеттемелеріне қарыздар, шығарылған облигациялар, сауда және басқа да кредиторлық берешек кіреді. Бұл қаржылық міндеттемелердің негізгі мақсаты Топ операцияларын қаржыландыру болып табылады. Топтың оның операциялық қызметінің барысында тікелей туындайтын сауда және басқа да дебиторлық берешегі, ақша қаражаты мен оның баламалары, қысқа мерзімді депозиттері, сондай-ақ бағалы қағаздарға инвестициялары бар.

Топ пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекеліне, валюталық тәуекелге, несиелік тәуекелге және өтімділік тәуекеліне ұшырағыш келеді.

Пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Топтың нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығы, ең алдымен, Топтың құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді борыштық міндеттемелеріне жатады (*15 және 16-ескертпелер*).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі (жалғасы)

Топ оның қарыздары көрсетілген валюталардағы пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне мониторингі жасау арқылы пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін шектейді. Барлық басқа параметрлердің өзгермеуі шартымен құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар қарыздар Топтың салық салынғанға дейінгі пайдасына келесідей әсерін тигізеді:

<i>Мың теңгемен</i>	Базистік тармақтардағы ұлғаю/азаю*/ пайызбен	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін		
Либор	1/(0,25)	(418.317)/104.579
Евробор	0,2/(0,2)	(44.578)/44.578
Қазақстан Республикасындағы инфляция мөлшерлемесі	1%0%	(474.048)/-
2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін		
Либор	0,35/(0,35)	(154.175)/154.175
Евробор	0,15/(0,15)	(27.754)/27.754
Қазақстан Республикасындағы инфляция мөлшерлемесі	1%0%	(474.270)/-

* 1 базистік тармақ = 0,01%.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне сезімталдықты талдау шеңберінде базалық тармақтардағы өзгерістер туралы жорамалдар осы сәтке байқалатын нарықтық жағдайға негізделеді, әрі ол алдыңғы жылдармен салыстырғанда айтарлықтай үлкен волатильділікпен сипатталады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны валюта бағамдарының өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Топтың шетел валюталарының айырбас бағамдарының өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығы, ең алдымен, Топтың қаржылық қызметімен негізделген. Сондай-ақ, Топтың айырбас бағамдарының өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығы операциялық қызметпен байланысты (кірістер мен шығыстар Топтың функционалдық валютадан ерекшеленетін валютада білдірілген).

Келесі кестелерде барлық басқа параметрлердің өзгермеуі шартымен, АҚШ долларының және еуроның айырбас бағамындағы ықтимал өзгерістерге сезімталдылық талдауы көрсетілген. Топтың өзге валюталар бағамдарының өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығы елеусіз болып табылады.

<i>Мың теңгемен</i>	Айырбас бағамының абсолютті өрнекпен (теңгемен) ұлғаюы/(азаюы)	Айырбас бағамының ұлғаюы/(азаюы)	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2020 жылғы 31 желтоқсанға			
АҚШ доллары	58,93/(46,3)	14%/(11%)	(2.062.267)/1.620.352
Еуро	72,35/(56,85)	14%/(11%)	(3.162.488)/2.484.812
2019 жылғы 31 желтоқсанға			
АҚШ доллары	45,91/(34,43)	12%/(9%)	(2.368.740)/1.776.555
Еуро	51,48/(38,61)	12%/(9%)	(2.245.994)/1.684.496

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел – Топ қаржылық шығындарды көтереді деген тәуекел, өйткені қарсы агенттер қаржы құралы немесе клиенттік шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамайды. Топ операциялық қызметпен ең алдымен, сауда дебиторлық берешекке қатысты (9-ескертпе) және банктер мен қаржы ұйымдарындағы депозиттерді қоса алғанда, қаржылық қызметпен байланысты несиелік тәуекелге ұшырағыш келеді 11, 12 және 13-ескертпелер). Топтың және оның қарсы агенттерінің несиені төлеу қабілетіне ұшырағыштығы үнемі қадағаланып отырады. Ең көп несиелік тәуекелге ұшырағыштық әрбір қаржы активінің баланстық құнымен шектелген (9, 11, 12 және 13-ескертпелер).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Несиелік тәуекел (жалғасы)

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде танылған қаржы активтерінің баланстық құны, құнсыздану резервтерін шегере отырып, Топтың несиелік тәуекелінің ең көп көлемін көрсетеді.

Құнсыздануға жасалатын талдауды Топтың басшылығы мерзімі өткен күн саны негізінде дербес түрде әр есепті күнге жүргізеді. Есептеулер бұрын нақты болған зияндар туралы ақпаратқа негізделеді. Есепті күнге несиелік тәуекелге аса бейімділік *9-ескертпеде* қарастырылған қаржылық активтердің әр сыныбының баланстық құнымен берілген. Топта өзіне кепілдікке берілген мүлік жоқ.

2016-2017 жылдардың ішінде бірқатар банктер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен банктік және өзге де операцияларды жүзеге асыру лицензиясынан айырылды (*11-ескертпе*).

Топ өзінің операциялық қызметін және белгілі бір инвестициялық қызметін жүзеге асыру нәтижесінде несиелік тәуекелге ұшырағыш келеді. Инвестициялық қызметті жүзеге асыру барысында Топ, негізінен, қазақстандық банктерде салымдарды орналастырады.

Келесі кестеде құрылған резервтерді шегере отырып «Standard & Poor's» және «Fitch» агенттіктерінің несие рейтингілерін пайдалана отырып есепті күнге банктерде орналастырылған ақша қаражаттары, банк депозиттері бойынша сальдо көрсетілген:

Мың теңгемен	Орналасқан жері	Рейтинг		2020 жылғы	2019 жылғы
		2020 жыл	2019 жыл	31 желтоқсан	31 желтоқсан
«Қазақстанның Халық банкі» АҚ	Қазақстан	ВВ/тұрақты	ВВ/тұрақты	19.333.594	15.190.343
«АТФ Банк» АҚ	Қазақстан	В-/тұрақты	В-/тұрақты	12.326.032	11.477.329
«Forte Bank» АҚ	Қазақстан	В/тұрақты	В+/тұрақты	9.871.765	12.486.567
«Банк Центр Кредит» АҚ	Қазақстан	В/тұрақты	В/тұрақты	6.149.103	5.193.789
«Kaspi Bank» АҚ	Қазақстан	ВВ-/тұрақты	ВВ-/тұрақты	4.240.228	–
				51.920.722	44.348.028

Өтімділік тәуекелі

Топ басшылығы өтімділік және қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді қаржыландыруды басқарудың талаптарына сай өтімділік тәуекелін басқарудың қажетті жүйесін құрды. Топ бірдей резервтер, банктік қарыздар және қолжетімді несие желілерін қолдау жолымен, болжамдалған және нақты ақша қозғалысына мониторинг жүргізу жолымен қаржы активтері мен міндеттемелерін өтеу мерзімдерін салыстыру жолымен өтімділік тәуекелін басқарады.

Топ борышты қайта қаржыландыруға қатысты тәуекелдердің шоғырлануын бағалады және бұл өте төмен болады деген пікірге келді. Топ жеткілікті түрде сан алуан қаржы көздеріне қол жеткізе алады және 12 (он екі) ай ішінде өтелетін берешектер тиісті кредиторлармен жүргізілуі мүмкін.

Мына кестелерде шартты дисконтталмаған ақша ағындары негізінде Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша Топтың келісімшарттық мерзімдері көрсетілген.

Мың теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Жиыны
2020 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыздар	–	5.980.856	9.890.804	28.374.905	24.940.645	69.187.210
Облигациялар	–	2.414.750	7.244.250	38.636.000	155.224.542	203.519.542
Сауда кредиторлық және басқа да берешек	–	40.884.883	–	7.651.017	–	48.535.900
Жалдау бойынша міндеттеме	–	–	493.644	99.907	–	593.551
	–	49.280.489	17.628.698	74.761.829	180.165.187	321.836.203
2019 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыздар	–	1.618.831	5.662.720	38.119.263	27.519.216	72.920.030
Облигациялар	–	1.981.750	5.945.250	31.708.000	139.689.340	179.324.340
Сауда кредиторлық және басқа да берешек	–	23.389.482	–	–	–	23.389.482
Жалдау бойынша міндеттеме	–	–	288.173	167.176	–	455.349
	–	26.990.063	11.896.143	69.994.439	167.208.556	276.089.201

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Капиталды басқару

Топ капиталын басқарудың басты мақсаты Топтың кірістің барынша көбейтілуімен қатар берешек пен капитал қатынасын оңтайландыру арқылы акционерлер үшін табыстарды барынша көбейте отырып, қызмет үздіксіздігі қағидатын ұстануды жалғастыра алады.

Топ өз капиталын экономикалық шарттардағы өзгерістерді ескере отырып басқарады. Өзінің капиталын басқару немесе өзгерту үшін Топ акционерге дивидендтердің төленуін ауыстыра, акционерге капиталды қайтара немесе жаңа акцияларды шығара алады.

Топ капиталға қатысты борыш коэффициентін пайдалана отырып капиталды басқарады, бұл капиталдың жиынына бөлінген борыш болып табылады. Топтың міндеті коэффициентті 0,5 жоғары емес деңгейде ұстап тұру болып табылады. Борышқа барлық қарыздар мен облигациялар кіреді. Капитал барлық міндеттемелердің сомасына және барлық акционерлік капиталға тең болады.

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Борыш/капитал	0,20	0,20

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
---------------------	------------------------------------	----------------------------

Қарыздар мен облигациялардың ұзақ мерзімді бөлігі	142.561.138	140.596.794
Қарыздар мен облигациялардың қысқа мерзімді бөлігі	18.472.897	9.728.721
Борыш	161.034.035	150.325.515

Міндеттемелер жиыны	309.456.156	275.149.697
Капитал	502.556.470	481.838.024
Капитал мен міндеттемелер жиыны	812.012.626	756.987.721

Топ капиталының құрылымына 14-ескертпеде ашылып көрсетілгендей акционерлік капитал, резервтер мен бөлінбеген пайда кіреді.

Әділ құнның иерархиясы

Топ қаржы құралдарының әділ құнын айқындаудың және бағалау үлгісінің бөлігіне қарай ол туралы ақпаратты ашып көрсетудің келесі иерархиясын пайдаланады:

- 1-деңгей: бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарыққа арналған бағалар (ешқандай да түзетулерсіз).
- 2-деңгей: барлық шығыс деректері көрсетілетін әділ құнына айтарлықтай әсер ететін басқа да әдістер нарықта тікелей немесе жанама байқалады.
- 3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмейтін әділ құнды көрсетуге біршама әсер ететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Әділ құнның иерархиясы (жалғасы)

Төмендегі кестеде Топтың активтері мен міндеттемелерін әділ құны бойынша бағалау көздерінің иерархиясы көрсетілген:

Әділ құны бойынша бағаланатын активтер

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қайта бағаланған негізгі құралдар				
ҰЭЖ активтері (6-ескертіле)	580.456.916	-	-	580.456.916
«DSFK Арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-тің облигациялары (11-ескертіле)	-	310.175	-	310.175

<i>Мың теңгемен</i>	2019 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қайта бағаланған негізгі құралдар				
ҰЭЖ активтері (6-ескертіле)	599.496.951	-	-	599.496.951
«DSFK Арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-тің облигациялары (11-ескертіле)	-	288.613	-	288.613

Әділ құны ашылып көрсетілетін активтер

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қаржы активтері				
Басқа да қаржы активтері (11-ескертіле)	90.831.639	-	90.831.639	-

<i>Мың теңгемен</i>	2019 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қаржы активтері				
Басқа да қаржы активтері (11-ескертіле)	46.923.892	-	46.923.892	-

Әділ құны ашылып көрсетілетін міндеттемелер

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қаржылық міндеттемелер				
Облигациялар (16-ескертіле)	96.856.143	-	96.856.143	-
Қарыздар (15-ескертіле)	64.177.892	-	64.177.892	-

<i>Мың теңгемен</i>	2019 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Қаржылық міндеттемелер				
Облигациялар (16-ескертіле)	87.316.528	-	87.316.528	-
Қарыздар (15-ескертіле)	63.008.987	-	63.008.987	-

2020 жылғы 31 желтоқсанда және 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржы құралдарының әділ құнының 1-ші, 2-ші және 3-ші деңгейлер арасында аударымдар болған жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

28. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Қаржы құралдарының әділ құны

2020 жылғы 31 желтоқсанда және 2019 жылғы 31 желтоқсанда басшылық Топтың сауда-саттық дебиторлық және кредиторлық берешек, басқа да қаржы активтері, ақша қаражаты мен оның баламалары, қолданылуы шектеулі ақша қаражаты сияқты қаржы құралдарының әділ құны ең бастысы аталған құралдарды өтеу мерзімдерінің ұзаққа созылмауы себепті шамамен алғанда олардың баланстық құнына тең екенін анықтады. Қарыздар мен Топ шығарған облигациялар амортизацияланған құн бойынша көрсетілген, әрі ол шамамен олардың әділ құнына тең болады.

Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелердегі өзгеріс

<i>Мың теңгемен</i>	2020 жылдың 1 қаңтарына	Ақша ағындары	Валюта бағамдары- ның өзгеруі	Жаңа жалдау шарттары	Басқасы	2020 жылғы 31 желтоқсан
Қарыздар	63.008.987	(6.574.597)	8.166.364	-	(422.862)	64.177.892
Облигациялар	87.316.528	9.032.407	-	-	507.208	96.856.143
Жалдау бойынша міндеттеме	419.543	(400.692)	-	533.866	9.048	561.765
Қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер жиыны	150.745.058	2.057.118	8.166.364	533.866	93.394	161.595.800

<i>Мың теңгемен</i>	2019 жылдың 1 қаңтарына	Ақша ағындары	Валюта бағамдары- ның өзгеруі	Жаңа жалдау шарттары	Басқасы	2019 жылғы 31 желтоқсан
Қарыздар	74.301.860	(10.517.957)	(673.696)	-	(101.220)	63.008.987
Облигациялар	87.757.226	-	-	-	(440.698)	87.316.528
Жалдау бойынша міндеттеме	193.498	(47.420)	-	289.831	(16.366)	419.543
Қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер жиыны	162.252.584	(10.565.377)	(673.696)	289.831	(558.284)	150.745.058

«Басқасы» бағанында қарыздар бойынша, оның ішінде жалдау міндеттемесі бойынша есептелген, бірақ төленбеген пайыздардың сомалары көрсетілген. Топ төленген пайыздарды операциялық қызметтен ақша ағындары ретінде жіктейді.

29. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қызметті жүргізу шарттары

Қазақстанда экономикалық реформалар және нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымның дамуы жалғасуда. Қазақстандық экономиканың келешектегі тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ үкімет экономика, қаржы және ақша-несие саясаты саласында қолға алатын шаралардың тиімділігіне тәуелді болады.

Мұнай бағасының төмендеуі қазақстандық экономикаға теріс әсерін тигізуде. Теңгемен пайыздық мөлшерлемелер жоғары болып қалып отыр. Бұл факторлардың жиынтығы капиталдың қолжетімділігінің төмендеуіне және оның құнының ұлғаюына, сондай-ақ одан кейінгі экономикалық өсімге қатысты белгісіздіктің артуына әкеп соқтырды, бұл Топтың қаржылық жағдайына, қызмет нәтижелеріне және экономикалық перспективаларына теріс әсерін тигізуі мүмкін. Топ басшылығы ағымдағы жағдайларда Топтың экономикалық тұрақтылығын қолдау бойынша лайықты шараларды қолға алып отыр деп санайды.

Коронавирус пандемиясының (Covid-19) таяу арадағы жылдам дамуына орай көптеген елдер, Қазақстан Республикасын қоса алғанда, карантин шараларын енгізді, бұл нарыққа қатысушылардың іскерлік белсенділігінің деңгейі мен ауқымына айтарлықтай әсерін тигізді.

2020 жылғы наурыздан бастап теңге бағамының АҚШ доллары мен еуроға қатысты төмендеуін қоса алғанда, қор, валюталық және шикізат нарықтарында елеулі құбылмалылық байқалуда. Бұл оқиғалардың ауқымы мен ұзақтығы белгісіз болып отыр. Дегенмен, басшылық Топтың пайдасына, ақша ағындары мен қаржылық жай-күйіне айтарлықтай ықпалын тигізеді деп күтіп отырған жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Салық салу

Қазақстандық салық заңдары мен нормативтік-құқықтық актілер үздіксіз өзгерістер мен түрлі түсіндірмелердің нысаны болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлерде болатын келіспеушіліктер сирек емес, оған қоса ХҚЕС-тің түсімге, шығыстарға және қаржылық есептіліктің басқа да баптарына қатысты тәсілі жөніндегі пікір. Қазіргі кезде қолданып отырған, Қазақстанда қолданылатын заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Айыппұлдық ықпалшараға 1,25-ке көбейтілген, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен белгіленген, қайта қаржыландырылған мөлшерлемесі бойынша есептелген өсімпұл мен қосымша есептелген салық сомасынан 50-80% көлемінде болатын айыппұлдар кіреді. Нәтижесінде, айыппұл мен өсімпұл сомалары қоса есептелуге жататын салық сомаларынан бірнеше есе артық болуы мүмкін. Қаржылық кезеңдер тексеру жүргізілетін жылдың алдындағы күнтізбелік бес жыл ішінде салық органдары тексеру үшін ашық болып қалады. Белгілі бір жағдайларда салық тексерулері бұдан да ұзақ кезеңдерді қамтуы мүмкін. Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздіктерге байланысты, егер мұндай жағдай болса, салықтардың, айыппұл санкцияларының және өсімақының түпкілікті сомасы осы уақытта шығыстарға жатқызылған және 2020 жылғы 31 желтоқсанда есептелген сомадан асуы мүмкін.

Несие келісімдерінің талаптары

1999 жылдан бастап 2011 жылға дейін Топ ЕДҚҚБ мен ХҚҚДБ-мен (бұдан әрі – «несие берушілер») 214 миллион АҚШ доллары және 228 миллион еуро жалпы сомаға несие келісімдерін жасады (*15-ескерпне*). Топ пен Топтың несие берушілерінің арасындағы несие келісімдеріне сай Топ несие келісімдерінің келесі талаптарын сақтауға міндетті:

- ағымдағы активтердің ағымдағы міндеттемелерге ара қатынасы 1:1 кем емес;
- жиынтық берешектің жалпы капиталдануға ара қатынасы 50% артық емес;
- қаржы шығыстарын, пайда салығын, тозу мен амортизацияны шегергенге дейінгі кірістердің («ЕБИТДА») қаржы шығыстарына ара қатынасы 3:1 кем емес;
- Таза борыштың ЕБИТДА ара қатынасы 4:1 артық емес;

Басшылық 2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ ЕДҚҚБ мен ХҚҚДБ-мен жасалған несие келісімдерінің барлық талаптарын сақтаған деп есептейді. ЕБИТДА-ны есептеу кезінде Топ бағамдық айырмадан болған кірістер мен зияндарды алып тастайды, өйткені бағамдық айырмадан болған кірістер мен зияндар ақшалай емес операциялардың анықтамасына сәйкес келеді және ЕБИТДА-ның есебінен алынып тасталуы тиіс деп есептейді, әрі бұл несие келісімдерінде көрсетілген. 2020 жылғы 31 желтоқсанға ЕБИТДА-ны есептеу кезінде Топ 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 5.309.688 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 469.129 мың теңге сомасындағы бағамдық айырмадан болған кіріс) сомасында бағамдық айырмадан болған шығыстарды алып тастады.

Сақтандыру

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қалпына келтіру құны 257.314.802 мың теңге болатын өндірістік активтерді сақтандырды. Сақтандыру жағдайы орын алғанда сақтандыру төлемі активтерді қалпына келтіру құнының шегінде жасалады. Топ қалған өндірістік активтерді сақтандырған жоқ. Сақтандырудың жоқтығы активтер құнының азаюын немесе міндеттемелердің пайда болуын білдірмейтіндіктен, мұндай активтердің бүлінуімен немесе айырылумен байланысты көзделмеген шығыстарға осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте еш резерв құрылмады.

Шарттық міндеттемелер

Ұлттық электр желісінің құрал-жабдығының қалыпты жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында Топ күрделі инвестициялар жоспарын әзірледі. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы жоспардың шеңберінде жасаған ашық шарттар бойынша міндеттемелер сомасы 82.980.915 мың теңге (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 52.925.016 мың теңге) болды.

Күрделі инвестициялар жоспарының және ашық келісімшарттардың едәуір бөлігін Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде сатып алынатын құрал-жабдықтар мен қосалқы бөлшектердің құрайтындығына орай шарттық міндеттемелердің құбылу ықтималдылығы бар. Бұл құбылулардың негізгі себебі инфляциялық таргеттеуді енгізу шеңберінде теңгенің еркін құбылмалы айырбастау бағамы режиміне өтуден туындаған айырбастау бағамдары өзгеруінің әсері болып табылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Шарттық міндеттемелер (жалғасы)

Электр қуатын беру, желіге жіберудің техникалық диспетчерлеу және электр қуатын өндіруді-тұтынуды теңестіруді ұйымдастыру бойынша тарифтер

2020 жылғы 31 желтоқсанда «KEGOC» АҚ қызметтері тарифтерінің қолданылу мерзімдерінің аяқталуын ескере отырып және «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабының 3-тармағының талаптарына сәйкес, Компания жаңа тарифтер бекітілгенге дейін 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап келесі тарифтер бойынша реттелетін қызметтерді көрсетеді (ҚҚС-ты ескерместен):

- электр қуатын беру – 2,448 теңге/кВтс;
- желіге беруді техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын тұтыну – 0,264 теңге/кВтс;
- электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру – 0,086 теңге/кВтс.

Комитет бекіткен 2020 жылға тұтынушыларға арналған тарифтер Топтың келесі реттелетін қызметтеріне:

- кВтс үшін 2,797 теңге мөлшерінде электр қуатын беру бойынша;
- кВтс үшін 0,306 теңге мөлшерінде желіге беруді техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын тұтыну бойынша;
- кВтс үшін 0,098 теңге мөлшерінде электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру бойынша.

2019 жылға тұтынушыларға арналған уақытша өгейтін тарифтерді Комитет Топтың келесі реттелетін қызметтеріне бекітті:

- кВтс үшін 2,496 теңге мөлшерінде электр қуатын беру бойынша;
- кВтс үшін 0,237 теңге мөлшерінде желіге беруді техникалық диспетчеризациялау және электр қуатын тұтыну бойынша;
- кВтс үшін 0,088 теңге мөлшерінде электр қуатының өндірісін-тұтынуын теңестіруді ұйымдастыру бойынша.

Жаңартылатын қуат көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр қуатын сату тарифтері

Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндірген электр энергиясын шартты тұтынушыларға сату тарифі Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 118 Бұйрығымен бекітілген «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау тарифін айқындау қағидаларына» және Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 1 ақпандағы № 36 бұйрығымен бекітілген «Қоғамдық маңызы бар нарықтарда баға белгілеу қағидаларына» сәйкес есептеледі. Электр энергиясын сату тарифіне есеп айырысу-қаржы орталығының жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндірген электр энергиясын сатып алу шығындары, электр энергиясын өндіруді-тұтынуды теңестіретін ұйымның қызметтеріне жұмсалатын шығындар және ЖЭК бойынша ЕҚО қызметін жүзеге асырумен байланысты шығындар жатады.

Аймақтар бойынша 2020 жылғы ЖЭК қолдау тарифтері:

- 1-аймақ – 1 қаңтардан бастап 30 маусымға дейін – 34,62 теңге/кВтс; 1 шілдеден бастап 31 желтоқсанға дейін – 36,47 теңге/кВтс;
- 2-аймақ – 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанға дейін – 24,46 теңге/кВтс.

Басшылық 2020 жылдың ішінде ЖЭК қолдау тарифтерін есептеу және қолдану, сондай-ақ солар бойынша ЕҚО ЖЭК электр қуатын сатып алатын белгіленген тарифтерді есептеу және индексациялануын қолдану лайықты түрде және қолданыстағы нормалар мен заңнамалық актілерге сәйкес жүзеге асырылды деп есептейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Шарттық міндеттемелер (жалғасы)

Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтердің тарифі

Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтердің тарифі Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 3 желтоқсандағы № 685 бұйрығымен бекітілген «Бірыңғай сатып алушының электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметке бағаны есептеуі және интернет-ресурста орналастыруы қағидаларына» сәйкес есептеледі. Алдағы күнтізбелік жылға Жүктемені көтеруге электр қуатының дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызметке бағаны есептеу «ЖЭК бойынша ЕҚО» мына негіздерде жүзеге асырылады:

- 1) электр қуатының орталықтандырылған нарық қорытындысы бойынша орын алған электр қуатының дайындығын ұстап тұру бойынша қызметке орташаландырылған баға;
- 2) генерациялық қондырғыны салуға бірыңғай сатып алушы тендер жеңімпазымен жасалған, жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдар жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға, сондай-ақ құрамына жылу электр орталықтары кіретін жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен уәкілетті органмен инвестициялық келісім жасаған электр қуатының дайындығын ұстап тұру бойынша қызметті сатып алу туралы барлық келісімдер электр қуатының дайындығын ұстап тұру бойынша қызметке орташаландырылған баға;
- 3) тұтынуға көтерме сауда нарығы болып табылатын тұтынушылар және энергия беруші, энергиямен қамтамасыз етуші ұйымдар болжамды сұраныстарына;
- 4) Алдағы және келесі күнтізбелік жылдарға электр қуатына болжамды сұраныс.

Растайтын есептемелерімен бірге алдағы күнтізбелік жылға жүктемені көтеруге электр қуатының дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызметке бағаны «ЖЭК бойынша ЕҚО» ЖШС жыл сайын 1 желтоқсанға дейін өзінің интернет-ресурсында орналастырады. 2020 жылға жүктемені көтеруге электр қуатының әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметке арналған баға 799.869 теңге / айына МВт* болды (ҚҚС есептемегенде) (2019 жыл: 613.413 теңге / айына МВт* (ҚҚС есептемегенде)).

«Қуаттылық нарығы» қызмет түрі бойынша заңнамадағы өзгерістердің әсері

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020 жылғы 6 тамыздағы № 273 бұйрығымен, «Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы» (бұдан әрі – «Қағидалар») 2015 жылғы 27 ақпандағы № 152 бұйрыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Қағидаға енгізілген толықтырулардың бірі k8 коэффициентін қолдану бөлігіндегі өзгеріс болды (k8 мәні 2020 жылғы 1 қаңтарға дейін бірлікке теңестірілді). Заңнамаға енгізілген өзгерістердің нәтижесінде 2020 жылғы қаржылық есептілікке 2019 жылғы желтоқсан үшін түзетулер енгізілді.

k8 коэффициентінің қолданылуы нәтижесінде 2019 жылғы желтоқсанда электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтерді көрсетуден түскен түсім 1.259.214 мың теңгеге, электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қолдау бойынша шығыстар 1.215.828 мың теңгеге азайды.

Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету қызметіне арналған тарифті есептеу әдістемесін қайта қарау

ҚР Энергетика министрлігі «Электр энергетикасы туралы» ҚР Заңына электр қуаттылығының әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметке арналған тарифті есептеу әдістемесі бөлігінде түзетулер енгізді. Осыған орай, ҚР Энергетика министрлігі «Бірыңғай сатып алушының электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметке бағаны есептеуі және интернет-ресурста орналастыруы қағидаларын бекіту туралы» ҚР Энергетика министрінің 2015 жылғы 3 желтоқсандағы № 685 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» ҚР Энергетика министрі бұйрығының жобасын әзірледі. Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметке 2021 жылға арналған тарифтің есептелуі ҚР заңнамасына енгізілген түзетулерді ескере отырып жасалды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Инвестициялық бағдарламаны орындау міндеттемесі

«Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Компанияның, табиғи монополиялар субъектісі ретінде, 2016-2020 жылдарға бекітілген шекті тарифтердің шеңберінде, 172 млрд. теңге жалпы сомаға 2016-2020 жылдарға арналған өндірістік объектілерді күрделі салуға / қайта құруға / күрделі жөндеуге / диагностикаға бағытталған инвестициялық бағдарламаны орындау міндеттемесі бар (Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің 2020 жылғы 29 қаңтардағы № 38 және ТМРК-ның 2020 жылғы 24 қаңтардағы № 8-ОД бірлескен бұйрығымен бекітілген).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 23 қарашадағы № 484 бұйрығымен бекітілген Уақытша өтемдік тарифті бекіту қағидаларының 6-тармағына сай, тарифтерді бекіту кезінде ескерілген инвестициялық бағдарламалардың іс-шараларын немесе олардың шекті деңгейлерін орындамағаны үшін уақытша өтемдік тариф енгізіледі. Алайда, 2016-2020 жылдары Топтың өз қаражаты бойынша шығындары бекітілген сомадан 17,4 млрд.теңгеге асады. Сонымен бірге пайдаланылмаған қаражат бекітілген Инвестициялық бағдарламаға қосылған басқа да іс-шаралардың арасында қайта бөлінді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басшылық инвестициялық бағдарлама орындалды деп есептейді.

ТМРК-мен сот ісі

«KEGOC» АҚ Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы № 90 бұйрығымен бекітілген Тарифтерді қалыптастыру қағидаларына сәйкес, 2020 жылғы 1 шілдеде Комитетке «KEGOC» АҚ-ның бес жылдық кезеңге (2021-2025 жылдар) арналған реттелетін қызметтерге арналған тарифтердің шекті деңгейлері мен тарифтік сметаларды бекітуге арналған өтінімді жіберді, сондай-ақ 2020 жылғы 24 маусымда «KEGOC» АҚ-ның 2021-2025 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламасын бекітуге өтінішті жіберді.

Ұсынылған материалдарды қарау қорытындылары бойынша, 2020 жылғы 23 қарашада Комитет реттелетін қызметтерге арналған тарифтердің шекті деңгейлері мен тарифтік сметаларды, сондай-ақ алдағы бес жылдық кезеңге инвестициялық бағдарламаны бекітуден бас тарту туралы шешімді қабылдады.

2020 жылғы 29 желтоқсанда Топ Комитеттің тарифтерді бекітуден бас тарту туралы шешіміне сотқа шағымданды. Бірінші инстанциядағы сот «KEGOC» АҚ-ның шағым талаптарын қанағаттандырудан бас тартты. Топ бірінші инстанциядағы сот шешіміне апелляциялық шағымды дайындауда.

30. ЕСЕПТІ КҮННЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2020 жылғы 8 желтоқсанда Топ «Samruk-Kazyna Construction» ЖШС-пен тұрғын және тұрғын емес үй-жайлар мен тұрақ орындарын салу үшін 2.182.037 мың теңге шарттық құны бойынша жер учаскелерін өткізуге арналған шартқа қол қойды. 2021 жылғы 12 қаңтарда «Samruk-Kazyna Construction» ЖШС-пен жасалған шарт бойынша жер учаскелері берілді.

2021 жылғы 5 ақпанда Топ 1.296 мың АҚШ доллары (баламасы 546.910 мың теңге) сомасында ХҚДБ қарызын ішінара өтеді.

2021 жылғы 10 ақпанда Топ 9.382 мың еуро (баламасы 4.745.384 мың теңге) сомасында ЕҚДБ қарызын ішінара өтеді.